

# TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

## TUTANAK DERGİSİ

22'nci Birleşim  
16 Kasım 2023 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

### İÇİNDEKİLER

#### I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

#### II.- GELEN KÂĞITLAR

#### III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

##### A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı'nın, cumhuriyetin 100'üncü yılında Çorum ilinin sanayisine ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Koza Altın İşletmelerinin Trabzon Düzköy ilçesi Honefter Yaylası'nda yeni maden ocağı açmak için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına yaptığı başvuruya ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Trabzon'un yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

#### IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'nın uyuşturucu sorununa ilişkin açıklaması
- 2.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk'ün, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 40'ıncı yıl dönümüne, Batılı ülke ve kuruluşların ikiyezli ve sahtekâr tutumlarına ilişkin açıklaması
- 3.- Adıyaman Milletvekili Mustafa Alkayış'ın, depremin etkisini en çok hisseden Adıyaman'da sürdürülen inşa ve ihya çalışmalarına ilişkin açıklaması
- 4.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Ahmet Kaya'nın hayatını kaybedişinin 23'üncü yılına ilişkin açıklaması
- 5.- İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel'in, Filistin-İsrail sorununun çözüme kavuşabilmesi için her alanda yoğun çaba sarf ettiklerine ilişkin açıklaması
- 6.- Kütahya Milletvekili Adil Biçer'in, AK PARTİ hükümetleri döneminde Kütahya'ya yapılan yatırımlara ve desteklere ilişkin açıklaması
- 7.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, 76 sıra sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması
- 8.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, İsrail'in Filistin'e karşı yapmış olduğu zulme sessiz kalmadıklarına ve kalmayacaklarına ilişkin açıklaması
- 9.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, Barış Annelerinin Avukatı Erdal Safalı'nın vefatına ilişkin açıklaması
- 10.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, gazeteci Hrant Dink cinayetini işleyen Ogün Samast'ın iyi hâlden koşullu salıverilmesine ilişkin açıklaması
- 11.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, hemşirelerin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 12.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, araç muayene ücretlerine ilişkin açıklaması
- 13.- İstanbul Milletvekili Ümmügülşen Öztürk'ün, Sezai Karakoç'un vefatının 2'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 14.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, Hükümetin çiftçilere desteğinin her dönem artarak devam ettiğine ilişkin açıklaması
- 15.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Kadirli'nin köylerinin 2/B sorununa ilişkin açıklaması
- 16.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Türk Hava Yollarının 355 uçak için Airbus firmasıyla görüşmelere başlamasına ilişkin açıklaması
- 17.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Nevşehir'in Kavak beldesinde Tarım Kredi Kooperatiflerinin patates alım kararını iptaline ve şeker pancarında açıklanan taban fiyatına ilişkin açıklaması
- 18.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, AKP iktidarının ÇKS'ye kayıtlı çiftçi emeklilerine 5 bin lira ikramiyeyi çok gördüğüne ilişkin açıklaması
- 19.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Seyit Rıza'nın ölümünün 86'ncı yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 20.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, ülkenin ilk ve en önemli müteşebbislerinden Nuri Demirağ'a ilişkin açıklaması
- 21.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, tüm emekli çiftçilerin 5 bin liralık ikramiye kapsamına alınması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 22.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, tetikçi katil Ogün Samast'ın tahliye edilmesine ilişkin açıklaması
- 23.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, AK PARTİ eski milletvekili Mehmet Doğan Kubat'ın annesinin vefatına, Genel Kurulu ziyaret eden gençlere, Ogün Samast'ın koşullu salıverme hükümlerinden yararlanarak serbest bırakılmasına ve Sincan Cezaevinden aldıkları şikâyetlere; Yargıtayın son aldığı kararı Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemden düşürmemesi gerektiğine, gençlerin gelecekle ilgili karamsarlık içinde olduğuna, mülakata ve İstanbul depremine ilişkin açıklaması

- 24.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, AK PARTİ eski milletvekili Mehmet Doğan Kubat'ın annesinin vefatına, Hrant Dink'in katilinin tahliye edilmesine, kamu-özel iş birliği projelerindeki mali tabloların millettten gizlenmesine, Almanya'nın ülkesine iltica talebinin en çok Türkiye'den geldiğini duyurmasına ve yirmi bir yıllık AK PARTİ iktidarının Türkiye'yi getirdiği noktaya ilişkin açıklaması
- 25.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, AK PARTİ eski milletvekili Mehmet Doğan Kubat'ın annesinin vefatına, Azerbaycan'ın Millî Diriliş Günü'ne, Birleşmiş Milletlerin tüm organlarının günün ihtiyaçları doğrultusunda yeniden yapılandırılması gerektiğine ve Şair Sezai Karakoç'un vefatının 2'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 26.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Ahmet Kaya'nın vefatının 20'nci yıl dönümüne, Hrant Dink'in katili Ogün Samast'ın serbest bırakılmasına ve AKP'nin Türkiye Yüzyılı'na; Erzurum Büyükşehir Belediyesinin ihalesini yaptığı sanat organizasyonuna, "Kürt borge" meselesine ve iktidarın ekolojik yıkımları sürdürdüğüne ilişkin açıklaması
- 27.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisinin görmezden geldiği yargı ve devlet krizinin 8'inci gününe, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun Meclisi terk etmeme eylemini sürdürdüğüne, AK PARTİ eski milletvekili Mehmet Doğan Kubat'ın annesinin vefatına, hayatlarını kaybeden Altındağ Belediye Meclisi CHP üyesi Eylem Balcı ile CHP Fındıklı İlçe Başkanı Kadirhan Kadioğlu'na; Ahmet Kaya'nın ölüm yıl dönümüne, çalışan emeklilere ve çalışan emekli çiftçilere 5 bin TL'lik ikramiye verilmemesine ve İBB'nin verdiği burslara ilişkin açıklaması
- 28.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, AK PARTİ eski milletvekili Mehmet Doğan Kubat'ın annesinin vefatına, Sezai Karakoç ile Ahmet Kaya'nın vefat yıl dönümlerine, Hükümetin ve Sağlık Bakanlığının Filistin'e gönderdiği yardımlara, Cumhurbaşkanının grup toplantısında Netanyahu'ya sorduğu soruya, Hrant Dink cinayetinin katilinin salıverilmesine ve bu infazla ilgili sorulan sorulara ilişkin açıklaması
- 29.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, AK PARTİ eski milletvekili Mehmet Doğan Kubat'ın annesinin vefatına ve Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 30.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci'nin Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 31.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ile Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadeleri ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 32.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 33.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 34.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 35.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın HEDEP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 36.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın HEDEP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 37.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, AKP'nin Anayasa teklifini sunmasını beklediklerine ilişkin açıklaması
- 38.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, deprem sonrasında Kahramanmaraş'taki orta hasarlı binalara ve Kahramanmaraş Türkoğlu'daki hasarlı hapisaneye ilişkin açıklaması
- 39.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, çalışan emekli çiftçilerin bir defaya mahsus verilecek olan ikramiyeden mahrum bırakılmasına ilişkin açıklaması
- 40.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Kobani kumpas davasındaki yargılama oyununa son verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 41.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, lise ders programlarında bu sene zorunlu hâle getirilen derslere ilişkin açıklaması
- 42.- Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'in, Türkiye limanlarından İsrail limanlarına devam eden sevkiyata ilişkin açıklaması
- 43.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Hayvancılık Destekleme Uygulama Tebliği'ne ilişkin açıklaması
- 44.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Ahmet Kaya'nın ölümünün 23'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 45.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının tez yazımıyla ilgili üniversite enstitülerine göndermiş olduğu yazıya ilişkin açıklaması
- 46.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Ahmet Kaya'nın ölümünün 23'üncü yıl dönümüne ve Hrant Dink cinayetinin tetikçisinin tahliye edilmesine ilişkin açıklaması
- 47.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde Saadet Partisi Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 48.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 49.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 50.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 51.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, cezaevi izleme kurullarının yasa dışı yargılama faaliyeti yürüttüğüne ilişkin açıklaması
- 52.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İzmir Milletvekili Burçugül Çubuk'un yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 53.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Düzcce Milletvekili Ayşe Keşir'in 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

54.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan'ın, gençlerin siyasete atılmasına ve Aile ve Gençlik Fonu'nu AK PARTİ'nin en genç milletvekilleri olarak desteklediklerine ilişkin açıklaması

55.- Gümüşhane Milletvekili Musa Küçük'ün, Çiftçi Kayıt Sistemi belgesi bulunan emeklilerin 5 bin TL'lik ödemedен yararlanamadığına ilişkin açıklaması

56.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Avukat Eyyup Akıncı'nın Küçükçekmece Adliyesiyle ilgili Twitter paylaşımına ilişkin açıklaması

57.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

#### V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Öğretim Üyesi Kahan Onur Arslan'la birlikte Genel Kurulu ziyaret eden Pamukkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencilerini Genel Kurul adına selamladıklarına ve AK PARTİ eski milletvekili Mehmet Doğan Kubat'ın annesinin vefatına ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Altındağ Belediye Meclisi CHP Üyesi ve Kadın Kolları Başkanı Eylem Balcı'nın vefatına ve cenazeyi defnetmek için Amasya'ya giden CHP'li partilileri taşıyan otobüsün geçirdiği kazaya ilişkin konuşması

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Bolu Dağı Tüneli'nin heyelan nedeniyle kapalı olduğuna ilişkin konuşması

#### VI.- ÖNERİLER

##### A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, AK PARTİ yönetiminde olduğu dönemde başta İstanbul (İBB), Ankara, Antalya, Adana ve Mersin Büyükşehir Belediyesi olmak üzere birçok belediyede yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarının gündeme gelmesi, aradan geçen üç yılı aşkın zamandır dosyalar sümen altı edilmiş olması nedeniyle iddiaya konu yolsuzlukların akıbetinin araştırılması amacıyla 16/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Kasım 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, iktidarın seçim propagandası olarak kullandığı TOKİ projelerinin tespit edilmesi, projelerin yarım kalmasının sorumlularının araştırılması, kendilerine beyan edilenin üzerinde ücret talep edilmesiyle oluşan mağduriyetin giderilmesi, projelerin planlı ve hızlı biçimde ilerlemesi için gerekli önlemlerin alınması amacıyla 16/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Kasım 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- HEDEP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Hrnt Dink cinayetinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 16/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Kasım 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından, organize suç örgütlerinin kamudaki bağlantılarının araştırılması amacıyla 16/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Kasım 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

#### VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci'nin Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

2.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci'nin Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

#### VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

##### A) Kanun Teklifleri

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S.Sayısı:76)

#### IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, 28'inci Yasama Döneminde TBMM Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile yazılı soru ve Meclis araştırması önergelerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/5520)

2.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, milletvekillerin çalışma bilgisayarlarına fotoğraf ve video düzenleme programlarının kurulması talebine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/5663)

3.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, 2023 yılında TBMM Yerleşkesine giriş yapan vatandaş sayısına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/5901)

4.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 27'nci Yasama Döneminde TBMM Başkanlığınca yazılan tekit yazılarına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/5902)

16 Kasım 2023 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 22'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, cumhuriyetimizin 100'üncü yılında Çorum ilimizin sanayisi hakkında söz isteyen Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı'ya aittir.

Buyurun Sayın Ahlatcı. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

### III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

#### A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı'nın, cumhuriyetin 100'üncü yılında Çorum ilinin sanayisine ilişkin gündem dışı konuşması

YUSUF AHLATCI (Çorum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cumhuriyetimizin 100'üncü yılını büyük bir gururla kutladığımız bugünlerde Çorum ilimizle ilgili gündem dışı söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, ekranları başında bizleri takip eden, başta Çorumlu hemşehrilerim olmak üzere, milletimizi ve yüce heyetimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 29 Ekim 1923 tarihinde cumhuriyetimizin kuruluşu, Çorum ilimizin ilk Milletvekili olan merhum İsmet Eker tarafından tüm dünyaya ilan edilmiştir. İlelebet payidar kalacak olan Türkiye Cumhuriyeti'mizin kuruluşunda, Çorum Milletvekilimizin katkısı her daim hemşehrilerimiz için bir gurur vesilesi olmuş ve olmaya da devam edecektir.

Değerli milletvekilleri, Çorum, UNESCO Dünya Mirası olarak kabul edilen Hattuşa Antik Kenti başta olmak üzere Boğazkale ve Şapinuva Ören Yerleriyle Anadolu'nun büyük medeniyeti Hititlerin antik başkentliğine de ev sahipliği yapmaktadır. Tarihin ilk yazılı barış anlaşması olan Kadeş Barış Anlaşması Çorum ilinde yer almaktadır. Çorum, aldığı bu kültürel mirasla birlikte bugün de barışın ve kardeşliğin başkenti olmaya devam etmektedir. Cumhurbaşkanımızın da haklı olarak dile getirdiği gibi Çorum, yiğidin harman olduğu, havası sert ama insanı mert bir coğrafya olarak güçlü Türkiye'mizin tam ortasında ve dünyanın merkezi konumunda olan bir ilimizdir.

Değerli milletvekilleri, günümüze geldiğimizde leblebimizi her ne kadar başka şehirler sahiplenmeye çalışsa da Çorum, meşhur leblebisiyle tanınan bir il olmanın ötesinde artık tarım ve sanayisiyle de "Anadolu kapkanı" olarak tabir edilen iller arasında yerini almıştır. İlimiz, tarım sektöründe ülkemizin en önemli ilk 10 ilinden biridir. Örneğin, buğdayda 9'uncu, cevizde 8'inci, arpada 7'nci, ayçiçeğinde 6'nci, çeltikte 5'inci, nohut ve yeşil mercimekte 4'üncü, çörek otu ve kuru soğanda 3'üncü, dane üretiminde ise Türkiye 1'incisidir. Tarım alanı varlığı olarak yüzde 42'ye yaklaşan büyüklüğüyle ülkemizin 81 ili arasında 9'uncu büyük ilidir.

Değerli milletvekilleri, her zaman gurur duyduğum Çorum insanının güçlü ortaklık bilinci ilimizi Türkiye'de kalkınma modeli hâline getirmiş, bu sayede başta makine sanayisi olmak üzere, kiremit, tuğladan tekstile, ayakkabıdan seramik ve fayansa, yumurtadan altın üretimine kadar 511'den fazla sektörde üretim yapan güçlü bir şehir hâline getirmiştir.

İlimizde 2022 yılı itibarıyla 210 ihracatçı firma ve mevcut OSB'lerimizde 20 bin kişiye istihdam sağlayan 103 firmamız bulunmaktadır. TÜİK verilerine göre Çorum'un son beş yıllık toplam ihracat tutarı 8 milyar 270 milyon dolar seviyelerine ulaşmıştır. Bu rakamlarla Çorum Karadeniz Bölgesi'nin sanayi açısından en büyük ilidir.

Sungurlu ilçemizde yapımının son aşamalarına gelen ve 2024 yılının ilk aylarında inşallah Sayın Cumhurbaşkanımızın da teşrifleriyle açılışını gerçekleştireceğimiz savunma sanayisi alanında ülkemizdeki en büyük özel sektör yatırımları tamamlandığında Çorum'umuz Silahlı Kuvvetlerimizin temel ihtiyaçlarını karşılayan çok önemli bir il hâline de gelmiş olacaktır.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan döneminde gelişimi büyük ivme kazanan ilimize son yirmi bir yılda yapılan yatırım tutarı 25 milyar lirayı aşmıştır. Yapılan ve devam eden tüm bu yatırımlarla beraber bizler Çorumlu hemşehrilerimizin ne talep ettiğini ve şehrimizin çok daha ileri gidebilmesi için gerekli temel ihtiyaçlarını biliyoruz. Bu kapsamda hava yolu ulaşımı başta olmak üzere en büyük hedefimiz olan tren yolu çalışmaları Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımızca son aşamaya getirilmiş bulunmaktadır. İhale aşamasına gelmiş ve yatırım programına alınan Delice-Çorum tren yolu sadece hızlı tren değil aynı zamanda yük taşımacılığı alanında da kullanılacak şekilde planlanmıştır. 120 kilometre uzunluğundaki hat Çorum Sungurlu yük ve yolcu istasyonlarıyla ilimizi Delice ilçesine, oradan da Ankara'ya bağlayacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın Sayın Ahlatcı.

YUSUF AHLATCI (Devamla) - Hat üzerinde 10.305 metre uzunluğunda 10 adet tünel ve 4.747 metre uzunluğunda 26 adet viyadük bulunmaktadır. Bu hâliyle Çorum'umuza yapılacak en büyük yatırım tamamlandığında ilimiz sadece bölgenin değil Türkiye'nin de en önemli sanayi kentlerinden biri hâline gelecektir. Tren yolu projesinin hazırlıklarını tamamlayan ve yatırım programında yer almasını sağlayan başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımıza hemşehrilerimiz ve bölgemiz adına teşekkür ediyorum.

Bu vesileyle her şeyin en güzeline layık olan kıymetli Çorumlu hemşehrilerim ve Meclisimizin huzurunda "Senin yaptığını Çorumlu yapmaz." uydurma sözüne inat bizler "Çorumlunun yaptığını herkes yapamaz." diyerek Türkiye Yüzyılı'nda ülkemizin gıptayla bakılan ve örnek alınan bir ili olma hedefine emin adımlarla ilerliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayalım.

YUSUF AHLATCI (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündem dışı konuşmama son verirken İsrail zulmü altında soykırıma uğrayan Filistinli kardeşlerimize Çorumlu hemşehrilerimizin dualarının ve desteklerinin onlarla birlikte olduğunu Gazi Meclisimizin çatısı altında bir kez daha dile getiriyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ahlatcı.

Değerli arkadaşlar, birçok vekil arkadaşımız oturum açılınca kürsü önüne birikiyor ve temel yakınma şu: "Biz sisteme giremedik." Sistemde bir sorun yok kıymetli arkadaşlar, ilk 20 yazıldıktan sonra sistem diğer talepleri kabul etmiyor. Dolayısıyla, sizin süratinizde bir sorun var. Buraya çok birikme olunca Divan görevini yapamıyor. Özel ricamızdır arkadaşlardan, bundan sonra şöyle yapacağız: Ben tekrar anons yapacağım akışın bir yerinde, o sırada sisteme giren yeni ilk 10 ya da 20 neye cevaz veriyorsa o arkadaşlara söz vereceğiz çünkü Divan başka bir işe bakamaz duruma geldi.

Teşekkür ediyorum.

Gündem dışı ikinci söz, Koza Altın İşletmelerinin Trabzon Düzköy ilçesi Honefter Yaylası'nda yeni maden ocağı açmak için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına yaptığı başvuru hakkında söz isteyen Trabzon Milletvekili Sayın Sibel Suiçmez'e aittir.

Buyurun Sayın Suiçmez. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Koza Altın İşletmelerinin Trabzon Düzköy ilçesi Honefter Yaylası'nda yeni maden ocağı açmak için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına yaptığı başvuruya ilişkin gündem dışı konuşması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün, yine bir maden faciası gelişimiyle karşınızda bulunmaktayız. Konu ne? Konu, yasal düzenlemeler sayesinde bugün her yaylamızın, her meramızın maden işletmecilerinin saldırısı altında bulunma riskiyle karşı karşıya kalmasıdır. Bugün Karadeniz'in birçok yaylası, merası, maalesef, maden arayıcılarının eline terk edilmiş durumdadır. Nitekim karşımıza yine Koza Altın İşletmeleri çıkmıştır, şimdi, Düzköy ilçemizde, Araklı ilçemizde yaylalarımıza saldırı yapmaktadırlar. Gördüğünüz proje tanıtım dosyası, bu dosyada her şey yazılmış yani çıkaracakları madenin yaratacağı her şey yazılmış ya da bertarafın kurallarının her şeyi yazılmış ama bir yaylanın, bir meranın, o yörenin kültürüne, hayvancılığına, su kaynaklarına yaptığı olumsuz etkilerin hiçbirini yazılmamış.

Çok değerli milletvekilleri, yaylada inek olur, buzağı olur, koşturan çocuklar olur, örgü ören yaşlı yaylacılar olur ama madenciler olmaz, olamaz. Orman ve meraların su üretim döngüsü dağın en başında sulara karışmışken patlata patlata yapacakları bu maden çıkarma sayesinde sular kirlenecek, etraf toz duman olacak, kaldırılacak o toprak örtüsü sayesinde ise her yer çamur içinde olacaktır. Yaylada elbette sis olur, sisin dumanı olur ama maden patlatmasının sisi olmaz, olamaz; dumanı olmaz, olamaz.

Değerli milletvekilleri, rapora bakarsanız, burada hiçbir şey yok; hâlbuki kadim Honefter yayla şenliklerimiz var, her yıl yurt içi ve yurt dışından binlerce kişi buraya gelir ve burada yayla şenlikleri yapılır; hayvancılığımız var, bu yaylalarda, meralarda hayvanlarımız otlar ve oradan alınan ürünler satılarak bu ülkenin Cumhurbaşkanlığını, Başbakanlığını yapmış evlatlar yetişir; burada vergit çiçeklerimiz var, gördüğünüz gibi ve bunların hiçbirini maalesef bu raporda yok.

Değerli milletvekilleri, bu maden aramasıyla birlikte gerçekten o bölgede turizm ölecek, tarım ölecek, hayvancılık ölecek ve Trabzon merkez dâhil olmak üzere, Akçaabat, Düzköy, Vakfıkebir ilçelerinin su kaynakları zedelenecek, olumsuz etkilenecek ve sağlıklı su ihtiyacı giderilmemiş olacaktır.

Değerli milletvekilleri, bölgemizde hızla gelişen turizm bu sayede yok edilecektir; bu ne perhiz bu ne lahana turşusu! Bir yandan her tarafı turizme açmaya çalışıyoruz, bir yandan da Çal Mağarası, Şahinkaya, Haçka Yaylası, Alazlı Yaylası, Honetfer, Beypinarı hattında yer alan yaylalarımızdaki turizmi öldürecek bir maden aramasına neden oluyoruz. Burada yamaç paraşütü bizzat KTÜ tarafından yapılmaktadır, bunlar ortadan kalkacaktır. Haçka'da dinî turizm yapılmaktadır, Haçkalı Cami'miz ve yerleşkeleri orada bulunmaktadır; bunlardan da en kötü şekilde yöre etkilenecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Suiçmez.

SİBEL SUIÇMEZ (Devamla) - Dolayısıyla Düzköy ilçesi, Araklı ilçesi, Maçka ilçesi ve Trabzon halkı ayaktadır. Asla buna izin vermeyeceğiz.

Değerli milletvekilleri, Trabzon'da Karadeniz kadını bu sepette bazen lahanasını, bazen çayını, bazen findığını taşır, bazen umutlarını taşır ama en çok da vatan toprağını taşır. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bulduğu her vatan toprağına bir şey eker, yetiştirir. O nedenle, diyoruz ki: Nasıl Yeşil Yol'a karşı çıkan Havva anamız varsa Trabzon'da da Düzköy'de de Araklı'da da Maçka'da da binlerce Emine anamız, Ayşe anamız var; onlar aynen onun dediği gibi "Devlet kim? Devlet benim." diyecekler ve bu maden aramasına, doğa katliamına asla izin vermeyecekler.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Suiçmez.

Gündem dışı üçüncü söz, Trabzon'un yerel sorunları hakkında söz isteyen Trabzon Milletvekili Sayın Yavuz Aydın'a aittir.

Buyurun Sayın Aydın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

3.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Trabzon'un yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Trabzon'da bölge hastanesi konumunda olan bazı hastanelerin kadro ve tıbbi cihaz eksikliği yaşadığını belirterek sözlerime başlamak istiyorum. Trabzon'un Vakfıkebir ilçesinde bulunan ve bölge hastanesi konumundaki Vakfıkebir Devlet Hastanesi, Giresun ilçesi olan Eynesil ile birlikte Vakfıkebir, Beşikdüzü, Çarşıbaşı, Şalpazarı ve Tonya ilçelerindeki vatandaşlarımıza hizmet vermeye çalışmaktadır. 2005-2009 yılı yatırım planına alınan 200 yatak kapasiteli ek hastane binası İl Özel İdare Genel Sekreterliğine devredilmiş ve kamulaştırılan alanda bu tarihe kadar herhangi bir çalışma meydana gelmemiştir.

Kıymetli milletvekilleri, Büyüklüman bölgesinin en önemli hizmet birimi olarak faaliyetlerini sürdüren Vakfıkebir Devlet Hastanesi son yıllarda kaderine terk edilmiştir. Birçok poliklinik doktor yetersizliği ve eksikliği sebebiyle hizmet verememektedir. Kulak burun boğaz polikliniğinde ve nefroloji polikliniğinde kadro olmasına rağmen hâlihazırda herhangi bir doktor görev yapmazken nöroloji polikliniğinin üç buçuk yıldır doktor ataması yapılmamıştır. Pediatri polikliniğinde hasta kabulü Tonya ilçesinden gelen doktorlar sayesinde verilebilmektedir. Vakfıkebir Devlet Hastanesi kardiyoloji polikliniğinin hastanede kadrosu olmasına rağmen bölgedeki farklı hastanelerden rotasyon yapılarak hasta kabul edilmektedir. Bahsettiğim polikliniklerin hiç olmayışı ya da eksik oluşu sebebiyle, hasta olan vatandaşlarımız çevre hastanelere sevk edilerek mağdur edilmektedir. Vakfıkebir Devlet Hastanesinde görüntüleme cihazları olmasına rağmen bu cihazlardan çıkacak sonuçları yorumlayan mevcut bir radyolog bulunmamaktadır. Sonuçlar, dışarıdan sözleşmeli bir radyolog uzmanına gönderilip üç gün içerisinde hastaya ulaştırılmaktadır.

Trabzon Araklı Bayram Halil Devlet Hastanesinde de durum pek farklı değildir. Kardiyoloji, üroloji, kulak burun boğaz, nöroloji, ortopedi ve travmatoloji bölümlerine, kadro olmasına rağmen, bir yılı aşkın süredir atama gerçekleştirilmemektedir.

Trabzon Kanuni Eğitim ve Araştırma Hastanesi Numune kampüsündeki kardiyoloji, fizik tedavi ve rehabilitasyon, romatoloji, endokrinoloji, metabolizma, gastroenteroloji ve hematoloji polikliniklerinin tamamı Kaşüstü kampüsüne taşınmıştır. Bununla birlikte, yeterli sayıda uzman hekimin olmayışı nedeniyle, randevu oluşturma anlamında vatandaşlar mağdur edilmektedir. Üç ay ve daha uzun bir zaman dilimine sarkıtılan randevuların sayısı sürekli artmaktadır.

Yüce Meclisin çatısı altında Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin Koca'ya sormak istiyorum: Trabzon'daki hastanelerde yaşanan doktor eksikliği hakkında kendisi bilgi sahibi midir? Hani sağlık sektöründe çığır açmıştınız, ne oldu arkadaşlar? Bu sorunlar için hangi çözüm önerilerini hazırladınız?

Sayın milletvekilleri, Trabzon'un Akçaabat İlçe Emniyet Müdürlüğü bugün hâlâ konteynerde hizmet vermektedir. Burası deprem bölgesi değil, depremden yeni çıkan bir şehir değil; bu acı tablo hepimize yeter. Özellikle buradan, iktidara mensup Akçaabatlı siyasetçilere, tüm ilgililere ve yetkililere sormak istiyorum: Trabzon'un en gelişmiş ilçelerinden biri olan Akçaabat'ın emniyet ve adliye binalarının akıbeti ne olacak, bu konu hakkında çalışmalarınız nelerdir? Neden hâlâ Akçaabat Emniyeti konteynerde hizmet vermektedir? Akçaabat İlçe sakinleri ve kamuoyu bu sorunların bir an önce çözülmesini bekliyor. Aynı şekilde Akçaabat ilçemizde adliye binası sorunu da yaşanmaktadır. Daha önce 3 kere ihalesi yapılarak iptal edilen ve geçtiğimiz aylarda yeniden ihalesi yapılan fakat henüz tek bir çivi dahi çakılmayan yeni adliye binası ne zaman tamamlanacaktır? Düzköy ilçesinde adliye binası olmadığı için buranın yükünü de Akçaabat ilçemiz karşılamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

YAVUZ AYDIN (Devamla) – Hâl böyleyken Akçaabat Adliyesinin kapasitesi yeterli olmamaktadır. Bu sorunları göz ardı edemezsiniz, Trabzon şehrinin sorunlarını görmezden gelemezsiniz. Ezcümle, Trabzon halkı, 6 milletvekilinin 4'ünü iktidar partisine verdi, 1 Büyükşehir Belediye Başkanlığı verdi, 18 ilçenin 16 ilçe belediye başkanlığını AK PARTİ iktidarına verdi. Cumhurbaşkanlığı Kabinesinde her dönem olduğu gibi bu dönemde de Trabzonlu bakanlarımız varken bu şehrin sorunlarına seyirci kalmamanız için bu milletin size daha kaç bürokrat vermesi gerekmektedir diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakikayla söz vereceğim.

Sayın Ferit Şenyaşar, Urfa...

Buyurun Sayın Şenyaşar.

#### IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'nın uyuşturucu sorununa ilişkin açıklaması

FERİT ŞENYAŞAR (Şanlıurfa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Burası kadim şehir Urfa, 2023 Yılı İslam Dünyası Turizm Başkenti ve her gün yüzlerce turist bu alanı ziyaret ediyor: Önde kutsal balıklar ve arkasında Urfa Kalesi. Bu, Urfa'nın görünen yüzüdür, bir de görünmeyen yüzünü ben buradan açıklamak istiyorum. Evet, Urfa'nın ön tarafı, kalesi turizm kenti ama arkası uyuşturucu yuvası olmuştur. Burada fotoğrafta görüldüğü gibi تنها bir yer değil, Urfa merkezde kalenin arkasında uyuşturucu satılıyor, uyuşturucu kullanılıyor. Ve burada daha vahim bir tablo var: Uyuşturucu kullanmaya giden bir anne ve yanında 5-6 yaşında bir çocuk.

Sayın Başkan, buradan sizden bir talebim yok ve buradan İçişleri Bakanına sesleniyorum, buradan Urfa Emniyet Müdüğüne sesleniyorum, Urfa Valisine sesleniyorum: Bu uyuşturucu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FERİT ŞENYAŞAR (Şanlıurfa) – ...merkezinin karşısında aileler var ve herkes bu durumdan şikâyetçidir ve yetkilileri göreve davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Düzce Milletvekili Sayın Ercan Öztürk...

2.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk'ün, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 40'ıncı yıl dönümüne, Batılı ülke ve kuruluşların ikiyezölü ve sahtekâr tutumlarına ilişkin açıklaması

ERCAN ÖZTÜRK (Düzce) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Konuşmama başlamadan önce kardeş ülke Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 40'ıncı yıl dönümünü canıgönülden kutluyorum.

Bugün dünyanın gözü önünde İsrail terör örgütü tarafından her türlü savaş suçu işleniyor, Gazze dünyanın en büyük çocuk mezarlığı hâline geliyor, hastaneler, okullar, camiler, kiliseler vuruluyor, silahsız masumlar öldürölüyor. Birleşemeyen milletler ve Avrupa dün Hocalı'da, Bosna'da sustuğu gibi ölen Müslüman olunca kör, sağır ve dilsiz. Bizlere her fırsatta demokrasi ve insan hakları dersi vermeye kalkan Batılı ülke ve kuruluşların ikiyezölü ve sahtekâr tutumlarını ibretle izliyoruz.

Buradan bir kez daha tüm dünyaya zulümle abât olanın geleceğinin berbat olacağını söylüyor ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin her zaman dini, dili, ırkı ne olursa olsun mazlumların yanında durmaya devam edeceğini ilan ediyoruz.

BAŞKAN – Adıyaman Milletvekili Sayın Mustafa Alkayış...

3.- Adıyaman Milletvekili Mustafa Alkayış'ın, depremin etkisini en çok hisseden Adıyaman'da sürdürölün inşa ve ihya çalışmalarına ilişkin açıklaması

MUSTAFA ALKAYİŞ (Adıyaman) – Adıyaman'ımız 6 Şubat depremlerinin etkisini en çok hisseden, can ve mal kayıplarını en yüksek düzeyde yaşayan illerimizden bir tanesidir. Toplamda 64.811 konut hasar görmüştür. Bu nedenle, ilimizde sürdürölün inşa ve ihya çalışmaları kapsamında Adıyaman'ımızda 41.171'i konut, 23.640'ı köy evi, 17.392'si ticari alan olmak üzere toplam 82.203 adet bağımsız bölüm inşa edilecektir. Bunlardan 4.118 tanesinin yıl sonuna kadar teslim edileceğinin müjdesini buradan ifade etmek istiyorum. Şartlar ne kadar ağır olursa olsun Hükümetimiz depremin yaralarını sarmak adına büyük bir fedakârlık ve gayret göstermektedir. İlimiz için ortaya konan yatırımların kısa süre içerisinde gözle görölür bir şekle dönüştüğünü ve vatandaşlarımızın sorunlarının çözölüneğini belirtiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ömer Öcalan...

4.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Ahmet Kaya'nın hayatını kaybedişinin 23'üncü yılına ilişkin açıklaması

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – "Kürt'üz ölene kadar/Kürt'üz sonuna kadar/Vallahi biz dostu özledik/İnsanız biz ölene kadar/İnsanız biz sonuna kadar/Vallahi biz barışı özledik/Kürt'üz ölene kadar/Kürt'üz sonuna kadar/Vallahi biz dostu özledik." Vallahi biz Ahmet Kaya'yı özledik. Yürekliğı, cesareti, dobralığıyla hafızalara kazınan Ahmet Kaya, yirmi üç yıl önce bugün 16 kasımda, âdeta sürgün edildiğı yerde yaşamını yitirdi. Ahmet Kaya'yı saygıyla sevgiyle ve rahmetle anıyorum. Dizeleriyle, sesiyle, notasıyla verdiği mücadele devam ediyor. Güçlü olan özgür ülkeyi mutlaka kuracağız. Bu ülkede ana dilinde, Kürtçe şarkı söylediğı için sanatçılar sürgün edilmeyecek. Maalesef, şimdilik bir gıdım ileri adım atılmamıştır. Konserler yasaklanıyor, düğünde Kürtçe şarkı söyleyen insanlar gözaltına alınıyor. Direnmeye devam edeceğiz.

Saygıyla sevgiyle anıyorum.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Cüneyt Yüksel...

5.- İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel'in, Filistin-İsrail sorununun çözölüne kavuşabilmesi için her alanda yoğun çaba sarf ettiklerine ilişkin açıklaması

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tarihî ve vicdani sorumluluğumuz gereğı Filistin-İsrail sorununun çözölüne kavuşabilmesi için her alanda yoğun çaba sarf etmekteyiz. Barışa yönelik hamlelerimizin yanı sıra Gazzeli kardeşlerimizin sağlık hizmetlerinden yoksun kalmaması adına Sayın Cumhurbaşkanımızın riyasetlerinde Türkiye olarak girişimlerde ve desteklerde bulunmaktayız.

Türkiye'nin dünyanın merhamet kapısı olduğu anlayışıyla ülkemizin şefkat elini tüm mazlumlara uzattığımız gibi Gazzeli kardeşlerimize de uzatıyoruz. Ülkemiz kimsesizlerin kimsesi olarak nerede bir muhtaç, nerede bir mazlum, nerede bir masum var ise onların yardımına koşmaktadır. Türkiye her zaman adaletin, hakkın ve hukukun sesi olmaya, dost ve kardeşlerinin yanında durmaya devam edecektir. Türkiye'nin beklenen olduğu inancıyla devletimiz tüm birimleri ve imkânlarıyla acıları dindirmeye

çalışmaktadır. Bu vesileyle Sağlık Bakanlığımızın koordinasyonunda tedavi için ülkemize getirilen 27 Gazzeli hastaya acil şifalar diliyor, ateşkesin bir an önce sağlanması temenni ediyorum.

**BAŞKAN – Kütahya Milletvekili Sayın Adil Biçer...**

6.- Kütahya Milletvekili Adil Biçer'in, AK PARTİ hükûmetleri döneminde Kütahya'ya yapılan yatırımlara ve desteklere ilişkin açıklaması

**ADİL BİÇER (Kütahya) –** Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadim medeniyetlerin kültürleriyle harmanlanmış bir şehir olan Kütahya'mızı AK PARTİ hükûmetleri olarak son yirmi yılda birçok alanda büyük yatırımlar ve desteklerle daha da güçlendirdik. Eğitimden ulaşım, sağlıktan tarıma kadar birçok alanda toplam 52 milyar 956 milyon Türk lirası yatırım ve destek sağladık. Adaletten aileye, çalışma hayatından çevre düzenlemesine kadar her alanda halkımıza hizmet etmeye devam ediyoruz. Halkımıza hizmetkâr olmanın gururunu yaşadığımız Kütahya'mızın geleceğini daha yeşil, daha yaşanabilir ve daha kalkınmış bir şehir olarak şekillendirmek adına çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Kıymetli Kütahyalı hemşehrilerime sevgi ve saygılarımı sunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

**BAŞKAN – Gaziantep Milletvekili Sayın Sevda Karaca Demir...**

7.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, 76 sıra sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması

**SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) –** Bu ülkede çocuklar aç, gençler gelecek kaygısıyla canlarına kıyıyor. Piyasalaşan eğitim sisteminde gençlere ucuz iş gücü olmaktan başka bir seçenek yok, kız çocukları eğitimden koparılıyor, eve, geleceksizliğe hapsediliyor. Ülke yangın yeri, AKP düğün dernek peşinde. İktidar gençlerin "Yaşamak istiyoruz." çılgılığına kulak tıkayıp gençler yaşasın, okusun diye değil, evlensin diye uğraşıyor. Bu Aile, Gençlik Fonu evlen, borçlu yaşa, sermaye için devamlılığı sağla projesidir. "Kutsal aile" dediğiniz sizin ellerinizde yoksulluk ve şiddet cenderesidir. Kaynakların gençlerin, kadınların, çocukların hayati ihtiyaçları için kullanılması gerekiyor, sizin sermayeye köle üretim projelerinize değil. Madem kaynağınız var, neden kız çocuklarının okullaşmasını artırmak, çocukların karnını doyurmak yerine yeni aç çocukları doğurtmayı teşvik ediyorsunuz? Biz gençlerin geleceğini istiyoruz, gençlerin hakkını talep ediyoruz. Bu yasaya hayır diyorum.

**BAŞKAN – Konya Milletvekili Sayın Mustafa Hakan Özer...**

Buyurun Sayın Özer.

8.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, İsrail'in Filistin'e karşı yapmış olduğu zulme sessiz kalmadıklarına ve kalmayacaklarına ilişkin açıklaması

**MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) –** Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Her medeniyet kendi değerleri üzerinde yükselir. Türkiye olarak ecdadımızın izinden gitmeye, nerede bir mazlum varsa yanında olmaya devam ediyoruz. 7 Ekimden bu yana terör devleti İsrail'in Filistin'e karşı yapmış olduğu zulme sessiz kalmadık, kalmayacağız. Sayın Cumhurbaşkanımızın riyasetinde, Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca'nın öncülüğünde Gazzeli kanser hastası yetişkin ve çocukları, tedavilerinin devamı için ülkemize getirdik. Ayrıca, Türkiye olarak ağır hizmet şartlarında hizmet verebilecek Gazze'de uygun yerlere yerleştirilmek üzere 8 sahra hastanesinin kurulması, insani yardımların ulaştırılması için de çalışmalar aralıksız devam ediyor.

Türkiye, tüm mazlum coğrafyalarda hep beklenen ülke olmuştur. Gazze'de yaşanan insanlık dramına karşı, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan başta olmak üzere devletimizin bütün kurumları, tüm siyasi partilerimiz ve milletimizin tamamının dünyada onurlu duruşunu sergilemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

**BAŞKAN – Hakkâri Milletvekili Sayın Onur Düşünmez...**

9.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, Barış Annelerinin Avukatı Erdal Safalı'nın vefatına ilişkin açıklaması

**ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) –** Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Barış Annelerimizin avukatı, mücadele arkadaşımız sevgili Erdal ağabeyimiz, Avukat Erdal Safalı seksen beş gündür sürdürdüğü hayat mücadelesini kaybetti. Adalet ve Perişan annelerimiz barış istedikleri için ifadeye çağırılmış ve Hakkâri'den Yüksekova'ya dönüş yolunda geçirdikleri trafik kazası sonucunda sevgili Cihan ile beraber yaşamlarını kaybetmişlerdi. Aynı kazada yaralanan Erdal ağabeyimizi onlara misafir göndermenin hüznünü yaşıyoruz. Erdal ağabey şahsında barış yolunda yaşamını yitiren bütün canlara sözümüzü yineliyoruz: Bu topraklara onurlu barışı getirene, özgür eş yaşamı inşa edene kadar mücadelemiz devam edecek. Işıklar yoldaşı olsun, Allah rahmet eylesin. Başımız sağ olsun.

**BAŞKAN – Aydın Milletvekili Sayın Süleyman Bülbül...**

10.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, gazeteci Hrant Dink cinayetini işleyen Ogün Samast'ın iyi hâlden koşullu salıverilmesine ilişkin açıklaması

**SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) –** Sayın Adalet Bakanı, Gazeteci Hrant Dink cinayetini işleyen Ogün Samast tasarlayarak adam öldürmek ve ruhsatsız silah bulundurma suçlarından aldığı yirmi iki yıl on ay hapis cezasının infazı sırasında gardiyanlara saldırdığı gerekçesiyle 2020 yılında da iki yıl otuz altı ay kırk üç gün ceza almış, 15 Kasım 2023 günü iyi hâlden koşullu salıverilmiştir. 19 Ocak 2023 ve 13 Temmuz 2023 tarihlerinde koşullu salıverilme talebi reddedilen Ogün Samast'ın dört ay sonra hangi gerekçeyle koşullu salıverildiği ve iyi hâl gerekçesi kamuoyuna açıklanmalıdır. Bu kapsamda, Samast'ın 19 Ocak 2023 ve 13 Temmuz 2023 tarihinde koşullu salıverilme talebinin reddedilme gerekçesi nedir? 15 Kasım 2023 tarihinde koşullu salıverilme talebi hangi gerekçeyle kabul edilmiştir? İyi hâl değerlendirmesinin gerekçesi nedir? Bu memleketimizde gazeteciler içeride, gazeteci katilleri dışarıda mı duracaktır?

**BAŞKAN – Uşak Milletvekili Sayın Ali Karaoba...**

11.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, hemşirelerin sorunlarına ilişkin açıklaması

**ALİ KARAOBA (Uşak) –** Teşekkürler Sayın Başkan.

Çok zorlu ekonomik süreçlerden geçtiğimiz bugünlerde hemşirelerimizin almış olduğu ücretler son derece yetersiz kalmıştır. Emekliliğe yansımayan ek ödeme, sabit ek ödeme, teşvik gibi uygulamalar hemşirelerimizin çalışma barışını bozmuş, sağlık emekçilerimizi mağdur etmiştir. Sağlık sistemimizin en önemli yapı taşlarından biri olan hemşirelerimize verdiğiniz atama sözlerini tutun. Yirmi dört saat kesintisiz çalışmayı ve hemşirelerimize karşı uygulanan şiddeti engelleyen genelgeler bir an önce yayımlayın. Özlük haklarını, vaat edilen iyileştirmeleri ve hemşirelerimizin hak ettiği düzenlemeleri bir an önce gerçekleştirin. Unutmayın, sağlıktan büyük zenginlik yoktur ve bu zenginliği bizlere sağlayan emekçilerimize sahip çıkmamız gerekmektedir. Tüm sağlıkçılar hakkını alacak, hemşirelerimiz hakkını alacak.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

**BAŞKAN – Çorum Milletvekili Sayın Mehmet Tahtasız...**

12.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, araç muayene ücretlerine ilişkin açıklaması

**MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Sayın Başkan,** araç muayene ücretleri vatandaşın cebini yakmaya devam ediyor. Binek araçlar için iki yılda bir, ticari araçlar için her yıl yaptırma zorunluluğu olan araç muayene ücretleri ortalama 1.500 lira. Bir insanın muayenesine ise SGK'nin ödediği ücret 94 TL iken bakım ve onarım olmadan yalnızca arıza tespiti için bu kadar ücret almak adil değil. Zaten araçların yıllık bakımları, sabit giderleri, her ay düzenli olarak sigortaya gelen zamlar; benzin, mazot, LPG gibi yakıtlardaki fiyat artışı ve lastik ücretleri gibi yüksek maliyetler vatandaşımızı ve esnafımızı zorluyor. 2024'te yeniden değerlendirme oranıyla araç muayene ücretlerine yüzde 58 zam yapılacak olması kabul edilemez. Araç muayene ücretleriyle bu işi yapan özel şirketlerin kasası doldurulurken vatandaşımız mağdur ediliyor. 2024 yılında araç muayene ücretlerine zam yapılmasını, ticari araçlar için yapılan muayeneler de iki yıla çıkartılsın. Bu bizlerin değil, esnafımızın ve vatandaşımızın haklı bir talebidir.

**BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Ümmügülşen Öztürk...**

Buyurun.

13.- İstanbul Milletvekili Ümmügülşen Öztürk'ün, Sezai Karakoç'un vefatının 2'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

**ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Bugün Türk edebiyatına kattığı sayısız eserlerle hafızalara kazınan üstat Sezai Karakoç'un 2'nci ölüm yıl dönümü.** Yazı hayatı boyunca "diriliş" kavramı çevresinde zihninde bir bilinç uyandırmaya çalışan fikir adamımız, dünya Müslümanlarının uyanışına eserleriyle emek vermiştir. Necip Fazıl direnişin, Sezai Karakoç dirilişin tohumlarını ekti. Fikir eserleriyle bir neslin düşünce dünyasını yoğurdu. Medeniyetimizin çiçeklendiği her yerde ne varsa bilincimizi, şuurumuzu oraya kadar ulaştırdı. Üstat Sezai Karakoç fikir ve eserleriyle gönlümüzde yaşamaya, yol göstermeye devam edecektir. Bu vesileyle vefatının 2'nci yıl dönümünde rahmetle minnetle ve özlemle yâd ediyorum. Çıktığı ahiret yolculuğunda Rabb'imizin onu en güzel şekilde ağırlamasını niyaz ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

**BAŞKAN – Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı...**

Buyurun Sayın Çağlar.

14.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, Hükûmetin çiftçilere desteğinin her dönem artarak devam ettiğine ilişkin açıklaması

**İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Kütahya) – Sayın Başkan,** değerli milletvekilleri; Hükûmetimizin çiftçilerimize desteği her dönem artarak devam etmektedir. Kütahya'mızda 1 Ocak-13 Kasım 2023 tarihleri arasında bitkisel üretim, hayvancılık ve kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi kapsamında 318 milyon TL destekleme ödemesi çiftçilerimizin ve yatırımcılarımızın hesabına geçmiştir. Malumunuz, ekim sezonunda nakit para çiftçilerimiz için çok önemlidir. Her daim çiftçilerimizin yanında olan Hükûmetimiz tarafından hububat, mazot ve gübre destekleri sadece mazot ve gübre kullanımında geçerli olmak üzere çiftçilerimizin Ziraat kartlarına tanımlanmıştır. Cumhurbaşkanlığı tarafından 2023 yılı içerisinde tabii afetlerden zarar gören çiftçilerimize 1 milyon TL tutarında sertifikalı tohum desteğinde bulunulmuştur. Tarım ve Orman Bakanlığımızın 7 milyon TL tutarında buğday tohumu dağıtımı da bu ay içinde tamamlanacaktır. Yine, bu ay içerisinde Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında 12,5 milyon TL yıl sonuna kadar ödenecektir.

**BAŞKAN – Osmaniye Milletvekili Sayın Asu Kaya...**

Buyurun Sayın Kaya.

15.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Kadırlı'nın köylerinin 2/B sorununa ilişkin açıklaması

**ASU KAYA (Osmaniye) – Sayın Başkan,** teşekkür ederim.

Geçtiğimiz günlerde Osmaniye'nin Kadırlı ilçesi muhtarları Meclisimize geldiler. Kadırlı'nın bütün köylülerinin sorunu 2B arazileri, bütün köylülerimiz mahkemelik. Muhtarlarımız bir dosya dolusu belgeyle derdlerini anlatmaya gelmişlerdi. Tarım ve Orman Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilileri yapılan resmî yazışmalarda köylülerimize tarlalarına dair 2B çalışmalarının tam olarak yapıldığını söylemektedirler, oysaki muhtarlarımız "Hiçbir gelişme yok." diyorlar. Köylülerimiz yaşadıkları evlerden orman arazisi olduğu gerekçesiyle çıkarılmak isteniyor. Hayvancılıkla, tarımla uğraşan köylülerimiz tarlalarını kullanamıyor, başlarını sokacakları evlerinden, ekecekleri topraklarından edilmeye çalışılıyorlar. Yedi yıldır mahkemeleri devam eden ve bakanlıklar tarafından geçirtilen köylüler bir an mahkemelerinin sonuçlandırılmasını talep ediyorlar. Buradan 2 Bakana, Sayın Yumaklı ve Sayın Özhasan'ı sesleniyorum: Kadırlı'nın köyleri 2B sorunlarının acilen çözülmesini bekliyor.

**BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya...**

Buyurun Sayın Kaya.

16.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Türk Hava Yollarının 355 uçak için Airbus firmasıyla görüşmelere başlamasına ilişkin açıklaması

**MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkanım.**

Türk Hava Yollarının tarihinin en büyük satın alması olan 355 uçak için Airbus firmasıyla görüşmelere başladığı açıklanmıştır. Bu noktada, Türkiye için uçak üreten bir ülke olma fırsatı doğduğunu ifade etmek istiyorum. Bu konunun benzeri 1997 yılında yaşanmıştır. 54'üncü Hükûmet, Refahiyol iktidarı döneminde Airbus, Boeing ve McDonnell Douglas şirketleriyle uçak alımı için görüşülürken Başbakan Profesör Doktor Necmettin Erbakan Hocamız tamamen ithalat yerine "offset" yani alımlarda üretim ortaklığını önermiş ve bu teklife özellikle McDonnell Douglas firması sıcak bakmıştır fakat alımlar yapılmadan önce Refahiyol iktidarı düşürüldüğü için sonraki iktidar McDonnell Douglas'la olan bu anlaşmayı rafa kaldırmıştır. Şimdi de iktidar, Türk Hava Yollarının bu uçak alımlarında bir irade ortaya koymalı ve "offset" şartını masaya getirmelidir; Türkiye'nin böylece üretici olma hâli sağlanmalıdır.

**BAŞKAN – Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi Gürer...**

Buyurun Sayın Gürer.

17.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Nevşehir'in Kavak beldesinde Tarım Kredi Kooperatiflerinin patates alım kararını iptaline ve şeker pancarında açıklanan taban fiyatına ilişkin açıklaması

**ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.**

Nevşehir Kavak kasabasından arayan çiftçi, Tarım Kredi adına patates alımı yapıldığını, alımda sorun yaşandığını anlattı. Patatesin yerinde tespiti yapılmış, alımı yönünde karar da verildiği hâlde alım gerçekleşmemiş. Nedenini bilmediği bir biçimde alım kararının iptal edilmesinin bu bağlamda özellikle küçük çiftçileri mağdur ettiğini anlattı. Bakanlık bu soruna çözüm üretmelidir.

Şeker pancarında da açıklanan taban fiyat çiftçiye mutlu etmedi. Sözleşmeli tarım olduğu için çiftçi çaresiz ürününü

söküp fabrikaya veriyor, özellikle özelleşen fabrikaysa getirilen ürünü kendi belirlediği günde alıyor, bu nedenle ürün tarlada duruyor, tarlada durdukça fire artıyor, bu da çiftçinin gelirinin düşmesine neden oluyor. Onun için, fabrikalar, çiftçiye söküm günü vermek yerine tarladan sökülen pancarı bir an önce almalı.

Ayrıca da Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı çiftçilerin odaya kayıtlarından dolayı 5 bin lira emekli ikramiyesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Balıkesir Milletvekili Sayın Serkan Sarı...

Buyurun Sayın Sarı.

18.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, AKP iktidarının ÇKS'ye kayıtlı çiftçi emeklilerine 5 bin lira ikramiye çok gördüğüne ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) – Sayın Başkan, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde hiçbir vatandaşımız böyle ayrımcı bir iktidar görmedi. Çalışan- çalışmayan emekli ayrımı yapan iktidar milletimizin ekmeğini, sebzelerini, meyvesini, etini, sütünü, peynirini, zeytinini üreten çiftçimizin emeklisini de bu ayrımcılığın içine almış, emekli ayrımcılığının sınırlarını genişletmiştir.

Hak gasbında sınır tanımayan AKP iktidarı, emekli olmasına rağmen yapmış olduğu üretimle ülke ekonomisine katkı sağlayan, emeğiyle, alın teriyle milletimizi doyuran ve çoğu da küçük, ÇKS'ye kayıtlı çiftçi emeklilerimize 5 bin lira ikramiye çok görmüştür. Emekli çiftçilerimiz emekli olduğu hâlde ve 60 yaşına gelmiş olmasına rağmen atadan kalma toprağını ekmeyi tercih ediyorsa bu çiftçilerimize AKP iktidarı saygı ve minnet duymalıdır, vefa göstermelidir.

Çalışmak zorunda bıraktığınız tüm emeklilerimiz adına buradan sesleniyorum: Bu hak gasbından derhâl vazgeçin; eşit, adil ve hakkaniyetli olun.

BAŞKAN – Diyarbakır Milletvekili Sayın Mehmet Kamaç...

Buyurun Sayın Kamaç.

19.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Seyit Rıza'nın ölümünün 86'ncı yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Katledilişinin 86'ncı yıl dönümünde Seyit Rıza anısına:

"Biz buradan gideriz Reşik Hüseyin

Ağdat'ta zaman durur

Bir palamut düşer toprağa

Su yürür

İnatçıdır meşe ağacı

Büyür

Beni senden önce asarlarsa Reşik Hüseyin

Sakın ağlama

Seni benden önce asarlarsa,

Ciğerim parçalanır

Acımı yüreğime gömerim ama

Bizim payımıza da bu düştü

Aldırma Reşik Hüseyin

Bura Dersim'dir; gülü, ağacı tükenmez

Gün gelir umut biter topraktan

Munzur suyu, Mercan bizi unutmaz

Biz buradan gideriz Reşik Hüseyin

Ağdat'ta zaman durur

Bir palamut düşer toprağa

Su yürür

İnatçıdır meşe ağacı

Büyür."

Katledilişinin 86'ncı yıl dönümünde Seyit Rıza'yı, yoldaşlarını ve bütün Dersim şehitlerini saygı ve rahmetle anıyorum.

(HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sivas Milletvekili Sayın Rukiye Toy...

Buyurun Sayın Toy.

20.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, ülkenin ilk ve en önemli müteşebbislerinden Nuri Demirağ'a ilişkin açıklaması

RUKİYE TOY (Sivas) – Sivas'ımızın ve ülkemizin önemli değerlerinden Divriğili Mühürdarzade Nuri, namıdiğer Nuri Demirağ. Soyadı, yaptığı bin kilometrelik demir yolu sonrasında Atatürk tarafından verilen Nuri Demirağ, ülkemizin ilk ve en önemli müteşebbislerinden biri olarak iş hayatının çeşitli alanlarında birçok ilke imza atmıştır. Nuri Demirağ, ilk Türk uçağının ve paraşütünün imali, 1942'de Keban'a baraj yapılması önerisi, İstanbul Boğazı'na yap-işlet-devret sistemiyle köprü projesi hazırlatması, Bursa'da Sümerbank Merinos Fabrikası, Sivas'ta çimento fabrikası, İzmit'te selüloz fabrikası, İstanbul'da büyük hal binası inşaatının yapılması, Demokrat Partiden önce 1945'te ilk muhalefet partisi olan Millî Kalkınma Partisini kurması gibi teşebbüs ve projeleriyle döneminin otuz yıl önünde bir zekâ, deha ve bir mücadele insanıdır. Nuri Demirağ her yönüyle gençlerimiz için bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Kırşehir Milletvekili Sayın Metin İlhan...

21.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, tüm emekli çiftçilerin 5 bin liralık ikramiye kapsamına alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Tarımsal üretimin ve gıdaya ulaşımın stratejik öneminin her geçen gün arttığı bir dünyada olduğumuz düşünüldüğünde, ülkemizde çiftçilerimizin sürdürülebilir tarım politikalarına ihtiyacı elzemdir. Bunun için de çiftçimizin üretimden kazanç elde etmesi temel önceliktir. Bakınız, ülkemizde tarımla uğraşan çiftçilerimizin yaş ortalaması 58'dir ve bunların büyük bir çoğunluğu da emeklidir. Ancak emeklilerimize verilecek olan 5 bin liradan ne yazık ki birçok çiftçimiz faydalanamayacaktır. Zira herhangi bir iş yerinde veya kendi hesabına çalışmaya devam edenlere bu ödeme yapılmayacak, ayrıca bu durumun ÇKS başvurularından sonra olması da mağduriyeti artırmıştır. Hükûmetin fark edemediği şu ki çiftçimiz emekli olunca arazisini ve hayvanını satmıyor, geçimini sağlayabilmek için mecburen devam ediyor. Bu sebeplerle bir an önce tüm emekli çiftçilerimiz de ödeme kapsamına alınmalıdır

diyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)  
BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Özgül Saki...  
Buyurun Sayın Saki.

22.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, tetikçi katil Ogün Samast'ın tahliye edilmesine ilişkin açıklaması

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) – 19 Ocak 2007'de o güzel insan, dostumuz, yoldaşımız Hrant Dink Agos gazetesi önünde katledildi. Tetikçi katil Ogün Samast ise dün tahliye edildi. Azmettiriciler, cinayeti planlayanlar, cinayet için onu takdir edenler soruşturulmadı bile. Katillerin serbest; gazetecilerin, devrimcilerin, Kürtlerin, hayatını savunan kadınların hapishanede olduğu koşullarda Hrant için adalet mücadelesine devam edeceğiz.

Katilleri koruyanlar cinayete ortaktır, biliyoruz. Seni çok sevdik Hrant, buradayız “...”(\*) (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler arkadaşlar.

Grup önerileri görüşüldükten sonra sıra açacağım, ilk giren 10 vekil arkadaşımıza daha -şimdi değil, şimdi kimse girmesin- birer dakika söz vereceğim, açmadan önce de anonsunu yapacağım.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Öğretim Üyesi Kahan Onur Arslan'la birlikte Genel Kurulu ziyaret eden Pamukkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencilerini Genel Kurul adına selamladıklarına ve AK PARTİ eski milletvekili Mehmet Doğan Kubat'ın annesinin vefatına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Pamukkale Üniversitemizin Hukuk Fakültesi öğrencileri Sayın Hocamız Kahan Onur Arslan'la birlikte bizi ziyarete geldiler. Genel Kurul adına onları selamlıyoruz. Eğitim hayatlarında başarılar diliyoruz. (Alkışlar) İnsanca ve hukukun egemen olduğu bir ülke dileğini de ekliyoruz. (HEDEP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bir üzücü haber sanırım sizlerin de telefonuna düşmüş olsa gerek. Geçmiş dönemlerde birlikte görev yaptığımız Sayın Doğan Kubat'ın -ki onu iyi duygularla anmayan bir milletvekili olduğunu düşünmüyorum- annesi ebediyete irtihal etmiş, izin verirsiniz Genel Kurul adına başsağlığı dileklerini sunmak istiyorum, kendisine ve tüm yakınlarına da sabır diliyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, Saadet Partisi Grup Başkan Vekili Sayın İsa Mesih Şahin'in.

Buyurun Sayın Şahin.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, AK PARTİ eski milletvekili Mehmet Doğan Kubat'ın annesinin vefatına, Genel Kurulu ziyaret eden gençlere, Ogün Samast'ın koşullu salıverme hükümlerinden yararlanarak serbest bırakılmasına ve Sincan Cezaevinden aldıkları şikâyetlere; Yargıtayın son aldığı kararı Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemden düşürmemesi gerektiğine, gençlerin gelecekle ilgili karamsarlık içinde olduğuna, mülakata ve İstanbul depremine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Evet, Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ben de Sayın Kubat'a buradan taziye dileklerini iletiyorum, başı sağ olsun.

Evet, genç arkadaşlarımızı da selamlıyorum. Bugün orada oturuyorlar ama önümüzdeki yıllarda inşallah bu sıralarda oturacaklardır diye de temenni ediyorum.

Evet, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, dün akşam burada Hrant Dink cinayetine katili Ogün Samast'ın koşullu salıverme hükümlerinden yararlanarak serbest bırakılmasını, tahliye edilmesini gündeme getirmiştik, gecenin geç saatlerinde böyle üzüntü verici bir haber olarak paylaşmıştık. Yani, ne olur, bir gün de gecenin geç saatlerinde böyle mutlu olacağımız bir haberi paylaşsak buradan. Orada suça sürüklenen Ogün Samast'ın tahliye edilmesi değil de “Suça sürükleyenler tespit edildi, olay aydınlandı.” gibi bir haberi de paylaşmak isterdik, böyle mutlu bir haberi paylaşmak isterdik. Umarım, o iklim de bir gün Türkiye’de oluşur. Tabii, burada biz toplumsal barışa kasteden, Türkiye’de huzura, kardeşliğe, birlik beraberliğe kasteden her türlü anlayışın karşısında olduğumuzun bir kere daha altını çiziyoruz.

Ben dün akşam burada bir çelişkiye dikkat çektim, yine dikkat çekeceğim. Bize son günlerde Sincan Cezaevinden çok sayıda şikâyet geliyor. Şikâyet nedir? Eline silah dahi almamış, bir yerlere inanmış olmaktan dolayı, üyelik kanaatiyle ceza verilen mahkûmların koşullu salıverilme hükümlerinden yararlandırılmaması gibi şikâyetler alıyoruz. Peki, bunun gerekçesi ne? Toplumla bütünleşmeye hazır olmaması, suç işleme riskinin olması gibi gerekçeler gözetiliyor. Şimdi, burada dün akşam gördüğümüz örnekte toplumsal barışımıza kasteden, eline silah alan ve cinayet işleyen; bu ülkede birlik, beraberlik ve kardeşliğe kasteden birileri toplumla bütünleşmeye hazır olduğu gerekçesiyle, iyi hâlli olduğu gerekçesiyle tahliye ediliyor, toplumun içine bırakılıyor ama eline silah almamış insanlar tahliye edilmiyor ve gerekçesi de “Toplumla bütünleşmeye hazır değil.” olarak sunuluyor. Biz bu çelişkiye itiraz ediyoruz, biz bu adaletsizliklere itiraz ediyoruz. Tekrardan toplumsal barışımıza, kardeşliğimize karşı yönelen her türlü eylemin de karşısında olduğumuzun altını bir kere daha çiziyoruz.

Buradan bir başka hukuk garabeti, Anayasa Mahkemesi konusuna tekrar değinmek istiyorum. Yargıtayın son aldığı karar Türkiye Büyük Millet Meclisinin asla gündemden düşürmemesi gereken bir karar, burada çok açık bir hukuk skandalı yaşanıyor. Şimdi, ben özellikle iktidar partisindeki hukukçu arkadaşlarımızın -burada bazı savunmalar yaptılar, bazı maddeleri okudular- özellikle 153'üncü maddeden gerçekten ne anladıklarını -burada bir tartışma çıkarmak için demiyorum, olayı daha net aydınlatmak istiyorum-burada açık bir şekilde açıklamalarını da bekliyorum arkadaşlar. 153'üncü madde çok açık, Anayasa Mahkemesi kararlarının kesin olduğu, son fıkrada da Anayasa Mahkemesi kararlarının yasama, yürütme, yargı, idare makamları, gerçek kişiler, tüzel kişiler ve herkes için bağlayıcı olduğuna dair çok açık bir hüküm var. Böyle bir hüküm varken Yargıtayın kararının esas alınması gerçekten... Burada mahkemeler arasında bir çatışma yok, burada eğer gerçekten bir suç işleniyorsa o suçu da Anayasa Mahkemesi kararlarını, uymakla zorunlu olunan, bağlayıcı olan Anayasa Mahkemesi kararlarını uygulamayan Yargıtay üyeleri yapmaktadır. Bunun da altını özellikle çizmek istiyorum. Bu konu bizim için bir Can Atalay meselesi değildir, bir şahıs meselesi değildir; bu konu bizim için Türkiye'nin hukuk devleti olma meselesidir ve şu an için de bir devlet krizidir. Bu kriz çözülmek zorundadır, bu krizin çözülmesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız olmak üzere bütün parti grupları, bütün siyasi partiler aktif rol almalıdır.

Evet, öğrencilerimizle ilgili son dönemlerde olumsuz haberler alıyoruz, bazı üniversitelerimizden, üniversite yurtlarımızdan olumsuz haberler alıyoruz. Tabii ki iktidar partisindeki genç milletvekili arkadaşlarımız gençlere yapılan olumlu adımlarla ilgili burada dün akşam sunumlar yaptılar. Arkadaşlar, yapılan her türlü olumlu çalışmaya sonuna kadar destek verimiz, bundan da memnun oluruz ancak geldiğimiz noktada kabul edin ya da etmeyin Türkiye'nin bir gerçeği var, gençlerimizin gelecekle

(\*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

ilgili bir karamsarlığı var. Biz Türkiye'yi bu iklimden çıkarmak zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Gençlerimizi gelecek karamsarlığına sevk eden bu tablonun farkında olmak ve gençlerimizin geleceğe umutla baktığı bir iklimi gençlerimize hediye etmek zorundayız. Şimdi, gençlerimizin KYK kredisi 1.250 lira arkadaşlar, şu an için 1.250 lira. Yani babası, annesi emekli olan bir öğrencimize, dolayısıyla emekli maaşının da yetersiz olduğu, 7.500 lira olduğu bir gerçeklikte bu öğrenci, bu krediyle geçinmek zorunda; yurt parasını verecek, ulaşım imkânları vesaire. Yani sosyal aktivite diye bir imkânı, bir alanı kalmayacak. Böyle bir tabloda gençlerimizin içinde bulunduğu durumu da arkadaşlar, olumlu şeylere destek veriyoruz ancak mevcut durumda da gençlerimizin içinde bulunduğu olumsuz tabloyu da kabul etmek durumundayız.

Gençlerimizin özellikle mülakatla ilgili şikâyetini de asla görmezden gelemeyiz. Gençlerimizin önündeki bu mülakat zilletini kaldırıp hak edenin kazandığı bir Türkiye'yi inşa ederek gençlerimize böyle bir geleceği de hediye etmek Türkiye Büyük Millet Meclisinde bizim görevimizdir, bunun da altını özellikle çiziyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Son olarak dün burada İstanbul depremine hazırlıkla ilgili bir grup önerisi verdik, reddedildi. Benim iktidar partisindeki arkadaşlarımdan ricam şudur: Siz getirin, biz destek verelim. Bakın, siz getirin, biz destek verelim. İstanbul depremi şu anda Türkiye'nin en önemli sorunlarından biridir ve İstanbul'un en önemli sorunu can güvenliği sorunudur yani deprem gerçeğidir. "İstanbul yıkılırsa Türkiye yıkılır." gerçeğinin farkında olalım. İstanbul depreme hazır değil, burada parti ayrımı da gözetmiyorum, İstanbul depreme hazır hâle getirilememiştir, İstanbul'u çok büyük bir tehlike beklemektedir. Bu anlamda siyasi parti ayrımı gözetmeksizin merkezî yönetimin, yerel yönetimlerin, odaların, üniversitelerin birlikte yapacağı İstanbul için bir masa oluşturmak zorundayız, İstanbul'a daha bütüncül bir şekilde bakmak zorundayız. İstanbul'a özel, bu konuda bir yasa çıkarmak zorundayız. Türkiye'yi, İstanbul'a hazır hâle getirmek zorundayız. "İstanbul depremi" değil, öneminden dolayı "Türkiye depremi" diyorum.

Bu duygularla Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şahin.

İYİ Parti Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu.

Buyurun Sayın Dervişoğlu.

24.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, AK PARTİ eski milletvekili Mehmet Doğan Kubat'ın annesinin vefatına, Hrant Dink'in katilinin tahliye edilmesine, kamu-özel iş birliği projelerindeki mali tabloların milletten gizlenmesine, Almanya'nın ülkesine iltica talebinin en çok Türkiye'den geldiğini duyurmasına ve yirmi bir yıllık AK PARTİ iktidarının Türkiye'yi getirdiği noktaya ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Ben de sizin gibi ve değerli mevkidaşım gibi, geçen dönem mesai arkadaşlığı yaptığımız, Adalet ve Kalkınma Partisinin çok önemli bir figürü olan Sayın Doğan Kubat'ın annesinin vefatını teessürle öğrendim. Buradan merhumeye Allah'tan rahmet, başta Doğan Bey olmak üzere ailesine ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Dün akşamdan beri Türkiye'nin ve Meclisin gündeminde rahmetli Hrant Dink'in katilinin tahliye edilmesi durumu vardı. Hrant Dink cinayeti sıradan bir cinayet değil -kendisi benim şahsen de tanıdığım birisiydi, fikirlerine yakinen şahit olduğum birisiydi- cinayet, hazırlanışı, işlenişi, fail seçimi itibarıyla sıradan bir cinayet olma özelliği taşıyordu ve dolayısıyla planlanmış, tasarlanmış, provokatif bir cinayet olma özelliğiyle de kendisini hissettiriyordu.

Şimdi, bu fail bugün iyi hâlden tahliye oldu ama cezaevinde işlediği suçlardan kaynaklı olarak biriktirdiği cezalardan ötürü bugün tahliye oldu; oysa, Hrant Dink cinayetine bağlı olarak herhâlde 2020 yılında tahliye olması gerekiyormuş, dosyaya tam vâkıf değilim. Bu vesileyle, rahmetli Hrant Dink'i de burada anıyorum.

Planlı, tasarlanmış bir cinayet olduğunu ifade ettim. O zaman da birtakım toplumsal dalgalanmalara vesile olmuştu, Türkiye'de yürüyüşler yapıldı vesaire. Sokaklarda haykıranlar "Hepimiz Hrant'ız, hepimiz Ermeni'yiz." dediklerinde o zamanki kimliğimle ben de "Hepimiz Türk'üz ve ziyadesiyle üzgünüz." diye cevaplamıştım, aynı hissiyat içerisindeyim. Görülen ve anlaşılan odur ki on altı yılı aşkın bir süre sonra gerçekleştirilmiş bu iyi hâl üzerinden yapılan tahliye ya da şartlı salıverme hususu bizim Ceza Kanunu'muz üzerinde, Ceza Muhakemesi Kanunu'muz üzerinde, infaz yasaları üzerinde yeni bir değerlendirme yapmamıza ve düzenleme gerçekleştirmemize vesile olacak. Tekrar, Hrant Dink'i buradan anarak sevenlerine Cenab-ı Allah'tan -onlara- sabırcı emil nasip etmesini temenni ediyorum. Böyle karanlık emellere hizmet etmiş cinayetlerle alakalı olarak da toplumsal duyarlılığımızın ön planda tutulması gerekliliğine vurgu yapmak istiyorum.

Kıymetli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisine ulaşan 2022 yılı Sayıştay denetim raporlarında Sağlık Bakanlığı içinde bir denetim bulgusu oldukça dikkatimizi çekmiş durumdadır. Sayıştayın yayınladığı bulguya göre, kamu-özel iş birliği modeli kapsamında yapılan şehir hastaneleri için görevli şirketlere taahhüt edilen talep garantisi tutarları nâzım hesaplar kullanılarak gerçeğe uygun değerler üzerinden muhasebeleştirilip bilanço dipnotlarında gösterilmemiştir. Bundan dolayı kamu-özel iş birliği projelerindeki kısa ve uzun vadeli maddi yükümlülükler ve hatta borçlanma maliyetleri dahi hiçbir mali tabloda düzenlenmemiş ve yer almamıştır.

Bu noktada asıl soru şudur: Meydanlarda sürekli övülen ve millete devletin kasasından bir kuruş bile çıkmadığını iddia ettiğiniz bu kamu-özel iş birliği projelerindeki mali tabloları ne amaçla milletten gizliyorsunuz? Eğer devletin tüm imtiyaz ve yetkilerini gerçekten milletin bizzatı için kullanıyorsanız devletin kasasından bir kuruş dahi çıkmayan bu projelerin mali tablolarını gururla yayınlamanız icap ederdi. İYİ Parti olarak her zaman söylediğimiz gibi biz projeye değil o projeden temin edilen haksız ranta karşıyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Türk milletine sarayın finans çarkını, yandaş sermayenin iş ve eylemlerini ve ödenecek garanti ücretlerin muhtevasını açıklamak mecburiyetindediniz. Bu aynı zamanda da sizlerin sorumluluğunda olan bir husustur. Milletin alın teri ve emeğiyle karşılanan kamu kaynaklarından yandaş firmalara ödeyeceğiniz garanti ücretlerini saklamaktan artık vazgeçmenizi temenni ediyorum. Hangi yandaş firma ne almış, ne kadar kâr etmiş bunları bilmek vatandaşlarımızın en doğal hakkıdır. Ödenen rakamları Sayıştaydan kaçırmak, milletten saklamak tüyü bitmemiş yetimin hakkını yemek anlamına gelir.

Bunun yanında Almanya ülkeye iltica edenlerin listesini çıkararak en çok iltica talebinin Türkiye'den geldiğini

duyurmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bitireceğim.

Alman eyalet yönetimlerinin hazırladığı rapora göre sadece ekim ayında 9 bin Türk vatandaşı Doğu Avrupa sınırlarından Almanya'ya kaçak girip iltica talebinde bulunmuştur. Böylece, Türkler, savaştan kaçan Suriyeli ve Afganları geçerek iltica talebinde 1'inci sıraya yükselmiştir. Yirmi iki yıllık AK PARTİ iktidarıyla birlikte bugün geldiğimiz noktada adalete olan inanç yitirilmiştir, Anayasa askıya alınmıştır, siyasi otorite, hukuk üstünde hâkimiyet kurarak en temel insan hakkı olan adaleti keyfiyen işletmeye çalışır hâle getirmiştir. Vatandaşlarımız en temel ihtiyaçlarını dâhil karşılayamaz hâle getirilmiş, kiralar fahiş bir şekilde yükselmiş, ev sahibi olmak hayale dönüşmüş, işçi, memur ayın sonunu getiremez olmuş, asgari ücretle açlık sınırının altında yaşamaya mahkûm edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bitiriyorum efendim, bitiriyorum.

BAŞKAN – Lütfen...

Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Artan hayat pahalılığı ve genç işsizliğin yüzde 20'lere dayandığı bir ülkede gençler bugünlerine olduğu gibi istikballerine olan umutlarını da yitirmişlerdir. Türkiye'yi getirdiğiniz yer burasıdır. Türkiye'yi iltica talebi sayıları bakımından iç savaş yaşayan Suriye ve Afganistan'la aynı lige iten bir siyasi irade elbette ülkemizi yeni yüz yıla taşıyamaz.

Sayın Erdoğan'a hatırlatmak isteriz ki seçimi kazanmış olmanız memlekette her şeyin yolunda olduğunu göstermez. Türk milleti her geçen gün artan ekonomik krizin etkileriyle boğuşmaktadır ve bunun yegâne sorumlusu da Recep Tayyip Erdoğan ve Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmetidir diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum efendim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Dervişoğlu.

Milliyetçi Hareket Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay.

Buyurun Sayın Akçay.

25.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, AK PARTİ eski milletvekili Mehmet Doğan Kubat'ın annesinin vefatına, Azerbaycan'ın Millî Diriliş Günü'ne, Birleşmiş Milletlerin tüm organlarının günün ihtiyaçları doğrultusunda yeniden yapılandırılması gerektiğine ve Şair Sezai Karakoç'un vefatının 2'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün, kıymetli arkadaşımız, birkaç dönemden fazla AK PARTİ İstanbul Milletvekilliği yapan, değerli kardeşim Doğan Kubat'ın annesinin vefatını teessürle öğrendim. Doğan Kubat'a ve ailesine başsağlığı dileklerimi iletiyorum ve annesine de rahmetler diliyorum.

Sayın Başkan, Sovyetler Birliği'nden ayrılarak bağımsız devlet olan Azerbaycan'ın Millî Diriliş Günü 17 Kasım'da kutlanacaktır. Otuz beş yıl önce millî diriliş ve kurtuluş için haykıran can Azerbaycan, o günkü inançla otuz yıl işgal altında kalan topraklarını cesur, sabırlı ve kararlı mücadelesiyle kurtarmıştır. Bütün dünya bilmelidir ki Türkiye Cumhuriyeti ve Türk milleti "bir millet iki devlet" anlayışıyla dost ve kardeş Azerbaycan'ın her zaman yanındadır. Can Azerbaycan'ın Millî Diriliş Günü'nü kutluyor, yaşasın Azerbaycan, yaşasın Karabağ diyoruz.

Sayın Başkan, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü, UNESCO 16 Kasım 1945'te kuruldu. Türkiye Cumhuriyeti UNESCO'nun 20 kurucu üyesi arasındadır. UNESCO, eğitim, bilim, kültür, iletişim ve enformasyon yoluyla küresel barışın tesisine, fakirliğin ortadan kaldırılmasına, sürdürülebilir kalkınmaya ve paylaşılan ortak değerlere dayalı toplumlar arası diyaloga katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Birleşmiş Milletler dünyada barışı ve güvenliği sağlamak, adaletsizliği ortadan kaldırmak amacıyla kurulmuştu ancak bugün itibarıyla sadece veto hakkına sahip 5 daimî üyenin çıkarlarına hizmet eden, dünyanın diğer bölgelerinde yaşanan zulümlere seyirci kalan bir yapıya bürünmüştür. Başta Güvenlik Konseyi olmak üzere Birleşmiş Milletlerin tüm organları günümüzün ihtiyaçları doğrultusunda yeniden yapılandırılmalıdır, Birleşmiş Milletlerdeki tüm ülkeler Güvenlik Konseyinde dönüşümlü olarak temsil edilmelidir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın "Dünya 5'ten büyüktür ve daha adil bir dünya mümkündür." diye bayraklaştırdığı mücadelenin gerisinde Güvenlik Konseyinin daha kapsayıcı, adil, demokratik ve şeffaf bir yapıya kavuşturulması vardır ve bu dönüşüm kaçınılmazdır.

Sayın Başkan, Türk kültür ve edebiyat hayatına şairleri, nesirleri ve fikirleriyle önemli katkılarda bulunan büyük şair ve fikir adamı Sezai Karakoç 16 Kasım 2021'de, kendi deyiimiyle, dünya sürgününü bitirip Rabb'ine kavuşmuştur. Sezai Karakoç, Türk şiirinin ve düşüncesinin tüm duraklarını okumuş, özümsemiş ve yansıtmış şairlerimizden birisidir. Diriliş şiirini yetim bırakıp kaderin üstündeki kaderi yüreğinde taşıyarak ebediyete irtihal eden merhum Karakoç fikirleriyle, duruşuyla, şiirleriyle, mücadelesiyle, eserleriyle büyük bir miras bırakmıştır. "Giden gidecek yer buluyor da/Kalan kime sığınsın?" "Seni yok sayacaklar/Sen daha çok var olacaksın." diyen şair ve fikir adamı Sezai Karakoç'u vefatının yıl dönümünde rahmetle yâd ediyoruz ve yâd ederken de...

"Peygamber çiçeğinin aydınlığında ara

Sana doğru uzanan çaresiz ellerimi.

Sırrımı söylüyorum vefakâr balıklara:

Yalnız onlar tutacak bu dünyada yerimi.

Koyverip telli pullu saçlarını rüzgâra,

Bir çocuğun ardına düşen heykellerimi

Peygamber çiçeğinin aydınlığında ara.

Tanrım dokun bana, kendi aşkına dokun."

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akçay.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Meral Daniş Beştaş.

Buyurun Sayın Beştaş.

26.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Ahmet Kaya'nın vefatının 20'nci yıl dönümüne, Hrant Dink'in katili Ogün Samast'ın serbest bırakılmasına ve AKP'nin Türkiye Yüzyılı'na; Erzurum Büyükşehir Belediyesinin ihalesini yaptığı sanat organizasyonuna, "Kürt borgeği" meselesine ve iktidarın ekolojik yıkımları sürdürdüğüne ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, Ahmet Kaya'nın aramızdan ayrılışının 20'nci yıl dönümü. 6 yaşında babasının hediye ettiği bağlamayla müziğe başlamıştı Ahmet Kaya ve o tutunduğu duyguyla hepimizin yaşamına dokundu. Kendisini sevgi, saygı ve minnetle anıyorum ve maalesef "Ya beni sararsa memleket hasreti" parçasında da söylediği gibi memleketine, yurduna hasret bir şekilde 16 Kasım 2000'de aramızdan ayrıldı, tekrar minnetle anıyorum.

Sayın Başkan, Hrant Dink cinayetindeki Ogün Samast katilinin serbest bırakılması öyle azımsanacak bir mesele değil. Dink cinayeti örgütlü bir cinayetti, failin tahliyesi de örgütlü bir tahliyedir. Dink'in katledilmesine giden süreçteki örgütlülüğü, organize olma biçimini, yine o süreçte yaratılan karanlık iklimin benzerini maalesef bugün Ogün Samast'ın tahliyesinde de görmek mümkün.

Dink cinayeti herhangi bir cinayet değildi; bir nefret cinayetidir, Ermeni halkına karşı yönelen bir siyasi cinayettir, devlet birimlerinin içinde olduğu bir cinayettir; tekçi, ırkçı, retçi, zihniyetin planladığı bir cinayettir, renkleri soldurmaya, dilleri susturmaya, kimlikleri bastırmaya yönelik bir cinayettir. Samast'a tahliye yolunun açılması aynı zihniyetin bugün de karşımızda olduğunu açıkça göstermektedir.

Sevgili Kışanak'ın, Demirtaş'ın, Yüksekdağ'ın ve Sebahat Tuncel'in yedi yıla rağmen hâlâ rehine durumları devam ettirilirken bir tetikçi iyi hâlden tahliye edildi. Bu aslında hukukta geldiğimiz dip noktadır, karanlığın dip noktasıdır. AKP'nin Türkiye Yüzyılı işte böyle bir yüzyıldır, hukuksuzluk rejimidir. Bunu her zaman söyledik, söylemeye devam edeceğiz.

Tabii, bu rejimin bir kolu Samast'ı tahliye ediyor, diğer kolu Kobani kumpas davasıyla karşımıza çıkıyor. Bu rejimin bir kolu IŞİD'lileri korurken, bir başka kolu demokratik siyaset yapanları, barış isteyenleri, gazetecileri, insan hakları savunucularını tutukluyor. İşte, yaşadığımız bu iklimin sonucudur bu tahliye kararı, Dink cinayetinin failinin tahliye edilmesi bu iklimin neticesidir, Türkiye'deki cezasızlık politikasının geldiği noktadır.

Samast'a tahliye yolunu açanlar bütün toplumu tehdit etmektedir, gözdağı vermektedir ama bu karanlığın sahipleri bilsin ki amaçlarına asla ulaşamayacaklar. Bu ülke hukuksuzluk karşısında asla karanlığa teslim olmayacak, hakikatlerle yüzleşme ve adalet mutlaka bu ülkede yaşam bulacak. Sevgili Hrant Dink'i, arkadaşımızı, canımızı tekrar sevgi ve minnetle anıyorum.

Sayın Başkan, Erzurum'la ilgili bir bilgi var. Erzurum Belediyesi bir sanat organizasyonu yapıyor ve organizasyonun ihalesini Büyükşehir Belediyesi vermiş 19 Ekimde, sanat organizasyonları hizmet alımı ihalesi. İhale kapsamında lise ve üniversite öğrencilerinin iktidara yakınlığıyla bilinen yazar ve akademisyenlerle buluşturulması isteniyor. Yüklenici, bu ihale kapsamında Belediye tarafından hazırlanan listedeki Yeni Şafak yazarı Taha Kılınç, Alev Atlı, Kemal Sayar, Lütfi Sunar ve Cihangir İşbilir'le anlaşma sağlayacak. Öte yandan, İbrahim Kalın, Nuri Pakdil, İsmet Özel ve Sezai Karakoç gibi isimlerin kitaplarını da öğrencilere dağıtacak, dağıtılacak kitap sayısı 30 bini bulacak. Kültür sanat alanını dahi ranta çevirmeyi başaran AKP iktidarının bu anlayışına artık gerçekten ben söz bulamıyorum. Gençlerin barınma ihtiyacı için, öğrencilerin beslenmeleri için ne bütçe ne proje var ama yandaş yazarlar için milyonlarca liralık ihale düzenleniyor; bu da böyle bilinsin.

Sayın Başkan, son günlerde bir Kürt böreği meselesi var, tartışması var; almış başını gidiyor "Kürt böreği mi, küt böreği mi?" diye, gerçekten garip, tartışmanın odağı Kürt böreği. Bir börek zinciri olan "Levent Börek" adlı iş yeri bu böreği "küt böreği" diyerek pazarlamış, paketleyip öyle sunuyor. Size ve bütün Türkiye'ye kısa bir tarihçe sunayım: Bu böreği tanıtanlar ve yayanlar da Bileceli Kürtlerdir. Bu nedenle, böreğin adı "Kürt böreği"dir. Bilece, Bingöl'ün Kiğı ilçesine bağlı Dersim Pülümür ile Kiğı sınırında yer alan bir Kürt...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Kürt böreğini yaratan kişi, lakabı "Rengo" olan, çevresi tarafından "Rengo" olarak bilinen Bileceli Mehmet Efendi'dir ve 1935'te İstanbul'da vefat etmiştir. Kürt böreği tescilli bir börek. İstanbul'da her yıl festival yapılıyor ve binlerce kişiye ev sahipliği yapıyor bu festival. Yüz yıldan fazla bir tarihe sahip olan bu börek şimdi, kendini bilmez birileri tarafından "küt" diye yazılıyor, tanıtılıyor. Her şeyi asimile ettiniz, bir börek kalmıştı gerçekten. Kalbiniz küt küt attığı için mi küt böreği yaptınız? Meseleniz nedir? Gerçekten soruyorum. Dağda "kart kurt" sesinden Kürt çıkarma teoriniz tutmadı. Şimdi, kesilirken "küt küt" diye çıkan ses mi diyeceksiniz? Peki, Boşnak böreği, Laz böreği, Gürcü mantısı, Çerkez tavuğu, arabaşı için de önerileriniz var mı? Laz böreğine de "az böreği" Çerkez tavuğuna "erkez tavuğu" deyin, olsun bitsin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitti mi Sayın Beştaş?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bitmedi Sayın Başkan, bunu bitireyim.

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bu coğrafyadaki halkların emeği, göz nuru yeme içme kültürlerine de el atmak kimsenin haddine olmamalı. Kürt böreği Kürt böreğidir, ırkçılık ve lezzet yan yana gelen şeyler değildir, elinizi çekin bu börekten. Madem bu kadar ırkçısız yemeyin diyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ya, ırkçılığı sen yapıyorsun. Ben daha ilk defa duyuyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, son olarak, Bergama'da ağaç kesimlerine başlandı, çok ciddi bir gündem. İktidar ekolojik yıkımları sürdürmeye ara vermiyor. Ege'de maden sahaları için, ihaleler için kıyım yapanlar kürdistanda güvenlik gerekçeleriyle ekonomik kıyımı sürdürüyor. Şırnak'a bağlı 2.144 rakıma sahip Cudi sıradağ silsilesinde ekolojik kıyım üç yıldır devam ediyor ve Cudi Dağı'nda askerî kule ve yeni yolların yapımı için kurulan taş ocağının çevresinde patlatılan dinamitler ekolojik yıkıma neden oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bitiriyorum Başkanım.

Korucular bu ekolojik yıkımın görüntülerini sanal medyada yayınlamaya devam ediyorlar. Cudi'de yıkım devam ediyor; Bergama Belediyesi ise Sarıcalar köyünde yapılmak istenen güneş enerjisi santrali için 283 ağacın kesimi için ihaleye çıktı. Coğrafyamızın dört bir yanında halk doğayı, emeği, kadınların yaşam hakkını, kazanılmış haklarını devletten korumak için seferber olmuş durumda. Er geç bu mücadele sonuç verecek, bizler yaşamak ve yaşatmak için bu denli mücadele etmek zorunda olmadığımız bir yaşama uyanmak umuduyla, ekolojik yıkıma... Coğrafyalarımıza, ağaçlarımıza uzattığınız elleri geri çekin diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Efendim, o börekten istiyoruz yalnız.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, börekten şey yapalım; Kürt böreği de yeriz, Arnavut böreği de yeriz, Çerkez tavuğu da yeriz ama ben ilk defa duydum yani.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bir dahaki sefere börek getireceğim.

BAŞKAN – Belli bir yaşa kadar yediklerimiz, belli bir yaştan sonra yemediklerimiz yaşatır.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Şimdi, bu, hangisine dâhil efendim?

BAŞKAN – Şöyle de denilebilirdi: “Sözde Kürt böreği” de diyebilirdi, yine Allah razı olsun “küt” demişler.

Cumhuriyet Halk Partisi adına Grup Başkan Vekili Gökhan Günaydın...

Buyurun Sayın Günaydın.

27.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın, Türkiye Büyük Millet Meclisinin görmezden geldiği yargı ve devlet krizinin 8’inci gününe, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun Meclisi terk etmeme eylemini sürdürdüğüne, AK PARTİ eski milletvekili Mehmet Doğan Kubat’ın annesinin vefatına, hayatlarını kaybeden Altındağ Belediye Meclisi CHP üyesi Eylem Balcı ile CHP Fındıklı İlçe Başkanı Kadirhan Kadioğlu’na; Ahmet Kaya’nın ölüm yıl dönümüne, çalışan emeklilere ve çalışan emekli çiftçilere 5 bin TL’lik ikramiyenin verilmemesine ve İBB’nin verdiği burslara ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; herkesi 16 Kasım 2023 gününde saygıyla selamlıyorum.

Evet, Türkiye Büyük Millet Meclisinin görmezden geldiği yargı ve devlet krizinin 8’inci günündeyiz. Türkiye’nin çok ciddi sorunları, iktisadi sorunları, sosyal sorunları, dış politika sorunları var; bunun üzerine bir de yargı ve devlet krizi geldi ve gündemine hâkim olduğu iddia edilen -ve her gün kürsüden söylenilen- Türkiye Büyük Millet Meclisi bunu görmezden gelmeye devam ediyor. Bir Meclis Başkanı var, Başkan Vekilleri var, Grup Başkan Vekilleri var, milletvekilleri var ama biz bu başlık altında bir konuşma yapmamaya burada devam ediyoruz çünkü iktidar partisi bloğu kendi oylarıyla bunu engellemeye yeterli oya maalesef sahip.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun 8’inci günü dolmuştur, gece gündüz Türkiye Büyük Millet Meclisinde Meclisin onurunu ve ülkenin gündemini tutmak için arkadaşlarımız Meclisi terk etmeme eylemini sürdürüyorlar.

Değerli arkadaşlar, Sayın Meclis Başkan Vekilimiz haber verdi, Doğan Kubat arkadaşımızın annesinin vefat ettiğini öğrendik. Annesine Allah’tan rahmet, kendisine ve ailesine de başsağlığı diliyoruz. Tabii, bir de şu örneği unutmayalım: Doğan Kubat AK PARTİ sıralarında yıllarca milletvekilliği yapmış bir arkadaşımız ama bütün gruplar rahmet ve başsağlığı dileklerini paylaştılar. Bu, Mecliste arkamızda iyi bir izlenim bıraktığımızda tüm gruplar üzerinde nasıl bir saygıyla anılabileceğimizin canlı örneğidir. Ben, Doğan Bey’i de bundan dolayı ayrıca -bu acılı gününde- tebrik etmek isterim.

Cumhuriyet Halk Partisi açısından da bugün acı bir gün çünkü Altındağ’da Belediye Meclisi üyemiz Sayın Eylem Balcı’yı çok genç yaşta kaybettik, bugün toprağa verilecek. Aynı şekilde, Fındıklı İlçe Başkanımız Kadirhan Kadioğlu’nu da çok genç yaşta, ani bir kalp kriziyle kaybettik. Hem Eylem Balcı’yı hem Kadirhan Kadioğlu’nu buradan saygıyla anıyorum.

Evet, Ahmet Kaya’nın da ölüm yıl dönümü. Maalesef yaşamını Türkiye’de tamamlamasına izin vermediğimiz bir sanatçıdan, bir aydından bahsediyoruz. İlk gençliğimde Nevzat Çelik’in sözleriyle “Şafak Türküsü”nü dinlemiştik, bazen sabahlara kadar dinlediğimiz oluyor idi. “Ah, akıp gidiyor hayat/Yüreğim anlıyor seni/Artık susma yorgun demokrat” dizeleri herhâlde Türkiye’de solcuların, sosyal demokratların çok yüksek sesle, muhafazakar ve sağ müktesebattan gelenlerin de biraz daha düşük sesle ama zevkle dinledikleri bir şarkıydı. Hangi müktesebattan gelirse gelsin aydınlarımızın, sanatçılarımızın ömürlerini bu memlekette tamamlayacakları bir iklimi yaratmak herhâlde hepimizin ortak görevi olmalıdır.

Sevgili arkadaşlar, evet, Türkiye’nin bir yargı, bir devlet krizi var ama diğer taraftan, vatandaşlarımızın bir geçinme sorunu olabildiğince ağırlığıyla kendisini gösteriyor. Dün ifade etmiştim, 10 kasımda emeklilerin durumunu Anayasa Mahkemesine götürmüştük; daha bu sabah cenaze töreninde arkadaşlar diyorlar ki: “Lütfen her gün, her gün yeniden gündeme getirin. Bir kez daha ifade edelim: Bu memlekette 16 milyon emeklinin en az yarısı 7.500 TL ve altındaki maaşlarla geçimini sağlamaya çalışıyor. Buna “Evet.” diyen iktidar partisi milletvekillerini, 7.500 TL’nin üzerindeki aylıklarını bağış yapmalarına ve bir ay 7.500 TL’yle geçinmeye çalışmaya çağırıyorum; belki o zaman size emeklilerin yaşadığı bu acı durumu anlatabiliriz.

Diğer taraftan, 5 bin TL’lik, bence artık çocuklara harçlık düzeyinde verilebilecek bir emekli ikramiyesinden de çalışan emeklileri yani aslında o paraya en çok ihtiyacı olan emeklileri mahrum ettiniz, onlara çok gördünüz ve çiftçi -ÇKS kayıtları olanlar dâhil olmak üzere- yüz binlerce emeklimiz o 5 bin TL’yi de alamıyor. Sizi pek hayırla anmıyorlar dışarıda, bunu ifade etmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Son sözüm de şudur: Tabii, gençlerimiz büyük sorun altında. Dün ifade edildi, bursları biz kesmişiz. Rakam söyleyemedim, bugün ben size rakam söyleyeyim: Bizden evvelki İBB yani AKP’nin İBB’si 34 kişiye, seçilmiş 34 kişiye 61 milyon TL burs vermişti. Bunun içerisinde AK Parti Milletvekili Ravza Kavakcı 155 bin dolar, AK Parti Milletvekili Fatma Betül Sayan 85 bin dolar, AK Parti İstanbul Kadın Kolları Başkanı Rabia İlhan Kalender 128 bin euro burs almıştı. Biz ne yaptık, biliyor musunuz? Arkadaşlar, biz 259 bin vatan evladına hiç ayırım yapmadan ayda 7.500 TL burs veriyoruz, 259 bin vatan evladına. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Seçilmiş AKP’lilere değil, 259 bin vatan evladına. Siz ne yapabilirsiniz? “Burada bir ayırım var mı?” diye bir müfettiş yollayabilirsiniz. “Acaba, burada burs verdiklerine ayırım yapıyorlar mı?” Siz ne yapıyorsunuz, biliyor musunuz? İBB yöneticilerini burs verdikleri ve yurt açtıkları için yargılamaya kalkıyorsunuz. İşte aramızdaki fark bu kadar açıktır. Ben bunu da milletimizin bilgisine ve tecrübesine sunmak isterim. Bu çerçevede, yerel yönetimlerdeki farkımızın, vatandaşa yaklaşmadaki farkımızın açıklığını rakamlarla ifade etmiş oldum.

Türkiye Büyük Millet Meclisine güzel bir çalışma günü diliyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Günaydın.

Adalet ve Kalkınma Partisi adına Sayın Leyla Şahin Usta.

Buyurun Sayın Usta.

28.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın, AK PARTİ eski milletvekili Mehmet Doğan Kubat’ın annesinin vefatına, Sezai Karakoç ile Ahmet Kaya’nın vefat yıl dönümlerine, Hükûmetin ve Sağlık Bakanlığının Filistin’e gönderdiği yardımlara, Cumhurbaşkanının grup toplantısında Netanyahu’ya sorduğu soruya, Hrant Dink cinayetinin katilinin salıverilmesine ve bu infazla ilgili sorulara ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de Divanı ve tüm milletvekillerimizi selamlıyorum.

Mehmet Doğan Kubat Milletvekilimizin annesine Allah’tan rahmet diliyorum, tüm ailesine ve sevenlerine de başsağlığı diliyorum. Mehmet Doğan Kubat bu Meclisin gerçekten emektar, çok sevilen, takdir gören, iletişimi çok iyi ve burada kanunların geçmesi noktasında çok ciddi emek ve çaba sarf eden çok kıymetli bir büyüğümüz, bir ağabeyimiz; kendisine sabırlar diliyorum.

Az önce kendisiyle de görüştüm, Meclisten bütün Grup Başkan Vekillerimizin, Meclis Başkan Vekilimizin taziye dileklerini de ilettim; çok teşekkürlerini, saygılarını ve hürmetlerini sundu herkese. Tekrar, Allah sabırlar versin diyorum.

Sezai Karakoç'un vefatının yıl dönümü bugün. Sezai Karakoç ülkemizin en önemli edebî şahsiyetlerinden biri. Tabii, Sayın Karakoç sadece şairliğiyle değil, aynı zamanda mütefekkir yönüyle de zihinlere ve gönüllere tohum saçan bir düşünce adamıdır. Onun şiirleri kelimelerden ibaret değildir, bir yaşam felsefesini de yansıtmaktadır. Eserlerindeki derinlik insanın iç dünyasına dokunarak birçok kişiyi etkilemiş ve etkilemeye de devam etmektedir. Bu anlamda onun eserlerini gelecek kuşaklara aktarmak, onun anısını yaşatmak hepimizin sorumluluğudur diye düşünerek tekrar Sezai Karakoç'u saygı ve rahmetle anıyorum.

Yine bugün Ahmet Kaya'nın vefatının yıl dönümü, 16 Kasım 2000'de vefat etti. Kendisini de rahmetle anıyor, ailesine ve sevenlerine tekrar başsağlığı ve sabırlar diliyorum. Ahmet Kaya, şarkılarını bizim de dinlediğimiz, söylediğimiz ve bu ülkenin değeri olan bir sanatçımız, biz de kendisini rahmetle anıyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımız da ailesiyle daha önce görüşerek naaşının Türkiye'ye getirilmesi noktasında da pek çok girişimlerde bulunmuş, ailesinin talepleri üzerine de -nerede devam etmesi uygun görüldüyse- yine naaşı aynı şekilde Paris'te kalmaya devam etmekte. Çok şükür ki Türkiye'de artık 90'lı yıllarda yaşanan bu ayıplardan kurtulmuş durumdayız. İnşallah bu acıları hiç kimse bir daha yaşamamasın diye temennimi iletmek istiyorum.

Dünden beri özellikle Filistin'le ilgili tartışmalarda, Gazze'yle ilgili tartışmalarda tabii ki diplomatik olarak Sayın Cumhurbaşkanımızın yaptığı bütün çalışmaların, ateşkes ve barış süreciyle ilgili olarak yaptığı bütün çalışmaların yanı sıra insani olarak yapmamız gereken yardımların bir son noktasını dün gece gördük, gözyaşları içerisinde izledik açıkçası. Cumhurbaşkanlığı uçaklarından bir tanesiyle Sayın Bakanımız Fahrettin Koca'nın nezaretinde 27 kanser hastası ve onların 13 refakatçisiyle birlikte toplam 40 Gazzeli, Filistinli mağdur, ülkemize getirildi, tedavileri için Ankara'ya getirildi, şehir hastanesine yatırıldı; tedavileri başladı ve Sayın Cumhurbaşkanımız da bu yaralılarımızı ziyaret ederek acil şifa dileklerini iletti. Sağlık Bakanlığı ve Hükümetimiz olarak gönderdiğimiz yardımlar: 8 adet sahra hastanesi, 20 ambulans, 2 tane UMKE aracı, 615 adet jeneratör, tıbbi malzeme ve 8 tır su bulunuyor. Bugüne kadar Filistin'e yine 10 kargo uçağıyla 54 personel, 5 bin adet battaniye, 2.600 adet gıda kolisi, 115 bin kilogram tıbbi malzeme ve 232 adet de jeneratör ulaştırıldı. Bir sonraki hedefimiz de adımımız, özellikle orada prematüre doğan ve kuvözde yaşam desteği ihtiyacı duyan bebeklerimizin de Türkiye'ye getirilmesi ve onlara bir yaşam hakkının, yaşam şansının sunulması için bir çaba ve gayret içerisinde Bakanlığımız. İnşallah, bu bebeklerin de yaşam umudu olmak için Türkiye'ye gelmelerini merakla izliyoruz, bekliyoruz.

Bunun yanı sıra, bugüne kadar dünyanın hep fısıldayarak birbirine söylemekten bile korktuğu bir soruyu Sayın Cumhurbaşkanımız, dün grup toplantısında Netanyahu'ya sorarak "Elinde bir atom bombası var mı, bir nükleer silahın var mı? Bunu çık, açıkla." diyerek aslında herkesin korktuğu ve sormadığı cümleyi açıktan ifade etmiştir. Karşımızdaki insanların bir savaşın içinde değil bir terörizmin içerisinde olduğunu bütün dünya çok iyi biliyor, sessiz kalıyor ve bu konuda açıkça ve net olarak, cesurca, İsrail terörünün bitirilmesi için çaba gösteren Sayın Cumhurbaşkanımızın bu cesaretini bütün dünya takdir etmiş ve bütün dünya gündeminde de bu sorular, bu konular, İsrail'in elindeki atom bombası, bütün dünyayı, bölgeyi tehdit edecek böylesi insanlık dışı bir girişiminin olup olmayacağını Sayın Cumhurbaşkanımız yine dünya kamuoyunun gündemine taşımıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Temennimiz ve dileğimiz bir an önce iki devletli çözümün hayata geçirilmesi ve ateşkesin bir an önce, bütün dünya tarafından, Filistin halkının mağduriyetinin bitirilmesi için gövdesini ortaya koyan Cumhurbaşkanımızın yanında elini taşın altına sokmasını bekliyoruz.

Yine, dün akşam haberlerde hepimizin gündeme getirdiği bir Hrant Dink cinayetinin katilinin salıverilmesi var. Hrant Dink bu ülkeye değer katmış, yazılarıyla, düşünceleriyle, fikirleriyle bu ülkeye değer katmış kıymetli bir insandı, ben de kendisini rahmetle anıyorum. Bu konuyla ilgili olarak hep hukuk devletinden, yeri geldiğinde bir hukuk garabetinden bahsedilirken konunun bir hukuk çerçevesinde ele alınması gerektiğini hatırlatmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım lütfen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sanki özellikle Hrant Dink'in katilinin serbest bırakılmasıyla ilgili iktidarın suçlanması, bizlerin suçlanmasını hiç doğru bulmuyorum. O yüzden bu konuyla ilgili biraz ayrıntılı bir bilgiyi paylaşmak istiyorum: Hrant Dink'in cinayetiyle ilgili olarak yargılamalar sonucunda Yasin Hayal ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ve on dört yıl, yirmi iki ay, yetmiş beş gün hapis cezasından hükümlü olup koşullu salıverilme tarihi 25/7/2047'dir; yine aynı suçtan diğer hükümlü Erhan Tuncel ise toplam doksan altı yıl hapis cezasından hükümlü olup koşullu salıverilme tarihi 26/7/2040'tır; adı geçen 2 hükümlünün hâlen cezalarının infazına da devam edilmektedir. Ogün Samast hakkında ise yaşı 17 olduğu için İstanbul 2. Çocuk Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan yargılama sonucunda, tasarlayarak kasten öldürme suçundan verilen ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası, yaşının küçük olması nedeniyle Türk Ceza Kanunu'nun 31'inci maddesi uyarınca on sekiz yıl olan hapis cezasının alt haddinden uzaklaştırılarak yirmi bir yıl altı ay olarak belirlenmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Tamamlayacağım hemen.

Bununla birlikte, failin yasak silah taşımaktan aldığı bir yıl dört ay hapis cezasına eklenmiş. Bunun dışında, cezası infaz edilirken cezaevinde işlediği suçlardan dolayı iki yıl otuz altı ay kırk üç gün daha hapis cezasına eklenmiş. Bu sebeple, yirmi dört yıl kırk altı ay kırk üç gün hapis cezası infazına tabi tutulmuş. Bu infazın aslında işlemi sürerken denetimli serbestlik hakkı 19/2/2022 tarihinde dolmasına rağmen denetimli serbestlikten yararlanamamış cezaevinde işlediği suçlar ve durumundan dolayı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bu önemli bir önemli bir konu.

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

Buyurun.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Adı geçen hükümlü, hakkında 19/1/2023 ve 13/7/2023 tarihlerinde yapılan değerlendirmelerde yine koşullu salınmaya uygun bulunmamış ve tahliyesi hukuken son tarih olan 15/11/2023 tarihine kadar ertelenmiş. Burada tamamen hukuki bir süreç takip edilmiş, hukuki süreç gereği ertelenebilecek durumların hepsi uygulanmış ve en son tarih olan 15/11/2023 tarihinde şartlı tahliyesi gerçekleşmiş.

Biz şunun da farkındayız, bu dün de sorulmuştu: "Yeni bir düzenleme yapılmıştı temmuz ayında İnfaz Yasası'yla ilgili bundan yararlandı mı acaba?" diye sorulmuştu. Bu kapsamda bunu da cevaplamak istiyorum: 7546 sayılı Kanun'la yapılan infaza ilişkin düzenlemelerden kesinlikle istifade etme hakkına sahip değildir ve istifade de etmemiştir. 5275 sayılı Kanun'un genel hükümlerine göre cezası infaz edilmiştir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, kısa bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Ne için Sayın Beştaş?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hem başsağlığı hem bir düzeltme.

BAŞKAN – Buyurun.

29.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, AK PARTİ eski milletvekili Mehmet Doğan Kubat'ın annesinin vefatına ve Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Doğan Kubat'a ben de başsağlığı diliyorum -birlikte çalıştık- annesine Allah'tan rahmet diliyorum.

Şunu söylüyorum: “Hukuk çerçevesi neden herkese uygulanmıyor?” bizim sorumuz o. İyi hâl neden Ogün Samast var, neden başka mahpuslara yok; biz bunu soruyoruz. Tabii ki bu ayrıntıları biliyoruz. Mazlum İçli çocuk değil miydi? 14 yaşında girdiği cezaevinden artık çıkamayacak ölümüne kadar ve katılmadığı bir fiilden dolayı... 140 kilometre uzakta bir düğünde orkestra çalıyor, yüz yirmi dört yıl hapis cezası aldı. Katillere hukuk uygulanıyor da -tırnak için de söylüyorum- neden başkalarına uygulanmıyor; bu da katilin korunduğunu gösteriyor. “İyi hâl” demek bütün bu anlatılanların yanında aynı zamanda korunması anlamına geliyor, bir katilin korunduğunu biliyoruz.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Beştaş.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.33

## İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.56

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 22'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

### VI.- ÖNERİLER

#### A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, AK PARTİ yönetiminde olduğu dönemde başta İstanbul (İBB), Ankara, Antalya, Adana ve Mersin Büyükşehir Belediyesi olmak üzere birçok belediyede yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarının gündeme gelmesi, aradan geçen üç yılı aşkın zamandır dosyalar sümen altı edilmiş olması nedeniyle iddiaya konu yolsuzlukların akıbetinin araştırılması amacıyla 16/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Kasım 2023 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/11/2023

#### Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu, 16/11/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Selçuk Özdağ  
Muğla  
Grup Başkanı

#### Öneri:

Muğla Milletvekili ve Grup Başkanı Selçuk Özdağ tarafından “AK PARTİ yönetiminde olduğu dönemde, başta İstanbul, Ankara, Antalya, Adana ve Mersin Büyükşehir Belediyesi (İBB) olmak üzere birçok belediyede yolsuzluk ve usulsüzlük iddiaları gündeme gelmiş, aradan geçen üç yılı aşkın zamandır dosyalar sümen altı edilmiştir.” iddiaya konu yolsuzlukların akıbetinin araştırılması amacıyla 16/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 16/11/2023 Perşembe günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına Sayın Selçuk Özdağ konuşacaklar.

Buyurun Sayın Özdağ. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Özdağ.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, 2019 seçimleri öncesinde bazı şehirlerde belediye başkanlıkları Adalet ve Kalkınma Partisinin elindeydi; mesela İstanbul, mesela Ankara, mesela Antalya, mesela Mersin, mesela Adana gibi yerler. Daha sonra, 2019 seçimlerinde buralarda, belediye başkanlıkları başka partinin eline geçti, daha doğrusu seçmen o şekilde değerlendirdi. Ardından, bu belediyeler, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı kendi içerisinde bir soruşturma başlattı; bu soruşturmaları kendi müfettişleri, kendi yetkili elemanları araştırırken İçişleri Bakanı bu dosyalara el koydu; “Siz buraları araştıramazsınız.” dedi, “Buraları ben araştıracağım.” dedi. Oysaki bu belediyelerle ilgili aynı şekilde Sayıştayın da İçişleri Bakanlığının müfettişlerinin de raporları vardı; burada da usulsüzlüklerden, yolsuzluklardan, hukuksuzluklardan bahsediliyordu ve el koyduktan sonra bu belediyelerin dosyalarına İçişleri Bakanı, sabık bakan işlem yapmadı; bazılarını yaptığını söyledi, bazılarını soruşturmanın gerekli olmadığını söyledi, bazı dosyaları da sümen altı ettiler. Şimdi, ben buradan, çok övülen İçişleri Bakanına sesleniyorum. Efendim, burada, uyuşturucuyla, çetelerle, mafyalarla ve de usulsüzlükle, hukuksuzlukla işlem yapan, bu işleri meslek edinen bu kişiler hakkında işlemler yapıyor İçişleri Bakanı, alkışlarız, doğru iş yapan herkesi alkışlarız, “İyi yapıyorsunuz.” deriz ama şimdi buradan sesleniyorum: Daha önce de söyledim bu kürsüden, bu işlemleri yapmadan önce bu iklimi kim oluşturdu? Binlerce mafya, binlerce uyuşturucu taciri, baron, binlerce katil, binlerce çete ve bunların yapmış olduğu tahribatları ödeyebilir misiniz? O çocuklarımız mafyaya bulaşırken, mafya bir yandan insanların mal varlığına çökerken bunları niye susturmadınız? Niye işlem yapmadınız? Elinizde yüz binlerce ordu mensubu, aynı şekilde yüz binlerce, milyonlarca asker vardı, polis vardı, istihbarat vardı. Niye yapmadınız? Ben buradan İçişleri Bakanına sesleniyorum: Mademki güzel işler yapıyorsun, şimdi gel bir güzel iş yap. Ne yap? İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığının ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığının dosyalarının bazılarını el koymuştunuz, şimdi gel o sabık Bakanlara bir cevap ver, İçişleri Bakanı. Haydi, gel, senin samimiyet testin, turnusol kâğıdın bu olsun. Bu dosyalara işlem yap. Bu dosyaları çok hızlı bir şekilde hemen yargıya intikal ettir, yargı işlem yapsın. Peki, Sayıştayın yapmış olduğu bu işlemlerle ilgili, dosyalarla ilgili

yargı bir şey yapabiliyor mu? Yapamıyor. Peki, belediye başkanlıkları tespit ettikleri bu yolsuzlukları ve hırsızlıkları yargıya intikal ettirdiğinde yargı bir şeyler yapıyor mu? Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığının bana daha önceden vermiş olduğu dosyanın rakamını söylüyorum, yolsuzluğun rakamını söylüyorum: 30 milyar. Sayın Erdoğan'ın ifadesiyle "30 katrilyon." 30 milyar ne demek Allah aşkına? Kaç okul, kaç hastane, kaç çocuğumuzun uyuşturucudan kurtulması, kaç yere çok ciddi yatırımların yapılması, kaç yerde hastane yapılması değil mi? Peki, bu, yetimin hakkı değil mi? Milletin parası değil mi? Beytülmal değil mi bunlar?

Bakın, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığının söylemiş olduğu dosyalardan 62 dosyaya daha işlem yapılmadı. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı döneminde niye sadece yandaşlara, yandaş derneklere, vakıflara, buralara yardımlar yapılıyor? Bunların bir kriteri olmayacak mı? Neden siz derneklere ve vakıfları kamu yararına dernek ve vakıf yaparken sadece kendi yandaşlarınıza veriyorsunuz bu kamu yararına imkânları? O nedenle ben buradan sesleniyorum: 8 belediye başkanı istifa ettirildi. Niye istifa ettirildiler? Bugüne kadar bu belediye başkanları eğer FETÖ'den alındıysa -bazıları rahmetli oldu Balıkesir ve İstanbul gibi- niye bunlar gözaltına alınmadı? Okuluna gidenler, dershanesine gidenler gözaltına alınırken, memuriyetlerine son verilirken bu belediye başkanları niye gözaltına alınmadı?

Peki, bu belediye başkanları hakikaten usulsüzlük ve yolsuzluk yaptılarsa niye bu belediye başkanları hakkında İçişleri Bakanlığının müfettişleri işlem yapmadı? A partisine başka, B partisine başka, C partisine başka muamele yapılır mı? Yapılmaz.

Ben AK PARTİ'nin milletvekillerine seslenmeyeceğim. Biliyorum, sizler buraya gelen bütün kanun tekliflerine "evet" veriyorsunuz, bizim tekliflerimize de "hayır" veriyorsunuz, buna da "demokrasi" diyorsunuz. Size oy verenlere sesleneceğim: Bakın, sizlere sesleniyorum, bu 8 belediye başkanı niçin görevden istifa ettirildiler? Bunlar FETÖ'cüye FETÖ'cü muamelesi, bunlar yolsuzluk yaptılarsa, hırsızlarsa hırsızlık ve yolsuzluk muamelesi, hukuksuzluk muamelesi yapılmalıydı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen Sayın Özdağ.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, değerli Türk milleti, aziz milletim ve de Adalet ve Kalkınma Partisine oy verenlere bir kez daha sesleniyorum buradan: Burada "Yasakları, yolsuzlukları ve de yoksulluğu ortadan kaldıracğız." diyenler yolsuzluğun diz boyu olduğunu unutmazınlar. Bugün yargıyla ilgili çok ciddi iddialar var. Peki, o iddialara gözlerimizi kapatıyor muyuz? Kapatıyoruz. Belediyelerle ilgili çok ciddi iddialar var, gözlerimizi kapatıyor muyuz? Kapatıyoruz ve de çifte standart yapıyorsunuz. Eğer bu belediyeler muhalefet partisinden belediyeleri ise onlara hiç acıımıyorsunuz; acımayın, her türlü müfettişi gönderin onlara ve o müfettişler eğer bir yolsuzluk tespit ettillerse yargı gereğini yapsın ama aynı muameleyi siz kendi belediyelerinizde olup bitenlerle ilgili de yapmak mecburiyetindesiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – O nedenle ben buradan sesleniyorum: İstanbul Belediyesinin dosyalarına, bu yolsuzluk dosyalarına, hukuksuzluk dosyalarına İçişleri Bakanı gereğini yap ve de kamuoyuna sesleniyorum: Türkiye'de bir çifte standart vardır, Türkiye'de yargıda çifte standart ve idarede çifte standart vardır ve bu çifte standart yapanları da önce millete, sonra yargıya, sonra da Allah'a emanet ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özdağ.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Dursun Ataş.

Buyurun Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Saadet Partisinin belediyelerde yaşanan yolsuzlukları araştırma önerisi üzerine söz almış bulunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidarında hemen hemen her gün ülkemizi sarsan ve adaleti ayaklar altına alan bir başka sorunla yüzleşmek zorunda kalıyoruz. Bugün öyle bir noktaya geldik ki kamunun parasının nereye harcandığı belli bile değil, kaynaklar birilerinin cebine hoyratça aktarılıyor, milletin alın teri çalınıyor, bunu söyleyenler ise terörist ilan ediliyor. Medyaya baskı yapılarak yolsuzluğu yapanlar değil, bu yolsuzlukları anlatan gazeteciler cezaevine gönderiliyor, iktidarın elindeki yargı ise tüm bu yolsuzluklara seyirci kalıyor.

2019 seçimleri sonrasında İstanbul, Ankara Büyükşehir Belediyeleri başta olmak üzere AKP'li birçok belediye el değiştirmiş, bunun üzerine de yeni belediye başkanları ve belediye yöneticileri yolsuzluk iddialarıyla ilgili soruşturmalar başlatmıştır. Bu belediyelerin yaptığı iç soruşturmalar sonucu birçok yolsuzluk tespit edilmiştir, bahsedilen yolsuzluk miktarları milyarlarca doları bulmaktadır. Bakın, sadece Ankapark'a baktığımızda yolsuzluğun boyutu ortaya çıkmaktadır. Ankara'da Atatürk Orman Çiftliği arazisi üzerinde yapılan ve 801 milyon dolara yani 23 milyar liraya mal olmuş Ankapark'tan geriye dinozorla dolu 1 milyon 300 bin metrekarelik bir enkaz kalmıştır. Üstelik bu dinozor park Ankara Büyükşehir Belediyesinin yaptığı soruşturmalarda ortaya çıkan tek yolsuzluk da değildir, bunun gibi daha yüzlerce yolsuzluk tespit edilmiştir.

İstanbul'da da durum Ankara'da yaşananlardan farklı değil. AKP döneminde İstanbul Büyükşehir Belediyesinde yapılan toplam 30 milyar liralık yolsuzluk tespit edilmiştir. Bu yolsuzluk 36 dosya olarak hazırlanmış ancak önceki İçişleri Bakanının imzasıyla yolsuzluk dosyalarına dair işleme konulmama kararı verilmiştir; buna karşı Danıştaya yapılan itiraz ise üç yıldır bekletilmektedir.

Değerli milletvekilleri, diğer el değiştiren belediyelerde de hep benzer durumla karşılaşmaktayız. Üstelik şu an AKP'nin mevcut belediyelerinde yolsuzluk iddiaları bulunmaktadır ancak İçişleri Bakanlığı bu iddiaları incelemediği, denetlemediği gibi yapılan suç duyurularına karşı da soruşturma izni vermemektedir. Bu yolsuzluk izlerine Sayıştay raporlarında da rastlanmakta, Sayıştay da üstüne gidememekte, detaylı inceleme yapamamaktadır.

Seçim bölgem Kayseri'den bir örnek vereyim. Uzun bir süre ballı villa arsaları olayıyla çalkalandı tüm Kayseri ve memleket.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – AKP'li büyükşehir belediyesinin yaptığı ihalede yaklaşık 800-900 milyon lirayı bulan arsalar toplam 70 milyon liraya satıldı. Bu olayın altından belediye yöneticileri ve akrabaları çıktı. Peki, ne oldu? Hiçbir şey olmadı. Yine milletin parası çalındı, yine kamunun kaynakları yandaşlara aktarıldı.

Değerli milletvekilleri, atalarımız "Balık baştan kokar." dermiş. Tıpkı sarayın yarattığı yandaşlar gibi AKP'li belediyeler de kendi şehirlerinde yandaşlar yaratmıştır. AKP'li belediyeler imar rantlarıyla, ihalelerle, kimin ne kadar kazanacağını belirlediklerini geçtik, kimin ne kadar kaybedeceğini de karar verir hâle gelmiştir ve AKP iktidarında kaybeden hep millet olmuştur. Bu yüzden Saadet Partisinin grup önerisini desteklediğimizi belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ataş.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Kamaç konuşacaklar.

Buyurun Sayın Kamaç. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin bazı belediyelerde yolsuzluk iddiasıyla verdiği araştırma önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Sizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Elbette ki 2019 yılında bazı belediyeler halkın oylarıyla el değiştirirken ortaya çıkan yolsuzluk iddiaları o dönemde de çok gündem olmuştu. Özellikle, Ankara ve İstanbul Belediyesindeki yolsuzlukların boyutunun çok büyük olduğu çeşitli raporlara da yansımıştı. Örneğin, işte, Ankara Büyükşehir Belediyesinde 3 katrilyon lira, İstanbul'da 30 milyar liralık bir kamu kaybının olduğu şeklinde ifadeler yer almıştı. Ama tabii, verilen dosyaların tamamı aslında yürütme eliyle... Yani yürütme, yolsuzlukları araştırma noktasında ortaya koyduğu tavırla ya da araştırma önergeleri verilirken kullandıkları oyların rengiyle aslında bir şeyi itiraf etmiş oluyor: Bir yerde, bir ülkede, belediyelerde ya da herhangi bir kamu kuruluşunda oluşan usulsüzlükleri ya da yolsuzlukları araştırmayı reddeden bir anlayış, aslında aynı zamanda yolsuzluğu, hırsızlığı meşrulaştıran bir anlayıştır.

Ama tabii, buradan konuşurken bir de kayyum belediyeleri söz konusu. Malumunuz, dün de bu kürsüden dile getirmiştik, dedim ki: "Bismil'de DBP'li Belediye Eş Başkanlarımız tarafından yapılan belediye hizmet binası sonra kayyum tarafından bitirilirken Emniyete devredildi." Bunun sebebi neydi? Bu sorunun cevabını alamıyoruz.

Şu anda gündemde olan, Diyarbakır Bağlar Belediyesiyle ilgili, Diyarbakır'da Bağlar Belediyesinde soruşturma göstermelik olarak açıldı ama nedense Başkana bir şey denilmedi, sadece, memur Belediye Başkanı tutuklandı. Peki, iddialarından biri nedir? Kankasör makinesini hepiniz bilirsiniz değerli arkadaşlar, taş kırma makinesidir bu. Bunun için 85 milyon liralık bir ödenek çıkarılıyor ve sadece etrafındaki lambalar değiştiriliyor. Şimdi, belki buradaki belediyelerde esastan yolsuzluklar söz konusu ama kayyumlarla, kayyum eliyle yönetilen belediyelerde resmen bir talan söz konusudur. Belediyelerin bütün malları mülkleri satılıyor ve nereye kullanıldığı da... Açıkça söylemek gerekirse sadece yolsuzluk ve usulsüzlükle bu açıklanabilir.

Sadece burada mı? Mardin'de, Batman'da, Cizre'de kayyumlar eliyle yönetilen belediyeler, bugün için söyleyebiliriz ki açık ve net bir şekilde talan ediliyor. Peki, bununla ilgili bir soruşturma açılabilir mi? Hayır. Ne zaman soruşturma açılabilir? Belediye el değiştirdiğinde bunlar soruşturmaya tabi tutulur elbette ki.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen Sayın Kamaç.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Ama eğer yürütme yine burada "Yolsuzlukların araştırılmasını istemiyoruz." diyerek el kaldırırsa -biraz önce de söylediğim gibi- bu bir itirafır ama bizim bir önerimiz var, bütün partilerdeki belediyeler için, Türkiye'deki bütün belediyeler için söylüyoruz: Gelin, bu Meclisten yolsuzlukları ve hırsızlıkları araştırma komisyonu talep edelim ve bunu bütün belediyelere uygulayalım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kamaç.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Bülent Tezcan konuşacaklar.

Buyurun Sayın Tezcan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 yılında, yerel seçimlerde seçmenin iradesiyle Türkiye'de önemli bir dönüşüm oldu; özellikle AK PARTİ'nin gözde belediyelerinde -kendilerince gözde belediyelerinde- vatandaş esaslı bir ders verdi. İktidar el değiştirdiğinde o güne kadar iktidar gücüyle korunan belediyelerde bizim bildiğimiz yolsuzluğun boyutlarını teker teker ortaya çıkarma imkânı da ortaya çıktı.

Değerli arkadaşlar, Ankara Büyükşehir Belediyesinde Sayın Mansur Yavaş ve Büyükşehirdeki kadro milyarlarca liralık yolsuzluğu tespit etti, bunları savcılığa intikal ettirdi; hâlâ doğru dürüst bir milim ilerleme yok.

Ankara Büyükşehir Belediyesi eski Belediye Başkanı vardı, Melih Gökçek; AK PARTİ onu istifa ettirdi, istifa ettirdi. İstifa ettirmeden önce Sayın Bülent Arınç'ın bir sözü vardı -hatırlayalım- "Ankara'yı parsel parsel FETÖ'cülere sattın." dedi. Demedi mi? (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, şunu merak ediyorum: Bu değişiklikten sonra eğer Melih Gökçek istifa etmeseydi dosyaları gidecekti yargıya öyle mi? Yani suç üzerinden bir anlaşma mı yapıldı? "Sen istifa et, biz de senin kirli çamaşırlarını yıkayalım." dendi belli ki. Parsel numaraları ne oldu; kayboldu mu, silindi mi istifa edince? Şimdi çıktı meydana, kapatmaya çalışıyorlar.

Gelelim İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığındaki yolsuzluklara. Değerli arkadaşlar, 36 civarında dosyaya İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Ekrem İmamoğlu vaziyet etti, müfettişler görevlendirdi ve ciddi bir çalışma yaptılar. 30 milyarın üzerinde bir yolsuzluktan bahsediliyor. Müfettişler tek tek dosyaları çıkardı, bir telaş başladı. Niye? Çünkü yolsuzluğun uzandığı yerin nereye gideceğini soruşturmayı engellemeye çalışanlar çok iyi biliyordu, ucu kendilerine gidecekti ve ilk defa tarihe ibret vesikası bir şey oldu: Yolsuzluğu soruşturanları İçişleri Bakanlığı soruşturmaya başladı, dosyalara el koydu, yolsuzluğu kapatma operasyonu İçişleri Bakanı tarafından ve saray rejimi tarafından doğrudan doğruya uygulandı. 36 dosyaya el koydular.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Tamamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tezcan bitirelim.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Sonra basından öğreniyoruz, 5 tanesine "Soruşturmaya gerek yok." demişler, ötekiler de sürüncemede. Nerede, nerede bu yolsuzluk dosyaları? Bu yolsuzluk dosyaları milletin emanetidir, milletin malıdır, tüyü bitmemiş yetimin alın teridir; bunu size bırakmayacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bir başka önemli konu, yolsuzluk ve hukuksuzluk düzeni üzerinden devam ediyoruz. Bakın, dün Hrant Dink'in katili tahliye edildi. Nasıl bir düzen, üç cümleyle söyleyeceğim; Milletvekili Can Atalay içeride, Anayasa Mahkemesi kararı yerlerde, Anayasa ayaklar altında, Hrant Dink'in katili dışarıda. Böyle bir Türkiye yarattınız ve inşallah ilk sandıkta millet bunun hesabını sizden soracak.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tezcan.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Ahmet Zenbilci.

Buyurun Sayın Zenbilci. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır, buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ZENBİLCİ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Saadet Partisinin vermiş olduğu grup önerisi üzerinde söz almış bulunmaktayım ama Sayın Özdağ'a bir hatırlatmada bulunmak istiyorum: Hem önerenizde yazmışsınız hem biraz önceki ifadenizde de kullandınız Sayın Başkan. Mersin Belediyesi o gün Milliyetçi Hareket Partisindeydi, bugün İYİ Parti Milletvekili Burhanettin Kocamaz -benimde beraber Belediye Başkanlığı

yaptığım birisidir- söz hakkı onundur, o konusunda cevap verir.

Değerli arkadaşlar, AK PARTİ belediyeçiliği yirmi beş yıldır gerçekten efsane bir şekilde yürümektedir. Sayın Cumhurbaşkanımızın İstanbul Belediye Başkanlığı süreciyle başlatılmış olan bu sürecin içerisinde bugüne kadar geldik ve Türkiye'nin önemli bir kesimine hâlâ AK PARTİ'li belediyeler hizmet etme şeref ve onurunu taşıyor. Cumhurbaşkanlığıyla şu anda Türkiye'deki belediyelerin büyük bir bölümünde bu milletin takdirini, teveccühünü, saygısını ve desteğini alarak devam ediyoruz ve yine inşallah 31 Mart sonucunda da bugün eleştirdiğimiz İstanbul, Ankara, Antalya, Adana, Mersin, İzmir gibi birçok belediyede, vatandaşlar burada yaşadıkları zorlukları aşabilmek için tekrar AK PARTİ'li belediyeçiliğe kavuşacakları gün için gün saymaktadırlar.

Arkadaşlar, belediyeçilik zor bir iştir. İki dönem bunu yapmış bir kardeşiniz olarak şunu ifade etmek istiyorum: Birçok şey vad edebilirsiniz, birçok şeyi iddia edebilirsiniz, sizden sonra gelenler sizinle ilgili iddialarda bulunabilirler, sizden sonra gelenler devrisabık yapabilirler, sizden sonra gelenler birçok iddiayı sizin üzerine atarlar. Şu anda, biraz önce hatiplerin de söylediği her şey iddia üzerinden; yargı tarafından tescil edilmiş, yolsuzluk olarak ifade edilmiş herhangi bir şey ortada yoktur, değişik bir ifadeye de gerek yoktur.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Araştırın, araştırın; sümen altı etmeyin, araştırın. Yargı tesis etmeyin.

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – Dolayısıyla, şu anda yargının vermemiş olduğu her bir karar kişinin masumiyetiyle alakalıdır ve kişi, ne karar vermişse... Bahsetmiş olduğunuz, belediyelerin kendi iç teftişlerince iddia edilen kararlardan öteye gidemeyen iddiacılardır, ötesi yoktur, herhangi bir şey de gelmemiştir.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Engellenen davalardır.

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – Bakın, ben birkaç şeyi buraya gelirken not aldım: İstanbul'u, Ankara'yı ve diğer illeri kazanan belediye başkanlarımız ve dönemin genel başkanları şunu ifade etmişti: "Biz kimsenin ekmeğiyle oynamayacağız, herhangi kimseye de karışmayacağız." Ama binlerce insanı orada -ne yaptılar- işten çıkardılar, terörle iltisaklı olanları işe aldılar.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ne oldu terör, ne oldu terör? Ne oldu, hâlâ çalışıyorlar mı terörle iltisaklı olanlar? Hâlâ çalışıyorlar mı? Hâlâ buradan iftira mı ediyorsunuz?

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – Bizi yolsuzlukla suçlayanlar, CHP'li Efeler Belediye Başkanımız, Aydın Büyükşehir Belediye Başkanımız hakkında söylediklerini, Avcılar, Bilecik, Menemen, Yalova, Ceyhan, Milas, Konak, Buca, Karaburun Belediyelerindeki...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Süleyman Soylu gitti, hâlâ iftira mı ediyorsun oradan? Terörle iltisaklı olanlar hâlâ çalışıyorlar mı? Hâlâ çalışıyorlar mı? Niye göndermiyorsunuz oraya adamları?

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – ...yolsuzluklara dönüp bir daha baksınlar, bir daha konuyu iddia ettikleri şekilde dikkate alsınlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yazık, yazık!

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – Dolayısıyla, bu konuda devraldığımız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Terörle iltisaklıysa niye çalıştırıyorsun hâlâ?

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – Sayın Başkan, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – Ben size şunu söyleyeyim: Doğal afetlerde belediyelerimizi çalışmaz hâle getirdiniz, reklama 849 milyon lira ayırdınız, doğal afetlere 492 milyon ayırdınız. 100 bin konut sözü verdiniz, bir tane konut yapmadınız. AK PARTİ döneminde temeli atılan, işlemleri yürütülen bütün hizmetlere sahip çıkmaya kalktınız, temel atmama törenleri gerçekleştirdiniz. Ankara Büyükşehir Belediyesi şirketlerinde SGK borcu AK PARTİ döneminde 195 bin lira iken bugün 4 milyar 700 milyona çıktı. Ankara Büyükşehir Belediyesinin AK PARTİ dönemindeki 3,5 milyar civarında olan borcu bugün 20 milyarı aşmış durumda. Peki, soruyorum: Bu kadar borca karşılık ne hizmet yaptınız, neyi ortaya koydunuz, neyi yaptınız? Dönün kendinizi bir araştırın, dönün aynaya bir bakın. Bizim veremeyecek bir hesabımız yok; alnımız ak, yüreğimiz ak, davamız ak.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Hesabı açın! Hesabı açın, soruşturmaları engellemeyin! "Terörist" dediklerinize adam yollayın; hâlâ teröristler çalışıyor değil mi belediyede(!) Süleyman Soylu'nun iftiralari hâlâ devam ediyor, değil mi?

AHMET ZENBİLCİ (Adana) – Aynaya bir bakın!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ayıp, ayıp! Ayıp!

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Mahkeme beraat kararı verdi, beraat kararı verdi!

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özdağ.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkanım, ismimi anarak... Kürsüden konuşmak istiyorum.

BAŞKAN – Ne için?

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – İsmimi anarak... 60'a göre söz isteyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun lütfen, yeni bir sataşmaya mahal vermeden.

## VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci'nin Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Biz Saadet-Gelecek Grubu olarak bir Meclis araştırması önergesi verdik, bu önergeye "Evet." diyelim hep beraber. Bakın, İstanbul'la ilgili, Ankara'yla ilgili, başka belediyelerle ilgili de çok ciddi iddialar var, yargıya da intikal etti, hatta İçişleri Bakanlığı tarafından da bu konu, bir noktada bariyer yapılarak soruşturmaya da tabi tutulmadı. Şimdi, gelin, Cumhuriyet Halk Partili belediyeler var. HDP'li belediye kalmadı herhâlde, öyle tahmin ediyorum.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Çok az!

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Eğer HDP'li belediyeysen akşamleyin, sabahleyin eğer AK PARTİ'ye katılırsa veya başka bir partiye katılırsa akşamki teröristliği kalkıyor ortadan, sabahleyin mübarek bir vatandaş olarak oluşuyor, bunlara da karşıyım, kesinlikle.

Burada Milliyetçi Hareket Partili belediyeler de var, İYİ Partili belediyeler de var. Gelin... Bakın, samimi olarak söylüyorum, ben sizin içinizden geldim. Bütün belediyeleri... Burhanettin Kocamaz, Milliyetçi Hareket Partisinin Belediye Başkanlığını yaptı. Onun döneminde de müfettişlerin yaptığı ve zaman aşımına uğramayan bir şey varsa, zaman aşımına uğrayıp da hâlâ utanılacak şeyler varsa onları da açıklayalım beraberce. Gelin, buna "evet" verin, hep beraber Türkiye'de çok ciddi, aynen Antonio Di Pietro gibi bir temiz eller operasyonu başlatalım.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Hodri meydan.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Bu temiz eller operasyonunu da Hükûmet engellemesin. Orada bir Hükûmet vardı, “Buyur.” Dedi, “Arkandayım.” dedi. Bizim de arkamız da hükûmet olsun, bizim de arkamızda Meclis olsun; hep beraber araştırma önergemizi gelin -soruşturma önergesi hâline de dönüştürebiliriz- birlikte araştıralım. Türkiye’de belediyelerde kim minareyi çalıyor ve kılıfını hazırlıyorsa, kim kanunlara dayanarak, bu kanunları istismar ederek hukuksuzluk yapıyorsa babamızın oğlu da olsa... Hazreti Fatıma’yı hatırlatıyorum size “Fatıma, Peygamber kızı olduğuna güvenme.” diyordu Hazreti Muhammed, siz de AK PARTİ’li vatandaş olmaya, belediye başkanı olmaya güvenmeyin, vatandaş olarak çıkın karşımıza, hep beraber araştıralım, kim yolsuzluk yapıyorsa araştıralım ve gereğini yapalım.

Saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özdağ.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – İstanbul Büyükşehir Belediyesini terörist çalıştırmakla suçladılar, bu konuyla ilgili açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Yerinizden mi söz istersiniz, buradan mı?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yerimden.

BAŞKAN – Buyurun, yeni bir sataşmaya meydan vermeden.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydin’ın, Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci’nin Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Arkadaşlar, Süleyman Soylu geçmiş dönem İçişleri Bakanı, yanına Jandarma Genel Komutanını, bütün İçişleri bürokrasisini alarak İstanbul Büyükşehir Belediyesinde 700 küsur teröristin çalıştığını ve bunların hakkında işlem yapıldığını söylemişti. O tarihten bu yana Bakan değişti, teröristler İstanbul Büyükşehir Belediyesinde çalışmaya devam ediyor, öyle mi? Neden İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya ya da Süleyman Soylu zamanında bunlara yönelik herhangi bir işlem yapılmadı? İstanbul Belediyesinin 85 bin çalışanını itham ettiniz ve orta yerde hiçbir şey olmadığını bile bile itham ettiniz, orta yerden İçişleri Bakanlığınız bile bu iddiayı geri çekti, hâlâ bu kürsülerde söylüyorsunuz. İftira herhâlde hem ayıptır hem de günahdır.

Bilgilerinize sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kocamaz.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Benim ismim geçti. Ben de söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

Yeni bir sataşmaya mahal vermeden...

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz’ın, Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci’nin Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; arkadaşlar, Türkiye’de belediyeler iktidar tarafındaysa her zaman kayırılmıştır ama muhalefettense özel müfettişler gönderilmiş, teftiş ettirilmiştir. Gelen her müfettişe ben soruyorum, diyorum ki: Siz özel bir görevle mi geldiniz, yoksa rutin bir teftiş için mi geldiniz? Müfettiş diyor ki: “Zaten bundan sonra hepsi özel teftiş.”

15 Temmuz oldu, on yedi gün sonra, 2 Ağustos günü Mersin Büyükşehir Belediyesine FETÖ kumpası kuruldu ve 26 arkadaşımız suçu günahı olmadan tutuklandı, gözaltına alındı ve hayatları karartıldı. Bunların içerisinde Genel Sekreter var, daire başkanları var. Ömrü mücadeleyle geçmiş bir insanın yönettiği belediyede FETÖ kumpası kurulabiliyor. O gün biz Mersin Tanıtım Günleri için Ankara’daydık. Arkadaşların gece, sabah erkenden evlerinden alındığını duyduk ve hemen iletişime geçtik. Tabii ki bizim o arkadaşlarla görüşmemiz engellendi ve kumpası kuran Mersin Emniyet Müdürlüğündeki Siyasi Şubenin Müdürüydü ve Tarsus’tan gelen bir kini, nefreti vardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) – Lütfen Başkanım, bunu açıklamam lazım.

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) – Bizim Zabıta Daire Başkanımız Tarsus eski Emniyet Müdürü olduğu için aralarındaki problemlerden dolayı sırf onu gözaltına alılabilmek için böyle bir kumpas kurdular. Arkadaşlarımızdan iki ay yatan oldu, üç ay yatan oldu, beş ay yatan oldu, on bir ay yatan oldu ve tamamı beraat etti ama bunun yanında yuvalar yıkıldı, kanser olanlar oldu, kalp krizi geçirenler oldu ve maalesef, Türkiye’de adalet böyle işledi. Bu da yetmedi, bundan sonra, Mersin’deki tüm iş adamlarının üzerine FETÖ kumpası kuruldu. Borsa oluşturuldu ve hepsi ıhtırlı. 5 milyon dolarlar, 10 milyon dolarlar havada uçtu. Bugün geldiğimiz noktada, maalesef, bu olaylar hâlen devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) – Ben Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener’den rica ettim, saraydan bana bir randevu alın “Burada çok kötü şeyler oluyor, bunları mutlaka Sayın Cumhurbaşkanına anlatmam lazım.” dedim. Sayın Cumhurbaşkanı benimle görüşmedi ve aradan çok uzun süre geçtikten sonra “Danışmanımla görüşün.” dedi. Bu gelen müfettişler resmen benden rüşvet istediler ve bunların tamamını ben o danışmana anlattım.

BAŞKAN – Sayın Kocamaz...

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Savcılığa gideceksin, savcılığa.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) – Maalesef, bir arpa boyu yol gidilemedi, bunların hepsinin kaydını belgeleriyle beraber ben o sayın danışmana vermiştim.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Başkanım, savcılığa gidilecek, savcılığa.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) – Ama şunu unutmayın ki: Keser döner, sap döner, bir gün de hesap döner yani bu iş böyle bitmez. (İYİ Parti, CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kocamaz.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) – Ülkeyi yönetenler yerel yönetimdeki yöneticilere eşit mesafede davranmak

durumundadır. Kim suç işliyorsa Allah onun belasını versin! (İYİ Parti, CHP ve Saadet Partisi sıralarından “Âmin” sesleri) Kim rüşvet yiyorsa, kim belediyelerin beytülmalını kendi özel menfaatleri için kullanıyorsa Allah hepsinin belasını versin. (İYİ Parti, CHP ve Saadet Partisi sıralarından “Âmin” sesleri) Hepsini de cezasını çeksin. (İYİ Parti, CHP ve Saadet Partisi sıralarından “Âmin” sesleri, alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ile Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadeleri ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, öneriyi verirken “AK PARTİ yönetiminde olduğu dönem” diye bir sınırlama yapılmış ama kürsüye çıkınca da “Buyurun, hadi, her dönemi araştıralım.” deniliyor. Madem öyle, öneriyi niye “AK PARTİ” diye verdiniz? Buradaki işin, samimiyetin ne olduğu anlamak... Herhâlde açıklamama gerek yok.

İkinci mevzu, “Terörist ilan edilen belediye çalışanlarına ne oldu?” diye soruluyor; bir isim vereceğim, Şafak Duran; İBB'nin çalışanı olarak on yıla kadar hapis cezası istenerek yargılanıyor. Kendisinin dağda PKK terör örgütünün kıyafetleriyle beraber elinde silahlarla paylaştığı fotoğraflar da dosyasında mevcut; sadece bir ismi örnek verdim, buyurun.

Teşekkür ederim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Başkanım...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkanım, sadece bulunduğum yerden konuşmak istiyorum eğer izin verirsiniz.

BAŞKAN – Bu bitmez, lütfen kısa tutun.

Buyurun.

32.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Araştırma önergesi verirken burada sehven küçük bir hata yaptığımızı kabul ediyorum. Peki, sadece AK PARTİ'nin değil dedim, yine söylüyorum, Adalet ve Kalkınma Partisinin değil; Milliyetçi Hareket Partisinin, İYİ Partinin, Cumhuriyet Halk Partisinin belediye başkanlarını, gelin, Mecliste bir iyilik yapalım, hep beraber -bu araştırma önergemizi soruşturma önergesi hâline de dönüştürebiliriz gerekirse- araştıralım, neler olduğunu hep beraber görelim bu belediyelerde.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Nasıl olsa sizin yok.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan, böyle bir öneri verin bakalım CHP ne diyecek?

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Burhanettin Kocamaz'ın da sözlerini dinlediniz. Neler olduğunu sizler de biliyorsunuz.

Lütfen, CHP'li demeyelim, MHP'li demeyelim, AK PARTİ'li demeyelim; bütün belediyeler diyelim, hep beraber birlikte araştıralım ve gelin, Türkiye'de tarih yazalım, birlikte yapalım. İnanın, bu belediyelerden çok kötü kokular geliyor. Bakın, belediye başkanlarının -iyileri tenzih ederim- rektörlerin, bakanların -Ruhsar Pekcan dâhil olmak üzere- genel müdürlerin, hepimizin, milletvekillerinin mal varlıklarını da araştıralım. İnanın, çoğu kişi mal varlıklarının hesabını veremezler.

Saygılar sunuyorum.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Zaten mal beyanı veriyoruz. Neyini araştıracaksınız?

BAŞKAN – Teşekkürler.

Buyurun Sayın Günaydın.

33.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkanım, biz kendimizi ifade ederken toplumda, sözcükler ve rakamlar kullanıyoruz dolayısıyla bunlara bir anlam yüklüyoruz. Önce söyleyelim, kendileri yirmi iki yıldır iktidardalar, Cumhuriyet Halk Partisi belediyeleri 2019 Marttan ve Hazirandan beri iktidardalar dolayısıyla şu anda Cumhuriyet Halk Partisi belediyelerinin tamamını diledikleri gibi araştırma yetkisi ve gücü ellerindedir, yapsınlar bunu. Biz diyoruz ki: Sizlerin iktidarda olduğunuz yirmi yıl boyunca AKP'li belediyelerde başka herhangi bir ülkede görülmemiş ölçüde yolsuzluk yapıldı ve bunlara yönelik saptamaların araştırılmasına, soruşturulmasına, kovuşturulmasına izin vermiyorsunuz. Meselenin özü budur, madde 1; dolayısıyla buna izin verilsin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ha, diyorlarsa ki: “Bu dönemde çalışan belediyeler için de buna ihtiyaç vardır.” gelin, araştırma önergesini hepsine teşmil edelim.

HALUK İPEK (Amasya) – Başkan, İç Tüzük'ün hangi maddesine göre konuşuyor?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - İkincisi, hızlıca bir şey söyleyeceğim.

HALUK İPEK (Amasya) – Neye göre, hangi maddeye göre söz veriyorsunuz?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Rakam veriyorum, Süleyman Soylu 780 küsur teröristin çalıştığından bahsetmişti, Sayın AKP Grup Başkan Vekili 1 kişinin ismini verdi.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Örnek veriyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Örnek değil, varsa 2'ncisini, 3'üncüsünü verin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Var, var, merak etmeyin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – O kişi şu anda bir kovuşturma süreci içerisinde; bekleyeceğiz, sonucunu göreceğiz. Kaldı ki o kişinin daha evvel AKP'nin yönetimindeki il özel idarelerinden İstanbul Büyükşehir Belediyesine geçtiği de ayrıca kanıtlanmış durumdadır. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Hadi bakalım!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ayrıca ifade edelim: Bu 780 adam hakkında ne yaptınız ya, bunlar hâlâ teröristle çalışmaya devam mı ediyor? Rakam söylüyorum, sözcük söylüyorum, meseleyi siz anlaşılabilir bir hâle getiriyorsunuz; anlaşılır bir hâle getirelim, millet anlasın. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Günaydın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Vereceğim söz.

İç Tüzük 69'a göre konuşuyorlar Sayın Vekil.

Bir de Grup Başkan Vekileri söz konusu olduğunda ben hiçbir şekilde ket vurmak, engellemek, hatta sebebini sormak gibi bir anlayış içerisinde değilim. Barika-i hakikat müsademe-i efkârdan doğar, tahammül lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Öğrenirler, öğrenecekler; yavaş yavaş.  
BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

34.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, yani 780 kişinin de hepsinin tek tek akıbetinin ne olduğunu dökeriz ortaya, sayarız ama şimdi burada Genel Kuruldaki çalışmaların hepsini aksatacağız.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Hadi dökün, hadi dökün! Ya, biz de onu istiyoruz zaten!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ben bir tane örnek verdim, 780 kişinin içinden bir tane örneği verdim, o da mahkemede yargılanıyor diye söyledim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Hiçbirine yönelik bir soruşturma yok be kardeşim, Allah Allah!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – O zaman "780 kişi" demeyecektiniz, bir eksik söyleyecektiniz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – 780 kişiyi siz söylediniz, biz de diyoruz ki: "Onlar hakkında bir soruşturma yok ya."

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – 780 kişiyi siz söylediniz. O zaman bir kişiyi eksik söyleyecektiniz, ben de bir tane örnek verdim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Daha açık nasıl söylenir bilmiyorum ki yani!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Böyle tartışarak bir yere varamayız.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Evet, bence de varamayız, iftira ederek hiçbir yere varamayız!

BAŞKAN – Karşılıklı olmasın lütfen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bu konu yargının da konusudur, bu konu İçişleri Bakanlığının da denetleme konusudur ama sadece kendi dönemlerini kapsam dışında bırakıp öneri verirlerse bu önerilerinin bir anlamının olmadığını tekrar ifade etmek istiyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Hepsini alın kapsam içine, hepsini alın!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Altından kalkamazsınız hepsini alırsak!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Hepsini alın kapsam içine, hepsini alın kapsam içine; Ankara'ya, İstanbul'a hepsine bakalım!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – İmamoğlu'nun neler yaptığı, Mansur Yavaş'ın neler yaptığı, hepsi mahkeme önüne dökülür, kalkamazsınız altından.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, AK PARTİ yönetiminde olduğu dönemde başta İstanbul (İBB), Ankara, Antalya, Adana ve Mersin Büyükşehir Belediyesi olmak üzere birçok belediyede yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarının gündeme gelmesi, aradan geçen üç yılı aşkın zamandır dosyalar sümen altı edilmiş olması nedeniyle iddiaya konu yolsuzlukların akıbetinin araştırılması amacıyla 16/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Kasım 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Edildi Başkanım, edildi.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Elektronik oylama yapalım Başkanım.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Kâtipler anlaşılmadı Başkanım.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Elektronik oylama isteyelim Başkanım, kâtipler anlaşılmadı.

BAŞKAN – Divanda oy birliği yok, elektronik oylama yapacağız.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, öneri kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, iktidarın seçim propagandası olarak kullandığı TOKİ projelerinin tespit edilmesi, projelerin yarım kalmasının sorumlularının araştırılması, kendilerine beyan edilenin üzerinde ücret talep edilmesiyle oluşan mağduriyetin giderilmesi, projelerin planlı ve hızlı biçimde ilerlemesi için gerekli önlemlerin alınması amacıyla 16/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Kasım 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/11/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İzmir Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, iktidarın seçim propagandası olarak kullandığı TOKİ projelerinin tespit edilmesi, projelerin yarım kalmasının sorumlularının araştırılması, kendilerine beyan edilenin üzerinde ücret talep edilmesiyle oluşan mağduriyetin giderilmesi, projelerin planlı ve hızlı biçimde ilerlemesi için gerekli önlemlerin alınması amacıyla 16/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/11/2023 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Muhterem Başkan, değerli milletvekilleri; dar ve sabit gelirliyle başını sokacak ev sahibi yapma vaadiyle kurulan TOKİ'yle ilgili mağduriyetler son yıllarda iyice ayyuka çıktı. Gün

geçmiyor ki TOKİ mağdurları yolumuzu kesip dert yanmasın, telefonlarımızı aramasın veya Google'a, arama motoruna "TOKİ" yazdığınızda karşınıza Antep'te, Kocaeli'de, Bursa'da, Denizli'de, Mersin'de, Erzurum'da, İstanbul'da bununla alakalı mağduriyetler, eylemler, basın açıklamaları çıkmayagörsün. Şimdi ben hepsinden tek tek bahsetmeyeceğim ancak bir ambar buğdayın bir avuç mostrası olur. Seçim bölgem olan Bursa Mustafakemalpaşa ilçesindeki TOKİ mağduriyetinin örneğini göstereceğim. Aralık 2019'da Sayın Cumhurbaşkanı müjde verdi -değil mi- dedi ki: "Dar gelirli vatandaşlarımız için TOKİ marifetiyle tam 100 bin konut yapacağız, iki yıl içinde de bunları teslim edeceğiz yüzde 10 peşin ve aylık 894 liradan başlayan taksitlerle." Süreç başladı ve gelin görün ki pek çok ilde olduğu üzere yüklenici firma değişir değişmez hak sahiplerini Ziraat Bankasına davet etti. Ziraat Bankasında dediler ki... Tam net rakam vereyim: 2+1 ve 3+1 konutlar için yüzde 10 olan peşinat yani ortalama 14 bin lira, 128 bin ile 160 bin liraya; bahsedilen 894 lira olan taksitler de 6.415 ile 8 bin lira arasına yükseltildi. Aylık taksitlerin de başlangıçta açıklandığı gibi TEFE-TÜFE'ye göre değil, altı ayda bir yapılan memur maaş zammına göre belirleneceği açıklandı, tebligatlar gönderildi ve insanlara tehditler başladı. Çoğu asgari ücretli ve 7.500 lira maaşlı emekli vatandaşlar bu paraları nasıl ödeyecekler? Doğal olarak büyük çoğunluğu bu umut projesinden sapır sapır dökülmeye başladı. Siz alt gelir grubundaki dar gelirli vatandaşlar için konut projesi üreteceksiniz, sonra da şartları değiştirecek ve bu ağır şartları dayatacaksınız, üstelik de bunu devlet adına yapacaksınız. Bu mağduriyeti hak da hukuk da vicdan da ahlak da kabul etmez. Buradan soruyorum: Bu hak gasbının vebalini nasıl ödeyeceksiniz? Aradan geçen süreçte artan maliyet artışlarının ceremesini umutla bekleyen hak sahiplerinden, dar ve sabit gelirli vatandaşlardan mı çıkaracaksınız? Siz siz olun, sağır sultanların duyduğu Mustafakemalpaşa'daki bu büyük mağduriyeti duyun ve çözün yoksa vatandaşın ahi indirir şahı.

Bursa'ya gelmişken, bitmek tükenmek bilmeyen Bursa'nın sorunları, katledilen yeşili, tarım arazileriyle alakalı bir örneği daha hemen paylaşacağım. Bursa'nın Kestel ilçesinin Çataltepe köyü var. Burada bir taş ocağı faaliyete başlıyor, ilk başta Çevre Müdürlüğü buraya ÇED raporu vermiyor, firmanın itirazı üzerine "ÇED raporuna gerek yoktur." deniyor ve burada hem tarım arazisi hem orman arazisi olmasına rağmen işlemler başlıyor; patlatmalar başlıyor, ondan sonra inşaat işleri ve taş ocağı işleri başlıyor. Orada bir kooperatif var -Çataltepe köyünün- 300 üyesi var ve bu çiftçiler dava açıyor. Davayı önce Danıştay 2. Dairesine, ardından Danıştay 10. Dairesine, sonra Danıştay 4. Dairesi derken dava top sektirir gibi gezdirilip duruyor. Komediye bakın, Bursa Çevre Müdürlüğü'nün vermiş olduğu "gerekliliği değil" raporu üzerine başlayan işlemler birlikte, orada yaşları 500-600 olan zeytinler kesilmeye ve zarar görmeye başlıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) - Kestel Çataltepe'deki taş ocağı, tarımsal kalkınma kooperatifinin bütün itirazlarına, feryatlarına ve ferveranlarına rağmen faaliyetine devam ediyor. Tarım arazileri patlatmalarından, kimyasal tozdan, dumandan dolayı tarım ürünleri yetişemez hâle geliyor. Şimdi ben buradan sesleniyorum: Allah aşkına, zaten Bursa'nın ovasını bitirdiniz, Uludağ'ı da Alan Başkanlığıyla birlikte imara, ranta açtınız, bari -bu kalkınma kooperatifleri olan- üreten bu çiftçilerin, Çataltepe Kalkınma Kooperatifinin bu arazilerinden elinizi eteğinizi çekin. Bir yıldır bekleyen mahkeme dosyaları da artık sonuçlansın.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Türkoğlu.

Saadet Partisi Grubu adına Sayın Mahmut Arıkan.

Buyurun Sayın Arıkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MAHMUT ARIKAN (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bir konuda memnuniyetimizi, bir konuda da tepkimizi Genel Kurula paylaşacağım: Bir konuda memnunuz, iktidar Türkiye'deki sıkıntıların farkında. Bunu nereden biliyoruz? İktidarın iki seçim arası vadettiği ne varsa bu memleketin en sıkıntılı konuları arasında yani iktidar sorunları gayet iyi biliyor. Diğer konuda, başka bir konuda tepkiliyiz çünkü farkında olduğu sıkıntıları çözme konusunda çok ince hesaplı bir şekilde ilerliyor. Bakınız, çözümler demiyorum, diyoruz ki çözülmüş gibi yapıyor, hesabıyla kitabıyla, her seçim ısıtı ısıtı, kademe kademe çözüyor. Bitmeyen TOKİ meselesi de tam olarak böyle bir durum.

TÜİK diyor ki: "2002 yılında her 100 kişiden 61'i oturduğu evin sahibiydi." Bu rakam 2022 yılında 56 kişiye indi. Ekonomik krizle orta ve alt sınıfın satın alma gücü eridi, konut sahibi olmak son derece zorlaştı. İktidar bunun farkına vardı ama yine bizi şaşırtmadı, bunu bir fırsata çevirme gayreti içerisindeydi. 12 Aralık 2019'da Her Yıl 100 Bin Konut Tanıtım Toplantısı'nda Sayın Cumhurbaşkanı dedi ki: "Ülkemizin 81 vilayetinde 100 bin sosyal konutun inşaa sürecini başlatıyoruz. İnşallah, yılbaşı itibarıyla temeli atıldıktan sonra azami bir ila bir buçuk yıl içerisinde konutları bitirip sahiplerine teslim edeceğiz." Biz Sayın Cumhurbaşkanının bu ifadelerinden sonra Sayıştay raporuna baktık ve karşımıza şöyle bir tablo çıktı: Sayıştay raporuna göre, 2018'de TOKİ'nin evleri geç teslim etmesi nedeniyle 54.410 dava açılmış. Çok basit bir internet taraması yapacak olursanız, 2019 yılında duyurulan proje için bugün hâlâ TOKİ mağdurlarının şikâyetlerini, derneklerini, platformlarını görebilirsiniz. Mağdur kim? Vatandaş. Muhatap kim? TOKİ yani iktidar.

Çok net bir şekilde ifade ediyorum: Lütfen şahsi ikbaliniz için, partinizin bekası için devlet ile vatandaş karşı karşıya getirebilecek uygulamaları yapmayınız. Eminim biraz sonra grup önerisi için iktidar partisinden söz alacak arkadaşımız bize buradan birçok rakam paylaşacak. Bakın, dört konuşma sonra ne söyleneceğini ben şimdiden buradan söyleyeyim: AK PARTİ'li arkadaş buraya çıkacak, "Sayın Cumhurbaşkanımızın başlatmış olduğu 100 Bin Sosyal Konut Projesi kapsamında 278 projede 93.472 konutun ihalesi yapılmıştır, inşaatları hâlen devam etmektedir. 2.981 konutun ihale süreci devam etmekte olup 96.453 konutun yapımı hayata geçirilmeye başlanmıştır." diyecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

MAHMUT ARIKAN (Devamla) – Bu cümleler bana ait değil, 5 Ekim 2023 tarihinde Saadet Partimizin bitirilemeyen TOKİ'ler hakkında verdiği önergesi üzerine konuşan AK PARTİ'li vekil arkadaşımıza ait. Kendisi de o gün kabul etti, bugün de buradan kabul edecektir, "İnşaatlar hâlen devam etmektedir." demiştir. Hâlbuki Sayın Cumhurbaşkanımız bir buçuk yıl içerisinde bu konutları teslim edeceklerini ifade etmişti. Gelin bu mağduriyeti görelim, söz konusu öneriyi kabul edelim, TOKİ'nin mağdur ettiği vatandaşlarımızın sorunlarına çözüm arayalım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Arıkan.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Adalet Kaya konuşacaklar.

Buyurun Sayın Kaya. (HEDEP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

HEDEP GRUBU ADINA ADALET KAYA (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, insanların en temel ihtiyaçlarından biri barınmak. 21'inci yüzyılın ilk çeyreğini bitirmek üzereyiz ve hâlâ barınma sorunu yaşayan yurttaşlar var ülkede ve en önemli sorunlardan biri olarak gündemde duruyor. Gelir adaletsizliği arttıkça kendi konutunda oturan yurttaşların oranı her geçen gün azalıyor, dar gelirli yurttaşlara konut edindirmek için kurulmuş olan TOKİ ne yazık ki kuruluş amacına hizmet etmeyip tam tersi bir şekilde, ev sahibi olma hayali kuran yurttaşları mağdur ediyor. Zira artık ülkede ev sahibi olmak bir hayal.

TOKİ'nin durumuyla ilgili birkaç veri paylaşmak istiyorum sizlerle. Özellikle İzmit Sepetçi'de geçenlerde sokağa çıktı yurttaşlar çünkü iki yıldır taksitlerini ödedikleri hâlde teslim edilmesi gereken sürede konutları teslim edilmedi ve büyük mağduriyet yaşıyorlar, ülkenin pek çok yerinde aynı durum söz konusu. Ancak ben bugün deprem bölgesinde yaşananlardan birazcık söz etmek istiyorum: Seçim bölgem Diyarbakır'da deprem sonrasında açığa çıkan yani orta hasarlı ve ağır hasarlı binaların yıkımından sonra hasıl olan konut ihtiyacı tam 40 bin civarında. Geçen sene mart ayında dönemin Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Kurum depremle ilgili olarak yapılması planlanan, Diyarbakır için yapılması planlanan TOKİ sayısını 21 bin olarak açıkladı ancak bununla ilgili olarak şu anda hayata geçirilmiş olan sadece 6.500 tane konut inşaatı var başlanmış olan.

Bir diğer örnek yine deprem bölgesinden, Adana'dan. Adana ve Diyarbakır da göç alan kentlerden çünkü yıkım daha az oranda gerçekleşti. Özellikle Adana, Maraş, Adıyaman, Hatay ve Malatya'dan çok fazla göç aldı, 21 bin konut planlaması açıklandı ama 1.600 civarında bir konutun inşaatına başlandı. Yani bu başlanan konut inşaatlarının da söz verilen zamanda yetişmesi mümkün değil; bunlar TMMOB verileriyle sabit.

Bir diğer konu, bütün bu başlanan inşaatların zemin etüdü yapılmadan, planlaması yapılmadan, ekolojik denge gözetilmeden yapılıyor olması. Yani güvenli kentler yaratmak gibi bir iddiamız yine yok. Ülkeyi içine sürüklediğiniz ekonomik kriz dolayısıyla artan maliyetler yüzünden şu anda TOKİ yapacak müteahhit bile bulamıyorsunuz. Bu nedenle, TOKİ mağdurlarının sorunlarını çözmek, depremde konutlarını kaybeden depremzedelerin konut ihtiyacını gidermek ve artan yoksulluk nedeniyle, ekonomik kriz nedeniyle artık kirasını bile ödeyemeyen yurttaşların sorunlarına çare üretmek için bu komisyonu oluşturmak zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET KAYA (Devamla) – Son...

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

ADALET KAYA (Devamla) – Konuşmamın başında da belirttiğim gibi, barınma bir haktır ve sosyal devletin görevi de yurttaşların sağlıklı -ve onurlu bir şekilde- koşullarda yaşamalarını sağlayacak barınmayı sağlamaktır.

Ölümünün 23'üncü yıl dönümünde Ahmet Kaya'yı da sevgi ve özlemle anmak isterim.

Saygılar sunarım. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Nermin Yıldırım Kara konuşacaklar.

Buyurun Sayın Kara. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İYİ Partinin grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Aralık 2019'da Cumhurbaşkanı -açıklamış olduğu üzere- 100 bin sosyal konutu bir buçuk yıl içerisinde teslim edeceğini vatandaşlara ifade etmiş, büyük bir teveccüh görmüş; insanlar bu proje için ödeme koşulları ve peşinatlarını bildiklerini varsayarak bu konutlara teveccüh etmişler. Ancak daha sonra bir baktık ki bu konutlar inşaat aşamasına bile gelmeden ihaleleriyle ilgili sıkıntılar olmaya başlamış. Neden? Özellikle inşaat maliyetleriyle ilgili olarak maliyet artışlarını göz önüne koymuşlar. Bu insanlara, özellikle peşinat ve ödeme koşullarında, daha sonra çok daha farklı tutarlarda tebligatlar gelmeye başlamış. Aynı zamanda, yine, 2022 yılında, bir buçuk ayda, 8 milyon kişinin ev sahibi olabilmek için İlk Evim, İlk İş Yerim Projesi kapsamında kamu bankalarına 500'er lira yatırmasıyla kısa bir süre içerisinde 4 milyar liraya yakın bir para toplanmış. Ama velakin baktığınız zaman, yine bu projede de bu konut ihtiyaçları için de gerekçe şu ki maliyet artışları yüksek dolayısıyla yarım kalıyor.

Şimdi, her seçim döneminde veya aklınıza estiği zaman; "ilk evim, ilk işim", "evlenenlere ev, kredi" vesaire gibi bir sürü sözler veriyorsunuz ancak bu sözler unutuluyor. Şimdi, burada, iktidar şöyle bir öngörüye sahip olmak zorunda: Eğer maliyet artışlarını şartnameye koymuyorsanız, burada yüklenici firmalar kur farkından veya fiyat farkından dolayı eziliyorsa veya bu ihaleleri bırakıyorsa şartnamelerinize bu kur farklarına ilişkin olarak bu bedelleri yazmak zorundasınız. Önümüzdeki süreçte Hatay'da 260 bin konuta ihtiyacımız var. Şu anda 30 bin küsur ihale yapıldı. Vali Bey'in açıklaması 33.221; Kabine sonrası Cumhurbaşkanının yaptığı açıklama bu yılın sonu itibarıyla 41 bin konut, 5 bin köyev, ardından -tekrar- Bakanınki yıl sonu itibarıyla 50 bin konut. Şimdi, biz gerçekten Hataylılar olarak -biliyorsunuz- konteynerlerde yaşıyoruz. Dolayısıyla konutlar ne zaman bitecek, biz bunları merak ediyoruz. 260 bin -tekrar ediyorum- konuta ihtiyacımız var ancak yapılan ihale sayısı, valiliğin revize ettiği tutar, miktar 33.221.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

NERMİN YILDIRIM KARA (Devamla) – Fakat Bakanın veya Cumhurbaşkanının ifadesi 40-50 bin. Şimdi, biz bekliyoruz bu konutlar yapılacak mı? Bunları büyük bir -ne diyelim- istahla bekliyor ki Hataylılar, ki bunlar bitmeli çünkü biz konteynerlerde yaşayabilecek bir topluluk içerisinde değiliz maalesef. AK PARTİ iktidarı her verdiği sözü, özellikle de depremzedelere vermiş olduğu bu sözü tutmak zorundadır çünkü biz takip edeceğiz. Hem Cumhurbaşkanı hem Çevre ve Şehircilik Bakanı Hatay halkına verdiği sözleri tutmak zorundadır.

Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yıldırım Kara.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Atay Uslu.

Buyurun Sayın Uslu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA ATAY USLU (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Hükümet olarak bir yandan afet konutlarını, bir yandan da sosyal konutları, diğer yandan da kentsel dönüşüm, afetsel dönüşüm çalışmalarını yapıyoruz. Biliyoruz, 6 Şubat'ta yüz yılın, hatta bin yılın afetini yaşadık. 11 il, dolaylı olarak da 7 ili de sayarsak 18 il, işte 10 binden fazla köy, 100'den fazla ilçe bu afetten etkilendi. Devletimiz oradaydı, milletimiz oradaydı, herkes oradaydı. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan, ilk andan itibaren hâlâ süreci koordine ediyor, bölgeyi hiçbir zaman sahipsiz bırakmadık, bırakmayacağız inşallah. Son hak sahibi de konutunu teslim alıncaya kadar çalışmalarımız devam edecek. Bu süreç

herkes destek verdi, herkesten Allah razı olsun. Milletimize, kurumlarımıza teşekkür ediyoruz.

Sayın milletvekilleri, tabii bölgede 6 milyondan fazla bölümde bir çalışma yapıldı, bu çalışmaların sonunda 800 bin bağımsız bölümün hasar gördüğü tespit edildi ve buna uygun bir şekilde de şimdi, hak sahipliği süreçleri sonunda konutlar inşa ediliyor. Hiç kimse merak etmesin, en kısa sürede vatandaşlarımızın evlerini, güvenli konutlarını yapıp kendilerine teslim edeceğiz.

YUSUF BEYAZIT (Tokat) – Size inanıyoruz.

ATAY USLU (Devamla) – Afetten zarar gören bölgede şu ana kadar 200 bin konutun inşaatına başlandı, yıl sonunda inşallah bunun 46 binini teslim edeceğiz. Bir yandan afet konutlarını inşa ediyoruz, bir yandan afetten zarar gören bu alanlarda yeni projeler geliştiriyoruz. İşte Mecliste hep beraber bir kanun çıkardık “Yerinde Dönüşüm Projesi” diye. Onunla ilgili de 200 binden fazla vatandaşın yerinde dönüşüm için başvurdu. Desteklerimiz var, konutlar için 1,5 milyon lira, iş yerleri için 800 bin lira. Bunlar on yıl faizsiz kredi şeklinde verilecek ve yaklaşık olarak 240 bin konut da bu şekilde dönüşecek.

2012 yılında “kentsel dönüşüm” kavramı literatürümüze girdi. Bu kavram aslında bir risk yönetimi kavramıydı, depremnel dönüşüm ve afete hazırlık çalışmalarının bir aşamasıydı. O günden bugüne kadar 2 milyon 200 bin bölümde dönüşümü tamamladık ve hâlâ 400 bini devam ediyor.

Yine, sayın milletvekilleri, TOKİ vasıtasıyla son yirmi yılda 1 milyon 310 bin sosyal konut yaptık ve vatandaşlarımıza teslim ettik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tebrik ediyoruz.

YUSUF BEYAZIT (Tokat) – Siz yaparsınız.

ATAY USLU (Devamla) – Yaklaşık 5 milyon vatandaşımız ev sahibi oldu. Şimdi, bu depremde gördük ki TOKİ'nin yaptığı evlerin tamamı sağlam, TOKİ depremde sınıfı geçti; bu, bizim için, devletimiz için, vatandaşlarımız için de bir gurur kaynağı oldu.

Şimdi, önergeye konu edilen sosyal konutlarla ilgili de bilgi vermek istiyorum. 100 bin konuttan önce “50 Bin Sosyal Konut Projesi” başlamıştı, bu çerçevede 54 bin. “100 Bin Sosyal Konut Projesi”yle de 97 bin konutun inşası tamamlandı veya devam ediyor yani sözlerimizin de arkasındayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ATAY USLU (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun lütfen, devam edin.

ATAY USLU (Devamla) – Çok teşekkür ederim.

Yine, “İlk Evim, İlk İş Yerim” projesi çerçevesinde bugüne kadar 260 bin konut planlandı ve bunların 61 bin konutunun ihalesi yapıldı, diğerleri için planlama çalışmaları devam ediyor.

Bakın, bu çalışmaların hepsi afet bölgesinde yapılan 200 bin deprem konutuyla birlikte aynı anda devam ediyor. “İlk Evim, İlk Arsa Projesi” için, ilk iş yeri projeleri için de çalışmalarımız devam ediyor. Evet, sosyal konut projelerinde bir yavaşlama olmuş olabilir ama tarihin en büyük depremini yaşadık arkadaşlar. Hiç kimse merak etmesin, güvenli evleri, söz verdiğimiz konutları yapıp teslim edeceğiz. Nasıl yirmi yılda 1,3 milyon konutu yaptıysak, nasıl deprem bölgesinde 200 bin konutun inşasına devam ettiyssek onları da yapacağız. Hükümetimiz karardır, devletimiz güçlüdür, yirmi yılda hangi sözü verdiysek o sözün arkasında durduk, gereğini yaptık, AK PARTİ yapar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Sayın Uslu, fiyat değişiklikleri ne oldu?

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Uslu.

Değerli milletvekilleri, İYİ Parti Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- HEDEP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Hrant Dink cinayetinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 16/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Kasım 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/11/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Daniş Beştaş

Erzurum

Grup Başkan Vekili

Öneri:

16 Kasım 2023 tarihinde Erzurum Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Daniş Beştaş ve Antalya Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından -2883 grup numaralı- Hrant Dink cinayetinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak 16/11/2023 Perşembe günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Zülküf Uçar.

Buyurun Sayın Uçar. (HEDEP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

HEDEP GRUBU ADINA ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizleri ve değerli halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin hukuk sisteminde yıllardır aşınmalar yaşanmaktadır. Son Yargıtay kararı aşınmaların ötesine geçmiş ve adalet sisteminin çöküşünü ilan etmiştir. Yıllar boyunca Gültan Kışanak, Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, Sebahat Tuncel ve binlerce siyasi tutsak şahsında evrensel hukuk ve ulusal mevzuat yerle bir edilmiştir. Son olarak, Can Atalay şahsında Anayasa ayaklar altına alınmış ve deyim yerindeyse çiğnenmeye devam edilmektedir. Bu konu bütün ağırlığıyla etkisini sürdürürken katledilmiş olan adalet inancına dün bir darbe daha indirilmiştir. Sevgili Hrant Dink'in katili Ogün Samast'ı tahliye eden zihniyetin topluma açık bir mesaj verdiği ortadadır. Cezasızlık politikasıyla örülmüş devlet kodları bir kez daha eksiksiz çalışmış ve bir evladına daha müşfik kanatlarını germiştir. Oysa, Raket Dink yıllar önce hakikati tüm açıklığıyla ortaya sermişti: “Bir bebekten bir katil yaratan karanlığı sorgulamadan hiçbir şey yapılamaz kardeşlerim.” diyordu sevgili Raket Dink; meselenin en sade izahı da budur. Devletin bu şefkatli tavrını bizler, Deniz Poyraz'ın katili Onur Gencer'e yönelik “İsmin ne kardeşim?” diyen sahiplenmeden

tanıyoruz; cezasız bırakılan sayısız faili meçhulden biliyoruz; Tahir Elçi'den, Mehmet Sincar'dan, Zirve Yayınevinden biliyoruz; Vedat Aydın'dan, Ape Musa ve Hacı Lokman Birlik'ten biliyoruz. Ogün Samast tekil bir örnek değil, bütün toplumu ahtapot gibi sarmış bir adaletsizlik ve cezasızlık ağının kullanışlı bir örneğidir. Bu sebeple, aklanmış yalnızca Ogün Samast değildir, onu yaratan ve kullanan katliam düzeneği aklanmak istenmektedir. Toplumsal meşruiyet yaratmak için telaşa yapılan açıklamaların da hiçbir anlamı ve önemi yoktur. Ogün Samast gözaltına alındığı gün aklanmıştı zaten, bütün yargılama ve infaz süreci de bu doğrultuda yürütüldü.

Toplumu ve ülkeyi her geçen gün daha büyük bir karanlığa iten organize kötülüğe sesleniyorum: Bu ülkeyi daha fazla karanlığa çekmekten vazgeçin, sizler ortada hukuk bırakmadınız. İnfaz rejiminde dahi yürüttüğünüz ayrımcılığınız ve olanca gafletinizle olumlamaya çalıştığınız tahliye kararını pozitif hukuk bağlamında deşifre etmek de yine bizlere düştü. Sizin yarattığınız hukuka inancımızdan değil, halklarımıza karşı sorumluluğumuz gereği yapıyoruz bunu. Adalet bu topraklarda hâkim kılınana dek ısrarımız da mücadelemiz de devam edecektir.

Bakınız, 14 Nisan 2020'de kabul edilen kanuni düzenlenmeler gereği, koşullu salıverme ancak idare ve gözlem kurullarının olumlu değerlendirme kararları doğrultusunda gerçekleşmektedir. Yapılan bu değerlendirmelerle yüzlerce siyasi tutsağın tahliyesine engel oldunuz. Kanuni süresi geçmiş olmasına rağmen disiplin cezalarını ve ceza davalarını "iyi hâlli olmama" şeklinde değerlendirdiniz. Çok kitap okumayı ve daha yüzlerce absürt gerekçeyi şartlı salıvermeye engel hâl kabul ettiniz. Şunu dürüst bir şekilde cevaplama cesareti ve erdemine sahipsiz buyurun: İnfaz süresi boyunca, gardiyanın boğazına bıçak dayamak suretiyle tehdit etmek dâhil pek çok suç işleyen ve bunlardan ceza alan, hakkında devam eden yargılamaları bulunan ve defalarca disiplin cezası alan Ogün Samast'ın iyi hâlli olduğuna ve toplumsal güvenlik için tehlike arz etmediğine dair sizleri ikna eden gerekçe neydi? Bu toplumun adalete olan inancını yıllar boyu dirhem dirhem parçaladınız; cezasız bıraktığınız her bir katille bir sonraki cinayetin failini yarattınız; adaletsizlik ve cezasızlık zincirine yüzlerce halka eklediniz; Şenyaşar ailesinin, Dedeoğulları ailesinin katillerini koruma altına aldınız; toplumun cezalandırıcı ve onarıcı umuduna her bir söyleminizle, pratiğinizle bir darbe daha indirdiniz. Bugün de karşımıza çıkmış Ogün Samast'ın tahliyesini savunuyor, "hukuk devleti" naraları atma cüretinde bulunuyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen Sayın Uçar.

ZÜLKÜF UÇAR (Devamla) – Özgür ve adil yaşamaya cesaret edemeyenlerin karanlık dünyasına hapsolmayacağız. Bizim yönümüz adalettir ve bir an bile tereddüde düşmeden mücadele etmeye devam edeceğiz.

Siz sayın milletvekillerini de Hrant Dink cinayetinin ardındaki örgütlü karanlığın açığa çıkarılması ve hakikatle yüzleşilmesi konusunda cesaretili bir tutum almaya davet ediyorum. Faşizme inat, sevgili Hrant'ı bir kez daha sevgiyle, saygıyla ve minnetle anıyorum.

Teşekkür ederim. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Uçar.

Saadet Partisi Grubu adına Sayın Sema Silkin Ün konuşacaklar.

Buyurun Sayın Ün. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HEDEP Grubunun Hrant Dink cinayetinin aydınlatılması, tüm yönleriyle araştırılması konusunda verdiği önerge hakkında Saadet-Gelecek Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Siyasi kriterlerle nice masumların, düşünce suçlularının hapislerde çürütüldüğü bir dönemden geçiyoruz. Siyasilere, gazetecilere saldıranların korunduğu, kollandığı bir dönemden geçiyoruz. Kameraların bizzat gösterdiği cürmümeşhut hadiselerde bile suçluların elini kolunu sallayarak gezdiği bir dönemden geçiyoruz. Buna karşılık, organize suç örgütlerinin, katillerin, uyuşturucu tacirlerinin İnfaz Yasası altında örtülü aften serbest bırakıldığı bir dönemden geçiyoruz.

Değerli milletvekilleri, Hrant Dink'in sokak ortasında sırtından vurularak katledilmesinin üzerinden on altı yıl geçti. Dün ise bir gün önce ise eli kanlı bir tetikçi olan Ogün Samast şartlı tahliye koşulları gerçekleştiği gerekçesiyle iyi hâlden serbest bırakıldı. Katil, 18 yaşın altında olduğu için "suça sürüklenen bir çocuk" olarak ifade edildi. Peki, suça sürüklenenin olduğu bir yerde, suça sürükleyen de yok muydu? Büyük katiller, büyük failler yargı önüne çıkarılmadı. Siyasi cinayetlere ve saldırılara sebebiyet verenlerin, onları kollayanların üzerine gitmeyen bir yargı sistemi varken bunun mümkün olmayacağını biliyorduk. "Millî yargı" denilerek adaleti yaralayan kavramların peşine takılanların olduğu bir dönemde elbette bu adaleti beklemiyorduk. Oysa, işkenceyi bitiren, karakolları şeffaf kılan, bireysel başvuruyu getiren, vesayetlerle mücadele eden bir iktidar partisi vardı; o AK PARTİ'den bugünlere geldik maalesef ve aslında Dink cinayeti de AK PARTİ iktidarını devirmenin yollarını açmak amacıyla işlenmişti. Bilmem hatırlayanınız var mıydı? Takvimler 20 Ocak 2012, Sayın Cumhurbaşkanı -o dönem Sayın Başbakan- "Hrant Dink davası geçmişte olduğu gibi Ankara'nın dehlizlerinde kaybolmaz, kaybolamaz." demişti; bilmem hatırladınız mı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) – Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) – Sizler tıpkı Sayın Cumhurbaşkanının o sözlerindeki mana gibi vesayetle mücadele için gelmiş bir iktidarın vekillerisiniz. Bugün ise her türlü vesayet altında, klikler savaşının yaşandığı bir iktidarın mensupları hâline geldiniz ve Hrant Dink davası geçmişte olduğu gibi maalesef Ankara'nın dehlizlerinde kayboldu. Şimdi hepinize samimiyetle sormak istiyorum: Bu duruma gerçekten üzülmüyor musunuz?

Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ün.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Uğur Poyraz.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Poyraz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA UĞUR POYRAZ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özellikle tarihleri not olarak aldım; 19 Ocak 2007'de Hrant Dink öldürüldü, 22 Ocak 2007 yani Hrant Dink'in öldürülmesinden üç gün sonra dönemin Emniyet Müdürü Celalettin Cerrah "Örgüt bağlantısı yok." açıklaması yaptı. On altı yıldır sürdürülen, sürdürülen yargılamaya esas olan tahkikatta üç gün içinde "Örgüt bağlantısı yoktur." açıklamasıyla daha o günden bugünlerin sinyali verilmeye ve rahmetli Uğur Mumcuların da o meşhur cinayetini, suikastını hatırlatacak şekilde o duvarın taşları o günden itibaren örülmeye başlanmış. Devamında ne oluyor? 17 Ocak 2012; yerel mahkeme "Örgüt yoktur." açıklamasını tasdik eden bir karar veriyor. 13 Mayıs 2013; Yargıtay 9. Ceza Dairesi "Örgüt vardır." diyerek kararı bozuyor ve arada 17-25 Aralık süreci, iktidara taşeronluk hizmeti veren F tipi yapılanmayla iktidarın yollarını ayırma süreci... 2015 yılı; sorumluluğu olduğu iddia edilen kamu görevlileriyle ilgili davalar

açılıyor ve 15 Temmuz hain darbe girişimi... Bu eşik sonrası çok enteresan bir durum ortaya çıkıyor; yargılanan kamu görevlisi şüpheliler FETÖ irtibat ve iltisakı olmalarına göre sınıflandırılarak yargılamalar Hrant Dink cinayeti merkezinden alınıyor, başka bir tasfiye amacına hizmet ediyor. Bunlar dava dosyası içerisindeki hususlar yani bunlar benim siyasi, muhalif yorumlarım değil.

Hrant Dink katledildi; katil Ogün Samast'ın yaşı, alacağı ceza, yatacağı süre, bugün, bu saat bile hesaplanmış bir şekilde katledildi. Türk Ceza Kanunu belli, Ceza İnfaz Yasası belli; yatacağı ceza belli. Hrant Dink'in ailesi bile bu cinayetin örgüt kapsamında işlenmesiyle alınacak cezaların değişeceğini biliyor ama hâlâ örgüt kapsamına ilişkin kamu görevlileriyle ilgili netleşmiş bir karar yok.

Bugün konuşmadan önce Hrant Dink'in kederli ailesinin avukatlarının açıklamalarının tamamını okudum. Değerli meslektaşlarıma buradan sevgi ve selamlarımı sunuyorum. Değerli meslektaşlarım aileyi bugünler için hazırlamaya çalışmış; aileyi beyanlarıyla tespitleriyle bugünler için Hrant Dink'in katili Ogün Samast'ın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin, bitirelim lütfen.

UĞUR POYRAZ (Devamla) – ...tahliye sürecine ilişkin, ne zaman tahliye olacağına ilişkin kederli aileyi hazırlamaya çalışmış.

Devlet kutsal olmaz, devlet saygın olur. Kamu görevlilerinin bağlılığı da sadece devlete olur. Bir cemaate, tarikata, göreve başlamanız veya yükselmenize vesile olanlara bağlılık, bu bağlılığın ortaya çıkaracağı tek konu ise bir dönemin kahramanları bir dönemin haini olur. Türkiye bu dönemlerin her birini bu salonda yaşayan herkese son yirmi yıldır, otuz yıldır defaatle yaşıyor. Bizleri av köpekleri gibi suçu ve suçluyu bulup işaret etmekle mükellef kılamazsınız, bu görev devletin görevidir. Bu sorumluları belli etmek, tasarlamak ve bu tasarımı yapanları tek tek ifşa etmek ve cezalandırmak devletin görevidir.

Uğur Mumcuları, Bahriye Üçokları, Necip Hablemitoğullarını, Ahmet Taner Kışlalıları, Hrant Dinkleri bizlerden kopardılar ama bunların sorumlularının peşine düşmekten vazgeçmeyeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Poyraz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Hasan Baltacı.

Buyurun Sayın Baltacı. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yirmi üç yıl önce bugün, 16 Kasım'da aramızdan ayrılan sevgili Ahmet Kaya'yı sevgiyle, saygıyla, minnetle anıyorum. Ahmet Kaya bir eserinde şöyle söylemişti: "Haliç'te bir vapuru vurdular dört kişi/Cinayeti kör bir kayıkçı gördü." On altı sene önce de Şişli'de, bir caddenin üzerinde, bir gazeteciyi ensesinden, arkasından vurdular; cinayeti biz gördük, hepimiz gördü, sadece katili değil arkasındakileri de gördük. Hrant Dink cinayeti siyasi bir cinayettir, organize; içinde cemaat de vardır, iktidar da vardır, içinde derin devlet de vardır, iş birlikçileri de vardır. Gün geldi, Ergenekon'a ihale edildi; gün geldi, cemaate ihale edildi. On altı sene önce o gün Hrant Dink cinayeti aslında yeni bir rejimin inşası için tasarlanmıştı. Bugün de Anayasa Mahkemesinin kapatılması girişimi ile Hrant Dink cinayetinin tetikçisinin bugün serbest bırakılması da rejimin yeniden inşa sürecinin adımlarıdır.

Ömrünce hep kardeşlikten, barıştan yana olan Hrant, hep birilerinin nefesini ensesinde hissederek yaşadı; bugün de birçok gazeteci aynı tehditler altında yaşıyor. Daha yeni, Milliyetçi Hareket Partili Sayın İzzet Ulvi Yöner, Gazeteci Alican Uludağ'ı "Nefesimiz ensende." diyerek tehdit ettiği bir ülkede, siyasetçilerin hemen hemen her gün bir başka gazeteciyi tehdit ettiği bir ülkede, ensesinden, arkasından vurulan bir gazetecinin katilinin serbest bırakılması aslında şaşırtıcı bir durum değildir. Aslında, Ogün Samast iyi hâlden serbest bırakılmamıştır. Günlerdir burada, Meclis çatısı altında "adalet nöbeti" beklerken Ogün Samast'ın serbest bırakılması hepimize bir gözdağıdır; bu, adalet isteyenlere bir meydan okumadır. Azmettiricilerinin zaten bulunmadığı, tetikçinin de serbest kaldığı bir ülkede yaşıyoruz ve hiçbirimiz güvende değiliz. Bu ülkede adaletin ve demokrasinin olup olmadığına bakmak istiyorsanız cezaevine bakmak zorundasınız, kimler içeride, kimler dışarıda ona bakmak zorundasınız. Halkın iradesiyle seçilen Milletvekili Can Atalay içeride, Gazeteci Barış Pehlivan içeride, Tayfun Kahraman, Çiğdem Mater, Osman Kavalı içeride; domuzbağcılar dışarıda, Sivas'ın katilleri dışarıda, depremde çadır çalan Emniyet müdürü dışarıda, mafyası, çetesi dışarıda -hatta öyle ki bizdekiler yetmiyormuş gibi başka ülkelerden getirilen mafyaların, ithal edilen çetelerin ülkesi hâline gelmişiz- ve Ogün Samast dışarıda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

HASAN BALTACI (Devamla) – Alın size yeni rejim, işte sizin yeni rejiminiz budur değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, Hrant Dink Tahir Elçi'dir, Hrant Dink Metin Göktepe'dir, Uğur Mumcudur.

Son olarak şunu söylemek istiyorum: Türk Bayrağı, katillerin elinde değil, kardeşlikten yana olan, barış isteyenlerin elinde ve yurtseverlerin elinde anımlıdır. Biz bu karanlığı durduracağız, eşit ve adil bir ülkeyi yeniden inşa edeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Baltacı.

Sayın Akçay, söz talebiniz var.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın HEDEP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, bütün milletvekilleri olarak -hepimiz için de geçerli- bu kürsüde yaptığımız konuşmalarda biraz da sorumluluk şuuruyla bu konuşmaları yapmamız gerekir. Daldan dala atlayarak, lafı oradan buraya aşırarak Milliyetçi Hareket Partisinden bir milletvekili arkadaşımıza getirmeyi ilgisiz, alakasız ve son derece de kasıtlı olarak değerlendirdiğimi ifade edeyim. Yani bir gazeteci bir milletvekili arkadaşımıza iftira atacaktır, ondan sonra isnat ve birtakım iddialarda bulunacak, buna gösterilen bir tepkiyi de burada, kürsüde ifade edip sanki bir tehdit varmış gibi... Yani bizler susacak mıyız? Bugün sosyal medyada hepimiz binlerce hakaret ve küfre uğruyoruz, onları mı sayalım burada yani?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Dolayısıyla bu tür ifadeleri doğru bulmuyorum, yakışsız buluyorum.

Ayrıca, bu Hrant Dink cinayetiyle ilgili HDP'nin bundan evvel geçtiğimiz yıllarda da verdiği grup önerileri var, o konularda da defalarca konuştuk, görüşlerimizi de ifade ettik. Bu vesileyle Hrant Dink'i katledilişinin yıl dönümü vesilesiyle de tekrar rahmetle anıyorum.

Sayın Başkan, neler söylediğimiz, neler yaptığımız konusunda hepsi de buradadır. Bu tür cinayetlerin işlenmesini hiç kimse tasvip edemez. Hatırladığım kadarıyla da tarihimiz boyunca işlenen bir gazeteci cinayetinin 61'inci oluyor. Bunu bağlamından kopararak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Son cümlem, ifade edeyim.

BAŞKAN – Bitirelim lütfen Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tabii, devam ettikçe uzayıp gidecek; en iyisi şu kadarını söyleyeyim: Bu tür cinayetleri de vesile ederek, âdeta neredeyse bütün milleti veya topyekûn devleti suçlayıcı birtakım kampanyaya dönüştürerek bu tür cinayetleri bir manivela olarak kullanmayı da doğru bulmadığımı ifade ediyorum. Bu cinayeti tekrar lanetlediğimizi, kınadığımızı ifade ediyorum. Allah rahmet eylesin diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akçay.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- HEDEP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Hrant Dink cinayetinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 16/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Kasım 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Mahmut Atilla Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HEDEP grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Her şeyden önce, Hrant Dink'e yapılan saldırı, ülkemizin barış iklimine, birlikte yaşama kültürüne ve huzur iklimine yapılmış bir saldırdır. Hrant Dink'i anıyorum; yapılan saldırıyı, cinayeti ve katillerini kınıyor ve lanetliyorum.

Tabii, burada çok değişik değerlendirmeler yapıldı. Bu konu toplum ve siyaset bilimi açısından da değerlendirilebilecek bir konu 2007 yılının şartlarına dönersek Türkiye'de o gün olan diğer hadiselerle beraber bakıldığında ama esasen bugün burada değerlendirmelerimizi başka olaylarla birlikte değil, hukuk ilmi ve hukuk normları ne diyorsa ona göre yapmamız gerektiği kanaatindeyim. 2007'de, hatırlayın, Rahip Santoro cinayeti, Zirve Yayınevi cinayeti ve Hrant Dink cinayetleri, her birinin yapılma sebebi, meşru iktidarı ve anayasal düzeni ortadan kaldırmaya yönelik faaliyetler olmuş. Bu noktada, toplumun birliğini, beraberliğini, aramızdaki kardeşliği ve huzuru bozmak amacıyla gerçekleştirilmiş eylem ve cinayetler hep olmuştur. Bunların yapılma gayesi de o zaman iktidarda olan AK PARTİ ve Cumhurbaşkanına yönelikti, bu noktadaki meşru iktidarı ortadan kaldırmaya, birlik ve huzuru ortadan kaldırmaya yönelikti. Zaten şu anda her birinin bildiği gibi -hukukçu milletvekillerimiz biliyordur- bu noktada, İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesinde 7'si tutuklu, 15 kişi hakkında yargılama daha hâlâ bu süreçte devam etmektedir. Cumhurbaşkanımız da avukatları aracılığıyla 1 Kasım'da yapılan duruşmada davaya müdahil olmuş ve katılma talebinde bulunmuş, bu talebi de kabul edilmiştir. Dolayısıyla, bunun nereye doğru gittiği noktasında -arkasındaki bütün yapılar ki sonraki süreç içerisinde hep beraber gördük- yani FETÖ'nün bu olayla ilişkisi, organizasyonu ve o dönemki yaptığı her şey de dosya içerisinde bellidir. Dolayısıyla, samimi bir manada, bu noktada gayret göstermek isteyen herkesi bu dosyayı takibe ve yine katılma taleplerinde bulunarak ellerinde bir bilgi, veri varsa soruşturmanın genişletilmesi açısından katkı vermeye davet ediyorum.

İşte, bugünkü, tabii, hukuk normu açısından olaya baktığımız zaman Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 7'nci maddesi ve Anayasa'nın 38'nci maddesi "Kanunsuz suç olmaz." ilkesini getirmiştir. Dolayısıyla, bu noktadan olaya baktığımızda şunu görüyoruz: Şu an her birinizin hatırladığı gibi, olayın olduğu tarihte -ki bu noktada, AK PARTİ'yi suçlayan ifadeler oldu- katil otuz iki saat sonra hemen ele geçirilmiştir ve daha sonraki yargılama sürecinde de Yasin Hayal ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ve artı on dört yıl yirmi iki ay hapis cezası almıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Yine, Erhan Tuncel toplam doksan altı yıl hapis cezası almıştır ki bunların koşullu salıverme süreleri 2047 ve 2040'tır ama suç tarihi itibarıyla hükümlü 18 yaşından küçük olduğu için suça sürüklenen çocuk hükmüyle bu noktada İstanbul 2. Çocuk Ağır Ceza Mahkemesinde yargılanmış, toplamda yirmi bir yıl altı ay hapis cezası almış, daha sonra da bir yıl dört ay yasak silah taşımaktan aldığı cezaıyla birlikte yirmi iki yıl on ay hapis cezası ve daha sonra, cezaevinde işlediği suçlardan ötürü de aldığı iki yıl otuz altı aylık ceza eklendiğinde yirmi dört yıl kırk üç günlük bir hapis cezası almıştır. Hukukçu olan her milletvekilimizin bildiği gibi yani buradaki uygulanacak Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun açıktır. Aslında bugün bu noktada tahliye olacağını daha önceden bu noktada inceleme yapan hukukçu arkadaşlarımız da ortaya çıkarılabilir. Ve şunu da düzeltmek istiyorum, bu noktada yanlış değerlendirmeler oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Daha sonra İnfaz Kanunu'nda 7546 sayılı Kanun eliyle yaptığımız değişikliklerden hükümlü de hiçbir biçimde yararlanmamıştır. Zaten Anayasa'mızın 138'nci maddesinin 3'üncü hükmü açıktır; şu anda yargılama da devam etmektedir, yargı yetkisiyle ilişkili olarak da zaten yasama Meclisinde bir soruşturma mümkün değildir diyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın HEDEP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın hatip -not da aldım- özetle şöyle bir konuşma yaptı: Yani hukuk normları ve kuralları gereğince bu sonuç oluşmuştur ama bu cinayet Ermenilere, Hrant'a yönelik değil, bir nefret suçu da değil, arkasında hiçbir güç de yok; tam tersine, bu cinayet bizim iktidarımıza yönelik -mealen diyorum- barış iklimine karşı, işte, meşru iktidarı hedefleyen falan... Zamanım uzun olmadığı için böyle ifade ediyorum. Hakikaten garip bir değerlendirme, onu söyleyeyim. Niye garip? Elimde kayıtlar var, tarihe not düşmek açısından söylüyorum: Bir kere, Oğün Samast korunduğunda, poz verildiğinde -pozu burada- Adalet ve Kalkınma

Partisi iktidardaydı. Evet, iktidardaydı; biz değildik, başka bir iktidar yoktu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – “Hadi güzel poz ver.” diyenler de yine o dönemki görevlilerdi. Hadi oraları, arayı geçiyorum; terfi ettirildi ya!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Geçme, geçme. Hepsi FETÖ’cü onların.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Neyi geçmeyeyim?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – “FETÖ’cü” diyorum, FETÖ’cü onların hepsi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ben oraya da geleceğim, bir dakika.

Dönemin Samsun Terörle Mücadele Şube Müdür Vekili Metin Balta ve aynı şubeden Komiser İbrahim Fırat bu soruşturmanın gizliliğini ihlalden yargıldılar, sonra da beraat ettiler yani yargılamayı yaptıran da beraat ettirenler de belli. Terfi ettirildiler; Balta Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürü oldu, Fırat ise Emniyet Amirliğine terfi etti ama 15 Temmuzdan sonra birçok kişi gibi bunlar da “cemaatçi” “Fetullahçı” ilan edildi. Şimdi, biz bunun neresinden tutalım? Hrant Dink’in arkasındaki güçler -mademki 15 Temmuzla başa çıktınız- niye bugün ortaya çıkarılmıyor? Hukuk falan yok burada. Hukuk varsa Mazlum İçli’ye uygulanmayan hukuk neden bir katile uygulanıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Selahattin Demirtaş’a uygulanmayan hukuk, Leyla Güven’e uygulanmayan hukuk neden bir katile uygulanıyor? Osman Kavala’ya uygulanmayan hukuk neden bir katile uygulanıyor? İşte budur iktidarın sorumluluğu; işlerine gelince “Biz hukuk devletiyiz, yargıya müdahale edemeyiz.” diyorlar ama işlerine gelmeyince “Karşı hamlemizi yapar, işi bitiririz.” diyorlar. Bunu bütün Türkiye görüyor. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- HEDEP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Hrant Dink cinayetinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 16/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Kasım 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır.

Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım

Buyurun lütfen.

4.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından, organize suç örgütlerinin kamudaki bağlantılarının araştırılması amacıyla 16/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Kasım 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/11/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından organize suç örgütlerinin kamudaki bağlantılarının araştırılması amacıyla 16/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan -299 sıra no.lu- Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/11/2023 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Okan Konuralp konuşacaklar.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun Sayın Konuralp. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA OKAN KONURALP (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ölümünün 23’üncü yıl dönümünde Ahmet Kaya’yı ve dün akşam saatlerinde katili tahliye edilen Hrant Dink’i özlemle anıyorum. Bu vesileyle Ahmet Kaya’nın sevgili eşi Gülten Kaya’nın Hrant Dink’in 7’nci ölüm yıl dönümünde yaptığı anma konuşmasından bir cümleyi sizlerle paylaşmak istiyorum: “Hrant Dink devlet dersinde katledilmiştir. Hayat ve tarihin bu bahiste bazı cüretkârlara vereceği notu bilelim ve bu dersi hiç unutmayalım.”

Gülten Kaya’nın Ece Ayhan’ın dizelerinden esinlenerek yaptığı bu tespiti katılıyorum. Çünkü ülkemizin tarihi, biraz da bir teneffüs daha yaşasaydı tabiatın tahtaya kalkacak olan çocukların devlet dersinde öldürülmesinin, susturulmasının, geleceğe dair güçlerinin ellerinden alınmasının da tanığıdır.

Bunu neden söylüyorum? Meclis araştırması açılması talebimize konu olan organize suç örgütleri ve bu örgütlere yönelik mücadelenin şekli ve şemai bütünüyle bir devlet dersi konusudur. Bu bağlamda, organize suç örgütlerinin sayısı dâhil, varlıklarının ve etkinliklerinin sorumlusu, hiç şüphesiz, siyasi iktidar ve siyasi iktidarın kontrolü altındaki bürokrasidir. Siyasi iktidar ve onun emrindeki güvenlik ve maliye bürokrasisinin görevlerini harfiyen, eksiksiz yerine getirmesi hâlinde, suç örgütlerinin sayısı, etkinliği ve gücü azalır; aksi ise bugün içinde bulunduğumuz kaotik tablodur.

Bu bağlamda, Sayın İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya’nın neredeyse gınaşırı emniyet güçlerimizin başarılı operasyonları sonucu çöktürülen çetelere ilişkin sosyal medya paylaşımlarına tanık oluyoruz. Sayın Bakanın açıklamalarından öğreniyoruz ki kendisinin göreve başladığı haziran ayı başından günümüze yaklaşık 50 organize suç örgütü çöktürülmüş durumda; aynı dönemde yüzlerce suç örgütü üyesi tutuklanmış, onlarca uluslararası suç örgütü lideri de Türkiye’de yakalanmıştır. Bu durum bardağın dolu

tarafıdır ve memnuniyet vericidir ancak Sayın Bakanın toplumun büyük bir kesimi tarafından takdirle karşılanan başarısı mensubu olduğu iktidarın da başarısızlığıdır.

AK PARTİ iktidarının, bugün, organize suçla artan mücadelesi aslında bugüne kadarki yetersizliğini ve ihmallerini ortaya koymaktadır çünkü bir ülkede bugün itibarıyla çökertilen yaklaşık 50 organize suç örgütü var ise sorulması gereken sorular şunlardır: Sayın Bakanın göreve başlamasından önce nasıl bir süreç yaşanmıştır ki etkisiz hâle getirilen suç örgütü sayısı 50'yi bulmuştur? Sayın Bakan nasıl bir sürecin sonucu olarak böylesine önemli bir kanseri, uru avuçlarında bulmuştur? Uluslararası Organize Suç İnişiyatı'nın Küresel Organize Suçlar Endeksi 2023 Raporu'na göre Türkiye Avrupa ülkeleri arasında neden 1'inci sıradadır? Türkiye bu hâle nasıl gelmiştir? Türkiye'yi uluslararası suç örgütlerinin, uyuşturucu baronlarının merkezi hâline getiren ihmaller ve göz yummalar zincirinin arkasında kim var, kimler var? Tüm bu sürecin sorumlusu, sorumluları kim, kimler? Ülkemizin bu soruların ve eklenebilecek diğer soruların yanıtlarını duymaya, yanıtlarını bulmaya ihtiyacı var, hakkı var; Meclis araştırması açılmasına ilişkin grup önerimizin en önemli gerekçelerinden biri budur. Özellikle, suç örgütlerinin kamudaki bağlantılarının ve suç örgütlerine yönelik mücadelede yaşanan ihmallerin, göz yummaların, kimi siyasi aktörlerin, kimi bürokratik aktörlerin suç örgütleriyle aralarındaki ilişkilerin ortaya çıkarılması gerçek manada toplumsal bir temizlenmenin, arınmanın ön koşuludur. Dolayısıyla Sayın Bakandan önceki İçişleri Bakanı Süleyman Soylu dönemi başta olmak üzere geride bıraktığımız son on yılın Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine getirilmesi gerektiğini savunuyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisi böylesi bir dönemin karanlıkta kalmasına izin vermemelidir.

Bu noktada, organize suç örgütleri cinayetlerinde hayatını kaybedenleri saygıyla anıyorum. Bu cinayetlerin işlenmesinde ihmali ve desteği olan kamu otoritesinin kimi aktörlerinin de en kısa sürede cezalandırılmasını diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirin Sayın Konuralp.

OKAN KONURALP (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak Türkiye'nin suçun yozlaştırıcı etkilerinden kurtulabilmesi için gerekli önlemlerin alınması, suç örgütleriyle etkin mücadele yöntemlerinin geliştirilmesi, organize suç örgütlerinin kamudaki bağlantılarının araştırılması ve son on yılda suçla mücadele yöntemlerinin etkinliğinin değerlendirilmesi ve suçun önlenmesine yönelik tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması önergemizin kabul edilmesini diliyorum.

Bu duyularla yeniden başa dönecek olursak, ikisi de Malatyalı olan kardeşlerimiz Hrant Dink'i ve Ahmet Kaya'yı özlemle anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Konuralp.

Saadet Partisi Grubu adına Sayın Bülent Kaya konuşacaklar.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanımız Sayın Ali Yerlikaya'nın, geçen gün basın mensuplarıyla -3 Haziran 2023 tarihinden bu yana- görev başına geldiği tarihten itibaren ilk yüz yirmi günü değerlendirdiği bir toplantısı oldu. Orada geniş bir şekilde hem organize suç örgütleriyle hem uyuşturucuyla olan mücadelelerini ortaya koydu. Ortaya koyduğu rakamlar gerçekten çok vahimdi yani yirmi iki yıldır iktidarda olan bir partinin İçişleri Bakanının âdeta kendisinden önceki dönemde sanki hiçbir mücadele yapılmamış gibi son derece önemli rakamlardan bahsetmesi, yaptığı operasyonlardan bahsetmesi elbette bizler açısından, suç ve suçluyla mücadele açısından takdire şayandı ama bir taraftan da haziran ayı öncesinde İçişleri Bakanlığı bürokratları ve İçişleri Bakanının da neler yaptığı konusunda da merakımızı mucip işler olduğuydu. Dolayısıyla bugün konuştuğumuz şey, bir taraftan Sayın Ali Yerlikaya'nın eğer icraatlarından memnunsak demek ki kendisinden önceki Bakanlık bürokratları döneminde sorunlar var. O hâlde bunları da ortaya çıkarmamız lazım ki daha önce bu suç örgütlerine alan açan kişilerin Sayın Ali Yerlikaya'ya da alan daraltmamasına ve işlerinde başarılı olmasına imkân sağlamamız lazım.

Eğer bir yerde suç organize ve örgütlü bir şekilde yaygın hâle gelmişse, emin olun, orada siyaset, mafya ve yargı mutlaka ve mutlaka işin içerisindedir. Dolayısıyla sadece mafya liderleriyle mücadele etmek, onları içeri almak bu mücadelenin başarıya ulaşmasına imkân sağlamaz. Siyasi uzantısı olmayan, yargı uzantısı olmayan bir suç örgütünün hayatta kalma şansı yoktur. Ya yargı ona alan açmıştır ya siyaset alan açmıştır, Türkiye siyasi tarihi bunun örnekleriyle doludur.

Din, vatan, bayrak hepimiz için kutsal kavramlardır. Terörle ve organize suçlarla mücadele de hep beraber hassasiyet gösterdiğimiz mücadelelerdir. Nasıl dinî söylemler günahları örtme aracı kullanılamayacaksa “vatan” ve “bayrak” kelimeleri de suçları örten hamasi kavramlar olarak da kullanılmamalı. Nasıl bunlar -din, vatan, millet- suç ve günahı örtmek için kullanılmıyorsa “terörle mücadele” adı altında suç ve organize suç örgütleriyle iş tutmak da masum gösterilemez, onları layüsel kılmaz. Dolayısıyla, 1 Eylül 2016'da “O güne kadar tek bir güvenlik makalesi dahi okumadım.” diyen bir kişi bu ülkede sekiz yıldan uzun bir süre İçişleri Bakanlığı yapıyorsa hangi müktesebatı sebebiyle İçişleri Bakanlığına getirildiğini elbette sorgulamamız lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

BÜLENT KAYA (Devamla) – Bu operasyonlarda ortaya çıkan vahim bazı şeyler var. Örneğin, bir organize suç örgütü liderinin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı aldığına bu dönemde şahit olduk. Yine, Belçikalı bir uyuşturucu baronunun Türk vatandaşlığı aldığına şahit olduk. Yine, hakkı olmadığı hâlde, tahsisli arabalarla, trafikten özel olarak plakalar verildiğine dair iddialar ortaya atıldı. Bir kişiyle ilgili iddialar ortaya atılmışsa hemen ona sarılmak aslında o kişiye yapılacak en büyük kötülüktür. Eğer ilgili kişilerin zan altında kalmasını istemiyorsanız, alınının ak olduğunu düşünüyorsanız önünü açın, bir araştırma yapılınsın, suçsuz oldukları ortaya çıksın. Yoksa bu iddialarla kamu vicdanı nezdinde suçlu olmaya devam edecektir. Siz aslında “Hayır.” diyerek o kişilere kötülük yapıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) – Belki farkında değilsiniz diye uyarmak istiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Turhan Çömez.

Buyurun Sayın Çömez. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin güvenliğiyle ilgili son altı ayda alınan önlemleri memnuniyetle takip ediyoruz. Ancak son altı ayı dışarıda bırakarak bir fotoğraftan küçük bir kesit koymak istiyorum önünüze; bakalım, neler oldu bu ülkede.

Sınır güvenliğiyle başlamak istiyorum. Son on yılda bu ülkeye yasa dışı yollardan 10 milyondan fazla yabancı geldi; 500

bini doğu sınırımızdan, gerisi de büyük ölçüde güney sınırımızdan. Çok açık olan bir şey vardı, sınır güvenliği son derece yetersizdi ama kaçakları sınırdan geçiren çeteler ve bunlarla irtibatlı devlet içerisinde yuvalanmış çevreler de vardı. Özellikle doğu sınırından gelenler uyuşturucu getirdiler sirtlarında ve o kahrolası metamfetaminle çocuklarımızı ve gençliğimizi zehirlediler. Uyuşturucu kartellerinin ilgi odağı ve kokain rotasının da merkez üssü hâline geldi Türkiye. Mersin Limanı'na gelen uyuşturucuların bir kısmı yakalanırken ne kadarı Dubai'ye, ne kadarı Avrupa'ya gitti ve ne kadarı da Türkiye'de kaldı bilinmiyor; hatta muz kolileri içinde çıkan tonlarca uyuşturucunun asıl sahipleri daha bilinmiyor.

Tabii, bu kahrolası zehir ülkemize girerken mafyayı da sürükledi getirdi ve ne yazık ki güzel ülkemiz küresel mafyanın cirit attığı bir alan, hatta çatışma alanı hâline geldi. Ne demişti eski Bakan: "Balkanların en büyük mafyasını, Sırp Skaljari çetesinin başını Türkiye'de yakaladık, arkadaşlarımız paketledi, kafasına çuval geçirdik, kendi polisimizle beraber de kendisini ülkesine teslim ettik." Meğer teslim adresi İstanbul'muş, bir buçuk yıl sonra adam İstanbul'da silahlı çatışmada öldü ve bu esnada kendisi INTERPOL tarafından aranıyordu. Yine Arnavut Sinanaj, tonlarca uyuşturucuyu Avrupa'ya sokan adam, meğer 250 bin dolar verip Türk vatandaşı olmuş. Daha geçtiğimiz günlerde yakalandı bir tanesi "Comanchero" çetesinden; adam kırmızı bültenle aranıyor, basmış parayı "Cem Cansu" adına almış, İstanbul'da cirit atıyor. Tabii, bunları uzatmak mümkün ve bu korkunç tablonun kendiliğinden oluşmadığını da tahmin etmek çok zor değil. Tabii, bunlar devlet içerisinde kimi uzantılarıyla beraber bunu yapıyorlar ve ülkenin başına bela oluyorlar. Listeyi uzatmak mümkün, çok sayıda, çok sayıda konuşulabilecek şey var. Geçtiğimiz günlerde "Ayhan Bora Kaplan" adında bir organize suç örgütü liderinin -ki bir zamanlar bir bakanla beraber uzun namlulu silahlarla, otomatik silahlarla poz vermişti- bu adamın çiftliğinde bu ülkenin en saygın, en muteber akademisyenlerinden birini Ankara'nın göbeğinde katleden katiller eğitim yaptılar. Peki, biz bu adamı nerede gördük daha sonra, biliyor musunuz? Bu adam devlet bankalarından teminat vermeden milyarlarca lira para almış ve bu parayı geri ödememiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, bitirin.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Az önce aldığım bir haberi söylüyorum: Geçen haftalarda parti olarak bunu gündeme getirdik ve bu adama devlet bankalarından para verenler sessiz sedasız görevinden alınmış. Dolayısıyla, çok önemli bir sorun yaşadı Türkiye. Bugün yapılan çalışmaları takdirle ve dikkatle takip ediyoruz. Ama mesleki olarak bir şey söyleyeceğim, bir hastalığı tedavi ederken sebeplerini bilmezseniz gerçekten tedavi edemezsiniz. Bugün ülkenin içinde bulunduğu durumu tam olarak anlamak, teşhis etmek ve konunun üzerine gitmek hepimizin sorumluluğu.

Çok teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çömez.

Halkların Eşitlik ve Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Onur Düşünmez.

Buyurun Sayın Düşünmez. (HEDEP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

HEDEP GRUBU ADINA ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen değerli halklarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün iki barış güvercinini anmak istiyorum; Ahmet Kaya ve Hrant Dink. Onların kervanına katılan Avukat Erdal Safalı'yı da bugün ebediyete uğurladık. Üçüne de Allah'tan rahmet diliyorum.

Türkiye, tarihi, kültürü ve coğrafi konumuyla zengin bir ülke olmasına rağmen organize suç örgütlerinin etkinliği sebebiyle karşı karşıya kaldığı ciddi ve çok boyutlu sorunlarla mücadele etmek durumundadır. Bu örgütler, ülkenin toplumsal yapısına, ekonomisine, idari sistemlerine, siyasi yapılarına, hukuk alanlarına ve hatta bireylerin psikolojilerine derinlemesine zarar vermektedir. Organize suç örgütlerinin varlığı toplum içinde güven duygusunu sarsmakta ve sosyal dokuyu zayıflatmaktadır. Suç örgütlerinin toplumun farklı kesimlerine sızması insanların birbirine duyduğu güveni erozyona uğratmaktadır. Ayrıca bu örgütlerin gençleri etkilemesi gelecek nesillerin toplumsal değerlere olan inancını sarsabilir. Suç örgütlerinin idari sistemlere sızması adaletin sağlanmasını zorlaştırmakta ve hukukun üstünlüğünü tehdit etmektedir. Güçlü bir hukuki altyapı olmaksızın suç örgütleri cezasız kalmakta ve bu da toplumun adalet duygusunu sarstığı gibi hukuki güvenilirliliği de tehlikeye sokmaktadır.

Organize suç örgütlerinin siyasi yapıya sızması devletin temel kurumlarını tehlikeye atabilir. Rüşvet ve yolsuzluk siyasi kararların şekillenmesinde etkili olabilir ve bu da demokratik süreçlere zarar verebilir. Suç örgütlerinin siyasi bağlantıları halkın siyasete olan güvenini sarsabilir. Hukukun üstünlüğü ilkesine zarar veren suç örgütleri yargının bağımsızlığını tehdit edebilir. Hukuk alanında etkin olan suç örgütleri yargı sistemini manipüle edebilir ve bu da adil yargılamanın önündeki engelleri arttırabilir.

Birleşmiş Milletler üyesi 193 ülkenin içinde organize suç faaliyetlerinin giderek arttığına dair endişe verici bir tablo ortaya çıkmaktadır. Küresel Organize Suç Endeksi 2023 verilerine göre insan kaçakçılığı, silah kaçakçılığı, yenilenemez kaynakların yasa dışı ticareti, uyuşturucu ticareti, mafyavari gruplar, kriminal ağlar ve devlet destekli suç örgütlerinin artışı dünya genelinde güvenlik ve istikrarı tehdit eden bir trende işaret etmektedir.

İnsan kaçakçılığı, Küresel Organize Suç Endeksi'ne göre belirgin bir artış göstermektedir. Bu, özellikle zor durumdaki insanlar için acımasız bir sömürü anlamına gelmektedir. Suç örgütleri mültecileri kaçak yollarla taşıma ve sömürme konusunda faaliyet göstererek insan haklarına büyük bir tehdit oluşturmaktadır.

Silah kaçakçılığı küresel barış ve güvenliğe yönelik büyük bir risk oluşturmaktadır. Suç örgütleri sınırları aşan silah ticaretinde giderek daha etkin hâle gelmiştir.

Yenilenemez kaynakların yasa dışı ticareti çevresel sürdürülebilirlik açısından ciddi bir tehdittir. Orman ürünlerinin, minerallerin ve diğer doğal kaynakların suç örgütleri tarafından kaçak yollarla ticareti yapılarak ekosistemlere ve biyoçeşitliliğe zarar verilmektedir.

Uyuşturucu ticareti küresel sağlık sistemleri üzerinde olumsuz bir etki yaratmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Suç örgütleri uyuşturucu ticaretinden elde ettikleri gelirle daha da güçlenmekte ve bağımlılık sorunları toplumsal bozulma ve sağlık krizleri yaratmaktadır.

Mafyavari gruplar ve kriminal ağlar dünya genelinde ekonomik ve siyasi sistemlere sızmakta ve bu sistemleri manipüle etmektedir. Rüşvet, yolsuzluk ve etkili lobi faaliyetleri aracılığıyla suç örgütleri yerel ve ulusal yönetimleri tehdit etmektedir. Devlet destekli suç örgütleri ulusal ve uluslararası düzeyde güvenlik tehditleri oluşturmaktadır. Bu tür örgütler devlet kaynaklarını kullanarak büyümekte ve genellikle siyasi sistemlere etki etmektedir.

Sonuç olarak, Küresel Organize Suç Endeksi verileri dünya genelinde artan tehditlere işaret etmektedir. Bu durum, uluslararası iş birliği ve koordinasyonun önemini vurgulayarak suç örgütleriyle mücadelede güçlü ve etkili bir yaklaşımın

benimsenmesini gerektirmektedir ama maalesef, saydığım örneklerden hiçbir iktidarda bulunan AKP ve MHP tarafından gözetilmemiş ki suç örgütlerini kendileri kurmakta ve onlara kendileri yol vermektedir.

Teşekkür ediyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Düşünmez.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Kemal Çelik.

Süreniz üç dakikadır Sayın Çelik.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; CHP Grubunun organize suç örgütlerine yönelik Meclis araştırması açılmasına dair verdiği grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, organize suç örgütleriyle mücadele terörle mücadele kapsamında en önemli unsurdur yani organize suç örgütleriyle mücadele aynı zamanda bir terörle mücadeledir. Türkiye’de ve dünyada insan kaçakçılığı, silah kaçakçılığı ve uyuşturucu ticareti gibi faaliyetler tamamen terör örgütlerinin kontrolündedir. Tüm bu organize suçların kaynağında ve başında olan, bunları planlayan, nakleden terörist yapının adı nedense bu metinde hiç geçmiyor. Bu suçların her birinin içinde olan en önemli terör örgütü PKK’dır. PKK’nın en büyük gelir kaynağı ise uyuşturucu ticareti ve kara para aklama. Bu suçlardan ve bu eylemlerden bahsediyorsanız PKK terör örgütünden en başta bahsedeceksiniz. PKK terör örgütünü ayırıştırarak onu gözetim zihniyetten bu ülkeye hiçbir yarar gelmez.

Değerli milletvekilleri, bu metinde akıllarınca şöyle bir yol izliyorlar: Bir bakanlık dönemi başarılı tanımlanmaya çalışılırken bir öncekini de kötüleme gayreti güdüyor, çok ilginç. Yirmi bir yıllık AK PARTİ iktidarında görev yapan her bir bakanımız, güvenlik teşkilatlarımız ve görevlilerimiz devletin devamlılığı bilinci içerisinde görev yapmıştır ve yapmaya devam ediyor. Bugün ülkemizde PKK terörünün tamamen bitmiş olması, huzur ve güven ortamının hâkim olması Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki AK PARTİ hükümetlerinin 2002 yılından beri eş güdüm ve süreklilik içerisinde sürdürdüğü kararlı ve başarılı bir mücadelenin sonucudur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ülkemizde sağlanan huzur ve güven ortamı sayesinde turizmde doluluk oranımız zirveye çıkmış, üretim ve ihracatımız ciddi oranda artmıştır. Öyle ki bu başarılı mücadele sonucu sağlanan huzur ve güven ortamı sayesinde Türkiye, bölgesinde ve dünyada cazip bir ülke hâline gelmiştir.

Dün olduğu gibi bugün de Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın iradeleriyle terörle mücadele kapsamında insan kaçakçılığı, silah kaçakçılığı, uyuşturucuyla mücadele başarılı bir şekilde devam etmiştir ve devam etmektedir. Ülkemizde sağlanan huzur ve güven ortamı ve terörle mücadeledeki bu başarı 14 ve 28 Mayıs tarihlerinde milletimizin teveccühüne mazhar olmuş, milletimiz Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ve Cumhuriyet Halk Partisi’nin, kararlı mücadeleye, başarıya ve Türkiye Yüzyılı’nın inşasına devam izni vermiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim Sayın Çelik.

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Bu nedenle değerli milletvekilleri, terörle mücadeleye dün de başarıyla devam etmiştir bu ülke, bu polis teşkilatı, bu İçişleri Bakanlarımız, bugün de başarıyla devam edecektir ve bundan sonra Türkiye yine güçlü bir ülke olarak sürdürülebilir bir kalkınmayla başarılı dönemini sürdürecektir. Bu nedenle, böyle bir öneriyi... Yani bir taraftan methedeceksiniz, bir taraftan eleştireceksiniz. Dün de AK PARTİ vardı, bugün de AK PARTİ var; dün de Recep Tayyip Erdoğan vardı, bugün de Tayyip Erdoğan var ve onun liderliğinde başarı devam etmektedir.

Böyle çelişkili bir öneriye ret oyu vereceğimizi belirtir, yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çelik.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.57

### ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.18

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 22’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Sayın milletvekilleri, birer dakika süreyle 10 sayın vekile söz vereceğim, ilk giren 10 vekile. 10 olduğunda kapatalım, muvazaaya mahal kalmayın. 8’deyiz yok mu artıran?

Evet, tamamdır.

İlk söz Sayın Ömer Öcalan’a ait.

Buyurun Sayın Öcalan...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan’ın, AKP’nin Anayasa teklifini sunmasını beklediklerine ilişkin açıklaması

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, buradan sesleniyoruz: Günlerdir Anayasa tartışması yapılıyor, hak hukuk tartışması yapılıyor ama âdeta bu ağızda bir sakıza dönmüş. AKP, demokratik bir Anayasa yapması gerekiyorsa, bunu düşünüyorsa artık tribünlere oynamayı bırakmalıdır, Anayasa teklifini getirmelidir.

Bu ülkenin onlarca sorunu vardır. Bakınız, bugün habere düştü, sanki İmralı Cezaevinde görüş oluyormuş gibi on beş gün önce altı ay bir avukat yasağı verilmiş. Şimdi, bu ülkede hukuk, adalet olsaydı bu görüşme gerçekleşmeyecek miydi? Şimdi, bu ülkede İnfaz Kanunu temiz bir şekilde uygulansaydı ailesi ve avukatları Sayın Öcalan’ı ziyaret etmeyecek miydi? Ama AKP, sadece tribünlere oynamak için Anayasa üzerinde, hukuk üzerinde âdeta ayakları altına alıp tepiniyor. Biz bir an önce bu Anayasa değişikliği teklifini sunmasını bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın İrfan Karatutlu...

38.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu’nun, deprem sonrasında Kahramanmaraş’taki orta hasarlı binalara ve Kahramanmaraş Türkoğlu’daki hasarlı hapisaneye ilişkin açıklaması

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) – Bugün 16 Kasım 2023. Kahramanmaraş depreminin üzerinden dokuz aydan fazla süre geçti. Binlerce orta hasarlı bina sahibi iktidar milletvekillerine ve yerel yöneticilerine derterini anlatmaya çalışıyor. Kahramanmaraş yetkililerince orta hasarlı binaların doğal gazları kesilerek bina sahiplerinin evlerini terk etmeleri isteniyor. Bu kış gününde vatandaşa, deprem yetmezmiş gibi, eziyet ediliyor. Yetkililer canı istedikleri bölgeyi “uygun olan alan” canı istemedikleri

bölgeyi "uygun olmayan alan" olarak ayırt ediyor. Fay hattı tespitleri bile binalara, arsalar ve sahiplerine göre yer değiştiriyor. Orta hasarlı binaların güçlendirilmesi için bir an önce çözümü ve belirsizliğin giderilmesini vatandaşlar talep ediyorlar. Ayrıca, Kahramanmaraş Türkoğlu'daki hasarlı hapisane dokuz aydır bir türlü tamir edilmemiştir. Ardahan, Antalya, Mersin gibi Kahramanmaraş'a oldukça uzak illere nakledilen hükümlü ve tutukluların aileleri büyük maddi ve manevi mağduriyet yaşamaktadır. Kahramanmaraş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Murat Çan...

39.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, çalışan emekli çiftçilerin bir defaya mahsus verilecek olan ikramiyeden mahrum bırakılmasına ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu iktidarın beceriksizliği, iş bilmezliği ne yazık ki milletimize yeni bedeller ödetiyor. Bir defaya mahsus olarak verilecek olan ikramiyeden emekli çiftçileri mahrum bıraktılar. İktidarın bu saçma adımı emekli çiftçilerimizde haklı bir tepki yarattı. Geçen hafta konuyu dile getirmiştım. Tepki şimdi büyük bir infiale dönüştü ve Ziraat Odaları Birliği Başkanından öğreniyoruz ki Türkiye'nin her yerinde emekli çiftçiler ziraat odalarına giderek kayıtlarını sildirmeye çalışıyor çünkü çiftçilerimiz önümüzdeki süreçte verilecek destek veya ikramiyelerden faydalanamayacaklarını düşünmeye başladılar. İşte, bu iktidarın öngörüsüzlüğü ve iş bilmezliği olayı bu noktaya getirdi. Bu infialin sona ermesi için yapılması gereken şey, bir defaya mahsus olarak verilecek olan ikramiyeden emekli çiftçilerin, çalışan emeklilerin faydalandırılmasıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Zülküf Uçar...

40.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Kobani kumpas davasındaki yargılama oyununa son verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

25 Ekim 2016 tarihinden bu yana tutuklu bulunan Gültan Kışanak, 4 Kasım 2016 tarihinden bu yana tutuklu bulunan Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ ile 6 Kasım 2016 tarihinden bu yana tutuklu bulunan Sebahat Tuncel'in azami tutukluluk süreleri dolmasına rağmen tahliyeleri engellenmektedir. Mevzuat arkadaşlarımızın tahliyesini emretmektedir; kanunun hükmüne değil iktidarın buyruklarına biat eden bir yargı düzeni dizayn edenler adaletin önündeki en büyük engeldir. Kobani kumpas davasındaki yargılama oyununa son verilmeli, hukuk esas alınmalıdır. Kurulan baskı, arkadaşlarımızın ve halkımızın iradesinden büyük değildir; ne onları teslim alabilirsiniz ne de mücadelemizden ödün verdirebilirsiniz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın George Aslan...

41.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, lise ders programlarında bu sene zorunlu hâle getirilen derslere ilişkin açıklaması

GEORGE ASLAN (Mardin) – Bu yılki lise ders programlarında yer alan "Din, Ahlak ve Değer" başlığı altındaki derslerden en az biri zorunlu hâle getirilmiştir. 10'uncu, 11'inci ve 12'nci sınıflar için dinî dersler dışında öğrencilerin seçebilecekleri alternatif dersler mevcutken 9'uncu sınıflar için zorunlu olan seçmeli derslerin tümü dinî derslerdir. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinden muaf olmalarına rağmen Hristiyan öğrenciler de bu uygulamaya tabi tutulmaktadır. "Seçmeli ders" adı altında Hristiyan, Alevi ve Ezidi öğrencilere din içerikli dersleri dayatan bu uygulamaya son verilmeli, öğrencilerin dinî içerikli derslerden muaf tutulmasına veya dinî dersler dışında farklı alanlardan ders seçebilmelerine imkân tanınmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Hasan Bitmez...

42.- Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'in, Türkiye limanlarından İsrail limanlarına devam eden sevkiyata ilişkin açıklaması

HASAN BİTMEZ (Kocaeli) – Siyonist İsrail işgaline ve zulmüne her daim devam etmekteyken Türkiye'den, Türkiye'nin limanlarından kırk günden beri ve dünden beri her türlü lojistik, gıda, petrol ve demir sevkiyatı İsrail limanlarına devam etmektedir. Ey AK PARTİ'li kardeşlerimiz, sizlerin vicdanına sesleniyoruz: Lütfen, bu gemilerin gitmesini durdurun, durdurun.

BAŞKAN – Sayın Kadim Durmaz...

43.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Hayvancılık Destekleme Uygulama Tebliği'ne ilişkin açıklaması

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tarım Bakanlığı buzağı destekleme yönetmeliğinde 20 baş hayvana kadar desteğin yüzde 100'ünü, 21 baştan 100 başa kadar desteğin yüzde 75'ini, 101 baştan 500 başa kadar üretim yapan çiftçiye ise yüzde 50'sini ödemektedir. Fazla üretim yapanın desteklenmesi yerine cezalandırılıyor oluşu çiftçilerde bir kırılmaya neden olmaktadır. Ağrı, Ardahan, Artvin, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Elâzığ, Erzincan, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Hakkâri, Iğdır, Kars, Muş, Ordu, Rize, Sivas, Şırnak, Trabzon, Tunceli, Van illerinde ayrıca buzağı desteğine ilave 400 lira vermektedir. Tokat geçmişte Türkiye'nin et ihtiyacının yaklaşık yüzde 18 ila 21'ini karşılayan bir il olduğu hâlde Tokat'ın bu kapsam dışında bırakılmasını doğru bulmuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Abdurrahman Tutdere...

44.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Ahmet Kaya'nın ölümünün 23'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, bugün "Kürtçe şarkıya klip çekeceğim." dediği için büyük bir lince maruz kalan, sürgüne giden, milyonlarca insanın sevgilisi, hemşehrimiz Ahmet Kaya'nın ölümünün 23'üncü yıl dönümü. Ahmet Kaya "Ölürsem, hayatımda istediğim bir tek şey var, asla 'Bu ülkeyi sevmiyorum.' demesinler. Ben Edirne'den Ardahan'a kadar bu ülkeyi çok seviyorum." demişti. Yine, Ahmet Kaya, "Yorgansız olduğum için üşümüyorum, vatanımdan uzak olduğum için üşüyorum." demişti. Hoşça kal gözüm, hoşça kal. Ahmet Kaya'yı rahmetle, minnetle ve özlemle anıyoruz, mekânı cennet olsun.

BAŞKAN – Sayın İlhami Özcan Aygun.

45.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının tez yazımıyla ilgili üniversite enstitülerine göndermiş olduğu yazıya ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca üniversite enstitülerine gönderilmiş olan bir yazıyla, tezin 1/4'ü Türkçe olmak kaydıyla kalan kısımlarını istediği dilde yazabilmesine olanak sağlanmıştır. Bu yazıyla ancak tezin özetini anlamak mümkün olacaktır. Bu yanıltan vazgeçin, böyle bir uygulama başka hiçbir ülkede yoktur. Her zaman olduğu gibi "Yaparsa yine AK PARTİ yapar." Sizin yerlilik, millilik anlayışınız bu.

Millî Eğitim Bakanına sesleniyorum: Boş işlerle uğraşmaktan vazgeçin, eğitimi kuşa çevirdiniz, aklınızı başınıza alın; geleceğimiz olan gençlerimizden elinizi çekin, emellerinize alet etmeyin diyorum.

Ülkemizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi, geleceğin güvencesi sağlam temellere dayalı bir eğitime,

eğitim ise öğretmene dayalıdır diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Beritan Güneş Altın...  
Buyurun.

46.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Ahmet Kaya'nın ölümünün 23'üncü yıl dönümüne ve Hrant Dink cinayetinin tetikçisinin tahliye edilmesine ilişkin açıklaması

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – “Hoşça kalın anılarımı bıraktığım insanlar,

Mutluluğu için dövüştüğüm insanlar,

Yedi bölge, dört deniz,

Yedi iklim, altmış yedi şehir,

Asfalt yolu boyu dizilmiş fabrikalar,

Ve işçiler ve köylüler...

Hoşça kal ülkem

Hoşça kal anne, hoşça kal baba, kardeşim,

Hoşça kal dünya,

Hoşça kalın dünyanın bütün halkları” dedi ve bugün tam yirmi üç yıl oldu aramızdan gideli Ahmet Kaya.

Bugün Ahmet Kaya'nın tüm türkülerini Hrant Dink için çalsın, “...” için çalsın. Dün Uğur Kaymaz'ın katillerini koruyanlar bugün Hrant'ın katillerini korudular, tetikçiyi bile tahliye ettiler cezaevinden. Çok tanıdık, yüz yıllık acı, yüz yıllık inkâr, hiç değişmiyor. Rakel Dink'in de dediği gibi 17 veya 27, katil kim olursa olsun, bir zamanlar bebek olduklarını biliyorum, bir bebekten bir katil yaratan karanlığı sorgulamadan hiçbir şeyin de değişmeyeceğini biliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler sayın milletvekilleri.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnanc ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile Ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

#### VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

##### A) Kanun Teklifleri

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnanc ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S.Sayı:76) (\*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

14/11/2023 tarihli 20'nci Birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 4'üncü maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerine söz isteyen Saadet Partisi Grubu adına Sayın Necmettin Çalışkan.

Buyurun Sayın Çalışkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gençlere yönelik, içinde bolca “fon”, “kaynak” ve “aktarım” kelimeleri geçen bir yasa teklifini görüşmek üzere toplandık. Yasa teklifiyle ilgili partimizin, grubumuzun görüşlerini açıklamak üzere huzurunuzdayım.

Elbette gençlere her türlü destek verilmesi önemli. Ne var ki bu destekle gözü sadece para görenler için sadece kaynak aktarımıyla yetinileceği belki zannediliyor. Bugün, son yirmi yılda 2 milyonu aşkın aile boşandı, 2 milyonu aşkın aile boşandı. 2 milyon aile 4 milyon kişi yapar; karı koca, kayıvalıdeyi hesap ettiğimizde 10 milyona yakın insanın etkilendiği bir süreçten bahsediyoruz.

Elbette bugün pek çok noktada ailenin temeline dinamit konuyor ve tabii ahlaksız diziler ile kötü yayınları gören çocuklar, geleceğimiz olan gençler doğal olarak da bundan etkileniyor. Tabii, bu tür yayınlara müdahale etmeyenlerin çözümü başka yerde anmaları da anlamsızdır.

Değerli milletvekilleri, yaşı müsait olanlar iyi hatırlayacaktır, 1980'lerin ünlü Dallas dizisi vardı; Amerikan yapımı dizi aile içi aldatma nasıl gerçekleşir bunu öğretiyor, bütün dünyaya servis ediliyordu. Maalesef ki artık Dallas dizisi yerini Türk dizilerine bıraktı. Bugün ülkemizde üretilen ve Kültür Bakanlığınca fonlanan diziler sadece ülkemizi değil bütün İslam âlemindeki aile yapısını tahrip ediyor.

Bu arada şunu yine ifade etmemiz gerekir ki: Biz gençlerden, geleceğimizden bahsederken bir taraftan da 12 cezaevi inşaatının devam ettiğini de biliyoruz. Buradan anlaşıyor ki iktidarın gelecek projeksiyonu içerisinde gençleri kalkındırmaktan, onları meslek sahibi yaptırmaktan, huzurlu, mutlu yuva kurmalarından daha öte yeni cezaevi inşasıyla gençlere yönelik ne düşünüldüğü ortaya çıkıyor. Malum olduğu üzere, kamuoyu anketlerine yansıyan araştırmalara göre bugün sınır kapıları açılrsa ülke nüfusunun yüzde 70'inin bir hafta içerisinde ülkeyi terk etmek istediği gibi bir acı gerçekle karşı karşıyayız. Hatta, üniversite sınavlarında birincilik kazanmış öğrenci bile mutlu olması gerekirken ilk hedefinin acilen mezun olup bir Avrupa ülkesine yerleşmek olduğunu söyledi; hepimiz için acı bir gerçek.

Değerli milletvekilleri, burada, sorunun temeline yaklaşmak gerekir ki şu anda, nasıl geçiş garantili köprü, hasta garantili hastane, yolcu garantili havaalanı inşa ediliyorsa, esasen, iş garantili üniversite inşa etmek gerekir. Gençlerimiz üniversite kapılarını aşındırıp mezun olduktan sonra yıllarca atamayı, mülakatı, torpili, kayırmayı ve az kontenjanı beklediği için bunun sonucunda büyük bir huzursuzluk meydana geliyor.

Ayrıca, bugün, gençlerin geleceğini düşünürken beyin göçünü de itibara almak durumundayız. 1971 Muhtırası'ndan sonra -ülkemizden Avrupa'ya başlayan vasıfsız işçi göçüyle- İkinci Dünya Savaşı'ndan geçmiş Avrupa ülkelerinin kalkınması ülkemizin iş gücüyle gerçekleşti ama 15 Temmuz sonrası meydana gelen ikinci AK PARTİ döneminde ise doğrusu, durum çok daha vahim; bugün, vasıflı insanlar, önce kanunsuz, yargılamasız, hukuksuz KHK'lerle, büyük çoğunluğu suçsuz olduğu daha

(\*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

(\*) 76 S. Sayılı Basmayazı 14/11/2023 tarihli 20'nci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

sonra tespit edildiği hâlde görevlerinden ihraç edildi. Sonrasında da doktorlara kapı gösterilerek ülkeyi geleceğe taşıyacak mühendislerin, yazılımcıların, pek çok alandaki uzmanların bir şekilde dışarıya göçü sağlanıyor. Ülkenin geleceğini düşünen bu beyin göçünü durdurur. Elbette bir gencimiz, ülkesinde, vatanında gelecek görse, umutlu olsa, mutlu yarınları olduğunu bilse ülkesini, vatanını, toprağını terk etmez ama insanımız, gencimiz gelecek görmediği için huzursuzluk içerisinde. Sadece kendi gencimiz mi? Hayır. Bugün büyük yaygara kopartılan Suriyeliler bile vatansız kalmalarına rağmen, burada hiçbir imkânları olmadığı hâlde, onlar bile bu topraklardan kurtulup başka ülkelere geçmek için can atıyorsa durup düşünmemiz gerekir.

Değerli milletvekilleri, “fon” “kaynak” “aktarım” bütün her şey bunun üzerine dönüyor. Hâlbuki yirmi yılı aşkın bir süreden beri iş başında olan iktidar pek çok defa fonlar oluşturdu, oluşturabilirdi de. Bugüne kadar her şeye para gözüyle yaklaşıldığı için tek çözüm, para, kaynak aktararak çözüleceği zannediliyor. Oysaki bugüne kadar onlarca iktidar destekli sivil toplum örgütü kuruldu, fonlandı ama bunların hiçbirinin bir işe yaramadığı, otel lobilerinde yapılan toplantıların işte bugünkü semereyi verdiği gayet açık bir şekilde ortada çünkü gencimiz ruhsuz, mayasız. Zaten bu kanun teklifine bütünüyle alıcı gözüyle bakıldığında ruhsuz, mayasız olduğu net bir şekilde ortada; “kaynak” “para” “aktarım” “fon” kelimeleriyle süslenmiş bir yasa teklifi.

Değerli milletvekilleri, burada sansür konusu gündemde. Sosyal medyada bazı hususlar gerçekten ailemizi, gençliğimizi, neslimizi tahrip eden pek çok yayın ortada. Yalnızca iktidarın kendi otoritesini sarsacak, iktidar ve iktidar yöneticilerine zarar verecek herhangi bir husus varsa sansür devreye giriyor ama ahlaksızlık nesli, geleceği, aileyi tahrip etmiş, bunların hiçbirisi umrunda değil. Onun için de yirmi yılı aşkın bir süreden beri iktidarda bulunan arkadaşlarımızın maalesef hiçbir eğitim politikasının, hiçbir kültür politikasının olmadığı, geleceğe dair hiçbir öngörülerinin olmadığı net bir şekilde ortada.

Her seçim döneminde Gazze’de havai fişekler patlayacak, her seçim döneminde “Yetki verirsiniz Anayasa’yı değiştireceğiz.” “-Cek” “-cak”larla, umut tacirliğiyle maalesef ki günler geçiştiriliyor. İşte, onun için sosyal medyada yayınlanan herhangi bir yayının ahlaka mugayir olması, değerlerimizi tahrip etmesi, bunların hiçbirisi umurlarında değil, umurlarında olan tek şey iktidara itiraz var mı, iktidarın yöneticilerine muhalefet var mı. Sayın Cumhurbaşkanımızla ilgili bir şey söylemek istemiyorum, Grup Başkan Vekilimiz alınıyor. Onun için de...

Son olarak şöyle toparlamam gerekir ki: Biz burada aileden bahsederken -az önce ifade edildi- gençlikten bahsederken Gazze’de yaşayan insanların da birer aile olduğunu, birer genç olduğunu düşünmek zorundayız. Bugün Gazze’deki gençler için de toprağımızın bir parçası olarak, tarihî, kültürel, inanç bağlarımızı düşünerek ve hele de Gazze’den sonraki hedefin ülkemizdeki 22 vilayet olduğunu düşünerek bu konuda son derece ciddi tedbirler alınmak zorundadır.

Evet, yine bugün kamuoyuna yansıyan, çarşaf çarşaf yayınlanan listelerden gördük ki onlarca gemi hâlen yollarda, onlarca gemide hâlen çimento, barut, mazot, savaş ve sivil insanlara katkı, destek sağlayacak her türlü malzeme yolda. Onun için AK PARTİ’li dostlarımızı kızdırmadan vicdanlarına hitaben şunu söylüyorum: Şu anda Gazze’de Şifa Hastanesinde yakıt, mazot olmadığı için bekler ölüyor ama siz müsaade ettiğiniz gemilerle o katil uçakların yakıtlarını yüklemeye devam ettiniz; maalesef acı bir gerçek.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Yalan söylüyorsunuz, böyle bir şey yok. Ya, bu kadar açık yalan ve iftira olamaz yani!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Ben sizlerin de bundan üzüntü duyduğunuzun farkındayım...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Dün de söyledik, bugün de söylüyoruz; doğruları duymak bu kadar zor mu ya!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – ...ama mesele sorunun tespiti değil, mesele çözüme yönelik girişimde bulunulması.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – İsrail’e mühimmatın gittiği yok kardeşim, bunu anlamak çok mu zor, bak Türkçe söylüyorum.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Keşke bizim elimizde imkân bundan daha fazlası olsa da biz tedbir alabilsek ama sizin elinizde böyle bir imkân var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Başkanım, bitiyorum.

BAŞKAN - Bitirelim lütfen.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Ben buradan çok değil, 20 vicdanlı milletvekili çıkıp “Sayın Cumhurbaşkanım, İsrail’le ilişkileri askıya almazsak, eğer üsleri kapatmazsak, mazot sevkiyatını durdurmazsak biz de AK PARTİ’yle ilişkilerimizi askıya alacağız.” dediği an inanıyorum ki bir çözüm bulunacak ama maalesef... Evet, diplomatik girişimleriniz olabilir, telefonla görüşmeleriniz olabilir ama şu andaki yapılacak şey, telefon görüşmesi değil, aktif olarak destek. El başka iş yapıyor, söz başka şeyler söylüyor. Belki diplomatik girişimleriniz olabilir, olması da gerekir. Ben, arz ettiğim gibi, sizlerin de vicdanının çok iyi sızladığını biliyorum ama nargile kafeden gelip boynuna Filistin atkısı atarak Filistin nasıl savunuluyorsa işte sizin diplomatik girişimleriniz de ancak bu kadar, çok üzülüyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Çok çirkin bir üslup bu, çok çirkin! Kendinizi tarif ediyorsunuz. Çok çirkin bir üslup bu!

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çalışkan.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Başkanım, cevap verirse ben de cevap vermek isterim. Bilginiz olsun.

BAŞKAN – Peşin pazarlık yok.

Buyurun Sayın Usta.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın, Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan’ın 76 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerinde Saadet Partisi Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan, öğlen açılışa da ilk konuşmamda da özellikle bahsettim, biz Gazze’de yaralanan, hastanede olan çocuklarımıza, masum sivil halka ulaştırılmak üzere yapılan yardımların hepsini tek tek saydım. Duymayanlar var demek ki tekrar söylüyorum, dünkü konuşmamda da söyledim, bugün de tekrar söylüyorum: Türkiye’den İsrail’e hiçbir mühimmatın gitmediğini, hiçbir mazotun veya yakıtın da oraya gönderilmediğini çok iyi bilmelerine rağmen bunu tekrar tekrar, ısıtıp ısıtıp önümüze koyuyorlar; ben de tekrar aynı cevabı vermek durumundayım. Gönderilen gemimizde 8 adet sahra hastanesi, 20 ambulans, 2 UMKE aracı, 615 adet jeneratör -ki bu jeneratör oradaki hastaların, çocukların, bebeklerin tıbbi cihazlarının çalıştırılması için gönderildi, bunu parantez içinde açıklıyorum “Bu jeneratör niye gitti?” diye soruyorlarsa- tıbbi malzeme, 8 tır da su bulunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Yine 10 kargo uçağıyla da 54 personel, 5 bin adet battaniye, 2.600 adet gıda kolisi, 115 bin kilogram tıbbi malzeme, sonrasında, yine, 232 adet de jeneratör ulaştırılmış durumda. Çok şükür, biz Filistinli masum insanlar için ne yapılması gerekiyorsa hepsini yapıyoruz.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkürler.

HASAN BİTMEZ (Kocaeli) – Yaptırım! Yaptırım!

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Tosyalı Holdingin gönderdiği çelikleri de açıklar mısınız lütfen?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ben şahsa dair hiçbir şey söylemedim, genel açıklama yaptım.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, bir dakika yerimden söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

48.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin’in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, iktidar partisindeki değerli arkadaşlarımıza şunu özellikle tekrar söylemek istiyoruz: Burada, yapılan yardımlarla ilgili söylediğimiz bir husus yok.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Hayır, konuşmacınız söyledi: “Yardım yapmıyorsunuz.” dedi. “Gazze’de çocuklar ölüyor, onlara yardım göndermiyorsunuz.” dedi ya!

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Ancak böylesine dünyanın gözü önünde büyük bir dram yaşanırken, büyük bir soykırım yaşanırken biz yaptığımız yardımlarla mı övüneceğiz yoksa bu savaşın durdurulması için rol almakla mı övüneceğiz yani inisiyatif almakla mı övüneceğiz? Bizim söylediğimiz şey şu, arkadaşın da belirttiği şey şu: Yani ticari ve askerî anlaşmaların askıya alınması, İsrail’e markaj uygulamak için somut adımların atılması; istediğimiz ve vurgulamak istediğimiz şey bu.

Teşekkür ediyorum.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun, kısa lütfen.

49.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Hatip özellikle vicdanımıza seslenip “Ölen çocuklara yardım etmiyorsunuz.” dediği için özellikle yardımları tekrar açıkladım. Zannedersem Grup Başkan Vekili kendi hatibinin ne söylediğini tam duymadığı için tekrar aynı şeyi açıklamamı anlamsız bulduğunu söylüyor. Ben de ısrarla diyorum ki hatibiniz bunu söylediği için açıkladım. Lütfen, bir zahmet not edin, bu yardımların kime ve neye gittiğini de bir türlü anlatamadık size, bunu anlatıyoruz.

HASAN BİTMEZ (Kocaeli) – İsrail’e gemiler gidiyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sorunun çözülmesi için de atılması gereken adımların, barış sürecinin devam etmesi için elimizden geleni yapıyoruz. Hâlâ aynı şeyi söylüyorsunuz, İsrail’e giden ürünlerin, yardımların hepsi Filistinli masum insanların, yaralanan insanların, tedaviye ihtiyacı olan insanların kullanımı için gönderilmiş durumda.

Teşekkür ederim.

HASAN BİTMEZ (Kocaeli) – 300 tane gemi gitti, İsrail’e gitti, Aşdot Limanı’na.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – İsrail limanına ulaşan gemilerin yüzde 10’u Türkiye’den kalkıyor, yüzde 10’u. Devletin gönderdikleri tabii ki yardım içerecek, bu yüzde 10’u durduracak mısınız durduramayacak mısınız; mesele bu, buna bir açıklama yapmıyorsunuz.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şahin.

50.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin’in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Usta, anlaşılacak istenmeyen husus şu: İsrail’le ilk günden beri söylüyoruz ve bu konuda da “Gerçekten varsa buyurun, bunu da anlatın.” diyoruz. Biz bugüne kadar Türkiye’nin... Savaşın durması için, evet, diplomatik girişimler yapılıyor, görüşmeler yapılıyor, İslam İşbirliği Teşkilatı Zirvesi yapıldı otuz beş gün sonra ama ne sonuç çıktı, hangi somut adım atılabiliyor, biz bunlara işaret etmeye çalışıyoruz. Hepimizin derdi aynı, hepimizin derdi Filistin’de akan gözyaşının durması, dünyanın gözü önündeki bu soykırımın durması ama bu soykırımın durması için bayraktarlık yapabilecek tarihî rolü olan tek ülke olan Türkiye bu konuda somut hangi adımları atabiliyor? Bunu söylüyoruz, siz ısrarla yapılan yardımlardan bahsediyorsunuz. Biz Türkiye’nin savaşı durdurması için alması gereken, atması gereken somut adımlardan bahsediyoruz. Kamuoyunun takdirine sunuyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnanc ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S.Sayı:76) (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Sayın Ahmet Eşref Fakıbaba.

Buyurun Sayın Fakıbaba. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AHMET EŞREF FAKIBABA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna gelen Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi üzerine grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Anayasa’ya göre vatandaşların devletten eğitim, sağlık, çalışma ve sosyal güvenlik, konut gibi birçok hakkı bulunmaktadır. Gençler hak ettikleri saygıyı ve değeri görmek istiyorlar ancak ülkemizin yönetim anlayışı gençlerin taleplerini görmezden gelmektedir. Hem eğitimden yana hem de istihdamdan yana gençlerimizin sıkıntıları çok fazladır. Hayat pahalılığı ve işsizlik nedeniyle gençler yuva kuramaz hâle gelmiştir. Bu durum, evlenmek isteyen gençlerin evlilik yaşının daha ileri yaşlara gelmesine sebep olmuştur. Gençlerin yaşadıkları maddi zorluklar, psikolojik sıkıntılar nedeniyle son yıllarda gittikçe çoğalan intiharlardaki artış bu durumun en önemli göstergelerinden biridir. Hükûmet, aile yapısındaki ortaya çıkan çöküşü durdurmalı, aile içi şiddet ve ekonomik zorluklar karşısında ezilen kadını, uzun süre ailelerine bağımlı yaşayan gençleri, çocukları ve yaşlı nüfusu korumalı ve güçlendirmelidir.

Basından ve kamuoyundan edindiğim bilgilere göre, gençlere evlenmeleri adına -çok sınırlı bir kredi desteği- verilecek 150 bin liranın, Türkiye’nin herhangi bir ilindeki 2 gencimizin evlilik giderini karşılaması mümkün görülmemektedir.

Yasama süreci; şeffaflık, katılımcılık ve hesap verilebilirlik gibi temel ilkeleri içermeliyken Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi bu temel ilkeleri de ihlal etmektedir. Yapıcı eleştiri ve muhalif fikirlere hiçbir şekilde açık olmayan, usule

uygunluk açısından verimsiz geçen bir Komisyon toplantısı gerçekleştirilmiştir. Yasa yapma sürecinin ilk adımlarından biri olan Komisyon sürecinin bu kadar verimsiz geçirilmesi, Gazi Meclisimizin itibarına gölge düşürmektedir. Kanun teklifinde açıkça yazılmasına rağmen hem Komisyon toplantısında teklifi veren milletvekilleri hem de basında dile getirildiği hâliyle, eğer, bu fonla evlenmek isteyen ama parası olmayan gençlere finansman desteği sağlanması düşünüldükten böyle bir fonun oluşturulması fikri söz konusu ise mevcut durumdaki kamu yönetimi yapısında bu desteğin verilmesini engelleyecek herhangi bir yasal kısıtlılık yoktur. Dolayısıyla aile ve gençlere sağlanacak destekleri mevcut bir bakanlık yapısı altında yapmak söz konusuyken böyle bir fon oluşturulmasına gerek duyulmaması gerektiğini düşünüyoruz. Hâl böyleyken bu fonun kurulması için sunulan gerekçelere bakıldığında, kurulacak olan fonun amacına uygun bakanlıklar mevcuttur. Bu temel nedenle, böyle bir fonla yeni bir yapılanma yaratmak hem işlevsel olarak yetersiz hem de kanuni olarak gereksizdir.

Kuşkusuz, Meclise sunulan kanun teklifleri konusu ve kapsamına bağlı olarak esas ve tali komisyonlara havale edilmelidir. Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 23'üncü maddesi tali komisyonların ilgili konular üzerine görüş bildiren komisyonlar olduğunu açıkça belirtmektedir ancak iktidarın alelacele bir yolla hızla kanunlaştırma uygulaması ısrarı nedeniyle tali komisyonlarda görüşme süreci ortadan kalkmıştır. Bu durum, uzman milletvekillerinin görüşlerini ve katkılarını sunmamasına, mevzuatın ayrıntılı bir şekilde incelenmemesine ve etkili bir müzakere ortamının oluşturulmamasına neden olmaktadır. Bu kanun teklifinin Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu görüşmeleri devam ederken aynı gün ve saatlerde Plan ve Bütçe Komisyonunda Sağlık Bakanlığının bütçe görüşmeleri yapılmıştır; Komisyon üyesi milletvekilleri her iki komisyon görüşmelerini de aynı anda yürütmek zorunda kalmıştır. Bu durum iktidarın en basit bir planlama dahi yapamadığını göstermektedir. Bu plansızlık her iki komisyonda da verimli çalışmayı engellemiştir. Etkili bir müzakere sürecinin oluşmamasına, mevzuatın her yönüyle incelenmemesine sebep olan bu uygulama maalesef kanun yapma usulü açısından yetersizdir.

Bütçe dışında oluşturulan bu gibi fonlar bütçe disiplini ve kuralları dışında kalmaktadır, bundan dolayı kamu harcama mevzuatına tabi olmadan, keyfî olarak bazı proje ve harcamaların finansmanını oluşturacaktır. Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'ne baktığımızda yine bazı bütçesel kaynakların bütçe dışına çıkarılarak bütçe disiplinine ve mevcut kamu harcama hukukuna tabi olmadan belirlenecek proje finansmanında kullanılmak üzere bütçe dışı kanun oluşturulmak, kaynak oluşturulmak istenildiği anlaşılmaktadır.

Kanun teklifinin 1'inci maddesinden anlayabildiğimiz kadarıyla bu fonun amacı evlenecek olan gençlere maddi destek sağlamaktır. Fon kaynaklarının nasıl kullanılacağı konusunda herhangi bir belirgin çerçeve kriter belirlenmemiştir. Bu maddeyle Türk Petrol Kanunu ve Maden Kanunu kapsamında tahsil edilen devlet hakkının yüzde 20'si fona aktarılabilirken bu oranın Sayın Cumhurbaşkanı tarafından sifıra indirilebileceği gibi, 2 katına kadar çıkarılması imkânı sağlanacaktır. Anayasa'mızın 73'üncü maddesine göre vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır. Her ne kadar 2017 sonrası 73'üncü maddenin son fıkrasında kanunun belirlendiği sınırlar içinde değişiklik yapma yetkisi Cumhurbaşkanına verilmiş olsa da yüzde sıfır ile yüzde 40 arası bir değişiklik, esasında son derece geniş bir vergi yetkisinin Cumhurbaşkanına devri anlamına gelmektedir. Bu sebeple, bu maddenin Anayasa'mızın 73'üncü maddesinin ruhuna aykırı olduğunu ve Parlamentodan Cumhurbaşkanına bir yetki devri mahiyetinde olduğunu düşünüyoruz. Ayrıca, her ne kadar maddenin gerekçesinde Cumhurbaşkanının oranı yüzde sıfır ile 40 arasında değiştirebileceği açıkça yazılmış olsa da madde metninin yazımında bu oranlar yeterince açık değildir. Bu da yetki devrine ek olarak kanunda öngörülebilirliği yok etmektedir.

Fon tarafından aktarılan tutarların kullanılmasına ilişkin sorumluluk ilgili kurum ve kuruluşlara bırakılmış ve ödeneklerin kaydedilmesi ile harcanmayan kısımları ertesi yıla devretme yetkileri de yine bu kurum ve kuruluşlara verilmiştir. Öncelikle, ilgili kuruluşlar nelerdir? Örneğin, dernek veya vakıf tüzel kişiliklerine ödeme yapılacak mıdır? Kanun teklifi mevcut hâliyle fonu pasifletmektedir, ayrıca, yine, tutarların kullanılmasında sorumluluğu ilgili kurum ve kuruluşlara vererek Fonu sorumsuzlaştırmıştır. İşte, kanun teklifinde kamu kaynaklarının aktarımına ve kullanımına ilişkin yeterli açıklık ve belirlilik yoktur. Fon, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı olarak kurulmasından ötürü, ilgili yönetmelik Cumhurbaşkanı tarafından değil Hazine ve Maliye Bakanı tarafından düzenlenmelidir. Bu kolayca yürütülebilecek nitelikli kurumsal hizmetlerin mevcut bütçe sistemi içerisinde yürütülmesi mümkündür. Böyle bir imkân varken ilkeleri, harcama mevzuatı belli olmayan bir fon oluşturulması doğru değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen Sayın Başkan.

AHMET EŞREF FAKİBABA (Devamla) – Bundan dolayı, gelirlerinin, giderlerinin ve raporlama hususlarının belirsiz olması, kamuya yük getirmesi ve bütçe dışında fon oluşturulması gibi zararları haricinde bu teklifin hiçbir kamusal yararı bulunmamaktadır. Bu nedenle kanun teklifi metnini yetersiz ve eksik bulduğumuzu belirtmek istiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Fakıbaba.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Fevzi Zırhlioğlu.

Buyurun Sayın Zırhlioğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA FEVZİ ZIRHLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 76 sıra sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde konuşmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi ve aziz Türk milletini saygılarımla selamlıyorum.

Hiç şüphe yok ki aile kurumu toplumumuzun çelik çekirdeği ve temelidir. Güçlü bir toplumun oluşabilmesi için sağlam temeller üzerine inşa edilen aile kurumunun gerekliliği ise inkâr edilemez bir gerçektir. Sağlam bir ailenin sağlam bir toplumu meydana getireceği, sağlam bir toplumun ise gelecek tasavvuru olan bir milletin temelini oluşturacağı düşünüldüğünde aile kurumunun önemi daha da artmaktadır. Sağlıklı bir aile ortamı sağlıklı bireylerin yetişmesi için de oldukça önemlidir. Evlatlarımızın ilk sosyal çevresini oluşturan ailenin desteklenmesi, gençlerimizin vizyoner projelerinin değerlendirilmesi bu manada önem arz etmektedir. Kaldı ki sosyal hayatın içerisinde gençlerimizin aile kurumunun temelini sarsacak aktörlerin pençesinde kıvrınması aile kurumunun desteklenmesini daha zaruri kılmaktadır. Ayrıca, vatan bildiğimiz bu topraklarda Türk milletinin varlığından rahatsız olan çevreler tarafından aile kurumunun doğrudan hedef alındığı da inkâr edilemeyecektir. Dolayısıyla Türk milletinin sosyal hayatı içinde olduğu kadar varlık mücadelesindeki önemiyle de öne çıkan aile kurumunun sadece desteklenmesi değil teşvik edilmesini de ziyadesiyle önemseyeceğimizi ifade etmek isterim.

Bugün görüştüğümüz bu kanun teklifinin sadece Türk gençlerinin aile kurabilmelerine destek sağlayacağı, bu kanun teklifini değerlendirmede eksik kalacaktır. Aile ve Gençlik Fonu Kanun Teklifi'yle birlikte, birey ve nesne temelli, cinsiyetsiz bir toplum oluşturmaya çalışarak aile kurumunu hedef alan bedbahtlarla da mücadele için bir adım atılmaktadır. Kurulacak her ailenin medeniyet tasavvurumuzun yükselmesinde bir tuğla olduğu unutulmamalıdır, desteklenecek her bir gençliğimizin uygarlık tahayyülümüzün gelişmesi için bir motivasyon kaynağı olacağı gözden kaçırılmamalıdır. Bu manada, gençlerimizi ülkelerine sımsıkı bağlı birer birey olarak yetiştirmek, geleceğe dair umutlarını her daim canlı tutmak her zamankinden daha fazla önem arz etmektedir çünkü Türk ve Türkiye Yüzyılı'ndan bahsedeceksek, Türk asrından bahsedeceksek, üzerimize koşar adım gelen yüzyıla Türk mührünü vuracaksek bu hedefin ancak ve ancak gençlerimizle başarılacağı unutulmamalıdır. Eğer bu asra Türk

mührünün vurulmasını hedefliyorsak bu mührü vuracak olanın Türk genci olacağı da muhakkaktır. Ayrıca, kurulacak Aile ve Gençlik Fonunun oluşturulması aşamasında devletimizin ve toplumumuzun bütün dinamiklerinin etkin bir şekilde sürece dâhil edilmesi sürecin dönemsel değil sürekli bir hâle getirilmesi isteğinin göstergesidir. Sadece aile müessesesinin korunması ve teşvik edilmesi değil gençlerimizin gelişimlerine de katkı sağlayacak daha fazla projenin hayata geçirilmesi için de Aile ve Gençlik Fonu önemsenmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk gençliği vadettiği gelecekle umut kaynağımız, elde ettiği başarılarla iftihar kaynağımızdır. Spordan bilime, bilimden sanata, sanattan siyasete her alanda kendisini geliştiren bir Türk gençliği hiç şüphe yok ki sadece Türk milleti için değil gönül coğrafyamızda yaşayan ve yönünü Türk milletine dönmüş olan milletler için de umut kaynağıdır. Dolayısıyla sadece Türk milletinin haklarını değil gönül coğrafyalarımızda hakları gasbedilmeye çalışılan milletlerin haklarını da koruyacak, dünyanın neresinde olursa olsun hukuku çiğnemenen mazlumların da hukukunu koruyacak bir gençlik yetiştirmek her şeyden evvel bizim görevimizdir; bu yüce çatinın altında görev icra eden biz milletvekillerinin de görevidir. Bu sebeple, bugün buraya getirilen bu kanun teklifini Milliyetçi Hareket Partisi olarak destekliyoruz. Muhterem liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin ifadeleriyle, Türk gençliği cumhuriyetin 100'üncü yıl dönümünün kutup başlarıdır. Türk gençliği henüz yazılmamış destanların parlak müellifleridir. Türk gençleri hayalleri gerçeğe dönüştürecek potansiyel güçtür. Türk gençliği becamızın ve millî beraberliğimizin can damarıdır. Bu sebeple, bu Fonun büyümesi, Fonla birlikte desteklenecek projelerin kapsamlarının genişlemesi, daha fazla gencimize hitap edecek bir aşamaya gelmesi çok önemlidir.

Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin temellerinin sağlam olması, gelişmeye açık olması bu manada önem arz etmektedir. Özellikle ifade etmeliyim ki yeni kurulacak aileler ve gençlerimize yönelik atılan bu adım, başta deprem bölgesindeki vatandaşlarımız olmak üzere yeni aile kurmaya hazırlanan tüm gençlerimizde heyecan uyandırmıştır.

Çağın gereklerini karşılayan, modern dünyanın tehlikelerine karşı aile kurumunu güçlendiren, sözde medeni dünyanın hedef tahtasında olan Türk ailesini koruyan adımları beraberinde getirecek olan bu kanun teklifinin hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ediyorum. Milliyetçi Hareket Partisi olarak gençlerimizin lehine olan bu kanun teklifinin hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Sözlerime son vermeden önce, 7 Ekimden beri Gazze'de Filistin halkına, dünyanın gözü önünde, tek dışı kalmış canavarın gözetim ve desteğiyle soykırım uygulayan terörist devlet İsrail'i de nefretle kınıyorum!

Ayrıca, 15 Kasım tarihinde yani dün... Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'mizin 40'ıncı kuruluş yılını kutluyorum. Kurucu Cumhurbaşkanım merhum Rauf Denktaş'ı rahmetle anıyorum. Kıbrıslı soydaşlarımızın Cumhuriyet Bayramı kutlu olsun.

Gazi Meclisimizi saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Zırlıoğlu.

Sayın Beştaş, söz talebiniz mi var?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Evet.

BAŞKAN - Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, cezaevi izleme kurullarının yasa dışı yargılama faaliyeti yürüttüğüne ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ya, sayısız başvuru alıyoruz infaz yakılmalarına ilişkin, bugün de yüzlerce not aldık. Fatma Demirhan, Elâzığ'da bir yıl uzatılmış infazı. Fahriye Ceylan, Eren Tekin, Mehmet Şirin Gümüş, Abdülbari Yıldırım, İzmir Şakran'da defalarca infaz süreleri uzatılmış ve keyfî şekilde cezaevinde tutuluyorlar. Abdullah Aksu İzmir Şakran'da yarı felçli, arkadaşlarının yanından alınıp başka adillerin arasında konulmuş. Naif İşçi Ahlat'ta, hasta ve durumu ağır bir mahpus, altı ay ertelenmiş. Abdulkadir Kuday zaten hastalığından 42 kiloya düşmüş. Evet, katilleri serbest bırakan yargı, sistem -hani "hukuk" diyorlar ya- bu insanları cezaevinde keyfî olarak tutuyor. AKP Grubuna ve Adalet Bakanına açıkça çağrı yapıyorum: Bu korsan, yasa dışı yargılamaları durdurun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Cezaevi izleme kurullarının yargılama yetkisi yoktur. "İyi hâl" adı altında insanları yıllarca cezaevlerinde tutuyorlar. Ayrıca, yasada pişmanlık dayatması Anayasa'ya da -eğer tanınıyorsa hâlâ- ulusal üstü sözleşmelere de aykırıdır. Cezaevi izleme kurulları alenen bir yasa dışı yargılama faaliyeti yürütüyor. "Durdurun." çağrımı yapmak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnanc ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S.Sayı:76) (Devam)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Sümeyye Boz konuşacaklar.

Buyurun Sayın Boz. (HEDEP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

HEDEP GRUBU ADINA SÜMEYYE BOZ (Muş) – Teşekkür ederim Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; partim adına, Aile ve Gençlik Fonu oluşturulmasına dair verilen kanun teklifi üzerine söz almış bulunuyorum.

Şimdi, öncelikle kanun teklifiyle ne yapılmak isteniyor, ne yapılmak amaçlanıyor, önce ona bir bakmak istiyoruz. Şimdi, kanun teklifinde aile müessesesinin güçlendirilmesi, desteklenmesi, gençlerin sosyal risklere karşı korunması ve gelişimleri için gerekli olan kaynakların oluşturulması amaçlandığı ifade ediliyor ve buna dair de bir fon oluşturuluyor. Öncelikle şunu belirtmekte fayda var: Bu iktidar yıllardır savaş ekonomisiyle yönettiği bu ülkede halkları ekonomik, siyasal ve sosyal olmak üzere çoklu krizlere sürüklemiştir ve bu sebeple de burada yozlaşmış, yandaşa ve ranta kaynak aktaran bir ekonomi yönetiminin etkisi mevcuttur ve bu Fonun da bu kaygılardan, bu yaklaşımlardan azade değerlendirildiğini, azade ele alındığını düşünmüyoruz elbette.

AKP-MHP iktidarı yıllardır kadınları korumaya öncelik vermek yerine aileye öncelik vererek kadınların yurttaşlık haklarını günbegün törpülemektedir. İktidar bu politika ve uygulamalarıyla kadınları ve kadın haklarını görmezden gelerek onların haklarını aile içerisinde sadece ve sadece anne olarak göstermekte ve tabii ki bu da toplum içerisindeki toplumsal cinsiyet rollerini ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğini derinleştirmektedir. Böyle baktığımızda, aile içerisindeki kadın-erkek ilişkileri bile iktidarın ideolojisi lehine yeniden dizayn ediliyor, kendi istediğine göre şekillendiriliyor ve kendi lehine bir toplum mühendisliği yapmak için araç

olarak kullanılıyor. En az 3 çocuk doğurmak nüfus artırmaya yönelik söylemlerde tam da bu mühendisliğin parçası olarak kendini göstermekte. Şimdi, bu Fonla iktidar kadının aileye ve erkeklere bağımlılığının sürdürülmesinde ısrarcı olduğunu gösteriyor. Biz elbette ki evliliklere karşı değiliz, elbette ki evliliklerin desteklenmesini istiyoruz ancak buradaki yaklaşımın kadınları aileye hapsetmekten öteye başka bir şey vadetmediğini düşünüyoruz. Toplumsal cinsiyet eşitliği ve cinsiyete dayalı ayrımcılık kanunlarla tam olarak belirlenmemişken kadınların ancak iktidarın belirlemiş olduğu çerçevede söz kurdukları takdirde bu haklara erişebileceğine ve bu haklardan faydalanabileceğine dair bir mesaj veriyor iktidar. Bu sebeple de iktidarın politikaları aslında kadına yönelik şiddeti derinleştirmektedir. Her yeni güne yeni bir kadın cinayetiyle uyanıyoruz, her gün yeni bir kadın cinayeti haberi alıyoruz. Kadınlar evli oldukları erkekler, sevgilileri, babaları, kardeşleri veyahut akrabaları tarafından katlediliyor. Şimdi, böyle baktığımızda, burada dayatılan bir makbul kadın formu var ve bu makbul kadın formu da devlet politikalarıyla teşvik ediliyor. Hukuki düzenlemeler ve aile politikaları üzerinden yapılan tasarımlar ve dizaynlar da buna hizmet ediyor. Şimdi, kadınlara yönelik şiddet vakalarının artması da bunun en açık örneği.

Son yirmi bir yılda 8 bin kadın öldürüldü arkadaşlar. Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesiyle beraber bin kadın hayatını kaybetti. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu ve JINNEWS'in verilerine göre sadece ekim ayı içerisinde yaklaşık 40 kadın hayatını kaybetti. Şimdi, böyle bir tabloya baktığımızda, bir ayda 40 kadının ölmesi demek, bir kadın kırımını bize hatırlatıyor ve kadın kırımından bahsetmek elbette ki mümkün.

Kadın cinayetlerinin önlenmesi, kadın katillerine caydırıcı cezalar verilmesi, toplumsal, siyasal ve hukuki boyutta yapısal değişikliklere gidilmesi gerekirken iktidar burada tam tersini yapıyor. Sadece şu iki örnek bile aslında durumu bize açıklar: Birincisi, siyasi vaatler, seçim propagandası için İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçildi. İkinci olarak ise yine bir seçim vaadi olarak 6284 sayılı Kanun'dan vazgeçmeyle ilgili propagandalar yapıldı, bunun sözleri verildi. Zaten Anayasa'ya aykırı bir şekilde 2021 yılında İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçilmiş olması, bugün, günümüzde 6284 sayılı Kanun'un ve Medeni Kanun'un tartışılır boyuta getirilmesine olanak vermiştir. İstanbul Sözleşmesi gibi toplumsal cinsiyet temelli ayrımcılıktan detaylı bir şekilde bahseden ve erkek şiddetini çok detaylı bir şekilde öne süren ve devleti bu konuda göreve ve ödeve davet eden, ona belli misyonlar yükleyen bir sözleşmeden çekiliyor olunması ise oluşturulacak olan yeni yapıda iktidarın belirlediği norma hizmet edecektir.

Şimdi, baktığımızda, bu Fonda aslında genç evliliklerin önü açılıyor. Yani bir evlilik idealizesi var, elbette ki insanlar evlenmeli ama genç evliliklerin önünün açılması bizim burada temkinli duracağımız bir noktadır. Şunu da biliyoruz ki sağlıklı bir toplum oluşturmak gerekiyor, sağlıklı toplum oluşturmak için ise toplumsal yapının güçlendirilmesi gerekiyor. Toplumsal yapının güçlendirilmesi, kadının güçlendirilmesi, kadının ekonomik bağımsızlığının sağlanmasına dair projelere destek olunması ve kadının erkeğe bağımlılığının azaltılması ya da tamamen yok edilmesi, kadın istihdam alanlarına yönelik fonlar açılması ve kadın istihdamının önünün açılması demektir; toplum ancak bu şekilde güçlenecektir.

Kadınlara yönelik saldırılardan bahsettik, bunların bir kadın kırımına doğru dönüştüğünden bahsettik ve bunu söylerken bir yandan da cezasızlık politikalarının devam ettiğine de dikkat çekmek gerekiyor. Biz bunu yargıdaki durumlarda, yargıdaki kararlarda da görüyoruz çünkü iktidarın söylemleri bir yandan kadına yönelik şiddeti derinleştirirken, öte yandan da kadınlara yargı tacizleriyle, yargının üzerindeki etkiyle kendini gösteriyor.

International IDEA 2023 Demokrasinin Küresel Durumu Raporu'na göre, Türkiye hukukun üstünlüğü kategorisinde 173 ülke arasında 148'inci sırada yer alıyor ve yine, Avrupa'da demokratik olmayan 4 ülkeden biri olarak da Türkiye gösterildi. Şimdi, Türkiye'nin hukuk ve demokrasiyle ilgili böyle konumlandığı bir yer var, öte yandan da iktidarın "İyi hâl indirimini kaldırdık." diye kendisiyle tuhaf bir övünmesi var.

Şimdi, bakıyoruz, sanki yıllardır kadınlar hiç bu ülkede katledilmemiş gibi, yirmi yıldır AKP iktidarında hiç kadınlar öldürülmemiş gibi "2022 yılında iyi hâl indirimini kaldırdık." diyerek resmen bizim aklımızla dalga geçiyorlar. Üstelik -kaldı ki- iyi hâl indirimini kaldırmak falan yok arkadaşlar, değerli milletvekilleri; "İyi hâl indirimini kaldırdık." dedikleri şey sadece bir kelime oyunundan ibaret. TCK'nin 62'nci maddesinin (2)'nci fıkrasında yapılan genel düzenlemeyle aslında iyi hâl indirimi hâlâ devam ediyor, 1/6'lık iyi hâl indirimi devam ediyor ki 2023 yılında bunun 3 tane somut örneği de var; Hasret Tural, Arzu Elen, Yasemin Sarıyıldız bu bahsettiğimiz düzenlemeyle iyi hâl indirimini 2023 yılında aldılar. Utanmadan da yalan söylüyorlar!

Şimdi, bu ülkede yıllardır kadınlar katlediliyor, cezasızlık politikasıyla katiller korunuyor ve infaz düzenlemeleriyle tahliye ediliyor. İyi hâl indiriminin kaldırıldığını söyleyen temsilciler kürdistanada kadınlara yönelik saldırıları ise, failerin cezasız bırakılmasını ise görmezden geliyor, üç maymunu oynuyor hatta.

Biz "özel savaş politikası" derken aslında tam da bundan bahsediyoruz. Şöyle ki daha geçtiğimiz günlerde Hakkâri'de küçük bir kız çocuğu tecavüze uğradı ve yaşamına son vermek durumunda kaldı. Failler kırk iki yılla yargılandı ancak yedi yıl boyunca hiçbir tutuklama söz konusu olmadı. Daha sonra ise şunu öğreniyoruz: Bu failerin avukatı kim? Hakkâri AKP İl Başkanı. Daha sonra ise aile tehdit ediliyor ve köylüler köyü terk etmek zorunda kalıyor, bu aile köyü terk etmek zorunda kalıyor. Bu failerin tutuklanmasa aleyhine oy kullanan mahkeme heyetindeki üye hâkim kim? Bu üye hâkim ise aynı zamanda Yüksekova kayyumu olan kaymakam. Bu, tabloyu birazcık daha netleştirebilir muhtemelen, onu bu yüzden açıklıyorum. Aynı zamanda, şunu da aktarmakta fayda var: Mardin'de bir kadına tecavüz eden, bir kadına cinsel saldırıda bulunan 1'i korucu 3 kişi serbest bırakıldı. Durum böyleyken özel bir politika sürdürüldüğünü söylemek yandaş veya üniformalı kişilerce yapılan saldırıların cezasız bırakıldığını söylemek elbette ki mümkün, biz böyle olduğunu düşünüyoruz.

Bir tarafta üniformalı şiddet devam ederken bir yandan da yargı tacizi devam ediyor. TJA'lı kadınlar, TJA'lı aktivistler cezalara çarptırılıyor, yargılanıyor, bazı kadınlar ise onlarca yıl ceza alıyorlar. Bu yüzden bu Fonla ilgili söylediğimiz şey aslında, burada bir kadın istihdamına alan açmak gerekirken onlar bunu burada aileye ve erkeğe bağımlılığı pekiştirecek ve genç evliliklerin yolunu açacak şekilde önümüze sunuyorlar. Kaldı ki arkadaşlar, şöyle bir durum var: Ülke nüfusunun yarısını oluşturan kadınlar iş yaşamında erkeklerden daha az yer alıyor ve kadın işsizliği ise yüksek olan kategoriler arasında; DİSK-AR'ın Ekim 2023 verilerine göre geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 31.

Dolayısıyla temelde ekonomik olan bu bağımlılığın önlenmesi gerekirken, kadın istihdamına yönelik politikalar geliştirilmesi gerekirken bu sorunlar ancak böyle çözülecektir diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım.

SÜMEYYE BOZ (Devamla) – Ancak iktidar bununla ilgili sadece genç evliliklerin önünü açıp onları yine borçlandırarak, sanki şimdiye kadar öğrenim kredileriyle yeteri kadar borç yüklenmemişler gibi bir de evlilik kredisizliği onları bir borç altına sokmayı planlıyor.

Bu arada, bu Fonu da aslında nereden kazanacak biliyor musunuz değerli milletvekilleri? "Karadeniz'den çıkarılacak olan gazla bunun finansmanını sağlayacağız." diyorlar yani oradan çıkan gazla öyle bir gaza gelmişler ki "Kanun teklifleri... Fonlar..." diyorlar ama etmeyin, oradan çıkan gaz çay yapmaya bile yetmez. İktidarın aile politikası, kadınlara yönelik politikaları sadece kendine biat ettirme, kendine bağımlı kılmaktan başka bir şey değil. Bunun arka planına baktığımızda, kanunla getirilmek istenen fonda, kaynakların denetlenme ve yol yöntemlerinin nasıl olacağına dair ciddi kuşkularımızın olduğunu da Komisyondaki

tartışmalarda dile getirdik, burada da söylüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜMEYYE BOZ (Devamla) – Son...

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

SÜMEYYE BOZ (Devamla) – Fonun denetlenebilirliğini, hangi kurum ve kuruluşlara hangi tutarlarda mali aktarımlarda bulunulacağını, hangi projelere destek verileceğini şimdiden tahmin etmek elbette ki hiç zor değil; iktidarla yakın ilişkileri olan şirketlere, vakıflara ve derneklere gideceği çok açık. Bu sebeple, mademki kadınlara ve gençlere bir alan açmak istiyorsunuz, onlara hazineden pay vermek istiyorsunuz, o hâlde en önemli şeyi yapın, sarayın milyonlara varan günlük harcamalarını sonlandırın, sadece savunma sanayisine yatırım yapmayı bırakın diyoruz.

Kadın mücadelesi yürüten herkesi saygıyla selamlıyorum, cezaevlerinde bizleri izlemekte olan başta kadınlar olmak üzere bütün yoldaşlarımı da sevgiyle selamlıyorum.

Teşekkürler. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Serkan Sarı.

Süreniz on dakikadır.

Buyurun Sayın Sarı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SERKAN SARI (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Gençlik Fonu adıyla kurulmak istenen ve bu Fon ile hedeflenen amaç elbette güzel. Biz de gençlerimizin aile kurmasını ve kurdukları ailelerini bir arada tutabilmesini çok istiyoruz. Yapacakları girişimlere katkı sunmak ve destek olmak hepimizin ortak hedefidir. Geleceğimizin teminatı olan gençlerimiz bizim için çok önemlidir. Fakat kanun teklifini veren AKP'li genç milletvekili arkadaşımız dün yaptığı konuşmada kanun teklifini açıklamadığı için hamaset yapmaktan öteye geçememiştir, kanun teklifini ve merak edilen konu başlıklarını ne yazık ki Genel Kurulumuza anlatamamıştır.

Kurulan Fonla, devletimizin petrol ve maden gelirlerinin yüzde 20'si ve diğer fon gelirlerinden aktarılan bütçeyle, yaklaşık 3 ila 6 milyar TL kaynak oluşturulacaktır; Cumhurbaşkanına bu oranı sıfıra indirme veya 2 katına çıkarma yetkisi veriliyor. Bu kanun teklifi, Meclisin yetkisinin Cumhurbaşkanına devri mahiyetinde düzenlenmiştir. Fonun bütçe denetimi yoktur, mali disiplinden uzaktır. Cumhurbaşkanına yeni bir örtülü ödenek mi oluşturulmaya çalışılıyor, merak ediyoruz. Bu, izaha muhtaç bir düzenlemedir.

“Maceraya atılıyorsunuz.” dediğimiz zaman hop oturup hop kalkıyorsunuz. Yaptığınız ekonomik soykırım ve işsizlik, gençlerimizi ve ailelerimizi yok ediyor. Devlet kurumları çatısı altında, bakanlıklarımız tarafından gençlerimize böyle bir desteğin verilmemesi için ne gibi bir yasal engel var, soruyorum sizlere. Bir bakanlığın mevzuatlardan dolayı yapamadığını iddia ettiğiniz destekleri 5 bakanlığın temsilcileriyle birlikte kuracağınız Fon Yönetim Kurulu nasıl yapacak, merak konusu. Bu bütçeyi neden bakanlıklarımıza aktarmıyorsunuz? İlgili bakanlıklarımız gençlerimize kredi değil de neden karşılıksız destek vermiyor? Yoksa kurulan bu Fonla yandaş vakıf ve dernekle iş birliği yapacağınız yeni bir kaynak arayışı içerisinde misiniz?

Bu kanun teklifi gerekçede belirtilen hedeflerden uzak bir tekliftir. Fonla yeni bir yapılanma yaratmak hem işlevsel olarak yetersiz hem de kanuni olarak gereksizdir. Devlet kurumlarımızı, bakanlıklarımızı itibarsızlaştıran, etkisizleştiren bir düzenlemedir. Kurmayı teklif ettiğiniz bu Fonla kimlere destek olmayı hedeflediğinizi bilemiyorum. Bakanlıklarımız üzerinden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan her gencimize istediğimiz her türlü desteği verebilecek iken bu düzenlemeyle Suriyeli, Afgan göçmen, sığınmacı olarak üzere gelen diğer gençlere mi destek olmak istiyorsunuz, soruyorum sizlere. Bu kanun teklifinde herhangi bir sınır çizilmemiş, bu durum bizleri kaygılandırmaktadır. Kaynaklarımızı kendi gençlerimize kullanacağımız bir çerçeveye sınırlandırmamız gerekmektedir. Kanun teklifinde kati, kesin bir ifade yok; temenniden ibaret, yasal düzenleme demeye uzak bir mantıkla hazırlanmış bir kanun teklifidir.

AKP'nin bugüne kadar kurduğu fonlar denetlenmiyor, amacı dışında kullanılıyor. Buna bir örnek vermek gerekirse İşsizlik Fonu'na bakmalıyız. İşçilerin işsiz kalmaları durumunda belli dönemlerde işçiye gelir sağlamak için oluşturulan Fon son yıllarda giderek işverene desteğe yönelik bir fona dönüştürülmüş durumda.

Bir başka fon örneği Türkiye Varlık Fonu. Dışarıdan kaynak bulmak için icat edilmiş, sınırsız yetkilerle donatılmış, Sayıştay ve bütçe denetiminin dışında bir imtiyazlı yapı olarak kurulmuştur. Siyasetle iç içe olan, yolsuzluklara kapı açan, şeffaf olmayan, hesap vermeyen yapısıyla Türkiye Varlık Fonu da saray hükümetinin her türlü denetimden uzak tuttuğu kara kutusu hâline gelmiştir.

Bütün bu başarısız deneyimler sonrasında kurmak istediğiniz yeni fonla yine kimlere 3 maaş, 4 maaş, 5 maaş vermeyi hedefliyorsunuz? Şimdi geçmişe dönüp o günleri hatırlayalım: AKP iktidar olmadan önce emekli ikramiyesiyle vatandaşlarımız evlerini alıyor, çocuklarının düğününü yapıyor, aileler çocuklarına destek olabiliyordu; çocukları ele güne muhtaç etmeden, bankalara borçlandırımdan evlendirebiliyorlardı. O yıllarda yeni evlenen genç çiftlerimiz çalışarak ihtiyaçlarını karşılıyor, arabalarını, evlerini alabiliyorlardı ama bugün aile büyüklerimiz, emeklilerimiz geçinemiyor. Emeklilerimiz isyan ediyor; odalardan emekli olanlara vermediğiniz 5 bin lira ikramiyeyi şimdi de ÇKS kaydı var diye çiftçilerimize vermiyorsunuz.

Aile birliğinden bahsediyorsunuz, destek vermeyi vadediyorsunuz ama ekonomik olarak en zor durumda olan emekli ailelerimize bu desteği niye vermiyorsunuz? Kurduğunuz yeni ekonomik sistem zengin ve yandaşın daha çok zenginleştiği bir düzen yarattı. Kurduğunuz düzende gençler pudra şekeri çeker oldular. Sayenizde gençlerimizin gelecekle uyuşturucu baronlarının elinde mahvoluyor, ailelerinin önünde eriyor ve tükeniyorlar. Aile bütünlüğü diye bir şey bırakmadınız. Sayenizde yolsuzluk, hırsızlık, mafyacılık sokaklarımızı sarmış; her köşe başında uyuşturucu satılır hâl almıştır. Gençlerimiz ailelerinden kopararak çetelerin eline teslim edilmiştir. Sizin engel olamadığınız uyuşturucu satıcıları yüzünden gençlerimiz ve aileleri uyuşturucu bağımlılığıyla mücadele ediyor. Aile kurmak isteyen işçi, emekçi, memur, esnaf, çiftçi olan gençlerimize bunların hayalini bile kuramadığı bir dönem yaşıyorsunuz. Vermeyi planladığınız 150 bin lira krediyle hangi derdi çözeceksiniz anlamak mümkün değil. Gençlerimiz iş bulamadıkları için ailelerinin yanında yaşamak zorunda kalıyorlar.

Kamuya atama bekleyen mimarlar, inşaat mühendisleri, Millî Eğitim Bakanlığından atama bekleyen 480 bin öğretmenin sadece 45 binini atayabildiniz, 435 bin gencimiz atama bekliyor. 2024 yılında mezun olacak 80 bin öğretmenimizle bu sayı daha da artacak. Tarım Bakanlığından atama bekleyen veteriner hekim, ziraat mühendisi, gıda mühendisi, su ürünleri mühendisi, veteriner sağlık teknikeri, ziraat teknikeri; Sağlık Bakanlığından atama bekleyen eczane teknikerleri, tıbbi laboratuvar teknikerleri, paramedikler, diyaliz teknikerleri, ağız diş sağlığı teknikerleri, diş protez teknikerleri, odyometri teknikerleri, anestezi teknikerleri ve teknisyenleri gençlerimiz sizden atama bekliyor, aldıkları eğitime uygun olarak çalışmak istiyor, bu desteği görmek istiyor.

Gençlerimizi koruyamıyorsunuz. Geçim sıkıntısı, gelecek kaygısı sebebiyle umudunu kaybeden üniversite öğrencisi gençlerimiz intihar ediyor. Son bir ay içerisinde 4 üniversite öğrencisi gencimiz intihar etti. KYK yurtlarında kalan gençlerimiz sizin iş bilmez kadrolarınız yüzünden ne yazık ki yaşamlarını yitiriyorlar. Bütün bu olumsuzluklar içerisinde okumaya çalışan gençlerimiz eğitim hayatına devam edebilmek için, barınma, beslenme, ulaşım, kırtasiye gibi temel ihtiyaçlarını karşılayabilmek için çalışmak zorunda kalıyorlar; çalışarak okuyorlar gençlerimiz. AKP siyasetçileri gençlerimizin hayallerini çaldı, umutlarını çaldı; şimdi,

kuracakları bir fonla her şeyi düzeltebileceklerini iddia ediyorlar. Sayenizde gençlerimiz başka ülkelerde gelecek hayali kurar hâle geldiler. Sizlere oy veren ve yoksulluğa mahkûm ettiğiniz gençlerimizi pişman ettiniz, her geçen gün gençlerimizin umutlarını tükettiniz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; "Gençlerimize aile kurmaları için kredi vereceğiz." dediğiniz bu Fonla bir algı yönetimi yaratmaktasınız. Gençlere borç veriyorsunuz, adı "kredi" olunca borç olmadığı anlamına gelmiyor. Vatandaşlarımız zaten borç batağında ve çaresiz. Vatandaşların bankalar ve finans kuruluşlarına olan bireysel kredi ve kredi kartı borcu bakiyesi yaklaşık 2,5 trilyon lira. Ocak ayından bu yana icra dairelerine gelen yeni dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 60 artmış ve 11 milyonu bulmuş durumda. Türkiye'de her 100 gençten 25'i işsiz, geniş tabanlı genç işsizliği yüzde 40'ı aşmış durumda.

Burada yeni ailelerin kurulması için gençlerimize destek vereceğimiz bir teklifi konuşurken aslında kurulan ailelerin yıkıldığını, yuvaların dağıldığını görmezden gelemeyiz. AKP iktidarı; aile birliğini bozan, aileleri dağıtan, birbirinden koparan bir iktidardır. 2001'den 2021'e kadar yirmi yıllık sürede evlenme hızı yüzde 20 düşmüş, boşanma hızı yüzde 47 artmıştır. 2001'de 92 bin boşanma varken 2021'de 174 bine çıkmıştır. Bu da yirmi yılda boşanma sayısının yüzde 90 arttığını gözler önüne seriyor yani evliliklerin sayısı düşüyor, boşanmaların sayısı giderek artıyor. Boşananların en önemli nedenlerinden biri evin ekonomik olarak geçimini sağlayamaması olarak yer alıyor. Bu gerçeği görmeden yapacağınız her şey boşa çıkacaktır. AKP, insanları işsiz bıraktıkça geçim sorunları nedeniyle gençlerimiz evlenemiyor, evlenenler ise bu geçim derdinde boşanmak zorunda kalıyor. İktidar, gençlerimizin hayalleriyle birlikte yuvalarını da yok ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN SARI (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

SERKAN SARI (Devamla) – Gençlerin hayat kalitesini değerlendiren bir çalışmaya bakar isek Türkiye, 40 OECD ülkesi arasında 37'nci sıraya gelmiş durumda. Bizden daha kötü ülkeler nereler biliyor musunuz? Meksika, Kolombiya, Güney Afrika; ne acı bir tablo değil mi? Gençlerimizle gurur duyacağımız hâlde geldiğimiz nokta budur. Gençlerin yüzde 76'sı daha iyi bir gelecek için yurt dışında yaşamak istiyor. Her 2 gençten 1'i mutlu olmadığını ifade ediyor, gençlerin yüzde 77'si torpilin yetenekten daha etkili olduğuna inanıyor. Yarattığınız parti devleti gençlerimizin umutlarını yok etti, siz çıkıp bu kürsüden hamaset yaparken gençlerimiz yurt dışına gitmek için mücadele ediyor. Adım adım Türkiye Yüzyılı'na gittiğini iddia edenler Türkiye'nin çöküşünün mimarı olmuşlardır. Yeni ekonomik programınızın temelini oluşturan "Türk lirasının değerini düşürelim, ucuz işçilik cenneti olalım, ihracatımız artsın." mantığının ülkemizi nereye sürüklediğini söylemeye gerek yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN SARI (Devamla) – Sayın Başkanım, son bir paragraf...

BAŞKAN – Teşekkür ederim, bitirelim lütfen.

SERKAN SARI (Devamla) – Tamamlıyorum.

Bu mantıkla asgari ücrete mahkûm ettiğiniz gençlerimiz ne yazık ki geçinemiyor; mesaiye kalmadan, karı koca çalışmadan yaşamlarını idame ettiremiyorlar; bunları görmüyor musunuz? Türkiye'de gençlerin önemli bir çoğunluğu mutlu, huzurlu, başarılı yaşam kurabilmek için ülkeyi terk etmek istiyor. Türkiye'nin beka sorunu, AKP iktidarının genç ve dinamik nüfusumuzu umudunu yitirecek duruma getirmiş olmasıdır. Bu temel sorunu çözmezsek yani gençlere ülkenin geleceğine dair ümit vermezsek sadece bu kuşağı kaybetmeyiz, bu yüzyılı da kaybederiz.

Meclisimize saygılarımı sunuyorum.

Teşekkürler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Sarı.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Ayşe Keşir.

Buyurun Sayın Keşir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin, imzacısı olduğum kanun teklifinin birinci bölümü üzerinde grubum adına söz almış bulunuyorum.

Öncelikle, tabii, bu kanun teklifinin gerekçesinde de ifade edildiği gibi Anayasa'nın 41'inci maddesi son derece açık bir şekilde devlete ailenin huzur ve refahını koruma görevini yüklemektedir.

Diğer yandan, biraz kavramlar üzerinden giderek daha netleşmesini arzu ediyorum, niye "aile" diyoruz? Bireyi topluma hazırlayan yegâne kurum olduğu için "aile" diyoruz. Birey; ilişki yönetimi, takım çalışması, çözüm odaklı olma gibi pek çok şeyi aile içinde öğrenir. Bununla birlikte, tabii, burada kastettiğimiz sağlıklı ve güçlü ailelerin artırılması... "Aile" tanımıyla ilgili ciddi bir kavram kargaşası olduğunun farkındayım ama kavramları doğru okumaz ve doğru bilmezsek sap ile samanı birbirine karıştırırız. Sağlıklı aile, kendi içinde hak ve görev dengesi kurulmuş ailedir; güçlü aile ise karşılaştığı sorunlara çözüm üretebilen, çözüm üretme kapasitesi yüksek ailerdir. Buradan kastedilenin bunun olduğunu açıkça ifade etmem lazım.

Özellikle, AK PARTİ yirmi bir yıldır uyguladığı politikalarda -kadın ve aile politikaları üzerinden ağırlıklı konuşacağım çünkü gençlik politikalarımıza geneli üzerinde Eyüp Vekilimiz değindi- özellikle kadın ve aile politikaları açısından AK PARTİ "hem... hem de..." diyen bir partidir. Kadın politikaları ve aile politikaları birbirinin alternatifi değildir, hasmı değildir, rakibi hiç değildir yani daha açık ifade edeyim: Kadın politikalarına değindiğinizde aileyi zayıflatmazsınız, aile politikalarınızı güçlendirdiğinizde kadını zayıflatmazsınız. Dikotomik mantığın sığılığında siyaset yapanlar AK PARTİ'nin bu "hem... hem de..." yaklaşımını asla anlayamazlar.

Niye "aile" diyoruz? Merhum Erol Güngör "Kültür Değişmesi ve Milliyetçilik" kitabında bunu ifade eder, ben bunu özellikle burada zikretmek istiyorum: İnsan için, birey için "insanlık" kavramı çok soyut ve geniş bir kavram ve yalnızca bu kavramın bir parçası olmak bireye ve insana yetmiyor ve özellikle kendini köklendirmek ve bir tarihe bağlamak için insanlar, bir ailenin ve bir milletin ferdi olmayla şahsiyet kazanacaklarına ve psikolojik tatmin bulacaklarına inanmaktadırlar; onun için aile önemli, bunları özellikle ifade etmek istedim.

Şimdi, yirmi bir yıldır yaptığımız politikalarla hem ailenin güçlendirilmesi, iş ve aile yaşamının uyumlaştırılması hem de kadının güçlendirilmesiyle ilgili pek çok uygulama gerçekleştirdik, burada birkaçını zikretmek istiyorum: Özellikle ifade etmek isterim ki "kadın erkek eşittir" ilkesini Anayasa'ya 2004 yılında biz getirdik. Medeni Kanun'da "Aile birliği yönetiminde eşler eşit söz hakkına sahiptir." ilkesini 2005 yılında yine biz getirdik. Bununla beraber, kadına yönelik şiddet, aileyi tehdit eden önemli sorunlardan biridir. Özellikle 2005 yılında çıkardığımız kapsamlı Türk Ceza Kanunu'yla...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) – Ya, zinayı da siz serbest bıraktınız. Birçok iş yaptınız, evet. Evet, zinayı da serbest bıraktınız. Bunları da yaptınız.

AYŞE KEŞİR (Devamla) - Bakınız, 2005 yılına kadar bu ülkede "kadına yönelik şiddet" suç olarak tanımlı dahi değildi ve biz suç olarak tanımladık ve Ceza Kanunu'nda bunun yerini almasını sağladık. Yine aileyi tehdit eden bir başka unsur cinsel saldırı fiili, yine bu suç olarak Türk Ceza Kanunu'nda tanımlı değildir; 2005'teki Türk Ceza Kanunu'nda cinsel saldırı fiilini de suç olarak

tanımladık.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Tanımlayıp failleri ödüllendirdiniz.

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Bununla beraber...

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Siz rıza yaşını indirdiniz, rıza yaşını.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Ya, bir dinleyin ya!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Çok dinledik!

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Bununla birlikte, pek çok yaptığımız düzenleme var. Özellikle iş ve aile yaşamını uyumlaştırmayla ilgili...

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Çocukları tecavüzcülerle evlendirmek için önerge getirdiniz siz buraya, önerge!

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Annelere altı ay ücretsiz izni biz getirdik. 2011 yılında bakıma muhtaç yakınları olanlara ücretsiz izni biz getirdik. On altı haftalık analık iznini, bununla beraber “babalık izni” tanımını kanunla biz getirdik.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Kreşleri de siz kapattınız.

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Annelere günlük bir buçuk saat süt izni hakkını yine 2016 yılında biz getirdik. Engelli çocuğu olan anneye beş yıl erken emeklilik imkânını yine biz getirdik 2008 yılında.

Bir başka konudan bahsetmek istiyorum...

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – “Kamuya zarar” diye kreşleri siz kapattınız, aynı kreşlerin açılması için mücadele verenleri sürgüne de siz gönderdiniz Ayşe Hanım.

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Dinlemeyi bilmeyenler cahil kalmaya mahkûmdurlar. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Bir başka konuya değinmek istiyorum. “Kadın hakları” dediğinizde en önemli konu eğitimde fırsat eşitliğidir. Bakınız, bu ülkede kız çocukları eğitimden uzak kaldı. 2001 yılından bir rakam vereceğim size: Kız çocuklarının üniversiteleşme oranı yüzde 13,5’te ne yazık ki. Bugün mangalda kül bırakmayanlar o gün iktidardaydı. Kız çocukları ayrıştırılarak, ayrımcılığa maruz kalarak üniversite eğitiminden ve eğitimden uzak kaldı. Sadece büyük şehirlerde kümeleşmiş üniversitelerden dolayı kız çocukları eğitimden uzak kaldı. Bugün, 81 ilde açtığımız üniversitelerle, tüm yasakları tarihin tozlu sayfalarına gömmemizle birlikte bugün üniversitelerde kız ve erkek çocuğu oranı hemen hemen eşitlenmiştir. Bu da AK PARTİ’nin başarısıdır, her ne kadar görmek istemeseniz de. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Eğitimi niye söylüyorum? Eğitim olmadan iş gücü piyasasına katılımdan bahsedemeyiz; eğitim olmadan kadın yoksulluğuyla mücadeleden bahsedemeyiz; eğitim olmadan karar alma mekanizmalarına katılımdan bahsedemeyiz.

Bakın, bugün kamuda istihdam edilenlerin yüzde 41’i kadındır; bugün KOSGEB’den destek alanların yüzde 44’ü kadındır. Bunların hepsi AK PARTİ’nin başarısıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bugün İŞKUR’un farklı programları var, tek tek saymıyorum zamanım yetmeyeceği için.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Çalışırken varlar, emeklerinin hakkını alırken yoklar zaten! Emek veriyorlar, tabii ki çalışıyorlar, haklarını vermiyorsunuz, haklarını; tartışma konumuz bu zaten burada.

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Dinlemeyi bilmeyenler cahil kalmaya mahkûmdur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bugün İŞKUR programları var birden fazla, tek tek anlatmıyorum, bunlardan faydalananların yüzde 53’ü yine kadındır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunları özellikle ifade etmek istiyorum.

Bir başka şeyi daha söyleyeceğim: 1935’te Türk kadını çok büyük bir kazanım elde etti; seçme, seçilme hakkını elde etti.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – E, niye kadınları evlendirmeye çalışıyorsunuz şimdi bu yasayla? Onu anlatın!

BAŞKAN – Sayın hatibe müdahale etmeyelim lütfen.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Aileden ne anlıyorsan!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Anlaşılmıyor!

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – O zaman dinlemeyi öğren!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Sizi dinlemiyoruz zaten, yeter!

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Sayın Başkan, bu sürenin ek süreme eklenmesini istirham edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

AYŞE KEŞİR (Devamla) – 1935 yılında Türk kadını çok önemli bir kazanım elde etti; seçme, seçilme hakkı.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Bu kanun kadınları aileye hapsedmek amaçlı, tek niyeti bu! Gençleri, kadınları aileye hapsedip yöneteceksiniz!

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Bakın, 1935’teki ilk seçimi hatırlayın, Parlamentodaki kadın oranı ne yazık ki yüzde 4,1’di 1935’te. Kurucu iradenin muradıydı kadının seçme, seçilme hakkı.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Kadınların seçme hakkı yok çünkü kayyum atıyorsunuz seçtiklerine!

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Fakat bu 4,1 2002 seçimlerine kadar 1 puan dahi artmadı, 1 puan; 1 puan dahi artmadı, hatta darbe dönemlerinde yüzde 1’in altına düştü.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Kaç kadın eş başkana kayyum atadınız! Hangi seçim hakkı?

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Ve 2002’den bu yana kademeli olarak artmıştır ve bugün Parlamentodaki kadın oranı yüzde 20’ye ulaşmıştır; partimle ve Sayın Cumhurbaşkanımızın iradesiyle iftihar ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bizim sayemizde, bizim!

ADALET KAYA (Diyarbakır) – Bizim sayemizde.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – En yüksek oran bizde!

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Bir başka şey daha söyleyeyim...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Biz en yüksek oranla Meclise girdik diye siz kadınları ve gençleri aday gösterdiniz, başka şansınız kalmadı!

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Ancak bunu yapar, provoke edersiniz!

NAZİM ELMAS (Giresun) – Bir kadın konuşuyor, niye müdahale ediyorsun?

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Az önce bir hatip “kadın kırımı” diye bir ifade kullandı, bunu reddettiğimi ifade etmek istiyorum. Kadın kırımını görmek isteyenler Birleşmiş Milletlerin, Af Örgütünün raporlarına bir baksınlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Orada PKK’nın, YPG’nin 15 yaş altı kız ve erkek çocuklarını nasıl zorla silahlandığını, o kız çocuklarını intihar süsü verilmiş ölüme nasıl mahkûm ettiklerini ve bugün “kadın kırımı” diyenlerin çıkıp onları bir gün dahi kınayamadıklarını, o Kürt çocukların, Ezidi çocukların yanında olduklarını ifade edemediklerini buradan tutanaklara geçirmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Sayın Cumhurbaşkanımız sıklıkla ifade ediyor, “Kadını dışlayan bir toplum, gücünün ve potansiyelinin yarısından vazgeçmiş demektir.” diyor. Biz büyük Türkiye hayali olan bir partiyiz, bizim büyük Türkiye’yle ilgili güçlü hayallerimiz var; yirmi bir

yıldır bunun için uğraşıyoruz ve biz biliyoruz ki bu büyük, güçlü Türkiye'yi kadın-erkek omuz omuza inşa edeceğiz, dost ve düşmana buradan göstereceğiz diyorum.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Ee, kanunla ilgili bir şey anlatmadınız.

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Keşir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Neden bu kanun teklifi?

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Ayşe Hanım, buradaki “sermaye” dediğiniz şeyi açıklar mısınız? Aileyi bile sermaye görüyorsunuz yahu! Kanunun girişinde “Aile” dediğin sermaye.” yazmışsınız, niye kalkıp açıklamıyorsunuz, ne demek sermaye yani.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Ne diyorsun ya! Ne saçmalıyorsun!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, milletvekillerinden, kadın vekillerimizden biri “Kadınları evlendirerek hapsedme niyetindesiniz.” dedi. Ben evli bir kadını, hapsolmuş gibi bir hâlim yok farkındaysanız. Bu ülkede evli olup işini yapan, çalışan, aktif olarak toplum hayatında, sosyal hayatta ve iş hayatında bulunan binlerce, milyonlarca kadın var. Bu kadınların haklarını korumak da benim görevim diye düşündüğüm için bu cümleyi özellikle vurgulamak istedim. Hiçbirimiz hapsolmuş falan değiliz, hepimiz evliyiz ama işimizi gücümüzü de gayet iyi yapıyoruz.

Teşekkür ederim Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

53.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'in 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Teşekkürler Sayın Başkan.

“Kadın kırımını” kavramını bizim vekilimiz kullandı. Evet, Türkiye’de maalesef -bugün de ifade ettim, dün de- her gün en az 3 kadın katlediliyor. Kim tarafından? Eşleri tarafından, sevgilileri tarafından, babaları tarafından, en yakınları tarafından yani duygusal bağı olan insanlar tarafından katlediliyor. Şu anda bize yani o sıralardan “Aileden ne anlarsınız!” diye bir laf geldi, büyötmek istemiyorum ama bunu da yapmayın ya, bunu da yapmayın! Yani biz tabii ki aileden anlarız -ben de neyse, kendi özelimi söylemeyeyim- aileye karşı değiliz. Tabii ki insanların en doğal hakkıdır; sever, evlenir, çocuk sahibi de olur ama bu, özgür iradeye bağlıdır.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Sadece evlilikle alakalı değil demek istediğimiz. Sadece evlilikle alakalı değil bizim...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Arkadaşına dön, arkadaşına.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Ya, saçma sapan konuşma. Seni dinlemiyorum! Sen bir muhatap olma!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bak, Grup Başkan Vekili konuşuyor, Grup Başkan Vekili konuşurken konuşma. Konuşmamayı bir öğren, Grup Başkan Vekili konuşuyor. Yanındakinin seni ikaz etmesi lazım.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Sen bir muhatap olma!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - O elini kırarım senin ha! O el ne!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Yani neticede insanları genç yaşta evliliğe teşvik etmek doğru değil; bak, genç yaşta evliliğe teşvik etmek doğru değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, hayır, bitmedi ki bırakmadı ki söyleyeyim.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, şunu söyleyeyim, Sayın Keşir her konuşmasında...

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Efendim, kolumu kırmaktan bahsediyor Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili. Kolumu nasıl kıracağını söylesin şimdi.

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Grup Başkan Vekili “kol” demedi.

ALİ KARAOBA (Uşak) – Sizin hareket neydi öyle?

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Kolumu nasıl kıracaksın?

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – “Kolumu” demedi. Yalan konuşma “kolumu” demedi!

BAŞKAN – Sayın vekiller, lütfen...

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – İki gündür ne kolumuzun kırılmadığı kaldı ne burada konuşma hakkımızın sınırlanmadığı kaldı. Kolumu falan kıramazsınız!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ya, sen dünden beri ne yapmaya çalışıyorsun?

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Allah Allah ya!

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Şiddetin en büyüğü Sayın Başkan.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Hatip konuşuyor, önce biraz saygı lütfen, ondan sonra söz vereceğim herkese.

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – “Eline koluna dikkat et.” dedi.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, biz tabii ki aileye karşı değiliz. Biz, kadın ve erkeklerin eşitçe özgürce bir arada... Tabii ki evlenebilirler, bekâr yaşayabilirler; biz bunların peşinde değiliz. Bizim için önemli olan, bu iktidar, kadına yönelik şiddeti önlemek yerine İstanbul Sözleşmesi'nden çıkan bir iktidardır ve Sayın Keşir her konuşmasında şunu söylüyor: Kınayamıyorsunuz, şunu bunu söylüyoruz. (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Yani ayıptır ya! Kobani bir kadın devrimidir biliyor musunuz? IŞİD vahşetine karşı binlerce kadın kendini ölüme yatırmıştır özgürlüğünü savunmak için. Bir de o kadınlara bakın lütfen.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Diyarbakır Anneleriyle de ilgili bir şey deyin. Diyarbakır Annelerine de baksanız, biraz da Diyarbakır Annelerinden bahsetseniz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Diyarbakır Annelerine yatırdığınız maaşlar çok mu geliyor?

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Aybüke Öğretmen kadın değil miydi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – O da kadın, tabii ki.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Kim katletti onu?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Niye acıları hiyerarşik sıralıyorsunuz?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Vekil, bir şey söylüyordunuz.

54.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan'ın, gençlerin siyasete atılmasına ve Aile ve Gençlik Fonu'nu AK PARTİ'nin en genç milletvekilleri olarak desteklediklerine ilişkin açıklaması

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) - Sayın Başkanım, gerçekten başka bir şeyden bahsedecektim de neyse yine aynıındayım... Siz de çok genç yaşta siyaset mücadelesine başladınız, buradaki diğer milletvekillerimiz de çok genç yaşta siyaset mücadelesine başladı. Türkiye demokrasi tarihi birçok gençlik hareketi de gördü. Keşke 30 yaş sınırı olmasaydı da buradaki tüm partilerdeki büyüklerimiz çok genç yaşta bu Parlamentoda çok katma değerli hizmetlerde buluşsaydı; bugün zaten yapıyorlar. Bugün biz milletvekili adayı gösterildiğimizde ben Cumhuriyet Halk Partisi Gençlik Kolları Genel Başkanını da aradım, İYİ Parti Gençlik Kolları Genel Başkanını da aradım; başarı ve temennilerimi ortaya koydum. Onların da bu Parlamentoda görev yapmasını en fazla arzu edenlerden bir tanesiydim fakat gençlerin problemini gençler anlar, kadınların problemini de kadınlar anlar. Bugün, bu kanun teklifinde Türk demokrasi tarihinin en yaşlı partisnin en yaşlı hatipleri eleştirirken, bugün hamdolsun AK PARTİ'nin en genç milletvekilleri bu Aile ve Gençlik Fonu'nu savunuyor, aramızdaki fark da bu.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ama Grup Başkan Vekilleri konuşurken niye müdahale ediyorsun? Sayın Vekilim, ben konuşurken niye bana müdahale...

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Müdahale etmek istemedim, ben size müdahale etmek istemedim.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S.Sayı:76) (Devam)

BAŞKAN – Gruplar adına konuşmalar bitmiştir.

Şimdi, şahısları adına ilk konuşma İstanbul Milletvekili Sayın Elif Esen'e aittir.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ya, kaçınıcı kere Grup Başkan Vekili konuşurken müdahale ediyor ve bir şey demiyorsunuz ya. Biz bak size yaptırtmıyoruz bunu, bu kadar basit.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bak, Gökhan Bey, anlamadınız, meseleyi anlamadınız.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Grup Başkan Vekili konuşurken biri müdahale etmez, biz yaptırtmıyoruz, siz de yaptırtmayın.

(AK PARTİ ve HEDEP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Kürsüde hatip var, lütfen dinleyelim.

Arkadaşlar, kıymetli arkadaşlar, Grup Başkan Vekilleri birbirleriyle görüşüyorlar. Fazladan müdahil olmanın gereği yok, kürsüde de bir sayın hatip var, lütfen.

Buyurun Sayın Hatip...

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Ama Sayın Başkanım, biraz önce bir milletvekili, kıymetli bir...

BAŞKAN – Sayın Vekilim...

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Şöyle, kol kırmaktan bahsetti. Bütün büyüklerimize...

BAŞKAN – İzin ver Sayın Vekilim...

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Sayın Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili bugün bir genç milletvekiline “Kolunu kırarım.” diyor. Kabul eden varsa...

BAŞKAN – Sayın Vekilim, beni dinleyecek misiniz?

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Lütfen, buyurun.

BAŞKAN – Ben size söz hakkı verdim bunu duyduğum için. Siz bu söz hakkını başka bir şey için kullandınız. Şimdi kürsüde sayın hatip var ve siz tekrar bunu güncelliyorsunuz. Normalde bu söz hakkını size bunu dile getirmeniz için verdim Sayın Vekilim. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun, sayın hatibi dinleyelim. Yine bir söyleyeceğiniz olursa seve seve sizi de dinleriz, görevimiz bu.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

ELİF ESEN (İstanbul) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin gerekçesine baktığımızda ilgili madde şöyle diyor: “Aile birliğinin oluşması ve sağlam temeller üzerinde kurulması ile aile yapısının desteklenmesi, gençlere geleceklerini güçlü temeller üzerinde inşa etmelerinde yardımcı olunması, gençlerin girişimlerine destek verilip sosyal risklere karşı korunmaları amacıyla Fon kurulması... Buradan anlıyoruz ki amaç, ülkemizde yaşanan korkunç ekonomik şartlar altında halkın, en çok da yoksulluk ile umutsuzluk yaşayan, ezilen gençlerin aile kurabilmesi ve iş girişimlerinde bulunabilmelerine olanak sağlanması. Güzel, çok güzel, bu amaçlar bizim de günümüz Türkiye'sinin zor şartlarında mücadele eden gençlerimiz, vatandaşlarımız için çok önemseydiğimiz ve etkin çözümler ürettiğimiz konular fakat -evet, buraya büyük bir “fakat” koymak istiyorum- bir fon kurmadan bu amaçları gerçekleştirmek için bakanlıklar varken, devasa bütçeleri varken, tüm bu amaçları gerçekleştirmek doğal görevleriyken neden böyle bir fona ihtiyaç var?

Önce şuradan başlayalım: Elbette toplumun temel yapı taşı ailenin gözetilmesi, gençlerin çok daha umutlu ve hakkaniyetli şartlarda desteklenmesi, onurlu bir yaşam sürdürmeleri bu Mecliste varoluş sebebimiz olmalı. Sanıyorum bu çatı altındaki herkes benimle aynı görüş paylaşıyordur. Fonun yönetim kurulunda adı geçen 5 bakanlık var ve tümünün de yetki ve görev kapsamı içinde bütçe ayırabilecekleri, ayırdıkları kalemler bunlar. Fonun tüm amaç ve hedefleri kolayca gerçekleştirilebilir ve denetime tabi, “belirlilik” ilkelerine uygun yürütülebilir ve Fona ihtiyaç duyulmaz ancak yine tüm bu imkânların vatandaşımıza, gençlerimize ulaşmasında farklı engeller de çıkıyor karşımıza, bakanlıkların üstlendiği kısımda da sorunlar var ne yazık ki. Örneğin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının verilerinde yaptığımız analizler sonucu bütçe kalemlerinin kullanımı hakkında da aklımızda kocaman soru işaretleri oluştu. Özellikle seçim öncesi dönemde olmak üzere pek çok açık, nereye gittiği belli olmayan, üstelik oldukça büyük miktarlar tespit ettik ve bir daha sorduk: Bu Fona neden ihtiyaç duyuldu? Neden bu kanun teklifi önümüze geldi?

Yine, aslında bu Fona benzer bir fon yapısı yıllardır bulunmakta, üstelik kapanan çok fazla fondan geriye nadir kalan fonlardan. Gelirleri Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'ndan aktarılan miktardan, işletme, iştiraklerden elde edilecek gelirlerden ve diğer gelirlerden oluşan sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarının faaliyet ve çalışmalarını gerçekleştirmek üzere de ülkenin genelinde binden fazla merkezle, il ve ilçelerde yapılanmaları mevcut. İşte, bu noktada tekrar soruyoruz: Neden yeni bir fon?

Bu konuyu AK PARTİ'nin seçim vaatleri arasında defalarca duyduk, merakla da takip ettik ancak hatırlarsınız "Aile ve gençlik bankası kuracağız." dendi. Genç arkadaşımızın farkındalığını ve gayretini kıymetli buluyoruz elbette. Biz Komisyonda önümüze geldiğinde "Fon mu, banka mı?" dedik. Biz bu konuları tartışırken bile Sayın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanının "Banka projemizi hayata geçiriyoruz." haberi yazılı ve görsel medyada dolaşmaya devam ediyordu, birbirlerinden haberleri yok. Peki, şimdi sizlere soruyorum: 5 bakanlığın eş güdümüyle yönetilecek bir fon nasıl doğru yönetilecek? Kaynaklar hakkaniyetle nasıl dağılacak? Nasıl çarçur olmadan, başka yerlere kaydırılmadan hayatlara değer katacak. Fon yönetimine verilmiş herhangi bir çerçeve, sınırlama, koşul yok, denetim yok; bu, Fon yönetimi ne isterse yapar, nereye isterse harcar anlamına mı geliyor? Yani gençlere, ailelere harcanacak fonlar ihtiyaç hâlinde ihalelerin verildiği birkaç inşaat şirketine de kaydırılabilir mi? Tam da bu sebeple çok önemli bir konuda şeffaflık, hesap verebilirlik ve denetim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın lütfen.

ELİF ESEN (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Fona aktarım ve Fonun harcanmasına dair denetim nasıl sağlanacak hem de bu arada bu kadar aracı kurum varken, Sayıştay raporlarının durumu ortadayken, ülkemizin fon geçmişi bu kadar sabıkalıyken? Bu Fondan kaç genç faydalanabilecek? Gençlere sağlanacak kredilendirme işlemi de yine devlet bankaları, hatta tüm bankacılık sistemi aracılığıyla yapılabilirdi. İfade ettiğim gibi, zaten bütçeyi, imkânları kullanarak, program ve projeleri tüm bankacılık sistemini kullanarak finanse etmek mümkünken kulağı tersten gösterecek şekilde bütçedeki kaynakları bir fona aktarıp onun üzerinden yapmak doğru mu? Özetle, bu kanun teklifini bir arka kapı, seçim kampanyasında kullanılacak popülist, eksik ve açıkları olan bir girişim olarak görüyoruz. Öte yandan, ülke şartları altında ezilen gençleri bu samimi duygularla önemsiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ELİF ESEN (Devamla) – Bitiriyorum, son...

BAŞKAN – Buyurun.

ELİF ESEN (Devamla) – Her zaman konuşma hakkımız olmuyor zaten.

BAŞKAN – Buyurun lütfen, rica ediyorum.

ELİF ESEN (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Bu nedenle, bu Fon yerine bakanlıkların stratejik planlarıyla uyumlu, nasıl uygulanabileceği kriterlerle belli olan, şeffaf ve hesap verebilir bir sistemle denetlenebilen, adaletli planlanmış proje ve teşvik imkânları sunmasını savunuyoruz.

Bu ülke hepimizin, gençlerin; bu çatı altındaki vekillerin adil, hakkaniyetli ve vicdanlı yaklaşımına ihtiyaç var. Mesele, kasıtlı muhalefet oluşturmak değil, aksine en doğru ve etkili yollarla memleketimizdeki gençlerin önünü açmak, umutlu ve mutlu yaşamalarını sağlamak.

Teşekkür ediyorum değerli hazırım. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Esen.

Şahıslar adına son konuşma Gaziantep Milletvekili Sayın Mesut Bozatlî'ya aittir.

Buyurun Sayın Bozatlî. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MESUT BOZATLI (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisi ve televizyonları karşısında bizleri takip eden aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, biz gençlere güvenip milletvekili adaylığı listelerinde yer vererek Gazi Meclisimizde gençlerimizin ve aziz milletimizin sesi olmamızı sağladıkları için -kendilerine çok teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sizlere bugün partimizin ve Cumhurbaşkanımızın gençlik politikalarından ve biz gençlere de göstermiş olduğu önemden bahsetmek istiyorum. Hitabımın asıl hedef kitlesi ve muhatapları da bizzat ülkemiz nüfusunun yaklaşık yüzde 20'sini oluşturan genç kardeşlerimizdir. Yaklaşık yirmi iki yıldır bir genç kuşak iktidarımız dönemine şahit olmuş ve bu dönemde yetişmiştir. AK PARTİ kuruluşundan beri sürekli kendini yenileyerek genç fikirlere kulak vermiş ve bizzat gençlere sorumluluk yüklemiştir. Cumhurbaşkanımızın liderliğinde AK PARTİ'miz gençleri politikanın aktif öznesi hâline getirmiştir. Belediye meclis üyeliklerinden tutun da Gazi Meclisimizin çatısı altında milletimize hizmet etme şerefini biz gençlere sağlayan, gençlerin önündeki barikatları kaldıran bizzat Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın iradesi ve milletimizin teveccühüdür.

İktidarımız, 2006 yılında milletvekili seçilme yaşını önce 25'e, ardından 2017 yılında 18'e düşürerek gençlerin milletvekili olarak seçilmesinin önünü açmıştır ve şu anda da Meclisimize baktığımızda en fazla genç milletvekili AK PARTİ'mizdedir. Ben, 29 yaşında AK PARTİ listelerinden seçilen genç bir milletvekiliyim. Eğer siyasette gençleşme olmasaydı bugün bizler burada değildik, eğer AK PARTİ olmasaydı diğer siyasi partiler bizi istemeyecek ve bugün biz burada bu konuşmaları dahi yapamıyor olacaktık. Bunu da iki günden beridir görüyoruz, bazı muhalefet partileri gençleri susturmaya ve baskılamaya çalışıyor; bugün biraz önce de bunlara şahit olduk. Hatırlatmak isterim ki hepimiz halkımızın oylarıyla bu kürsüdeyiz ve bugün bu konuşmaları yapıyoruz.

Değerli milletvekilleri, Bilge Mimar Turgut Cansever'in dediği gibi "Şehri imar ederken nesli ihya etmeyi ihmal ederseniz, ihmal ettiğiniz nesil imar ettiğiniz şehri tahrip eder." düşüncesinden yola çıkarak bir gençlik hareketi gerçekleştiren partimiz bu esnada da gençleri ihmal etmemiş, bizzat gençlerle yol arkadaşlığı yaparak gençleri de görev dağılımına dâhil etmiştir.

Değerli milletvekilleri, seçim döneminde gençlere umut tacirliği yaparak ortalıkta dolaşanların, iş gençlere güvenip görev vermeye gelince nasıl ortadan kaybolduklarına hepimiz şahidiz. Gençlerin sırtından geçinen bu yaklaşımın gençlerimizin meseleleri gibi bir gündemlerinin de olmadığı aşikârdır. Bizzat icraatlarıyla gençlerin yanında olan AK PARTİ'miz dönemlerinde üniversite harçları kaldırılmış, kredi burs miktarları artırılmış, gençlerin üniversite kredi borçlarının faizleri silinmiş ve internet ile teknolojik aletlere ulaşma anlamında destek verilmiştir.

Hamdolsun, Türkiye'de her ilde üniversiteleri biz yaptık, Şırnak'ta, Hakkâri'de spor alanları ve yatırımlar yaptık ve bugün görüyoruz ki doğudaki gençlerimizi dağa çıkaramıyorlar, doğudaki gençlerimiz spor salonundalar ve üniversitedeler.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Antep'te genç işsizlik oranı yüzde 33'e varmış Mesut Bey; tribünden konuşun, tribünden.

MESUT BOZATLI (Devamla) – Artık bu salonlarda millî sporcular yetişiyor, artık bu üniversitelerde doktorlar, mühendisler yetişiyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu sayede...

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Yüzde 33 genç işsizlik Antep'te. Yaşlıtlarınız 1.500 lira ek zam için...

MESUT BOZATLI (Devamla) – Sözümlü kesmeyin.

Bu sayede İzmir sokaklarındaki gençler nasıl kendini güvende hissediyorsa Şırnak'ta, Hakkâri'de ve Diyarbakır'da da bölgemizin gençleri aynı duyguyu paylaşıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Antepli gençler hakkında konuşamazsınız siz, konuşamazsınız!

MESUT BOZATLI (Devamla) – Değerli milletvekillerimiz, ülkemiz geliştikçe, millî servetimiz katlandıkça ortaya çıkan kaynağı gençlere ve aile kurumuna aktarmaktan geri durmayan AK PARTİ'miz, şimdi de Cumhurbaşkanımızın seçim zamanı müjdelediği ve şu anda görüşmekte olduğumuz Aile ve Gençlik Fonunu gençlerimizin hizmetine sunacak. Kaynağını enerji yatırımlarımızdan ve özellikle Gabar'da keşfedilen petrolden alan Fonumuz, AK PARTİ'mizin terörün kökünü kazıyarak bölgeden kaostan izlerini silmesi sonucu huzur ve yatırım ortamının ürünüdür.

Gençlerin sosyal ve ekonomik risklerden korumayı hedefleyen Aile ve Gençlik Fonu gençlerimizin hayatları boyunca kalkıştıkları girişimlerde de yanlarında olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MESUT BOZATLI (Devamla) – Böylece, gençlerin geleceği ve aile düzenini daha rahat inşa etmesi için hayata geçecek uygulamanın gençliğimize hayırlı olmasını diliyorum. Unutulmamalıdır ki güçlü genç güçlü aileyi, güçlü aile de güçlü Türkiye'yi oluşturur.

Elhamdülillah, Cumhurbaşkanımızın öncülüğünde, geçmişte kendi sapkın ve ideolojik kavgalarını gençlere mal etmek isteyen, onları çatışma ve sokağa mahkûm eden zihniyet geride kalmış; geleceğini kendi inşa eden, üreten, okuyan, düşünen, uygulayan ve neticelendiren bir TEKNOFEST gençliği ortaya çıkmıştır. Bu anlamda, cumhuriyetimizin 2'nci yüzyılını Türkiye Yüzyılı'na dönüştürecek olan genç kardeşlerimizin hayallerini gerçekleştirmesi için desteklerini esirgemeyen Cumhurbaşkanımıza şükranlarımı arz ediyorum. Ben de bir genç olarak diyorum ki ve özellikle muhalefete diyorum ki: Gençlerin yanındaysanız ve samimiyseniz gelin bu teklife "Evet." diyelim.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bozatl.

Şimdi, bölüm üzerinde soru-cevap işlemlerini yaptıracağım arkadaşlar, sözlü soru ve cevap işlemlerini.

On beş dakika süreyle yaptıracağız, bunun yaklaşık sekiz dakikasını sorulara ayıracağım.

İlk soru Sayın Orhan Sümer'e ait.

Sayın Sümer... Yok.

Sayın Murat Çan...

MURAT ÇAN (Samsun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Bu iktidardaki öngörüsüzlük, plansızlık ve iş bilmezlik ve düşüncesizlik ne yazık ki şimdi geleceğimizi tehdit ediyor. Beton lobisine rant devşirmek için devletin elinde arsa bırakmayan iktidar, şimdi okul içine okul inşa etmeye çalışıyor, icat çıkarıyor. Okul bahçeleri, öğrencilerimizin sosyal alanları yok ediliyor. Bakın, Atakum ilçemizde Onur Ateş Anadolu Lisesinin bahçesine anaokulu inşaat süreci başladı. Bu inşaat bitince ne lisenin ne de anaokulunun sosyal aktivite alanı, bahçesi olmayacak. İnşaat aylarca sürecektir; o lisenin öğrencileri inşaat gürültüsü içinde sınavlara nasıl hazırlanacak, nasıl konsantre olacak? Hesap eden yok, düşünen yok. Kamunun mülkiyetindeki en değerli arazileri beton lobilerine peşkeş çeken zihniyet şimdi de ne yazık ki geleceğimize kastediyor.

BAŞKAN – Sayın Ali Karaoba...

ALİ KARAOBA (Uşak) – Teşekkürler Başkan.

Kanun teklifinde geçen projeler nelerdir? "Ödenecek miktar günün koşullarına göre ayarlanacak." derken neye göre endeksleyeceksiniz? Devletin geleceğini garanti edemediği, eşit koşullarda iş sağlanamadığı, liyakatin rafa kaldırıldığı, adam bulmanın zorunlu olduğu, hangi okulu bitirdiğinin değil, kimi tanıdığının önemli olduğu, yönetici pozisyonlarına ne tesadüf ki Türkiye'de eğitim kalitesi ve standardı yüksek onca okullar varken yalnızca bir imam-hatip lisesinden mezun olanların atandığı gençlerden mi bahsediyorsunuz? "Gençlere en çok desteği biz veriyoruz." diyenlerin destek verdikleri gençler ciplerle, lüks arabalarla, villalarda kaynakları belirsiz paralarla bu lüks hayatı Instagram ve TikTok'ta görgüsüzce yaşıyorlarken, pudra şekeri çekenler ceza almıyorken, Türkiye'nin gerçek yüzünde, atanamadığı için intihar eden gençler, ihmal ettiğiniz için asansör yüzünden devlet yurtlarında kaybettiğimiz gençler, yemekhanede borçlarını ödeyemediği için intihar eden gençler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Asu Kaya...

ASU KAYA (Osmaniye) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığından Osmaniye özelinde kaç hane sosyal yardım almaktadır? Aile Destek Programı'ndan Osmaniye özelinde kaç kadın yararlanmaktadır? Depremden sonra bu sayıda değişiklik olmuş mudur? Osmaniye özelinde bu desteğin miktarı ne kadardır? Deprem bölgelerinde depremden bu yana ailelere yönelik verilen psikososyal destekler nelerdir? Depremden bu yana gençlere herhangi bir maddi destekte bulunulmuş mudur, bulunulmuşsa bu desteklerin içeriği ve maddi destek miktarı nedir?

BAŞKAN – Sayın Mühip Kanko...

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Vekili olduğum Kocaeli'de 15 Nisanda bir şehir hastanesi açıldı. Fakat son yirmi gündür şehir hastanesinin elektrik aksamında bir problem olduğu ve bu nedenle ameliyat esnasında kullanılan bir cihaz nedeniyle hastaların kaybedildiği haberleri oldukça fazla yer almaktadır. Bu nedenle, hem hekimler hem de halkımız şu anda ciddi bir tereddüt altındadır. Bütün yazılan çizilenlere rağmen hâlâ Sağlık Müdürlüğü herhangi bir açıklama yapmamıştır. Sağlık Müdürlüğü ve Sağlık Bakanlığı bu konuda açıklama yaparak olayların gerçekliğini ortaya çıkarmalı ve vatandaşın hastaneye başvurusunu kolaylaştırmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Gizem Özcan...

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

SMA'lı aileler çocukları için yaşam savaşı veriyor. Yürüme, yemek yeme ve nefes alma gibi çocuklarımızın temel kabiliyetini ortadan kaldıran bu hastalığın tedavisi ne yazık ki çok pahalı ancak sosyal devlet böyle durumlar için var. Kur korumalı mevduat için 700 milyar lira maliyeti göğüsleyen, kamu-özel iş birliği projelerine üç yılda 673 milyar ödemeyi göze alan iktidar, evlatlarımız için 4-5 milyar parayı bulamıyor; hayır, sadece tercih etmiyor. Marmaris'ten Zehra bebeğimizin ailesinin yaptığı gibi aileler sosyal devleti göreve çağırıyor. Dünyada uygulanan üç tedavi de acilen ücretsiz olarak SMA'lı çocuklarımıza sağlanmalıdır, evlilik öncesi SMA taraması zorunlu ve ücretsiz olmalıdır.

BAŞKAN – Sayın İlhami Özcan Aygün... Yok.

Sayın Sibel Suiçmez...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Sayın Başkan, bu iktidar hiçbir şeyi doğru yapamaz mı? Emekli vatandaşlarımız açlık ve yoksullukla mücadele ediyor. Ey iktidarın değerli milletvekilleri, duyuyor musunuz, görüyor musunuz, hissediyor musunuz? Cumhuriyetimizin 100'üncü yılı nedeniyle çalışmayan emeklilere müjdelediğiniz 5 bin liralık ikramiyeden ziraat odalarına, ticaret ve sanayi odalarına, esnaf ve sanatkârlar odalarına kayıtlı binlerce köylü, çiftçi, küçük esnaf, emekli yararlanamıyor. Türkiye'de emeklilerimiz ayakta, isyan ediyorlar; görmüyor musunuz, duymuyor musunuz, vicdan azabı çekmiyor musunuz? Siz emeklilerimizi ölü mü zannediyorsunuz? Bu yaptıklarınıza tepki vermeyeceklerini mi düşünüyorsunuz? Emeklilerimiz arasında ayırım yapmaktan vazgeçin, emeklilerin tümüne hak ettikleri ikramiyeyi verin.

BAŞKAN – Son olarak Sayın Fahrettin Tuğrul...

Buyurun.

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

“Sakın kader deme, kaderin üstünde bir kader vardır.

Ne yapsalar boş, göklerden gelen bir karar vardır.

Gün batsa ne olur, geceyi onaran bir mimar vardır.

Yanmışsam külümden yapılan bir hisar vardır.

Yenilgi yenilgi büyüyen bir zafer vardır.

Sırların sırrına ermek için sende anahtar vardır.

Göğsünde sürgününü geri çağıran bir damar vardır.

Senden ümit kesmem, kalbinde merhamet adlı bir çınar vardır.

Sevgili,

En sevgili,

Ey sevgili.”

Dünya sürgününü tamamlayıp darıbekaya göç eden, diriliş neslinin ustası Sezai Karakoç'u rahmetle anarken “merhamet” adlı çınarı yaşatan insanlar oldukça yenilgi yenilgi de olsa büyüyen bir zafere doğru yol alacağız diyor, “Özgür Filistin, özgür Kudüs, özgür Gazze, kahrolsun İsrail!” diyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Komisyon, son sorudan itibaren cevaplamaya başlayabilirsiniz.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sağlıklı toplumların oluşmasının sağlıklı aile yapısıyla mümkün olduğu evrensel bir kaidedir. Bu yasa, aile kurumunun oluşmasını destekleyerek sağlıklı bir toplumun oluşmasında çok ciddi katkılar sağlayacaktır.

İddia edildiği gibi yasadaki herhangi bir yaş sınırı ve kredi miktarı belirtilmemiştir; yaş sınırı ve kredi miktarı Fon yönetimi tarafından belirlenecektir. Bu yasayla, Cumhurbaşkanına, Fonun çalışma usul ve esaslarına, Fonun kaynakları ve giderleri ile Fondan yapılacak kaynak aktarımlarına yönelik düzenlemeler yapma yetkisi verilmektedir. Yasanın uygulanmasına ilişkin diğer hususlar detaylı bir şekilde yönetmelikle belirlenecektir.

Yine, Fondan kaynak aktarımı Yönetim Kurulu kararıyla kamu kurum ve kuruluşlarına aktarım şeklinde olacaktır, iddia edildiği gibi herhangi bir vakıf ve derneğe aktarım söz konusu değildir.

Yine, bu Fondan yararlanmak için Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olma şartı vardır. İddia edildiği gibi, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayanlar bundan yararlanmayacak.

Yine, neden müstakil bir fon kurulmasına ihtiyaç duyulduğu sorusunun cevabı: Kanunun amacı ve gerekçesinde de belirtildiği üzere bu fonla aile kurumu ve gençlerimizin desteklenmesini sağlamak üzere bütüncül bir fon mekanizması kurularak bu alana verilen özel önemi fon mekanizmasıyla pekiştirmek ve bunun yanında Fona özel bir gelir kaynağı tahsis ederek bu alanda yapılacak projelerin yıllık bütçe tahsilatlarından ortaya çıkarılacak kısıtlamaların ötesinde sürdürülebilir bir biçimde finanse edilmesi amaçlanarak özel bir Fon kurulmuştur.

Yine, Fonun denetimiyle ilgili sorular geldi. Yasayla Fon harcamalarının şeffaflığının sağlanabilmesi adına Fona ilişkin mali verilerin en geç altı aylık periyotlar itibarıyla kamuoyuyla paylaşılacağı belirtilmiştir. Ayrıca, Fon, Sayıştay denetimine tabi olacaktır. Yine, ilgili bakanlıkların teftiş ve denetim birimlerinin incelemesine tabi olacaktır. İddia edildiği gibi denetimsiz bir yasa değildir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Nurettin Alan burada mı?

Buyurun Sayın Alan.

NURETTİN ALAN (İstanbul) – İşgalci İsrail tüm dünyanın gözü önünde tam kırk bir gündür Gazze'de soykırım yapıyor. Dünyanın dört bir yanında vicdan sahibi insanlar katliamın sona erdirilmesi için meydanlara akın ediyorlar. İsrail ise dünyada birçok devlet ve kuruluşla onlara karşı duruşu engellemek için baskı yapıyor.

“Onlar sanıyorlar ki biz sussak mesele kalmayacak/Hâlbuki biz sussak tarih susmayacak/Tarih sussa hakikat susmayacak/Onlar sanıyorlar ki bizden kurtulsalar mesele kalmayacak/Hâlbuki bizden kurtulsalar vicdan azabından kurtulamayacaklar/Vicdan azabından kurtulsalar tarihin azabından kurtulamayacaklar/Tarihin azabından kurtulsalar Allah'ın gazabından kurtulamayacaklar.”

İsrail'in terör saldırılarında hayatını kaybeden Filistinli kardeşlerimize ve bugün vefatının seneidevriyesi olan kıymetli üstadımız Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet diliyorum.

BAŞKAN – Soru?

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Efendim, bundan öncekilerin hiçbiri soru sormadı, ona sormadığınız için bana sormanız noktasında da size ne diyeyim artık.

BAŞKAN – Sayın Zülküf Uçar...

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Son günlerde Bandırma 2 No.lu T Tipi Cezaevinde siyasi mahpuslara yönelik ağır hak ihlalleri yaşanmaktadır. Mahpusların ve ailelerinin tarafımıza aktardığı bilgilere göre, mahpusların cezaevi personeli tarafından hakaret ve aşağılamalara maruz kaldığı, koşuşların “arama” adı altında dağıtıldığı, eskiyen, çürüyen yataklar nedeniyle mahpuslar hakkında tutanak tutulduğu, bu tutanakların disiplin cezasına dönüştürüldüğü belirtilmektedir.

Yine aynı cezaevinde siyasi mahpusların koşuşları değiştirilerek adli mahkumların yakınına aktarıldıkları, adli koşuşlardan siyasi mahpuslara yönelik cisim atma, şataşma, küfür ve hakaretler şeklinde tacizlerin olduğu belirtilmektedir. Adalet Bakanlığını ve Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünü önlem almaya çağırıyoruz.

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Sayın Başkan, soru... Soruyu sormanızı istiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Sümeyye Boz...

SÜMEYYE BOZ (Muş) – En yüksek işsizlik oranının ve buna bağlı olarak en fazla göç veren illerin başında gelen Muş'ta, yol, su, elektrik gibi en temel ihtiyaçlara yönelik çalışma yapılmıyor. Bazı köylerde AKP'ye oy verilmediği için herhangi bir çalışmanın yapılmadığı söyleniyor. Muş'un Korkut ilçesi Dereiçi köyünde iki yıldır temiz içme suyu dahi bulunmuyor, yurttaşlar taşıma suyla ihtiyaçlarını karşılıyor. Mağduriyetlerinin giderilmesine dair dilekçe veriyorlar ancak herhangi bir girişimde bulunulmuyor. Bulanık ilçesine bağlı Rüstemgedik beldesinde ise aylardır günde yalnızca bir saat şebeke suyu veriliyor. Malazgirt ilçesine bağlı Konakkuran beldesinde ise günde sadece iki saat suya erişim var. İktidarın Muş ve çevre illerini mahrumiyet bölgesine çevirmesine izin vermeyeceğiz. Bu sorunlar giderilene kadar da çalışmalardan vazgeçmeyeceğiz.

Kanun teklifi hazırlayıcıları bile kanun üzerine çok konuşmadıkları için bize de kendi sözünü söylemek düşüyor açıkçası.

BAŞKAN – Ben bilmem, ben soruyorum ki... Soruyu unuttunuz yani hani soru soracaksanız tekrar süre vermek için...

Sayın Komisyon, ortada bir soru yok ama buyurun, son süreyi size vereyim.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Ben bir veriyle sözlerimi sonlandırmak istiyorum.

OECD ülkelerinde bir nüfus başına düşen evlilik ortalaması 4,6, Türkiye'de 6,76...

HASAN BİTMEZ (Kocaeli) – Evlilik yaşı?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Evlilik yaşı, evet... Ha, bu, evlilik oranı.

İntihar oranı OECD ülkelerinde -ki en gelişmiş ülkelerden biridir- Finlandiya'da yüzde 11,6, ülkemizde 3,88.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – E, işçi cinayetlerinde öldürülüyoruz, kadın cinayetlerinde öldürülüyoruz, intihara yer kalmıyor.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Yani evlilik kurumunun gençlerin üzerinde ve toplumun üzerinde olumlu etkisini gösteren bir veridir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Birleşime otuz dakika veriyorum.

Kapanma Saati: 20.17

#### DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.53

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 22'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Varlıklarıyla bu molada bizi şereflendiren bütün genç vekillerimize de teşekkürlerimi sunuyorum.

1'inci madde üzerinde 5 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Bülent Tezcan

Abdurrahman Tutdere

Orhan Sümer

Aydın

Adıyaman

Adana

Hasan Öztürkmen

Nermin Yıldırım Kara

Talat Dinçer

Gaziantep

Hatay

Mersin

Aylin Yaman

Gökhan Günaydın

Ankara

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde ilk söz Ankara Milletvekili Sayın Aylin Yaman'a ait.

Buyurun Sayın Yaman. (CHP sıralarından alkışlar)

AYLİN YAMAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi için Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum.

Öncelikle, bu Fonun gerekçesiyle ilgili konuşmak istiyorum. Hâlihazırda açıklanan gerekçede "Hâlihazırda yürütülen destek programlarının etkililiğinin artırılması, hizmetlerin çeşitlendirilmesi ve yaygınlaştırılmasıyla aile kurumunun güçlendirilmesi amaçlanmaktadır." denmektedir; Fon kaynaklarıyla aile müessesesinin korunması ve güçlendirilmesi, gençlerin evliliklerinin daha sağlam temeller üzerine kurulmasının sağlanması, gençlerin ve ailelerinin sosyal risklere karşı korunması, gençlerin gelişim ve girişimlerine destek verilmesi öngörülmektedir.

Peki, acaba neden bir fona ihtiyaç duyulmuştur? Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının bütçe çalışmasına bakacak olursak, Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Programı performans hedeflerinde, hâlihazırda yürütülen destek programlarında 2022 yılında toplam 1 milyon 700 bin haneye Sosyal Destek Programı ulaştırıldığını, 2023 için bu hedefin 1 milyona indiğini, 2024 için hedefin 800 bine indiğini ve 2025 için bu hedefin 750 bin haneye indiğini görüyoruz. Kısacası, Aile Sosyal Destek Programı sunulan hane sayısında bir azalma öngörülmektedir. Şimdi ise ekstra bir aile fonundan bahsediliyor. Sosyal Destek Programı kapsamında ilgili hizmetlere yönlendirilmeye bakacak olursak, bu yıl yaklaşık 50 bin gerçekleşme öngörülmesine rağmen 2024, 2025 ve 2026 yıllarında sadece 16.500 gerçekleşme öngörülmüş ve sabitlenmiş durumda. Burada neden artış hedeflenmiyor? Bütçeye konulabilecek bir aile destek programı neden acaba bütçede yansıtılmıyor? Başka bir göstergeye bakalım, yine Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Programı'nın performans göstergelerinden biri olan kötü alışkanlık ve bağımlılıkların azaltılmasına yönelik eğitim verilen kişi sayısına bakacak olursak -öyle ya bu Fonla eğer gençlerin gelişimi ve

sosyal risklere karşı korunması hedefleniyorsa mutlaka bağımlılıkla mücadele en temel sosyal risklerin bertaraf edilmesi konusu olsa gerek- 2022'de yaklaşık 250 bin kişiye eğitim verilmiş; gayet güzel, takdirle karşıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Peki, bundan sonra planlanan nedir? Aynı Bakanlığın bütçesinde 2023; 2024; 2025 ve 2026'da sadece 105 bin kişiye eğitim verilmesi planlanıyor yani daha az ve aynı sayıda eğitim verilmesi planlanıyor. Neden, madde bağımlılığıyla ilgili iyi bir durumda olduğumuz mu düşünüyoruz? Hem gerçekleşenden daha az hem de stabil seyretmesi planlanıyor.

Gençlerin bağımlılıkla mücadelesinde rehabilitasyon amacıyla Sağlık Bakanlığı bütçesine bakacak olursak bütçede, Sağlık Bakanlığı bütçesinde harcanması planlanan ama uygulanmayan, planlananın altında harcanan tek kalem "bağımlılıkla mücadele" kalemi. Yaklaşık 1 milyar 700 milyonluk harcama hedeflenirken 400 küsur milyonluk bir harcama yapılarak, sadece bağımlılıkla mücadele hedefinin dörtte 1'i harcanarak gençlerin bu ülkede uyuşturucu batağından çıkarılması için gereken mücadele yapılmamış durumda.

Dahası Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının alt programlarına baktığımızda, yine -başlık- Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Programı bütçesine bakacak olursak 2023 yılında 3 milyar 800 bin lirayla sonlandırılması hedeflenmiş ve buna sadık kalınmış, 2024 yılı için ise hedef tam 3 katına çıkarılmış yani bir destek fonuna, Aile ve Gençlik Fonu'na ihtiyaç duyulmadan zaten bir bütçe ayrılmış durumda.

Her yaratılan fon bütçe disiplini sarsmakta, denetim zorluğunu beraberinde getirmekte, üstelik, daha da önemlisi "hak" temelli yaklaşımı "muhtaçlık" temelli yaklaşıma sürüklemektedir. (CHP sıralarından alkışlar) Oysaki ILO yani Uluslararası Çalışma Örgütü'nün bir vatandaşın hak temelli sosyal güvenliğinin sağlanması için 9 sigorta modelinin 8'i sadece bu ülkede uygulanmakta, 9'uncusu olan aile destekleri sigortası uygulanmamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN YAMAN (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

AYLİN YAMAN (Devamla) – Tamamen uluslararası ihtiyaç kriterlerine bağlanmış, aileyi güçlendiren, gencini, çocuğunu, yaşlısını koruyan bu sigorta modeli, aile destekleri sigortası eğer hayata geçirilmiş olsaydı bu Fona asla ihtiyaç duyulmayacaktı. Evlenecek gençlere parasal bir destek yerine istihdam temelli sosyal politikalar oluşturmak zorundasınız ancak böyle hak temelli yaklaşıma geçebiliriz.

Kısacası, bu gerekçenin açık uçlu olması, kontrolsüzce harcanacak ve daha önceki fonlar gibi ne koşullarda harcanacağını bilmiyor olması ve Sosyal Güvenlik Kurumu üzerinden güvenli bir sigortalama modeli yerine, alternatif ve nereye harcanacağı bilinmeyen bir fon oluşturulması ve aynı şekilde Sağlık Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının bütçesinde yer varken ekstra bir fon açılması tarafımızca uygun görülmemektedir; bu nedenle, bu Fonu reddediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yaman.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan "(Fon)" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saffet Sancaklı

Hasan Basri Sönmez

Abdurrahman Başkan

Kocaeli

Isparta

Antalya

Ayşe Sibel Ersoy

Cumali İnce

Adana

Niğde

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Sayın Saffet Sancaklı konuşacaklar.

Buyurun Sayın Sancaklı. (MHP sıralarından alkışlar)

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Teşekkür ederim.

Aile ve Gençlik Fonu kurulması hakkında görüşülen kanun teklifini desteklediğimizi söylüyorum. Hayırlı uğurlu olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 15 Kasım 2023, bundan tam kırk yıl önce 15 Kasım 1983 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti uluslararası baskılara rağmen resmen kuruldu. Kıbrıs Türkü bağımsızlığını elde etmek için genç, yaşlı, çocuk, kadın, masum binlerce canını kaybetti, birçok bedel ödedi fakat özgürlüğünden taviz vermedi. Bağımsızlık yolunda büyük mücadele veren başta Sayın Rauf Denktaş'a ve aziz şehitlerimizle Allah'tan rahmet diliyorum, ruhları şad olsun.

Sayın milletvekilleri, elde edilen bağımsızlık sonrasında, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne uluslararası toplum tarafından ekonomik, siyasi, ulaşım ve spor gibi alanlarda ambargolar uygulanmaya başlandı. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, kendisine uygulanan bu ambargolar ve uluslararası camianın tutumu yüzünden spor alanında uluslararası organizasyonlara üye olamamaktadır. Başta futbol olmak üzere tüm dallarda, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti takımlarının uluslararası arenada mücadele etmesi engellenmektedir.

Kıbrıs Türk Futbol Federasyonunun siyasi sebeplerden dolayı FIFA ve UEFA'ya üye kabul edilmemesi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde futbol gelişiminin önünde çok önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

(Uğultular)

SAFFET SANCAKLI (Devamla) – Arkadaşlar, dinlediğiniz için de teşekkür ederim hepinize.

Politik ve ekonomik izolasyon Kıbrıs Türk futbolunun uluslararası turnuvalara katılamamasına sebebiyet verdiği için, bunun doğal sonucu olarak kapalı bir lig yapılanmasını zorunlu hâle getirmiştir. Kapalı bir lig yapılanması; ülke genelinde futboldaki rekabetin yükselmesine, futbol kalitesinin artmasına, futbolun daha çok yaygınlaşmasına ve parasal büyüklüğünün daha ileri noktalara gelmesine engel teşkil etmektedir. Uluslararası alanda boy gösteremiyor olması futbol pazarının gelişiminin önünü kesiyor, uluslararası rekabet imkânına sahip olmadığından futbol piyasası da hâliyle büyüyemiyor.

Siyasal ambargo hiçbir şekilde sportif ambargoya bahane olarak gösterilemez. Zira spor dünyasını düzenleyen spor hukukuna göre, dünyada iki tür hukuk düzeni vardır; bunlardan biri, devletlerin hukuk düzeni diğeri de spor hukukunun düzenidir. Dolayısıyla devletlerin hukuki ve siyasi uygulamaları sportif uygulamaları için neden gösterilemez. Böylesine bir davranış sportif hareketin, olimpizmin ve spor hukukunun özünü inkâr etmek olur.

Uluslararası Olimpiyat Komitesinin 4'üncü maddesinde "Spor yapmak insan haklarından biridir. Her ferdin ayrırm gözetmeksizin ve olimpiizm ruhuyla spor yapmaya hakkı vardır; bu da karşılıklı anlayış, dostluk, dayanışma, fair play anlamına

gelir.” denilmektedir. Olimpik kültürün amacı, sporu, barışçı bir toplum yaratmaya yönelik insan onurunu korumayı hedefleyen, insanoğlunun dengeli gelişmesini sağlamaktır. Spor kültüründe ülke, kişi, ırk, din, siyaset, cinsiyet ve diğer herhangi bir ayırım yapılamaz.

Değerli milletvekilleri, liderimiz Sayın Devlet Bahçeli 3 Ekim tarihinde yapmış olduğu grup toplantısında “Kıbrıs Türk devleti” ifadesini kullanmıştır. Bu ifade gelişigüzel kullanılan, altı boş bir ifade değildir. Birleşmiş Milletlerin ve kamuoyunun bu ikiye bölünmüş, çifte standartlı tutumu devam ederse, biz, bize ait olanı almasını da çok iyi biliriz. Kırk yıldan beri dünyanın gözü önünde bir haksızlık yapılıyor. Türkiye Cumhuriyeti devleti bu yanlış uygulamaları durdurmak için çok ciddi mücadeleler vermiştir. Yalnız, uluslararası kamuoyunun dikkatini bir kez daha bu konuya çekmek için bütün yetkili kurumlara daha fazla görev düşmektedir çünkü Kıbrıs bizim millî davamızdır.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Sancaklı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesine “(Fon)” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Gençlik Bankası” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Bülent Kaya

Şerafettin Kılıç

İstanbul

İstanbul

Antalya

Necmettin Çalışkan

Mustafa Kaya

Hatay

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz isteyen Sayın İsa Mesih Şahin.

Buyurun Sayın Şahin. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesine ilişkin grubumuz adına söz almış bulunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, burada, ailenin korunması ve güçlendirilmesi, gençlerin gelişim ve girişimlerine destek verilmesi amacıyla bir kanun teklifi var. Değerli milletvekilleri, aile bizim en büyük devletimizdir; aile olmadan devleti ayakta tutamayacağımızın, Türkiye Cumhuriyeti'ni yarınlara taşıyamayacağımızın elbette ki farkındayız, elbette gençlerimize ve aile kurumuna yönelik atılacak olumlu adımlara destek vermek isteriz. Ancak bizim bu kanun metninde soyut ifadelerin olması gerekçesiyle, bizim bu kanun metninde burada bilgilendirme yapan arkadaşların somut bir şekilde bizi bilgilendirememesinden, tatmin edici bilgileri ortaya koyamamasından, tekraren, kanundaki soyut ifadelerden dolayı açıkçası çekincelerimiz var.

Bir çekincemiz de “fon” kavramına. “Fon” kavramı son dönemlerde Türkiye’de maalesef, hep olumsuz uygulamalarla anılmış. Deprem Fonu, Varlık Fonu, İşsizlik Fonu gibi alanlardaki fon uygulamalarının amaç dışı kullanımından dolayı Türkiye’de bu anlamda bir sicil sorunu vardır. Bunun yanında, açıklanan 2024-2026 Orta Vadeli Plan’da iktidar tarafından da bu fon uygulamalarının gözden geçirileceği yönünde bir mesajı var. Bütün bunları düşündüğümüzde, fon uygulamasıyla ilgili de çekincelerimiz var.

Bizim önerimiz... Biz Gelecek Partisi olarak 26 Ekim 2022 tarihinde “Gençlikte Gelecek Modeli” adı altında bir plan açıklamıştık, bu planda bir “gençlik bankası” önermiştik, “gençlik bankası”nı bu anlamda ilk defa Türkiye’de biz önermiştik. Buradaki amacımız şu: “Gençlik bankası” dijital ve şubesiz bankacılık sistemiyle tüm gençlik desteklerini ve teşviklerini bir arada toplayan; burslar, krediler noktasında gençlerin ana muhatabı olacak bir yapıdan bahsediyoruz. Bunu da iktidara bir öneri olarak sunuyoruz.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifine baktığımızda, gençlerimizin hayatını kurması için 150 bin liralık bir kredilen bahsediliyor; bir bağış, bir hibe değil. Bu gençler, bu 150 bin lirayı tekrar nasıl ödeyecek; bunu masaya yatırmamız gerekiyor. Türkiye’de genç işsizlik sorununu “ev genci” diye tanımladığımız bir tabir var- bunu masaya yatırmamız gerekiyor. Bir de gençlerimizin Türkiye’de neden umutsuzluğa kapıldığına, neden gelecek karamsarlığına kapıldığına dair bir iklim sorunu masaya yatırmamız gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, birincisi, şimdi, bu gençler 150 bin lirayı tekrar nasıl ödeyecek? “150 bin lira”yı da Bakanın açıklamasından hareketle paylaşıyoruz. İş yok değerli milletvekilleri, iş yok; birincisi bu, işsizlik. “Genç işsizlik” kavramı, “ev genci” kavramı; nedir “ev genci” kavramı? İş bulmakta umudunu kaybeden gençlerin artık iş aramaması, evinde oturması anlamına geliyor; evet, iş bulmakta umudunu kaybeden gençlerden bahsediyoruz. İkincisi, Türkiye’nin içinde bulunduğu iklim. Bu iklimi masaya yatırmamız gerekiyor değerli milletvekilleri. Gençlerimiz Türkiye’de sadece işsizlikten şikâyetçi değil, gençlerimiz sadece ekonomik krizden, ekonomik sorunlardan şikâyetçi değil; gençlerimiz Türkiye’deki adalet ikliminden şikâyetçi -bir hukukçu olarak- adaletle güven olmamasından şikâyetçi, mülakat gibi alanlarda yapılan kayırmacılıktan şikâyetçi, torpili olmayanın bir yerlere gelemeyeceğine inandıkları için artık umudu yurt dışında arayan gençlerden bahsediyoruz. Değerli milletvekilleri, hep söyledim yine söylüyorum: Türkiye’nin bir beka sorunu varsa nedeni bizim nitelikli insan kaynağımızın umudu yurt dışında aramasıdır, başka bir yerde beka sorunu aramayın. Yine, gençlerimiz neden şikâyetçi? Liyakat sorunundan şikâyetçi. Şimdi buradaki herkes elini vicdanına koyup da “Türkiye’de emanet ehline veriliyor.” diyebilir mi? Maalesef, verilemiyor. Bunun yanında, gençlerimiz kutuplaşmadan, toplumsal barış sorunundan şikâyetçi. Bunların hepsi ortaya bir iklim, olumsuz bir iklim çıkıyor dolayısıyla da bu gençler umudu yurt dışında aramak zorunda kalıyor. Biz bu gençler için umudu yeniden yeşertmedikten sonra, yeni bir iklimi inşa etmedikten sonra, gençlerimiz için huzurlu, mutlu, refah içinde olacakları bir ekonomik ortam inşa etmedikten sonra ne yaparsak yapalım hiçbir şeyi düzeltemeyiz.

Değerli milletvekilleri, tespit bu. İktidar partisindeki arkadaşlar bu tespiti kulaklarını kapatabilirler ama siz kulaklarınızı kapatsanız da Türkiye’nin gerçeği bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Tamamlıyorum.

Seçim kazanmış olmak da Türkiye’nin bu gerçeğinin de üzerini örtmüyor.

Değerli milletvekilleri, şimdi, biz şunu söylüyoruz: Biz bu ülkede gençlerimizi darbelerde kaybettik, gençlerimizi 70’li

yıllarda sağ sol kavgasında kaybettik, gençlerimizi 12 Eylülde zindanlarda kaybettik, gençlerimizi FETÖ terör örgütü gibi terör örgütlerine kurban verdik ama diyoruz ki artık bu gençlerimizi "beyin göçü" gibi kavramlarla, mülakatın ortaya çıkardığı veya bu olumsuz iklimin ortaya çıkardığı tablolarla kaybetmeyelim. Gençlerimizi kazanacağımız bir iklimi inşa edelim diyor, bu anlamda önerimizi tekrar iktidar partisindeki arkadaşlara sunuyoruz; Fon değil, bir gençlik bankası önerimiz vardır, öneriyi dikkatinize sunuyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Şahin.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Altındağ Belediye Meclisi CHP Üyesi ve Kadın Kolları Başkanı Eylem Balcı'nın vefatına ve cenazeyi defnetmek için Amasya'ya giden CHP'li partilileri taşıyan otobüsün geçirdiği kazaya ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Altındağ Belediye Meclis Üyesi ve Kadın Kolları Başkanı Eylem Hanım rahmetlik olmuş.

Şimdi bir haber aldım, cenazesini defnetmek için Amasya'ya giden CHP'li partilileri taşıyan otobüs maalesef bir kaza geçirmiş; 27 yaralı varmış. Hem CHP'ye hem yaralanan yurttaşlarımıza geçmiş olsun dileğimi iletmek istiyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnanc ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S.Sayı:76) (Devam)

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1735) sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan "aile müessesesinin" ibaresinin "toplumdaki bireylerin" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

George Aslan

Yılmaz Hun

Adalet Kaya

Mardin

Iğdır

Diyarbakır

Zülküf Uçar

Mehmet Kamaç

Özgül Saki

Van

Diyarbakır

İstanbul

Ömer Öcalan

Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerine Iğdır Milletvekili Sayın Yılmaz Hun konuşacaklar.

Buyurun Sayın Hun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

YILMAZ HUN (Iğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

"Kürtçe bir şarkı yapacağım ve bunu yayınlayacak olan yürekli insanlar olduğuna da inanıyorum." Bu sözleri yüzünden linç edildi, sürgün edildi ve sürgünlerde vefat etti. Sevgili Ahmet Kaya'yı ölüm yıl dönümünde sevgiyle saygıyla rahmetle anıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aile kavramı ve bu olguyu çeşitli boyutlarıyla anlamaya yönelik sosyolojide birçok tanım bulunmaktadır. Yapılması planlanan bu Fonla aile kurumuna tepeden inmece bir mantıkla tanımlama yapmak istenmekte ve gençler de bu şablonun içine hapsedilmeye çalışılmaktadır. Sosyal, ekonomik ve kültürel alanda genç bireylerin topluma katkı sağlayabilmesi için desteklenmeleri, geleceğe güvenle bakabilmeleri sağlanmalıdır.

Türkiye toplumunun temel ögesi olan genç bireylerin günümüzde sosyal, ekonomik ve kültürel anlamda birçok sorunu bulunmaktadır. Bu sorunlarla boğuşan genç bireylerin topluma adaptasyonu da her hâliyle zor olmaktadır. 2022 itibarıyla erkeklerde yüzde 22 olan iş gücüne katılım oranı kadınlarda yüzde 36,3'le son derece düşük düzeydedir. Türkiye, kadının iş gücüne katılımında OECD ülkeleri içinde en son sıralarda yer almaktadır. Erkeklerde yüzde 66 olan istihdam oranı kadınlarda yüzde 31,4'e düşerken aktif iş arayan erkeklerde bu oran yüzde 8,3'e, kadınlarda ise yüzde 13,6'ya düşmektedir. Özellikle genç kadın bireylerin istihdamda katılım oranları maalesef ülkemizde hâlen istenilen düzeyde değildir. Yapılması gereken, genç kadın bireylerin toplumsal istihdamda katılmalarına yönelik çözümler üretmektir.

Enflasyon değerlerinin çok yüksek olduğu, Türkiye parasının her geçen gün değer kaybı yaşadığı, yaşam kalitesi ve alım gücünün gittikçe daha düştüğü günümüzde gençleri aile kurumu üzerinden değerlendirmeye almak; aile kurumu üzerinden sosyal, ekonomik, kültürel sorunlarının çözülebileceğini düşünmek eksik ve hatalıdır. İşsiz gençlerimizin sorunu evlilik için Fondan yararlanmak değildir; bu gençlerin önceliği mezun oldukları alanlarda iş bulmak, gelecek kaygısından kurtulmak, yarınlara güvenle bakabilmektir. Kamu, iktisadi bilimler, öğretmenlik, mühendislik gibi bölümlerden mezun olan milyonlarca üniversiteli genç kadın ve erkek vardır. Bu Fon gençleri sadece evlilik kurumuna hapsedmek, işsiz aileler oluşturmaktan başka bir şey değildir. Gençlerin asıl problemlerinin istihdam problemi olduğunu unutmamalıyız. Ucuz iş gücü olarak görülen gençlik asgari ücretin altında rakamlarla çalışmak zorunda kalmaktadırlar. İş bulduğu yerde daha ilk günden daha iyi maaş alabileceği başka bir iş aramak zorunda kalmaktadırlar. Daha da kötüsü, daha az masraflı olduğunu düşünen birçok genç evde oturmayı tercih etmekte, iş aramaktan vazgeçmektedir. Gençler, geçim sıkıntısından, gelecek kaygısından ülkeyi terk edip Avrupa, Amerika gibi ülkelere yerleşmeye çalışmaktadır. TÜİK verilerine göre son üç yılda Türkiye'de 20 ile 29 yaş aralığında 286 bin genç göç etmiş, göçmen durumuna düşmüştür. Gençlerimizin ülkeyi neden terk etmeye çalıştıklarının nedenlerini araştırmalı, gençlerimizin yurt dışına gitmelerinin altında yatan sebepler için çözümler geliştirmeliyiz. Fonun amacı ve kapsamı bu yönde düzenlemeler gerektirmektedir.

Ülkemizde gençler üzerindeki tehditlerden biri de maalesef uyuşturucu ve fuhuş bataklığıdır. Gençlerimizi tehdit eden uyuşturucu ve fuhuş bataklığı gençlerimizin geleceğini karartmakta; üzerlerindeki en büyük tehdittir gençlerimiz için. Yapılması gerekenlerden biri de gençlerimizi bu tehditlerden korumak için çözümler geliştirmektir.

Türkiye'deki gençlerin sosyal, ekonomik ve politik kapasitelerinin oluşturulması, güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kılınması gerekmektedir. Tanımlama yapılırken kültürel, ekonomik, sosyal ve toplumsal faktörler göz ardı edilmemelidir. Yapılması istenen bu Fon'la sadece aile kurumunun oluşturulmak istenmesi, aileyi oluşturan bireylerin toplumsal işleyişe angaje olmasının önünde engel teşkil etmemektir. Bu toplumun birer üyesi olan gençlerin, iyi bir eğitime, bilimsel ve teknolojik bir altyapıya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Hun.

YILMAZ HUN (Devamla) – Teşekkürler Başkan.

Bu toplumun birer üyesi olan gençlerin iyi bir eğitime, bilimsel ve teknolojik bir altyapıya öncelikle ihtiyaçları vardır. Aile ve Gençlik Fonu kapsamında gençlik tanımının aile kurumu ve evlilik üzerinden tanımlanması yerine gençlerin sosyal ve ekonomik gerçekliklerine uygun ve konunun öznesi olan gençlerin aktif katılımlarıyla belirlenecek şekilde yeniden tanımlanması gerekmektedir. “Teknoloji çağı” diye belirttiğimiz bu çağda gençlere sadece aile kurmaya yönelik bir fon sağlamak yerine onları eğitim, teknoloji ve bilim alanında öne çıkaracak desteklemeler sunmalıyız.

Tüm bu sebeplerden dolayı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi’ne muhalefet etmekteyiz.

Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Hun.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinde yer alan “düzenlemektedir” ibaresinin “tanzim etmektedir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ömer Karakaş

Ersin Beyaz

Burhanettin Kocamaz

Aydın

İstanbul

Mersin

Ayyüce Türkeş Taş

Selcan Hamşoğlu

Ünal Karaman

Adana

Tekirdağ

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerine Aydın Milletvekili Sayın Ömer Karakaş konuşacaklar.

Buyurun Sayın Karakaş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce bugün yine iki saat önce gerçekleşen bir üzücü haberi sizlerle paylaşmak istiyorum: Ankara’nın Çubuk ilçesinde kız öğrencilerimizin kaldığı bir KYK yurdunda yine asansör 3’üncü kattan eksi 1’e çakılmış. Çok şükür ölen arkadaşlarımız, gençlerimiz olmamış ama yaralanan öğrencilerimiz olmuş.

Şimdi, iki gün önce biz burada bu KYK yurtlarıyla ilgili bir araştırma önergesi verdik ancak bunu kabul etmediniz. Gerçekten çok büyük bir iş başardınız, bunu kabul etmediniz. Sonuçları ortada. Bu kazalar olmaya devam edecek, yine gençlerimiz tedirgin, yine velilerimiz eli kulağında acı bir haber alacaklar anı bekliyorlar. Dolayısıyla, ben bir milletvekili olarak bundan sonraki süreçte de bu konunun takipçisi olacağımı buradan bir kez daha tekrarlamak istiyorum.

Şimdi “Aile ve Gençlik Fonu” adı altında bir fon oluşturuyoruz. 1980’den bugüne yaklaşık 100’ün üzerinde fon oluşturulmuş. Birçok fon devam ediyor. Bilinen adıyla fakir fukara fonu, geliri yetersiz olan vatandaşlara kaynak amacıyla kurulan fon. Bu, maalesef, kamu kaynaklarını fakirleştirme adına dönüşmüş. Geçmiş kötü örnekler elimizdeyken iktidar, evlenmek isteyen gençlerimize vadettiği bu desteği neden Bakanlık çatısı altında yapmıyor? “Fon” adıyla bütçe dışı bir kaynak oluşturarak yapmak istiyor. 1’inci madde, Fonun amacı “Evlenmek isteyen gençlere maddi destek bulmak.” olarak ifade edilmiş ama hazırlanan kanun teklifi bu hâliyle tam bir belirsizlik içermektedir. Gençlerimize verilecek bu desteğin çerçevesi ve kriterleri kanun teklifinde maalesef bulunmamaktadır. İktidar partisi Kahramanmaraş, Adıyaman, Hatay ve Malatya’nın pilot iller olarak belirlendiğini ifade ederken kanun teklifiyle ilgili de “Şartlar tamamıyla ilin ve bölgenin ihtiyaçlarına ve oradaki projenin şartlarına uygun olacak şekilde değiştirilebilir, güncellenebilir, sınırları genişletilebilir; bir kriter koymuyoruz.” ifadelerini kullanmışlar. Milletimizin parasıyla yöneticilerin keyfiyetine göre kanun yapmak bu Gazi Meclisimize yakışmıyor. Bir kanun çıkarıyoruz, kimin için yapılmış belli değil, yaş sınırı belli değil, kimleri kapsıyor belli değil, verilecek para enflasyona göre güncellenecek mi o da belli değil. Bu kanunda imzası bulunan vekillere soruyorum: Getirdiğiniz bu kanun teklifinde belli olan ne vardır? Bir kanun yapıyoruz, bu kanunla ilgili her şey belirsiz. Allah rızası için bir işi de lütfen doğru yapalım. Keyfiyete dayalı yöneticilere bırakmayalım. Adı üstünde, kanun yapıyoruz. Yöneticinin insaf ve keyfine bırakılacak olan bir kanun kaostur, kaos yaratır arkadaşlar. Kaosun müsebbibi lütfen bizler olmayalım. Biz çıkaracağımız yasalarla kaosun önüne geçmeliyiz. TÜİK verilerine göre yeni ev kurmanın maliyeti son üç yılda 2 katına çıkmıştır. Durum bu hâldeyken ev kurmak için ciddi bir maliyete ev satın almak ise artık maalesef hayale dönüşmüştür. Geçtiğimiz yıl 90 bin liraya bir ev kurulurken 2023’ün başında bu, 200 bin liraya, şu an ise 300 bin liraya ulaşmış durumda. Her fırsatta yandaş müteahhitlerin borçlarını siliyoruz, teşviklerle Mecliste bile transfer yapıyoruz, kamunun kaynaklarını oluk oluk aktarıyoruz. Madem gençlerimize destek olmak istiyorsunuz, afet bölgesi ilan edilen yerlerde karşılıksız olarak, gençleri borçlandırmadan yuvalarını kuralım, biz de hepsine destek verelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Karakaş.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Daha başlarını sokacak evi olmayan, kışı konteynerlerde geçirecek olan depremzede gençlerimiz için hazırladığınız bu kanun teklifi kamuya kontrolsüz yeni bir mali yük getirecektir. Dolayısıyla yapılacak bu kanun teklifi net olmalı, denetlenebilir olmalı, şeffaf olmalı. Kime verileceği belli olmayan... Biraz önce Komisyondan Sayın Milletvekilim dedi ki: “Türkiye Cumhuriyeti devleti vatandaşlarına verilecek.” Ama denetimsiz bir fondan aktarılacak kaynak oradaki sığınmacıların evlendirilmesinde mi kullanılacak, başka bir şeyde mi kullanılacak, bu kaynak farklı yerlere mi aktarılacak; belirsizlik içeriyor. Dolayısıyla buna biz İYİ Parti olarak destek vermiyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Karakaş.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Bülent Tezcan

Abdurrahman Tutdere

Orhan Sümer

Aydın  
Nermin Yıldırım Kara  
Hatay  
Hasan Öztürkmen

Adıyaman  
Talat Dinçer  
Mersin

Adana  
Ali Karaoba  
Uşak

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerine Uşak Milletvekili Sayın Ali Karaoba konuşacaklar.

Buyurun Sayın Karaoba. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ KARAOBA (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'yle ilgili söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyeti ve ülkemizi gençliğe emanet eden bir parti olarak aile ve gençlik gibi önemli kavramların üzerine verilen bu kanun teklifini anlamlı buluyoruz. Ancak 2024-2026 Orta Vadeli Program'da "Bütçenin birlik ilkesinin uygulamasının güçlendirilmesine yönelik özel gelir, fon ve benzeri uygulamalar gözden geçirilecektir." ibaresi ortadayken böylesi önemli bir konuda 5 bakanlığı bu Fona ortak etmeyi anlamış değiliz. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanının basına yaptığı açıklamalardan öğrendiğimiz kadarıyla Aile ve Gençlik Fonunun ilk faaliyeti olan evlilik kredisinin 18-27 yaş arasında gençlere faizsiz 150 bin TL olarak verilmesi planlanmakta ancak kanun teklifinin hiçbir yerinde bundan bahsedilmemektedir. Dünyada pek çok ülke ve kurum gençlik yaşını 18-30 olarak tanımlarken TÜİK verileri Türkiye'de evlilik yaşının yükseldiğini söylerken üst kotanın neden 27 yaş olarak belirlendiği de açık değildir. Bu teklifi hazırlayan AKP vekillerinin "aile birliğinin oluşması ve gençlere geleceklerini güçlü temeller üzerinde inşa etmelerinde" derken kastettiği destek 150 bin TL kredi; bu desteğin de kime ve nasıl verileceği belirsiz. Ekonomik krizden pek de haberi olmayan vekillerimiz, belirlenen miktarlarla gençlerin evliliklerinin daha sağlam temeller üzerine kurulacağını düşünüyor ve amaçlıyor.

Bakın, Türkiye'de 12,3 milyon yoksulun 6 milyonu sizin döneminizde dünyaya geldi. Yaklaşık 5 milyon gencin KYK kredi borcu varken, 300 binin üzerinde KYK borcundan dolayı icralık olduğu bilinmekteyken faizsiz 150 bin TL krediyle güçlü aile kurulacağı ifadesi aklımızla dalga geçmektir. (CHP sıralarından alkışlar) 14 Mayıs Türkiye genel seçimlerinden önce, AKP, Fonla ilgili vaatlerde bulunurken dolar 20 TL'ydi, şu an 29 TL. Bu Fonu vermeye başladığınızda doların ne kadar olacağını Merkez Bankanız bile tahmin etmiyor ama verilen kanun teklifinde neye endeksli zam yapılacağı da belli değil.

Kanun teklifinin ilk imzasını veren Sayın Vekil Komisyon toplantısında "Nasıl evleneceğim, nerede okuyacağım, kendi ayaklarımın üzerinde durabileceğim miyim; bu kaygılar küreseldir ve bu kaygılar Amerika'da da var Türkiye'de de var." diyor. Sayın Vekil, doğru söylüyorsunuz, bu kaygılar tüm dünyada var ancak bu popülist yaklaşımlarla alım gücünü ortaya koymadan yaptığınız kıyaslamalar sadece tribünlere oynamaktır. Bu tür karşılaştırmalar ancak alım gücü üzerinden yapılır ve gençlerimiz de sosyal medya üzerinden Amerika Birleşik Devletleri'nde asgari ücretli gençlerin neler yapacağını çok iyi biliyor.

Bakın, TÜİK'in 2021 araştırmasına göre Türkiye'de 15-24 yaş grubunda 2,13 milyon gencin evinde bilgisayar yok, 1 milyona yakın gencin evinde internet yok, 1,5 milyona yakın gencin eskimiş giysilerini yeniden alabilme şansı yok, 2 milyon gencimiz spor, sinema, konser gibi ücretli boş zaman faaliyetlerine katılamamakta, 1 milyon genç küçük bir miktar parayı mutlu olabilmek için bile harcamamaktadır ama biz bu kanun teklifinde "proje" "hibe" "kredi" kavramlarıyla nereye aktarılacağı belli olmayan onlarca şeyden bahsediyoruz.

Devletin geleceğini garanti edemediği, eşit koşullarda iş sağlayamadığı, liyakate önem verilmeyen bir işe alım sürecinin yaşandığı, kamusal alanda adam bulmanın zorunlu olduğu, hangi okulu bitirdiğinin değil kimi tanıdığının önemli olduğu, yönetici pozisyonlardaki konumlara onca okullar varken sadece imam-hatiplilerin atandığı bir ortamda Türkiye'nin gerçek yüzü bu değildir.

"En çok desteği biz veriyoruz." diyenlerin destek verdikleri gençler ciplerde, lüks arabalarda, villalarda kaynağı belirsiz paralarla yaşayıp bu lüks hayatı Instagram'da ve TikTok'ta görgüsüzce yaşıyorlar, pudra şekeri çekenler serbest kalıyorlar. Diğer taraftan, atanamadığı için intihar eden gençler, ihmal ettiğimiz asansör yüzünden -az önce vekilimiz söyledi bir olayı daha- ölen gençlerimiz, yemekhanelerde borçları yüzünden intihar edenler, şiddete maruz kalıp katledilen gençler; bunlara sahip çıkmak ve Türkiye'nin gerçek yüzünü görmek gerekir. Gençlere yardım etmek mi istiyorsunuz? Bu konuda samimi misiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın.

ALİ KARAOBA (Devamla) – Buyurun, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına hazineden ek bir bütçe vererek, evlilik sorununa destek kriterlerini Fona bırakmadan, aracılı çıkarak, kriterlerin net olduğu, fiyatın net belli olduğu ve beyaz eşyaya endeksli bir kredi verelim.

Değerli milletvekilleri, gençler bizim geleceğimizdir. "Gençliği yetiştiriniz, onlara ilim ve irfanın müspet fikirlerini veriniz. Geleceğin aydınlığına onlarla kavuşacaksınız." diyen Atatürk'ün anlattığı gibi gençlere hak ettiği bugünü ve yarını sunan her zaman Cumhuriyet Halk Partisi olacaktır. (CHP sıralarından alkışlar) Destek programlarının artırılması, aile kurumunun güçlendirilmesi katkı sağlanması, gençlerimizin yaşam standartlarının nicelik ve niteliklerini en üst seviyeye çıkarmak Cumhuriyet Halk Partisinin ana ilkesidir. Ancak, gençleri ve aile gibi kutsal bir kavramı kullanarak altı doldurulmamış bir kanun teklifine, içeriği ne olduğu belli olmayan kanun teklifine şahsım adına, grubumuz adına hayır diyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Sözlerime son vermeden önce, ölüm yıl dönümü nedeniyle Ahmet Kaya'yı rahmetle minnetle ve özlemlerle anıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Karaoba.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1735) sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin

1'inci fıkrasında yer alan "Hazine ve Maliye Bakanlığına" ibaresinin "Gençlik ve Spor Bakanlığına" şeklinde değiştirilmesini,

2'nci fıkrasında yer alan "olmak üzere beş kişiden teşekkül eder ve Yönetim Kurulu kararları oy çokluğuyla alınır." ibaresinin "ve grubu olan partilerden birer temsilcinin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilmesiyle teşekkül edecek kurul tarafından belirlenir ve kurul kararları oy çokluğu ile alınır." şeklinde değiştirilmesini,

5'inci fıkrasında yer alan "Hazine ve Maliye Bakanlığı" ibaresinin "Gençlik ve Spor Bakanlığı" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

George Aslan  
Mardin  
Zülküf Uçar  
Van  
Ömer Öcalan  
Şanlıurfa

Adalet Kaya  
Diyarbakır  
Mehmet Kamaç  
Diyarbakır  
Semra Çağlar Gökalp  
Bitlis

Yılmaz Hun  
İğdır  
Özgül Saki  
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz

Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerine Bitlis Milletvekili Sayın Semra Çağlar Gökalp.

Buyurun Sayın Gökalp. (HEDEP sıralarından alkışlar)

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) – Teşekkürler Sayın Başkan.

“Uçun kuşlar uçun doğduğum yere/Şimdi dağlarında mor sümbül vardır.” Konuşmama başlamadan önce bu sözleriyle sürekli hatırimızda olan Ahmet Kaya’yı öncelikle anarak başlamak istiyorum; sevgi, hasret ve minnetle buradan anmakla başlıyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; adı “Aile ve Gençlik Fonu Kanun Teklifi” olan ancak esasında “aile” kavramına kendi siyasi menfaatlerince bir anlam yükleyen, hele de gençlerin asli sorunlarını bilmeyen bir oldubitti teklifiyle karşı karşıyayız.

Kanun teklifinin 2’nci maddesinde Fonun kuruluş, yönetim ve işleyişine ilişkin genel çerçeve belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda Fonun yönetim kurulunun Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı başkanlığında, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakan Yardımcısı, Gençlik ve Spor Bakan Yardımcısı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı ile Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısından oluştuğu belirtilmiş olup Fondan kaynak aktarımı yapılacak projeleri, aktarılabilecek kaynak tutarını, harcama programlarını belirlemeye yetkili olduğu ifade edilmektedir. Hazine ve Maliye Bakanlığı gibi teknik ve mekanik bir Bakanlığın başkanlığındaki birkaç üst düzey bürokrattan oluşan yönetim kurulunun gençlerin ekonomik, sosyal ve siyasi sorunlarını bırakıp çözmemi, anlayabildiğinden bile şüpheliyiz. Düşünün ki 5 bakan yardımcısından oluşan kurul, gençler adına, belki de gençlere rağmen karar verecek. Peki, bütün bunlar olurken gençler neresinde bu işin? Gençlerin bu süreçlere bâhiliyeti ve katılımı sağlanıyor mu? Tabii ki hayır. Tepeden inme bir mantıkla “biz yaptık, oldu” anlayışıdır bu. Bakın, hep söyledik, söylemeye de devam edeceğiz, hangi sorun olursa olsun konunun muhatabı, sorunun bizzat yaşayanlarının bâhiliyeti olmadan sorun çözülmez. Gençlerin devasa sorunları ortada dururken onları hesaba katmayan hiçbir hesap tutmaz. Sivil toplumu, gençlik örgütlerini ve muhalefeti karar alma mekanizmalarına katmayan çözüm, çözüm değildir; en fazla siyasi bir hesaptır, ötesi yoktur.

Değerli milletvekilleri, seçim bölgem Bitlis, gençlerin devasa sorunları anlamında en belirgin örneklerden biridir. İşsizlik oranı en yüksek, fert geliri en düşük 4 ilden biri Bitlis. 2022 TÜİK verilerine göre, ülke ortalaması 10,4 iken Bitlis, Van, Muş ve Hakkâri’nin olduğu bölgede bunun neredeyse 2 katı yani 19,2’dir. Bitlis’te genç ve kadın işsizliği ülke ortalamasının üzerinde, gerçek durumun istatistik kurumlarının oranlarına yansıyandan da daha kötü olduğunu biliyoruz. Her gün sokakta da görüyoruz, gençlerin feryatlarını duyuyoruz, gazete manşetlerine yansıyan intihar vakalarından, uyuşturucu kullanmanın korkunç boyutlara gelmesinden anlıyoruz. Bütün bunları duymadan, görmeden, anlamadan hiçbir şeyi çözemeyiz.

Bakın, Bitlis’te 3 gençten 1’i işsiz, sadece işsiz de değil, ihtiyacı olan hiçbir sosyal, kültürel ve politik imkân da sahip değil; bir var olma savaşı ve mücadelesi içerisinde. Başta gençler ve kadınlar olmak üzere Bitlis halkına varlık içerisinde yoksulluk dayatılıyor, yoksulluk kader olarak pazarlanıyor; kimliği, dili, kültürü yok sayılıyor. Bütün bunlar öyle birkaç bürokratin bir araya gelip çözebileceği sorunlar değildir. Geçim derdi, işsizlik, eğitim sorunları, sosyal ve kültürel olanaklardan yoksun bırakılma; öte yandan, kurulmaya çalışılan bir kültürel hegemonya, dayatılan kimliksizlik ve politik sorunlar. Doğduğu yerde doymak isteyen Bitlis’teki bir genç iş bulamıyor, iş imkânları yok denecek kadar az, var olan az sayıdaki iş imkânı da iktidarın tekelinde olduğu için toprağını terk etmek zorunda bırakılıyor. Üniversiteyi kazanıp eğitim almak isteyen Bitlisli bir genç gittiği kentte masraflarını karşılayamadığı için barınamıyor, yurtların eksik kapasitelerinden dolayı cemaat yurtlarına mecbur bırakılıyor veya okulu bırakmak zorunda kalıyor. Kimliği ve politik görüşüyle var olmak isteyen Bitlis’teki genç cezaevinin soğuk duvarlarıyla tanışıyor. Binlerce yıllık kültürel mirasa sahip kentte herhangi bir etkinlik kendi ana dilinde olunca yasaklanıyor. Buradan soruyoruz: Sizin “çözüm” dediğiniz, hiçbir konuda karar alma ve görüş bildirme gibi bir olanak tanımadığınız bu gence mi deva olacaksınız? Gençlerin talebi ve bizim önerimiz, fonu oluşturacak yasada gençliğin sosyal gerçeklikler kapsamında yeniden tanımlanması ve oluşturulacak fonun kaynaklarının evlilik ve aile kurumu kapsamında harcanmasından ziyade gençlerin sosyal, ekonomik ve politik kapasitelerinin oluşturulması, güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kılınması amacıyla harcanmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Gökalp.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Devamla) – Ayrıca, karar alma ve denetim süreçleri gençler adına sadece birkaç bürokrat tarafından verilmemelidir. Kurulması öngörülen fonun kuruluş, yönetim ve işleyiş süreçlerinde gençlik örgütleri, sivil toplum kuruluşları ve yerel dinamiklerin katılım göstermelerini sağlayacak mekanizmaların oluşturulmasına yönelik ibarelerin yer alması gerekmektedir. Teklifin gençlerle ilgili olması hasebiyle, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi olarak fonun koordinasyonunun ve başkanlığının Gençlik ve Spor Bakanlığına verilmesinin daha uygun olacağını, ayrıca Fonun şeffaf ve hesap verebilir olabilmesi için muhalefet partilerinin de Fonun yönetiminde üyesinin bulunması gerektiğini düşünüyoruz. Hakiki çözüm ancak bu katılımıcı yönetim anlayışıyla gerçekleşir.

Sayın Başkan ve Genel Kurulu selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Gökalp.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin 1’inci fıkrasına “fonu” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Gençlik Bankası” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin  
İstanbul  
Şerafettin Kılıç  
Antalya

Bülent Kaya  
İstanbul  
Hasan Ekici  
Konya

Necmettin Çalışkan  
Hatay

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerine Antalya Milletvekili Sayın Şerafettin Kılıç konuşacaklardır.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'ne ilişkin söz almış bulunuyorum. Biz, hareket olarak aileyi toplumun temeli, gençliği hazine olarak görürüz. Dolayısıyla aileyi ve gençlerimizi destekleyecek makul ve mantıklı her düzenlemeyi de sonuna kadar destekleriz. Fakat yapılan alıcengiz oyunlarını da burada ifade etmek bizim görevimizdir. Mesela siz, seçimlerde vaat olarak "İlk kez evlenecek gençlere faizsiz kredi verilecek." dediniz ama bugün getirdiğiniz teklifte bunu o kadar çok şarta bağlamışsınız ki biraz daha gayret etseniz destek verecek genç bulamayacaksınız. Ayrıca faizsiz de olsa iş veremediğiniz genç bunu nasıl ödeyecek? Milletimizle oyun oynamayı bırakın, bir kez olsun size yetki veren bu millete verdiğiniz sözü eksiksiz yerine getirin. Bir yıl önce vadettiğiniz 150 bin lira ile bugünkü 150 bin lira aynı mıdır? Bugün 150 bin lirayla gençlerimizin evlenebilmesi mümkün müdür?

Değerli arkadaşlar, ülkemizde kadın-erkek, yaşlı, genç fark etmeksizin topyekûn bir yoksullaşma problemi vardır. Yoksulluk, bugün aileyi ve gençleri tehdit eden en büyük problemdir. Yoksulluk sorununu ortadan kaldırmaya yönelik çalışmalar yapılmadığı sürece pansuman tedbirlerle oluşabilecek hasarları önlemek mümkün olmayacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün aile kurumunu yok etmeye yönelik organize çalışmalar yürütülüyor. Cinsiyetsiz, kimliksiz ve aile bütünlüğünden yoksun bir toplum oluşturulmak isteniyor. Üzülerek ifade ediyorum ki: Televizyon yayınları, eğitim müfredatları, seminer ve benzeri faaliyetler bu amaç doğrultusunda şekilleniyor. Aile kurumunun neredeyse ortadan kalktığı ve nüfusun yaşlandığı Avrupa'nın bizi kışkırdığı tek husus olan aile yapımız ve genç nüfusumuz böylelikle sindirilmek ve ortadan kaldırılmak isteniyor. Bu çalışmalar yürütülürken buna karşı önlem almak yerine bu faaliyetlere alan açıldığını görüyoruz. İktidarınız aleyhine cümle kurulan yayınları cezalandırmak için fırsat kollayan RTÜK, konu aile yapımızı ve gençlerimizi hedef alan yayınlar olunca bunu "fikir özgürlüğü" olarak değerlendiriyor.

Değerli arkadaşlar, bugün ülkemizde gençler ciddi bir bunalım içerisinde. Lütfen araştırma sonuçlarına bakınız, kendiniz de bu araştırmayı yapabilirsiniz; her 10 gencimizden sadece 2'si mutlu olduğunu ifade ediyor, her 10 gencimizden 7'si "İmkânım olsa başka ülkede yaşarım." diyor, her 10 gencimizden 7'si devletin işe alımlarında ehliyet ve liyakate uygun davranılmadığını düşünüyor. Gençlerimiz, Türkiye'de, mevcut ekonomik koşulların, hukuk ve adaletin, adam kayırmamanın, yolsuzluk ve rüşvetin en önemli sorunlar olduğunu ifade ediyor. Göz göre göre heba olan hazinemiz gençlerimize sahip çıkmak en önemli vazifemiz olmalıdır.

Milyonlarca gencimiz gelecek kaygısıyla yaşıyor. Okumak istiyor, parası yok; mezun oluyor, ataması yapılmıyor; işe girmek istiyor, torpil bulması gerekiyor; çok sayıda gencimiz ne yazık ki hayattan kopuyor. İtibarınızdan tasarruf etmiyorsunuz, kayırmacılığa, ayrımcılığa devam ediyorsunuz, gençlerimizi yanlış politikalarınıza feda ediyorsunuz; gençlerimize verdiğiniz sözü tutun, mülakatları kaldırın. Yanlış politikalarınız sonucunda oluşan manevi tahribatın boyutları ne yazık ki korkunç seviyelerdedir. Gençlerimiz inancından uzaklaştırılmakta ve her gün deizm hastalığına yakalanmaktadırlar.

Bakınız -dikkatinizi çekmek için- bir kavram var "ev genci" kavramı. Nedir bu ev genci? Üretim, istihdam ve eğitim süreçlerinin hiçbirinde yer almayan gence "ev genci" deniyor. Ülkemizde yaklaşık 4 milyon genç "ev genci" olarak tanımlanıyor. Bu kadar gencimizin hayattan izole edilmiş olması ülkemiz açısından beka sorunudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hiç şüphesiz aileyi korumak hepimizin en önemli vazifesidir. Bugün erkeklerde ortalama evlilik yaşı 30, kadınlarda ortalama evlilik yaşı 27 yaşlarına kadar yükselmiş durumdadır. Evlilikler her yıl düzenli olarak azalırken buna mukabil boşanmalar her geçen gün artmaktadır. Görmüş olduğunuz tablo aileyi ne kadar koruduğunun da tablosudur. Fazla söze gerek yok, rakamlar ve istatistikler ortada. Ümit ediyorum ki bunlardan gerekli dersler de çıkarılır.

Bu vesileyle de Genel Kurulu saygıyla, hürmetle selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kılıç.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan "yerine getirilir" ibaresinin "yapılır" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Burhanettin Kocamaz

Ersin Beyaz

Ayyüce Türkeş Taş

Mersin

İstanbul

Adana

Selcan Hamşioğlu

Ünal Karaman

Ömer Karakaş

Tekirdağ

Konya

Aydın

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerine Mersin Milletvekili Sayın Burhanettin Kocamaz konuşacaklar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 40'inci kuruluş yıl dönümüydü. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluş yıl dönümünü kutluyor, başta Fazıl Küçük ve Rauf Denktaş olmak üzere tüm şehitlerimizi rahmetle, kahraman gazilerimizi de minnetle selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 76 sıra sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkındaki Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerine grubumuz adına söz aldım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifle "Aile ve Gençlik Fonu" adı altında yeni bir fon kurulmakta. Fonun gelirlerinin önemli bir kısmı kamu kaynaklarından sağlanacak ve idaresi 5 bakan yardımcısı tarafından yürütülecek. Fon, yeni evlenecek gençlere evlilik kredisi sağlayacak. Hükûmet fon konusunda zaten bize göre sabıkalı durumdadır. Mesela, İşsizlik Fonu'nu işsiz vatandaşlarımızdan daha çok işverenler kullanmaktadır. Hükûmet de dara düştükçe İşsizlik Fonu'nu amacı dışında ve alakasız konularda kullanabilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanının evlilik kredisi vaadini 15 Ağustos 2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine taşımıştım. Bu konuda Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz'ın cevaplandırması amacıyla da yazılı soru önergesi vermiştim. Soru önergemde "Yeni evlenecek çiftlere seçim öncesi söz verilen faizsiz 150 bin lira evlilik kredisi uygulaması bugüne kadar hangi gerekçelerle ve niçin başlatılamamıştır? Ne zaman başlatmayı planlıyorsunuz?" diye de sormuştum. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Yılmaz, soru önergeme, soruyu ıskalayarak 1 Ekim 2023 tarihinde konunun Hazine ve Maliye Bakanlığının görev ve yetki alanına girdiğini belirterek cevap bile vermeden adres göstermişti. Devletin başı kim? Evlilik yardımı konusunda Sayın Cumhurbaşkanı söz vermedi mi? Maliye Bakanlığı kime bağlı? Türkiye'deki bütün kurumlar Cumhurbaşkanlığına bağlı değil mi? Hiç kimse sorumluluk almak istemiyor, herkes topu bir başkasına atarak soruya cevap verdiğini, bir çözüm ürettiğini zannediyor. Ülkemiz maalesef uygulanan bu sistemle tam anlamıyla bir muz cumhuriyetine dönüşmüştür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekonomideki kötü gidişata bağlı olarak artan yoksulluk ülkemizin en temel ve en önemli sorunu hâline gelmiştir. 4 kişilik bir ailenin açlık sınırı ekim ayında 13.684 TL'ye, yoksulluk sınırı da 44.573 TL'ye yükselmiştir. Artan hayat pahalılığı karşısında aileler ve gençler perişan hâledir. Milyonlarca aile sosyal yardımlarla yaşamaya çalışmakta, gençler de işsizlik sorunuyla baş başa kalmış, istikbalini yurt dışında aramaya başlamıştır. 2017 yılında 3,2 milyon haneye sosyal yardım yapılırken bu rakam 2022 yılında 4,4 milyon haneye çıkmıştır. 2021 yılında borcundan dolayı 424.751 hanenin elektriği kesilmiştir.

Ülkemizdeki evlenme oranı azalırken boşanma sayıları da artmıştır. Evli çiftler arasında ilk beş ve on yıl içinde boşanma sayıları pik yapmıştır. Yaşanan hayat pahalılığı ve işsizlik karşısında genç nüfus evlense de evliliklerini yürütemez hâle gelmiştir. 2003 yılında nüfusumuz 66 milyon iken her yıl 565.468 kişi evlenirken aradan geçen on sekiz yıla rağmen nüfusumuz 85 milyona ulaşmış, evlenenlerin sayısının da artması gerekirken sayı 2021 yılında maalesef 563.140 kişiye düşmüştür.

Buna karşılık 2021 yılında 175.779 olan boşananların sayısı 2022 yılında 180.954'e yükselmiştir. Gençlerimiz başta işsizlik olmak üzere, barınma, beslenme, ulaşım konusunda sorun yaşamaya başlamış, anlatılan toz pembe tablolara rağmen bu Hükümet döneminde evlilik kredilerine muhtaç hâle getirilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) – Yine, Sayın Cumhurbaşkanı gençlere "Gerçek hayattan kopmayın, demli bir çay ve aromalı bir kahve eşliğinde karşılıklı sohbetin getirdiği sosyalleşmeyi asla ihmal etmeyin; ülkemizi ve dünyayı gezmek için şartlarınızı zorlayın." diyerek âdeta dalga geçmiştir. Gençlerimiz, bugün, bırakın dünyayı gezmeyi, çay içecek ve okudukları şehirlerden ailelerinin yanına gidebilecek otobüs parasını bulamaz hâle gelmiştir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığının yirmi iki yılda bugüne kadar yapamadığı hizmetleri böyle bir fon bulunmadığı için mi yapmadınız? Bu kürsüden açıkça söylüyorum, kurulacak olan bu Fondan ailelere ve gençlere herhangi bir pay çıkmaz, çıksa çıksa yöneticilere bir huzur hakkı çıkar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Yok öyle bir şey.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) – Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kocamaz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Bülent Tezcan

Abdurrahman Tutdere

Orhan Sümer

Aydın

Adıyaman

Adana

Hasan Öztürkmen

Nermin Yıldırım Kara

Talat Dinçer

Gaziantep

Hatay

Mersin

Aliye Coşar

Gökhan Günaydın

Antalya

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Antalya Milletvekili Sayın Aliye Coşar konuşacaklar. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİYE COŞAR (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

AKP'nin kamuoyuna yansıttığı hâliyle kanun teklifi "Yeni evlenen gençlere maddi yardım yapılacaktır." şeklinde sunulmuştur. Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi bu yılın nisan ayında ilk defa gündeme getirilmişti, üzerinden neredeyse sekiz ay geçmiştir. Teklifte açıkça yer almasa da yeni evlenen genç çiftlere yardım edileceği vadedilmesine rağmen bu vaat gerçeklikten uzaktır. Bu teklifle gençlere umut mu veriyorsunuz? Gençler işsiz, iyi eğitilmiş gençler yurt dışına gidiyor çünkü AKP'nin yönettiği bir ülkede gelecek umudundan vazgeçmiş durumdadır çünkü gençler AKP döneminde adalet ve liyakat yerine mülakat olduğunu görüyorlar. Yüz binlerce gencimiz ne eğitimde ne de istihdamda yer almaktadır. "Ev genci" diye nitelediğimiz bu gençlerimizde OECD ülkeleri arasında lider durumdayız. TÜİK'e göre 2020 yılı sonu itibarıyla toplam nüfusumuzda 15-24 yaş grubundaki genç nüfus 12 milyon 893 bin 750 kişi, bu oranın yüzde 28,3'ü ne iş gücünde ne de eğitimde yer almadı.

Gençler temel ihtiyaçlarını karşılayamıyor, yoksullukla, toplumsal cinsiyet eşitsizliğiyle, gelir dağılımındaki adaletsizlikle boğuşuyor, sosyal dışlanma ve barınma sorunu yaşıyor. Bu kanun teklifi dar kapsamlı tutulmuş, gençlerin kaygı ve ihtiyaçlarına yanıt vermiyor. Gençlerin önce birey olarak toplumda var olması, kendi ayakları üzerinde durması gereklidir. Evlenecek gençlerimizin de gelecek kaygıları bu teklif gibi sosyal yardımlarla değil, etkin politikalarla giderilmelidir.

TÜİK 2020 verilerine göre Türkiye'de 15 ve daha yukarı yaştaki iş gücüne katılım oranı yüzde 51,4 iken bu oran erkeklerde yüzde 70,3; kadınlarda ise sadece yüzde 32,8'dir. OECD ülkelerinde kadınların iş gücüne katılım ortalaması yüzde 51'dir. Rekabet hâlinde olduğumuz ülkelere kıyasla kadının ekonomik özgürlüğü noktasında çok çok gerideyiz. Ayrıca, aile içinde kadına karşı şiddetin de önlenmesini amaçlayan ve cinsiyet eşitliğinin sağlanmasını öngören İstanbul Sözleşmesi'ni hukuksuz bir

şekilde feshettiniz.

Teklifin 3'üncü maddesinde oluşturulan Aile ve Gençlik Fonunun finansmanından bahsediliyor. Türk Petrol Kanunu kapsamında tahsil edilen devlet hissesinin ve Maden Kanunu kapsamında tahsil edilen devlet hakkının yüzde 20'si Fona aktarılıyor. Bu yüzde 20 oranını sifıra kadar indirmeye veya 2 katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkili kınıyor. Bu kadar artış ciddiyet değil keyfettir. Bu keyfiyeti emeklilere verilen ikramiyelerde de görüyoruz. Emekli çiftçiler ÇKS belgeleri nedeniyle emekliye verilen 5 bin Türk lirası ikramiyeyi alamayacak. Bu adaletsizlik de giderilmelidir.

Bir başka husus da AKP'nin geçmiş fon yaratma tecrübeleridir. Varlık Fonuyla yaşanan bu uygulama göstermiştir ki oluşturulan fonlar amacına hizmet etmemektedir. Yaratılacak bu Fonla gençler ve aileler mi finanse edilecek, yoksa tarikat ve cemaatlara yakın dernek ve vakıflara yeni bir fon mu oluşturulacaktır? Kamu kaynakları yolsuzluk, israf, verimsizlik, siyasi çıkarlar veya yanlış planlama nedeniyle yanlış harcanıyor. Bu durum ekonomik büyümeyi yavaşlatmakta, gelir dağılımını bozmakta, yoksulluğu artırmakta, sosyal adaleti zedelemektedir; bu da aile kurumunu derinden sarsmakta, boşanmaları arttıran etkenlerden olmaktadır.

Teklif sahibi milletvekilinin Komisyonunda konuşmasında çok defa aile ve gençlerin Anayasa'daki yerine atfen Anayasa 41'inci ve 58'inci maddelere atıflarda bulunduğu tutanaklarda görülmektedir. Anayasa'nın referans gösterilmesinde ne yazık ki siyasallaşan yargıdan aynı özeni görmüyoruz. Aksine, Yargıtay 3. Ceza Dairesinin kararıyla Anayasa'nın ve Anayasa Mahkemesinin yok sayılmasına şahit oluyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

ALİYE COŞAR (Devamla) - Millet iradesiyle seçilmiş, depremde büyük acılar yaşamış Hataylıların oylarıyla seçilen Can Atalay kararını beğenmediği için Anayasa Mahkemesi üyeleri hakkında hukuk dışı ancak siyasi bir karar veren Yargıtay 3. Ceza Dairesinin yargı darbesini kimse görmezden gelmesin. Yargı bağımsızlığı ve yargıya güvenin düştüğü bir ortamda Yargıtayın Anayasa'yı yok saymasına ses çıkarmayanlar tarihe geçecekler.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Coşar.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının (b) bendinden sonra gelmek üzere (c) bendi olarak aşağıdaki bendin eklenmesini ve (1)'inci fıkrada yer alan bentlerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“c) Türkiye Varlık Fonu bünyesinde yer alan şirketlerin gelirlerinden Cumhurbaşkanı kararıyla %10'una kadar aktarılacak tutarlardan,”

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Şerafettin Kılıç

Antalya

Bülent Kaya

İstanbul

Mustafa Kaya

İstanbul

Necmettin Çalışkan

Hatay

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya konuşacaklar.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Aile ve Gençlik Fonu kurulması için verilen kanun teklifi hakkında grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin gerekçesine baktığımızda, aslında, her birimizin kabul edeceği, her birimizin üzerinde ittifak edeceği bazı tanımlamalar yapılmış. Bu tanımlamalarda aile müessesesinin korunması, güçlendirilmesi hedefi var, gençlerin evliliklerinin daha sağlam yapılması hedefi var, gençlerin ailelerinin sosyal risklere karşı korunması var, gelişim ve girişimlere karşı destek verilmesi var ancak gelin görün ki bu hedeflere bu açıklanan şekilde ulaşmanın çok mümkün olmadığını görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, bizim zaten şu an hâlihazırda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız var, Gençlik ve Spor Bakanlığımız var ve bizim bu Bakanlıklarımız bütçeden kendilerine verilen paylarla birlikte aslında bu hedeflere çok rahatlıkla kendileri ulaşabilirler ama gelin görün ki yeni bir bakanlığımız oldu. Bu yeni bakanlığımızın bir kısmını Aileden aldık, bir kısmını Gençlikten aldık, yeni bir bakanlık kurduk ama bu yeni bakanlığın fonunun başında 5 bakan yardımcısı var. Hangisi birincidir, hangisi karar verecek, hangisi ortak hareket edecek, belli değil; neye göre karar verilecek, belli değil. Aynı zamanda, şöyle de bir gerekçe var: Bu Fona aktarılacak olan payların içerisinde yüzde 40'tan yüzde sifıra kadar yani sıfır ila 40 arasında, tamamen Cumhurbaşkanının iradesine bırakılan, belirsiz olan ve neye evrileceği belli olmayan bir süreç de var. Dolayısıyla burada bizim bu Fondan anladığımız şey, aslında, tam anlamıyla neye evrileceği belli olmayan -bundan önce kurulan diğer fonlarda olduğu gibi, bazı fonlarda olduğu gibi, Varlık Fonunda olduğu gibi- bir sürece yarın maalesef dönüşeceğine dair endişe taşıyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, şu anda asgari ücret 11.402 lira, açlık sınırı 13.684 lira ve yoksulluk sınırı 44.573 lira. Şimdi soruyorum: Bizim memurumuz, emeklimiz veya devletin kendi görevlendirdiği şekilde çalışan insanların arasında yüzde kaç yoksulluk sınırının üzerinde maaş alıyor? 44 bin lira yoksulluk sınırının olduğu bir yerde biz şimdi gençlere yeni bir hayat öneriyor ve onlara destek vereceğimizi söylüyoruz oysa bizim onlara balık tutmayı öğretecek bir formüle ihtiyacımız vardı, onları fona mahkûm etmek yerine “Evlenecekseniz, desteğe ihtiyacınız varsa fon vereceğiz.” demek yerine onlara balık tutmayı öğretmeye ihtiyacımız vardı.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de, kabaca, boşanma oranları yüzde 22'ye ulaşmış. Şimdi bu yüzde 22'yle birlikte bizim aslında “Acaba bunu engelleyebilir miyiz?” diye bir çabamız olabilir burada ama ortaya konulan yol haritasını maalesef yeterli bulmadığımızı ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, sözlerimin sonuna doğru gelirken önemli bir noktada -geçen gün konuşmamda ifade ettim, Meksika sınırından Amerika'ya geçen gençlerimizin varlığını söylemiştim- şu anda size bir belge gösteriyorum. Bu belge, Amerika Gümrük ve Sınır Koruma Kurumunun belgesi. Bu belgeye göre, Türkiye'de 2021 yılında 1.409 gencimiz Meksika sınırından Amerika'ya geçmiş, 2022 yılında 15.445 gencimiz Amerika'ya geçmiş ve bu süre zarfında Çin, Brezilya, Ekvador, El Salvador, Honduras, Guatemala düşmüş; bunlarda düşüş olmasına rağmen Türkiye'de artmış ve 2023 yılının verileri yok, aynı zamanda, buradan geçip de Kanada'ya geçenlerin de Amerika'da verileri yok. Dolayısıyla şimdi 15.445 kişi... Bizim 922 ilçemiz var, 922 ilçe

içinde 259 tane nüfusu 15 binin altında ilçemiz var.

Değerli milletvekilleri, bu bize asıl beka sorununu haber veriyor. Biz 2022 yılında bir tane ilçemizi Meksika sınırından kaçak yollarla Amerika'ya sokacak kadar yanlış ekonomik politikalar uygulamışız; bizim odaklanmamız gereken, bizim bakmamız gereken nokta burası.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Biz şimdi bu kurduğumuz fonla birlikte, aslında, tam olarak ne yapacağını bilmediğimiz ve ilerde, işte, “Yola çıkınca görürüz.” diyebileceğimiz bazı şeyleri burada duyuyoruz, dinliyoruz; her bir teklife, ortaya koyduğumuz her bir gerekçeye de Sayın Komisyonun “Katılmıyoruz.” ifadesiyle beraber bu sözlerimizi tarihe not düşmek adına buradan ifade ediyor ve aynı zamanda bütün bu sözleri, bütün bu gerçekleri değerli milletvekillerimizin, iktidar partisi milletvekillerimizin vicdanına havale ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1735) sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde yer alan “Cumhurbaşkanı” ibarelerinin “Türkiye Büyük Millet Meclisi” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

George Aslan

Adalet Kaya

Yılmaz Hun

Mardin

Diyarbakır

Iğdır

Özgül Saki

Zülkuf Uçar

Mehmet Kamaç

İstanbul

Van

Diyarbakır

Ömer Öcalan

Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAGLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılmıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Van Milletvekili Sayın Zülkuf Uçar konuşacaklar.

Buyurun Sayın Uçar. (HEDEP sıralarından alkışlar)

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın Genel Kurul; sizleri ve değerli halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime, elbette sevgili Ahmet Kaya'yı sevgiyle saygıyla ve büyük bir özlemle anarak başlamak istiyorum; kendisini özölüyoruz.

Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesiyle ilgili söz aldım.

Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin görünmez kılındığı kanun teklifinde gençlerin bütün dertlerinin çözümü evlilik kurumuna indirgenmiştir. Teklifin 3'üncü maddesinde Aile ve Gençlik Fonunun kaynakları Petrol Kanunu ve Maden Kanunu kapsamında tahsil edilecek olan devlet hisselerinin aktarılması şeklinde müşahade edilmiştir. Buralardan elde edilen gelirlerle dair sayısal veriler kaynak vasfı taşımadıklarını ortaya koymaktadır. Kısaca ifade etmek gerekirse dört başı mamur bu kaynakların çok önemli bir eksiği var, o da hayalî olmalarıdır.

Değerli milletvekilleri, hukukun öncelikli işlevinin toplumsal düzen ve istikrarı sağlamak olduğu asgari hukuk bilgisine sahip herkesin malumdur. Bu amaca ulaşmanın yolu ise sosyolojik gerçekliklerin ve reel toplumsal ihtiyaçların hukuk normlarına esas alınmasıdır ancak tartışmaya konu teklifin bu iki kriteri de karşılamaktan uzak olduğu belirtilmelidir. Bugün kredi ya da hibeyle evliliğe yönlendirilen gençler yaşama tutunabilmek için inşaatlarda ve maden ocaklarında güvencesiz çalışmak zorunda kalmakta ve iş cinayetlerine kurban gitmektedir. İş ve gelecek kaygısı karşısında çıkış yolu bırakılmayan gençler intiharı tek çare olarak görmektedir. Gençlerin gerçek dertleri bunlardır ve gerçekten samimiyseniz çözümün de buradan üretilmesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, uzun yıllardır Türkiye'de dayatılan hukuksuzluk ve keyfîlik ısrarı, birey ve toplumun hukuki ve fiilî güvenliğini ortadan kaldırmış durumdadır. Bugün, Türkiye'de çözülmeyi bekleyen pek çok güncel adaletsizlik pratiği temelini bu gerçeklikten almaktadır; İmralı tecrit sistemi ve Kobani kumpas davasında yargılamanın bir işkence biçimini alması, hasta mahpusların durumu, Can Atalay'ın karşı karşıya olduğu hukuksuzluk ve sayısız örnek.

Bakınız, hukuk düzenine pervasız bir meydan okuma gerçekleşti bu ülkede. Can Atalay'a ilişkin Anayasa Mahkemesi kararının uygulanmaması ancak ve ancak böyle izah edilebilir. Anayasa Mahkemesinin bağımsız bir mahkeme olduğunu, kararlarının kesin olduğunu ve yasama, yürütme, yargı organları ile idare makamlarını bağladığını ifade etmek zorunda kalmak Meclis için utanç sebebi olarak addedilmelidir ama bugün tartışmayı bu düzeyden yapmak zorunda kalıyoruz maalesef. İktidar blokunda yer alan hukukçular dâhil her vicdanlı birey şu hakikati cesaretle haykırmalıdır: Can Atalay hakkında verilen Anayasa Mahkemesi kararı kesindir ve her kişiyi ve her kurumu bağlar.

Yargıtayın yaptığı absürt suç duyurusunun hâkimin bağımsızlığı ilkesini yansıtmadığını biliyoruz. Nitekim, iktidar tarafından yapılan açıklamalarla bu gerçeklik tescil edilmiştir. Geline aşmanın bir adım sonrasının saltanat rejimi ile demokrasi arasında keskin bir ayrım olduğu da iyi görülmelidir. Şunu ifade etmeden geçmemek gerekiyor: Şüphesiz, geldiğimiz noktada muhalefetin Kürt halkına yönelik net olmayan tavrı, iktidarın totaliter güç yoğunlaşmasının en önemli sebeplerinden biri olmuştur. Şunu önemle vurgulamak gerekir: Saydığımız bu baskı örneklerinin hiçbirisi müphem ve muğlak normlardan muzdarip değildir; tam aksine, her bir sorunun çözümünü sağlayacak somut ve kesin hukuk normları mevcuttur. Buradaki esas sorun idare gücünün hukuk karşısı bir doğrultuda kullanılmasıdır. Bu eğilim, bütün sorunların çözümsüz kılınarak toplumsal ve siyasi çatışmanın süreklileşmesine sebebiyet vermektedir. Siyasal iktidar, çözüm yeteneğini yitirdiğinde demokrasi güçlerinin sorumluluk alarak çözüm yaratması kaçınılmaz hâle gelir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

ZÜLKÜF UÇAR (Devamla) – Bugün yaşadığımız siyasal ve hukuki durumu da bu şekilde betimlemek gerekir. Kalıcı ve kesin çözüm demokratik, kadın özgürlükçü ve ekolojik bir dönüşümü zorunlu kılmaktadır. Bizler bu yoldaki tarihî sorumluluğumuzun farkındayız ve bu doğrultuda yürümeye devam edeceğiz. İktidara da açık çağırımızdır: Günü kurtarmak yerine evrensel hukuku esas alan, bu ülkede yaşayan her bir bireyin iş ve yaşam kaygısı yaşamayacağı demokratik, adil ve ekonomisi güçlü bir hukuk devleti için hukuka dönün.

Teşekkür ederim. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Uçar.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Musa Küçük, bir talebiniz mi var?

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) – Evet, efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- Gümüşhane Milletvekili Musa Küçük'ün, Çiftçi Kayıt Sistemi belgesi bulunan emeklilerin 5 bin TL'lik ödemeden yararlanamadığına ilişkin açıklaması

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

2 Kasım 2023 tarihinde yürürlüğe giren 7464 sayılı Kanun'un 20'nci maddesiyle 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na eklenen geçici 98'inci maddeyle 2023 yılı Ekim ödeme döneminde gelir veya aylık ödemesi yapılanlara bir defaya mahsus olmak üzere 5 bin TL ödeme yapılacağı hükme bağlanmıştır. Ancak aynı düzenlemeyle, emekli maaşı bağlananlardan herhangi bir iş yerinde veya kendi nam ve hesabına çalışmaya devam edenlerin bu ödemeden yararlanmayacağı hükme bağlanmıştır. Ekim 2023 sonuna kadar ziraat odalarında kaydı bulunan emekli çiftçilerimiz de bu ödemeden yararlanamamaktadır. Üzerine çiftçi belgesi kaydı olan emeklilerimizin de en yakın zamanda çıkarılacak yasa teklifine eklenerek 5 bin liralارının ödenmesini saygıyla arz ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Küçük.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Son konuşma, maddeyi bitireyim, ondan sonra size söz vereyim acil bir şey yoksa Sayın Şahin, olur mu?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Tabii, tabii Başkanım.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnanc ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S.Sayı:76) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan "iki katına" ibaresinin "yüzde 40'ına" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Rıdvan Uz

Ersin Beyaz

Burhanettin Kocamaz

Çanakkale

İstanbul

Mersin

Ayyüce Türkes Taş

Ömer Karakaş

Selcan Hamşioğlu

Adana

Aydın

Tekirdağ

Ünal Karaman

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAGLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Çanakkale Milletvekili Sayın Rıdvan Uz konuşacaklar.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Sayın Divan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Meclisimizi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Bu kanunun amacı, aile müessesesinin desteklenmesi, güçlendirilmesi, gençlerin sosyal risklere karşı korunması ise işte, burada biz, zarfa değil mazrufa bakıyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, amaç güzel; lakin Fonun kuruluşu, yönetimi, işleyişi hakkındaki madde Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı Aile ve Gençlik Fonunun kurulması ve bu Fonun yönetimi ile kaynaklarının nasıl sağlanacağını belirtmekle birlikte, gelin görün ki Fonun Yönetim Kurulunda 5 ayrı bakanlıktan, 5 ayrı bakan yardımcısı var. Özellikle, çok enteresandır ki bu bakanlıklardan bir tanesi Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, bir tanesi de Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı. Buradan da 2 bakan yardımcısı oluşturulan bu Fonun yönetim kurulunda. Yani, yine bir yönetim kurulundan, yine birilerinin cebine ek maaş girecek olmasından başka bu yasa teklifinin herhangi bir getirisi bulunmamaktadır. Bir diğer belirsiz konu ise Fonun kaynakları, giderleri ve kaynak aktarımlarıdır. Yani bir kanun yine bir fon, yine tek yetkili, yine belirsizlik ve şimdi sormak lazım: Bu kadar fakir fukara halkımız yarın yiyeceği yemeyi düşünürken, bu kadar baba eve nasıl ekmek götüreceğini düşünürken, bu kadar anne çocuğuna evde pişirecek yemek bulamazken, bu kadar genç "Okusam da ne olacak nasılsa iş de bulamayacağım." diyerek sokaklarda umutsuzca savrulurken, bu kadar çocuk böyle çaresizlik içinde çocukluğunu yaşayamazken, bu kadar kadın, çocuk aile içi şiddete maruz kalırken sizlerin derdi maalesef aile müessesesi değil, korkarım yine birilerinin cebini doldurmak.

Kıymetli milletvekilleri, geçen gün burada AK PARTİ'li genç bir kardeşimiz, milletvekili "Yetmiş dokuz yılda yapmadığınızı biz yirmi bir yılda yaptık." diyerek bir tespitte bulundu. Tebrik ediyorum genç kardeşimizi ve şöyle bir hatırlatma yapmak isterim: Cumhuriyet kurulurken yani sizden yetmiş dokuz yıl önce gençlerimizi Avrupa'ya kor olarak gönderen ve ateş olarak dönmelerini sağlayan bir cumhuriyet vardı. Sizin yirmi bir yılınızda okumuş çocuklarımızı, gençlerimizi, doktorlarımızı, avukatlarımızı Avrupa'da buluşukçuluk yapıp hâle getiren, kaçırın ve maalesef Türkiye'de genç bırakmayan bir yirmi bir yılınız var. Bakın, sizden önceki yetmiş dokuz yılda bu ülkede bir tek Millî Piyango varken sizin yirmi bir yılınızda bütün şans oyunlarının olduğu, aynı zamanda bahis oyunlarının olduğu, aynı zamanda bahis çetelerinin oluşturduğu, adeta yirmi bir yılda memleketi kumarhaneye çevirdiğiniz bir yönetim var; tebrik ediyorum. Bakın, sizden yetmiş dokuz yıl önce Ege Adaları'mızda ve Suriye'de Süleyman Şah Türbesi'nde Türk Bayrağı sallanırken, dalgalanırken sizin yirmi bir yılınızda sırtınıza alıp kaçırdığınız sadece Süleyman Şah Türbesi değil, Ege'de 16 ada ve o Türk topraklarını terk edip geldiğiniz bir yirmi bir yıl var; tebrik ediyorum. Bakın, yetmiş dokuz yıl içerisinde yine Kıbrıs'ta zulüm vardı, kan ve gözyaşı vardı, çoluk çocuk katliamı içindeydi. Bir gün ansızın, rahmetli Ecevit ve rahmetli Erbakan'ın direktifiyle Türk ordusu oraya inerek bu zulme son verdi. Sizin yirmi bir yıllık döneminizde ise bugün Filistin'de kadın, çoluk çocuk öldürülüyor, ağızınızdan Gazze'yi düşürmüyorsunuz ama bir de bakıyorsunuz ki Kocaeli Limanı'ndan bir gemi kalkıyor Hayfa Limanı'na, İsrail'e, siyonizme yakıt ve kimyasal taşıyor, bu yirmi bir yılda yaptığınız; sizi tebrik ediyorum, bu

da size yakışan bir durum. Yetmiş dokuz yıl önce bugün, bu ülkede Türk lirası çok kıymetli ve değerliydi. Bugün şu 200 lira sizin ilk döneminizde basıldı, 136 dolar alınıyordu, şimdi 7 dolar alınabiliyor. Yani siz Türk parasını değersiz hâle getirdiniz, yani siz ekonomiyi çökerttiniz yirmi bir yılda, tebrik ediyorum.

Bakın, gayet iyi biliyorsunuz, beğenmediğiniz Atatürk döneminde yetmiş dokuz yıl içinde bu ülkede zina suç idi ama siz bu yirmi bir yıllık döneminizde zinayı suç olmaktan çıkardınız, sizleri tebrik ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

RİDVAN UZ (Devamla) – Kıymetli muhteremler, yetmiş dokuz yıl boyunca şu kimlik kartlarımızda “Dini İslam” yazıyordu, sizin döneminizde bu “İslam” ibaresi çıkarıldı; yetmiş dokuz yıldır okullarımızda Andımız okunuyordu, sizin döneminizde çıkarıldı yani yirmi bir yılda büyük Türk milletinin aleyhine, yüce dinimiz İslam’ın hilafına ne varsa yapmayı başardınız. Bu da size iki cihanda yeter diyor ve Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Önce Sayın Şahin’in bir söz talebi vardı.

Buyurun Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Cevap hakkı için verebilirsiniz, ben başka bir...

BAŞKAN – Buyurun, artık gecenin bu vaktinde aranmaz.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin’in, Avukat Eyyup Akıncı’nın Küçükçekmece Adliyesiyle ilgili Twitter paylaşımına ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi, İstanbul’da avukat arkadaşlarımızdan bize bir bilgi ulaştırıldı. Ulaştırılan bilgi şu: Avukat “Eyyup Akıncı” isimli bir meslektaşımızın Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığının HSK’ye gönderdiği ihbar mektubundan sonra benzer olayların Küçükçekmece Adliyesinde de olduğuna yönelik bir Twitter paylaşımı var. Şimdi bu paylaşımın sonra konuyla ilgili bir soruşturma başlatılıyor, ihbar olarak değerlendirilerek bir soruşturma başlatılıyor. Arkadaşımız önce soruşturma dosyasına tanık olarak çağırılıyor, sonra tanık sıfatı şüpheli olarak değiştiriliyor ve arkadaşımız hakkında yakalama -avukattan bahsediyoruz arkadaşlar, bir avukattan bahsediyoruz- kararı çıkarılıyor ve şu anda avukat arkadaşımız hakkında adli kontrol hükümleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Başkanım önemli, bir dakika daha rica...

BAŞKAN – Ben maddeyle ilgili konuşacağınızı düşünmüştüm. Maddeyi oylatayım, sonra size tekrar söz hakkı veririm, önergeyi de.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Tamam Başkanım.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Eyyup Kadir İnan ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S.Sayı:76) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

Buyurun, tamamlayın sözünüzü.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin’in, Avukat Eyyup Akıncı’nın Küçükçekmece Adliyesiyle ilgili Twitter paylaşımına ilişkin açıklaması (Devam)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Şimdi, avukat arkadaşımız hakkında yurt dışına çıkış yasağı ve ev hapsi yönünde bir adli kontrol kararı uygulanıyor.

Değerli milletvekilleri, ben burada iktidar partisindeki milletvekili arkadaşlarımızdan da bu konuya birlikte eğilmemiz gerektiğinin altını çiziyorum, bu konu siyasetüstü bir konu. Temiz yargı talebi cezalandırılmasın; avukat arkadaşlarımızın, meslektaşlarımızın sesi kısılmasın diyoruz. Avukat arkadaşlarımızın hukuki işlerde görüş beyan etmesi en temel vazifelerinden biridir. Bir avukatımızın, avukat arkadaşımızın sisteme dair eleştiri yöneltmesi ifade hürriyeti kapsamındadır. Burada, avukatlık mesleği bir kamu görevidir, kamu görevinin engellenmesi söz konusudur. Bu anlamda, bu durum çok vahim bir durumdur. Bu konuyu buradaki bütün hukukçu arkadaşlarımıza -hukuk komisyonu başkanımız buradaydı- birlikte takip edelim diyorum.

Tekrar ediyorum: Temiz yargı talebi cezalandırılmasın, avukatların sesi kısılmasın ve ölçüsüz olan bu adli kontrol kararı kaldırılmalıdır diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Buyurun Sayın Usta.

57.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ederim Başkanım.

Bu konuyla ilgili daha önce de açıkladık ama tekrar bir ihtiyaç var anladığım kadarıyla. Muhalefet dönüp dolaşıp kurulacak olan bu Fondaki Yönetim Kurulu üyelerine “Yine bir huzur hakkı mı verilecek, yine bir maaş mı bağlanacak?” şeklinde konuşmalarında söz ediyor.

Tekrar söylemekte, açıklamakta fayda var diye düşünüyorum: Bu Yönetim Kurulundaki üyelere hiçbir şekilde huzur hakkı da verilmeyecek, hiçbir şekilde maaş da bağlanmayacak. İşleri, bu Fonun yönetimi; bu Fona gelen projelerle ilgili araştırmaları yapıp uygunluğuna karar vererek onun üzerinden projelerin yürütülmesiyle ilgili çalışacaklar. Bu fon meselesinin, bu maaş meselesinin bitmeyeceğini biliyorum, bunu muhalefet konuşmalarında boşluk olmaması için elbette tekrar tekrar söyleyecek. Ama ben de sizin dün dediğiniz gibi, benim oğlum bina okur, döner döner bir daha okur; biz de tekrar tekrar açıklamaya devam edeceğiz.

Nüfus cüzdanlarımızda dinimizin yazması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Emsileye geçelim Sayın Usta.

Buyurun.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Az çok imam-hatipte okudum, emsile biraz geçeriz belki ama...

Yani artık bu yasakçı, bu dayatmacı zihniyetlerden kurtuldu Türkiye; kimliğimizde dinimizin ne olduğunu yazmak, yazmamak, kimsenin dininin ne olduğunu sorgulamak kimsenin haddine de değil.

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Tebrik ederim, bravo(!)

HASAN TOKTAŞ (Bursa) – Başkası yapsa tefe koyar çalardınız.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – O yüzden kimliğe yazmakla İslam dinini kaybettik, kaybetmedik tartışmalarının hiç uygun olmadığını, hele hele artık Türkiye Yüzyılı'nda bu konuları Meclisin gündemine taşımamanın da doğru olmadığını düşünüyorum. Daha özgürlükçü, daha geniş açılı bakacak zihniyetlere ihtiyacımız var.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN - Ben teşekkür ederim.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.33

#### BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 22.44

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 22'nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnanc ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S.Sayı:76) (Devam)

BAŞKAN – 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

4'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır; önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“(6) Bu maddeden yararlanılacak kişilerden ilk defa evleneceklerin fondan yararlanabilmesi için 35 yaşını doldurmaması şartı aranır.”

Bülent Tezcan

Hasan Öztürkmen

Abdurrahman Tutdere

Aydın

Gaziantep

Adıyaman

Orhan Sümer

Nermin Yıldırım Kara

Türkan Elçi

Adana

Hatay

İstanbul

Talat Dinçer

Gökhan Günaydın

Mersin

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Türkan Elçi konuşacaklar.

Buyurun Sayın Elçi. (CHP sıralarından alkışlar)

TÜRKAN ELÇİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; beni ancak o anlar dediğim Rakel Dink Hanımefendi'yi anarak konuşmama başlamak istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Aile ve gençlik üzerine bir kanun teklifi hazırlanmış olması elbette memnun edicidir, ben de kanun teklifinin ismini okumaya başladığımda ilk olarak aynı memnuniyeti duydum, ta ki son kelimesini görüncüye kadar; bu tedirginliğime biraz sonra ayrıntılarıyla değineceğim.

Konu aile ve gençlik olunca benim de aklıma bu ülkede yaşayan herkes gibi öncelikle öğrenci yurtlarında yaşanan facialar, yurt bulamadığı için puanının yettiği üniversiteye gitmektense memleketinde kalmak zorunda kalanlar, babası asgari ücretle çalıştığı için üniversite eğitiminin yanı sıra işçi olmak zorunda kalanlar, çocuklarının acılarını sadece evlerinde seyredebilen, onlara maddi hiçbir destek sunmayan anneler geldi doğal olarak. Kanunu hazırlayanların aklında benim bu saydıklarım var mıydı, ona pek emin değilim, metin o kadar kısa ki incelediğimde de cevap bulamadım. Ben de sorularına cevap bulabilmek için 9 Kasım tarihli Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun tutanağını inceledim doğal olarak. Tutanağın henüz 4'üncü sayfasında Sayın Vedat Bilgin toplumsal dayanışmanın gerekliliğinden bahsederken aynen şunları söylüyor: “Bu ihtiyaç bilhassa daha çok ekonomide dalgalanmaların yaşandığı, ekonomik sorunların arttığı, gelir dağılımında daha alt gelir gruplarının bu şartlardan daha olumsuz etkilendiği ortamlarda bu dayanışmayı güçlendirecek, destekleyecek yapılara, örgütlere daha fazla ihtiyaç var.” Tamamıyla dile getirdiği cümleler bunlar.

Şimdi, ben sormak istiyorum: Aile ve gençlik için yapabildiğimizden daha iyisini yapmak için mi yoksa hiçbir şey yapamadığımız ve mevcut ekonomik şartlar nedeniyle yapamayacağımız için mi bu kanun teklifini görüşüyoruz şu anda? Kanun teklifinde adı geçen bakanlıkların misyon ve vizyonları ile kanun teklifiyle kurulması öngörülen Fonun kurulma amaçları birbirleriyle örtüşüyor. Bu bakanlıklar kendilerine tahsis edilen bütçeleri etkin ve verimli kullanmadıkları için bizim böyle bir fona ihtiyaç duymuş olacağımız söylenebilir mi? Bunu biraz düşünmek lazım. Sadece soruyorum: Çünkü fonların kamu mali yönetimine verdiği zararları bütçenin âdeta anayasası olarak nitelendirilen 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda ayrıntılı olarak düzenlenen bütçe ilkelerinin fonlar vasıtasıyla nasıl işlevsiz kılındığını, sağladığı harcama kolaylıkları nedeniyle yürütme organları tarafından tercih edildiğini bence herkes biliyor. Biz bugün fonlar konusunda kötü deneyimler hiç yaşamamış gibi yeni bir fon kurulmasını görüşüyoruz. Bütçe hakkının bir gereği de bütçenin uygulanmasından sonraki süreçteki etkililiğinin değerlendirilmesidir.

Teklifin 5'inci maddesinde Fonun Sayıştay denetimine tabi olacağı ve mali verilerin kamuoyuyla paylaşılacağı belirtiliyor fakat biz bu işlerin öyle yürümediğini Varlık Fonundaki tecrübelerimizden de ne yazık ki biliyoruz.

Yine, kanun teklifinin 4'üncü maddesinde, belirsiz ve ucu açık bir şekilde, kanun yapma tekniklerine aykırı olarak yazılan 1'inci maddeye de atıf yapılmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Elçi.

TÜRKAN ELÇİ (Devamla) - 4'üncü maddede kanunun amacına uygun olarak Yönetim Kurulu tarafından onaylanan projeler için Fondan ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına kaynak aktarılacağı, projelerin ekonomik ve teknik açıdan yapılabilirliği ile Fon tarafından aktarılan tutarların mevzuata uygun, etkili, ekonomik ve verimli kullanımına ilişkin sorumluluğun ilgili kurum ve kuruluşlara ait olacağı belirtiliyor. Burada ben şunu sormak istiyorum: "İlgili kurum ve kuruluşlar"la kastedilen, Yönetim Kurulunda adı geçen bakanlıklarla ilgili kurum ve kuruluşlar mıdır? Eğer öyleyse ya da değilse bunun açık bir şekilde kanun metninde yer alması gerekmez mi? Ayrıca, bu kurum ve kuruluşlar, kaynakları ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmadığında denetim mekanizmaları nasıl ilerleyecek? Bu aykırı kullanımın yaptırımı ne olacak? Vatandaşlar ve hukukçular bize bunu sorduklarında biz onlara nasıl bir cevap vereceğiz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Elçi.

TÜRKAN ELÇİ (Devamla) – Toparlayacak olursam, büyük tabloda fonun kaynakları kamu gelirlerinden oluşuyor ama ilgili kanun teklifinin kabul edilmesi durumunda Fonun denetimini biz yasama organı olarak diğer kamu giderleri üzerinde sahip olduğumuz yetkiyi kullanarak maalesef yapamayacağız.

Arkadaşlar, merak ettiğim ayrı bir mesele de Meclisin çok yoğun olduğu bütçe sürecine denk getirilen bu kanun teklifinden sivil toplum örgütleri haberdar edildi mi? Yangından mal kaçırılıyor gibi bir telaşla yapılıyor ne yazık ki bu. Kurulması planlanan Fondan haberdar mı kamuoyu, yoksa "Evlenecek çiftlere devlet para veriyor." şeklinde popülist politikalara da devam mı ediliyor? Kamu gelirlerinin ve kamu giderlerinin denetlenmesi, yasama organının münhasıran devredilmez yetkileri arasında değil midir? Bizim, halka karşı sorumluluğumuz var, halkın mali durumlarını ilgilendirecek her konuda, onların keyfî durum ve tutumlarına maruz kalmalarını önlemek konusunda sorumluluğumuz var. Biz onlara nasıl cevap vereceğiz? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Elçi.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasına "yapılabilirliği" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve sürdürülebilirliği" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Bülent Kaya

Şerafettin Kılıç

İstanbul

İstanbul

Antalya

Necmettin Çalışkan

Hasan Ekici

Hatay

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan konuşacaklar.

Buyurun Sayın Çalışkan.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; heyeti saygıyla selamlıyorum.

Burada, az önceki konuşmamızda yarım kalan bir hususu belirtceğim önergeyle birlikte. Biz elbette yapılan her türlü iyiliği takdir ederiz bugün, ülkemizden Filistin'e gönderilen her türlü yardıma teşekkür ederiz, sağ olsun, var olsunlar. Ancak şunu da belirtmek gerekir ki bugün, ülkemizden Filistin'e yardım olarak gönderilen gemi El Arış Limanı'nda bekliyor. Ancak bu süre içerisinde yani İsrail'in Filistin'i bombalamaya başladığı günden bugüne kadar 300'ü aşkın gemi İsrail'in Hayfa ve Aşdod Limanlarına gitti, gitmeye devam ediyor. Tabii, bugüne kadar belki her iki limandan inen ürünler Filistin bölgesine de geçiyordu ama savaşın başlangıcından beri İsrail Filistin'e olan geçişi durdurduğu için bugün ambargo yalnızca Filistin'e, Gazze'ye uygulanıyor; İsrail tarafına her türlü malzeme gidiyor. Bu 300 gemi içerisinde, kamuoyunda da listeleri yayınlandığı üzere, sivil ve askerî malzemelerin olduğu gayet açık. Elbette, burada bu iddialar tarafımızdan masabaşında uydurulmuş iddialar değil; bunlar Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)'in resmî verileri, Ticaret Bakanlığının internet sitesinde de açıkladığı veriler. Tabii, burada bu resmî rakamlar ortadayken, kamu kurumlarının belgeleri ortadayken bu iddiaları "Yalan!" diyerek değersizleştirmek, itibarsızlaştırmak gerçeği değiştirmez. Bunu "Yalan!" diyerek itibarsızlaştırmakla Gazzeli çocuklara iyilik yapılmış olmaz, olsa olsa sadece İsrail'i sevdirmiş oluruz.

Değerli milletvekilleri, elbette bu süreç içerisinde barış diplomasisi yapılmasını önemsiyoruz; emeği geçen, gayreti dokunan herkese şükran borçluyuz. Ne var ki barış diplomasisi şu anda İsrail'de yalnızca Amerika ve Batılı ülkeler tarafından yürütülüyor; onlar da Filistin halkını sevdikleri için, Filistinli masumlar daha fazla katledilmesin diye değil, Filistinlilerin elinde bulunan Batılı ülke insanların ve İsraili rehinenin serbest bırakılmasını sağlamak için ateşkes çağrısındalar. Ama "İslam dünyasının durumu ne?" dersiniz İslam dünyası maalesef ki katil, siyonist İsrail'in insafını bekliyor; "İsrail katliamdan yorulsun, iç dengeler neticesinde savaşı bıraksın, kendi inisiyatifleriyle dursun, sonrasında ne yapabiliriz?" bunun girişimi var.

Bugün Sağlık Bakanlığımız da devrede.

Filistinlilere yönelik bütün girişimimiz; savaş durduktan sonra ölüleri defnedelim, savaş durduktan sonra yaralıları versinler, onları tedavi edelim, savaş durduktan sonra Gazze'ye gıda gönderelim, savaş durduktan sonra insani yardım, battaniye gönderelim, savaş durduktan sonra Gazze'nin yeniden imar ve inşaa sürecinde rol alalım ihaleyle ilgili ama bütün her şey savaş sonrasına ve İsrail'in tek taraflı inisiyatifine göre planlanmış durumda, bunun dışındaki her şey maalesef lafûgûzaftan ibaret.

Bugün, Türkiye Cumhuriyeti devletinin, tarihin köklü mirasına sahip bir ülke olarak Gazzeli çocukların katliamına ortak edilmesi asla kabul edilemez, bu milletin vicdanını yaralar.

Şimdi, İsrail'e gönderilen listeye göre demir çelik malzemelerinin gönderildiği, kimyasal ürünlerin gönderildiği net olarak var. Şimdi buradan sorarım: Acaba bu savaş döneminde kimyasal ürünler, demir çelik mamulleri ne için gider İsrail'e, ne işine yarar İsrail'in?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Çalışkan.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Evet, gönderdiğiniz malzemeleri de açıkladınız; su göndermişsiniz, jeneratör göndermişsiniz. Sivil toplum örgütü müsünüz Allah aşkına? Bunu sıradan dernekler de gönderiyor. Siz savaşı durdurmak için nasıl

bir mücadele içerisindeyiz, onu söyleyin.

Burada sözlerimi toparlarken şunu söyleyeyim ki buradaki her ifademiz ideallerimizin, inancımızın bir gereğidir, asla ne Sayın Cumhurbaşkanımıza ne de başka bir şahsa kinimiz, nefretimiz yoktur. Maalesef arkadaşlar olayı hemen o tarafa çekiyor. Çünkü biz kardeşiz; kardeş, kardeşin hata yapmasını istemez. Biz doğruları söylüyoruz, sözümüz net: İsrail'e bilerek veya bilmeden yardımcı olunmasın; farkımız, dalkavukluk yapmıyoruz. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çalışkan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde yer alan "ilk kuruluşlara" ibaresinin "kuruluşlar ile Fona" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ersin Beyaz

Burhanettin Kocamaz

Ayyüce Türkes Taş

İstanbul

Mersin

Adana

Yavuz Aydın

Ömer Karakaş

Selcan Hamşioğlu

Trabzon

Aydın

Tekirdağ

Ünal Karaman

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılmıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Katılmamanız için çoğunluğunuzun olması lazım.

Katılamıyorsunuz sanırım.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerge üzerine Trabzon Milletvekili Sayın Yavuz Aydın konuşacaklar.

Buyurun Sayın Aydın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyor, Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, aile ve gençlik üzerine bir kanun teklifi hazırlanmasından memnuniyet duyduğumuzu belirtmek isterim. Lakin, bunun bir fonla karşımıza gelmesine ilişkin kafamızda soru işaretleri oluşmaktadır. Çünkü fon yaratıldığında büyük sorunlarla karşı karşıya kalıyoruz, fonlar gündeme geldiği zaman genellikle "Denetime açıktır." ibaresi ekleniyor fakat "Denetime açık." denmesine karşın bu denetimler tam olarak hiçbir zaman yapılmıyor. Dolayısıyla, fonların denetimine ilişkin bazı sorunların yaşanma ihtimalini sözlerime eklemek istiyorum.

Ayrıca, Fon tarafından aktarılan miktarın kullanılmasına ilişkin sorumluluk kurum ve kuruluşlara bırakılmış ve ödeneklerin kaydedilmesi ile harcanmayan kısımları ertesi yıla devretme yetkileri de yine aynı kurum ve kuruluşlara verilmiştir. Öncelikle, bu kurum ve kuruluşlar nelerdir? Bu kuruluşların hangileri olduğuna netlik kazandırılması önemli bir husustur.

Kıymetli milletvekilleri, Türk gençliğinin bugün karşılaştığı onlarca sorun vardır. Bu sorunların en başında gençlerimizin kanayan yarası işsizlik gelmektedir. Gençlere sadece evlilik yolunda yardımda bulunmak ve onların asıl önemli sorunlarını dile getirmeden ikinci plandaki sorunlarını ele almak büyük yanıltır. Sorarım sizlere, işi olmayan bir gencimiz nasıl evlenecek, nasıl yuva kuracak? Seçim bölgem Trabzon'dan örnek vermek istiyorum: Bugün sadece bir düğün salonu kirası en düşük 80 bin TL olarak karşımıza çıkmaktadır, diğer yapılması gereken alışverişleri hiç hesaba katmadan sadece düğün salonu kiralamasını bile yapamayacak gençlerimiz bulunmaktadır.

Muhterem milletvekilleri, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Türk gençliğine verdiği önemi anlatan ve onlara hitaben söylediği şu sözü hatırlatmak istiyorum: "Ey yükselen yeni nesil, istikbal sizsiniz. Cumhuriyet'i biz kurduk, onu yüceltecek ve yaşatacak olan da sizlersiniz." Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Türk gençliğine verdiği önem ortadayken bugün kahvehane köşelerine terk edilen gençler AK PARTİ Hükûmetinin eseridir.

Sayın milletvekilleri, evlilik mukaddesi bir müessese lakin 35 yaşına gelmiş ve hâlâ atanmayı bekleyen gençlerimiz için hangi çözüm önerilerini geliştirdiniz? Önceliğiniz, Aile ve Gençlik Fonu oluşturulması yerine, liyakat için mülakatı kaldırmak olmalıdır. Nitekim, mülakatların kaldırılması daha önceden sözü verilen fakat seçim propagandasından öteye geçmeyen bir vaat olarak kalmıştır. Bugün, Türk gençliğine yapabileceğiniz en önemli iyilik mülakatı kaldırmak, yeni iş alanları oluşturmak, meslek gruplarına daha fazla önem vermek ve üniversitelerde ihtiyaca binaen öğrenci yetiştirmektir. Bunun yerine, genç vatandaşlarımıza vergisiz telefon, bilgisayar ve tablet vererek asıl sorunlarını görmezden gelemezsiniz, kaldı ki yaptığınız bu yardım 9.500 TL'yi geçmeyen yerli cihazların satın alınmasında geçerli olarak, resmen laf olsun torba dolsun mantığıyla yapılmış bir icraat olarak karşımıza çıkmaktadır. Üniversitelerin mezun olduktan sonra atanamayan onlarca gencimize karşı yapacağınız iyilik Aile ve Gençlik Fonu Kanun Teklifi olmamalıdır.

Sonuç olarak, artan döviz kurunun ve enflasyon canavarının vatandaşlarımızı bataklığa çektiği günümüzde gençlerimizin geleceği için yapıcı ve somut adımlar atmak büyük önem arz etmektedir. Bu olumsuz tablonun meydana gelmesinde hiç şüphesiz tek sorumlu Adalet ve Kalkınma Partisidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Aydın.

YAVUZ AYDIN (Devamla) – Sağ olun Başkanım.

Gençlerimize daha yaşanabilir bir Türkiye Cumhuriyeti devleti sunmak ve onların yurt dışında değil de kendi öz vatanlarında gelecek planı kurmasını sağlamak için öncelikli sorunlarını göz ardı etmemenizi talep ediyorum.

Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin hem eksik hem de yetersiz olduğunu belirterek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aydın.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1735) sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin 3'üncü fıkrasında yer alan "ödenek kaydetmeye ilgili idareler yetkilidir" ibaresinin "ödenek kaydetmeye ilgili idareler yetkili

kılınmıştır” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

George Aslan

Mardin

Adalet Kaya

Diyarbakır

Mehmet Kamaç

Diyarbakır

Yılmaz Hun

Iğdır

Özgül Saki

İstanbul

Zülfü Uçar

Van

Ömer Öcalan

Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU Başkan VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Özgül Saki konuşacaktır.

Buyurun Sayın Saki. (HEDEP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, öncelikle, madde içeriğine geçmeden önce belirtmek istediğim bir şey var: Daha önceki konuşmalarda son dönemde yasalarda kadınlara ilişkin olumlu örnekler verildi ama biz kadınlar biliyoruz ki herhangi bir iktidarda, bir yasada, herhangi bir yerde kadına dair ufacık bir kazanım var ise bu feminist mücadelenin, kadın mücadelesinin eseri; hiçbir iktidar bunu bahsetmiyor. Dolayısıyla, o söz edilen maddelerde sokaklardaydı kadınlar günlerce, Meclisteydi, meslek örgütlerindeydi dolayısıyla kadın kazanımlarını bir iktidarın bize bahsetmiş gibi sunmasını asla kabul etmiyoruz, feminist hareket, kadın hareketi bunu asla kabul etmiyor; her birinin altında bizim emeğimiz var. Kaldı ki AKP iktidarının seçimlerden öncesinden uzun süredir başlayan icraatları ortada, İstanbul Sözleşmesi’ni iptalle bunu taçlandırdı şimdi de nafaka gibi en temel kadın haklarını bile göz dikmiş vaziyette ama biz mücadelemize tabii ki devam edeceğiz.

Gelelim madde içeriğine. Bu madde, ilk, aile ve gençlik bankası kurulmasıyla önümüze geldi. Ancak burada kadın ve gençlik alanında sosyal politikaların nelerden ibaret olduğuna baktığımızda şöyle diyor bize teklif: “Aile kur ama borçlan, sonra ömür boyu kredi borcunu öde. Aile kur ama iktidarın arzu ettiği muhafazakâr toplum düzenine uygun bir aile olsun. Aile kur ama aile içindeki erkek şiddetine, istismara ses çıkarma; kol kırılır yen içinde kalır.” Bu teklifte kadının adı yok, bu teklifte gençlerin arzularının, isteklerinin esamesi okunmuyor.

Bakın, sabahtan beri konuşuyoruz gençliğin durumunu. Öğrenci gençlik, işçi gençlik yakıcı boyutlara ulaşmış barınma sorunuyla karşı karşıya. Gençler işsizler, ölüyorlar KYK yurtlarında, barınamıyorlar. Kadıköy’de evler 8 ranzaya çevrilmiş, ranzanın bir tanesi 4.500 liraya kiralanıyor. Ve bu teklif, şimdi bize önerilen teklif, bize ne diyor? Bu gençleri tekrar borçlandıralım. Zaten borç altındalar, tekrar borçlandıralım. Bu iktidar niçin bunu yapıyor? Çünkü aslında bu iktidar kadınlara ve gençlere aile dışında bir değer atfetmiyor. Aile içinde atfettiği değer de borçlandırarak sermayeye esir kılma politikası.

Bu teklif genç kadınların LGBTİ+’ların toplumsal, ekonomik olarak yaşadığı sorunları, karşılaştıkları riskleri yok sayan bir teklif. Bu teklif genç kadınların giderek derinleşen yoksulluk, işsizlik, ev içi, hane içi şiddet karşısında çözüm olarak tekrar aileyi gösteren bir teklif. Ve en önemlisi, gözden kaçırılmaması gereken en önemli nokta: Bu teklif, AKP’nin yıllardır sürdürdüğü borçla yönetme, borçlandırılmış insan imal etme stratejisinin bir parçası.

Peki, Aile ve Gençlik Fonu öncelikle kimlere kredi verilmesini öngörüyor? Deprem bölgesindeki gençlere. Hakikaten, depremde tarife sığmayacak acıyı yaşamış, sevdiklerini, evlerini kaybetmiş, kentleri yıkılmış genç insanlara verebileceğiniz tek şey “Aile kurmanızı teşvik ediyoruz.” diyerek onları borçlandırmak mı; aklınıza gelen tek şey bu mu gerçekten?

4’üncü maddenin içeriğine geldiğimizde, Fonun aktarılacağı birtakım projeler tarif ediliyor. Ya, biz bunları çok gördük, olumsuz çok örnekleri var, AKP iktidarı bu konuda çok şaibeli. Bakın, İstanbul’da “vakıf” adı altında örgütlenen tarikat ve cemaatlerle fonlar aktarılıyor ve tüm kamu kurumları, okullar bunlara açılıyor “projeler” adı altında. Biz çok kuşku duyuyoruz; bu Fon nasıl denetlenecek, bu kaynaklar nerelere aktarılacak; bununla ilgili hiçbir denetim, şeffaflık ibaresi de yok gelen teklifte.

Sonuç olarak, bu kanun teklifi, AKP’nin “aile” aparatıyla, dinci, muhafazakâr, patriarkal toplum yapılanmasını güçlendirmek için finansal sermayeyle el ele, çoğu zaten borçla yaşayan gençleri borç batağına sürüklemekten başka bir anlam taşıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Saki.

ÖZGÜL SAKİ (Devamla) – Eğer gerçekten gençleri önemsiyorsanız önce gençliği araçsallaştırmaktan vazgeçin, Fonun öznesi olan gençlerin, gençlik örgütlerinin süreçlere dâhil edilmesini sağlayın. Gençlerin, özellikle de genç kadınların kendilerini yok sayan bir iktidarın himmet, fitrat politikalarına ihtiyacı yok. Ezcümle, gençlerin özgürce kendi potansiyellerini açığa çıkaracak bir toplumsal yaşama ihtiyacı var.

Gençlerin en temel insani ihtiyaçlarını, kültürel ihtiyaçlarını görmüyoruz bile. Bir nebze nefes almak isteyen gençlerin konserleri, şenlikleri art arda yasaklanıyor. Biz diyoruz ki: Bu teklif, bu hâliyle gençleri sermayeye köle eden bir tekliftir, o yüzden reddediyoruz. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Saki.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul Edenler... Kabul Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4’üncü madde kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’in, Bolu Dağı Tüneli’nin heyelan nedeniyle kapalı olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Bütün vekillere, Genel Kurula bir uyarıda bulunmak istiyorum. Eğer bu saatte İstanbul tarafına kara yoluyla gitmeyi düşünen varsa Bolu Dağı Tüneli heyelan nedeniyle sabaha kadar kapalı.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.15

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 23.16

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 22’nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S.Sayısı:76) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 21 Kasım 2023 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum, teşekkürler.

Kapanma Saati: 23.17